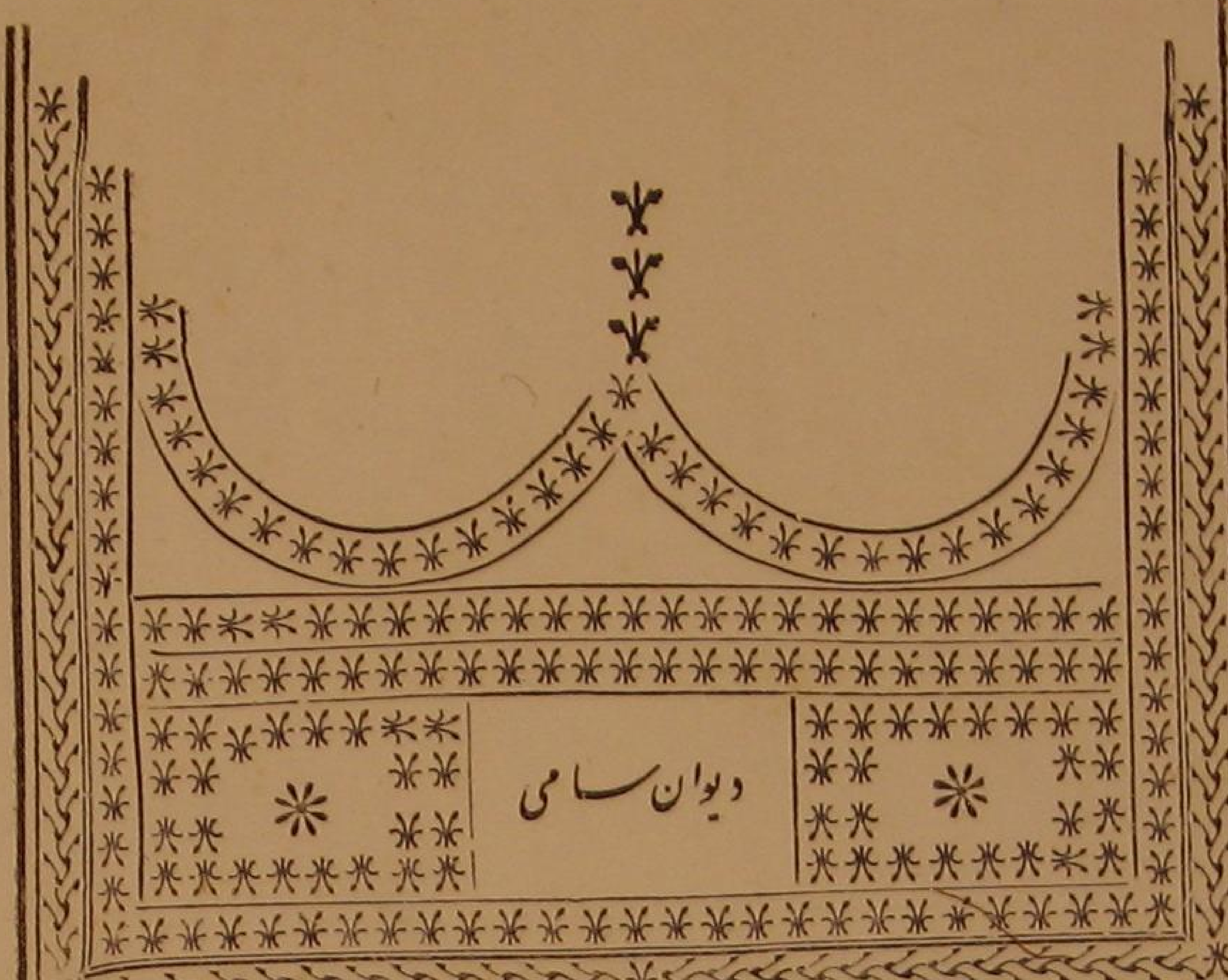

RÜLÜ K
421
M. ASIM

[illegible] ٤٢١

بسم الله الرحمن الرحیم

اولنجه پرده برانداز نظره چشم شهود
کورندے آینهٔ دلده چهرهٔ مقصود

دل اولدی غرقهٔ نور مشاهدات جمال
تموج ایلدیکی دمده بحر عشق ودود

نه عشق باعث هستی آفریدهٔ غیب
نه عشق علت ایجاد عالم مشهود

نه عشق نشوهٔ اول ظهور روز الست
نه عشق مبدأ خلقت معاد سر وجود

نه عشق ناطقه پیرای روح انسانی
نه عشق سر هیولای آدم مسجود

نه عشق مصقل آیینهٔ دل عاشق
نه عشق ماحی زنک هوای نفس عنود

نه عشق امتعهٔ چارسوے حیرانے
زیان کاری رسوایے آکه مایهٔ سود

نه عشق موجب کستاخی زلیخایی
نه عشق عصمت دامان یوسف مودود

نه عشق آفت ایمان شیخ صنعانے
نه عشق دین شکن و قبله بند کفرافزود

نه عشق ماشطهٔ حجله گاه بیدارے
نه عشق پرده در بزمگاه چشم رقود

نه عشق سوزش تأثیر حالتندندر
شررفشان نغمات نی و ترانهٔ عود

نه عشقدر بو که سرمایهٔ حقیقتدر
بونکله فهم اولنور رمز غامض مقصود

افاضه بخشی حالات عشقدر ای دل
هزار باغده خونین ترنمات و سرود

عقیق پارهٔ مخزوطئ زبانمده
بو آب و تاب سخن اولدی عشقدن موجود

سرادقات سخندن عرایس معنی
تعاون غم عشقیله اولدے چهره نمود

علی الخصوص که الهام واردات نعوت
درونه عشقله اولدی شرفپذیر ورود

نه نعت نعت شریف حبیب یزدانی
کاودر شفیع جمیع گنه دم موعود

خدایگانهٔ خلوتسرای قربیت
خدیو ملک نبوت شه فرشته جنود

امین وحی الهی محمد عربی
فروغ چشم دو عالم خلاصهٔ موجود

کمال ذاتنه منضم حقایق اشیا
علو شاننه مختص شئون فطرت بود

ظهور جوهر فرد وجودیدر بالذات
بدایع عرض ممکناتدن مقصود

چو نقطه کار نخستین حلقهٔ پرکار
وجودیدر سبب دور چرخ ناآسود

بازنجه لوح قلم نیستی شبهن اولور
عدم عدم دو محراب لایه سر بسجود

مثال ادعیهٔ مستجاب او جسم لطیف
نه آسمانی کچوب لامکانه ایتدی صعود

سرمبارکنه ابری سایبان ایتدی
جبیننی صاقنور چشم مهردن معبود

سحاب اولمسه فانوس شعلهٔ حسنی
او شمع انجمن قربی ایتسه کر مشهود

تذرو مهر مرصع پر و ملمع بال
ایدردے سوزله پروانه کبی محو وجود

زهی کریمکه بو قدر کمال لطفندن
سواد اعظم جودنده التزام حدود

شکار شیوهٔ شهباز چشمی طائر قدس
کمند کاکلی کردیبانه دام قیود

نقاطهٔ مرتزا ایدا اولورسه کرانجم
محاسب فلک اولمز بینه رقم کن جود

اولور بدایت صفر انتهای هر اصفار
عداد فضل و کمالاتن ایده مز معدود

کشاده اولسه نقاب جمال پرنوری
اولور اشعهٔ خورشید سایه کبی نمود

نسیم نهیی اکر اولسه مانع جریان
اولوردی حلقهٔ زنجیر پای موجهٔ رود

تخیل ایلسه دل رویمالی خاکن
مشام جانه ویرر دود آه نکهت عود

کمینه قطرهٔ آب شفاعتی ایلر
شواظ نار جحیمی فسرده تاب جمود

نبی منتخبا شاه هاشمی نسبا
ایا شفیع کنه پیشکان یوم خلود

قالوردی کتم عدمده جمیع مخلوقات	سن اولمسکدی اکرای خلاصهٔ موجود
اودمده کیم نظر پاک کبریاییدن	اولنجه نور جبیننک خوی حجاب آلود
چکیدهٔ قطراتندن آفرینشده	کاولندی تعبیهٔ خلقت حقیقت بود
یوزک صوینه یرادلدی جمله موجودات	ایا بهین کهر بحر بی نهایت جود
ایدر وجودک ایله دعوی مباهاتی	زمین سپهر برینه زمینه چرخ کبود
تحمل ایلمدی هیبت ولادتکه	یقلدی طاق بلند آستان طرفه نمود
بسیط اسفل خاکه فتاده اولمز ایدی	جهانده سایهٔ معدوم اولسه کر موجود
سواد دیدهٔ خورشید اولوردی اعلاده	اضافت بدنکله او جوهر نابود
اکر اولورسه ترازوی بیناییده	ایا حبیب معلا سریر قرب ودود
کونش ملاحتکه حسن پاک یوسف مه	دو کفه بیرسی سیمین و بیری زراندود
اولوردی منزل خورشید اولین فلک	ایدردی قرص قمر طارم سپهره صعود
جمال پاکنه ناموس اکر آینه دار	سواد چشمکه مازاغ کحل دیده کشود
نوشتهٔ مصحف پیشانی لطیفکده	چو نون والقلم اول ابروان هلال نمود
اودکلو اولدی ره خدمتکده کرم شتاب	شفقله قان دره غرق اولدی روی چرخ کبود
نجوم دانه اولوب ریسمان شهاب فلک	زبان توبه کذار اولسه موبموی وجود
مخالفک که اوله سبحه کرد استغفار	قرین مغفرت اولمز مسن اولمه سک خشنود
یتر جسارت مدحنده وضع کستاخی	زبان کلکی هم آغوش معذرت قیل زود
طریق نعتده لغزیده پای نقصاندر	نه دکلو چابک وجست اولسه کلک مشک آلود
سیاه روی خطایم چو خامهٔ مشکین	بعید نور ثوابم مثال شعلهٔ دود
طرید درکهک ایتمه بو عبد روسیهی	کایدرمی عکس رخ زشتی آینه مردود
کمال ذاتکی وصف ایلمک نه حدمدر	مدیحه سنج کمالک اولنجه رب ودود

ایا شفیع امم عذرمی قبول ایله	سوزمده وار ایسه عفو ایت خطای نامعدود
کل ای کوکل ایده لم درکه الهیده	جبین علتی همچین بوریای سجود
نیازمند اوله لم کریه جوش و ناله کنان	که جنس مغفرته سیم اشک اولدی نقود

بحق اشهد ان لا اله الا الله
بصدق اکمل توحید قلب اهل شهود

باسم ذات که مستجمع جمیع صفات	بفیض باغ علیم و بنور اسم ودود
بموسی ارنی کوی لن ترانی کوش	بخواستکاری رؤیت بانتظار شهود
بشعلهٔ ید بیضا و معجزات عصا	بنور ایمن طور تجلیات نمود
بحق سورهٔ طه و سورهٔ یس	باحسن القصص یوسفی و سورهٔ هود
بهشت باغ نعیم و بقاصرات الطرف	بهفت دوزخ آتش نمون ذات وقود
بفرط صبر خلیل و خطاب کونی برد	بکلستان طرازی آتش نمرود
بهمسری کلیم و به افتراق خضر	بسر علم لدن و بچشم اهل شهود
بآیت کرم ان ربنا لغفور	کاو درعصاته پناه و سند دم معهود
بشعلهٔ حزنی آه کلوکداز درون	بریزش قطرات سرشک خون آلود
باشتباک نجوم منورات فلک	بکار خانهٔ نه طاق بیستون و عمود
بذات پاک رسول و بچار یار کزین	بنور ناصیه پیرای حضرت محمود
بابتدای سور یعنی سطر بسم الله	برمز آیت انا لربه لکنود
بسر چار کتاب و نزول جبرائیل	بمصطفی و خلیل و بموسی و داود

هدایت ایله مددسامی کنهکاره
بنی کروهٔ عصیان قلدی پافرسود

بنم اوغوطه خور قلزم کنهکاری	که موج یأس اولور انجق بکا کنارهٔ سود
مدد رس اول مدد ای دستکیر جمله عباد	قومه حضیض معاصیده کاوله دل نابود
همیشه خامه می رطب اللسان نعت ایله	زلال فیض عمیمکله ای خدای ودود

همیشه نشوهٔ عشقیله عاشق و معشوق
ایده میانده تا کیم نیاز ناز افزود

نیاز عشق دل عاشقاندن افزون
روان پاک رسوله اوله سلام و درود

❀ نعت حضرت سرور کائنات علیه افضل الصلوات ❀

دل اولدی کمسراغ دشتگاه عشق و حیرانی
که گرد خاطر عشاقدر ریگ بیابانی

کوکل بار افکن غفلتدر اول وادیده کم آنده
ایدر بیدار صوت پای موران چشم دزدانی

درای کاروانی صوت منصور انا الحق کو
متاع نارواجی کفر محمل زیب صنعانی

ایدر هر زخم پای آتشین گرداب بحر عشق
اورتبه بیکر اندر ریزه سنگ شعله افشانی

خط پرکار وش سرگشته گرد سطح پهناسی
فلک چون نقطهٔ ناچیز حصر دور میدانی

ایدر چون قطرهٔ امواج سیماب آبله پاده
سراپا رعشه خیز بیقراری ره نوردانی

سپهر نه قبابی شعله جوش اضطراب ایلر
مثال خار و خس آتشروانک باد دامانی

کباب آسا دونر سرگشته لر سیخ محبتده
ایدوب بادن گذر سردن چقر خار مغیلانی

شبی هم رنگ آه تشنگان العطش گویان
صباحی تودهٔ خاکستر گمکرده راهانی

او دشت جانگدازه پانهاده اولمق ایسترسک
سری چون شعلهٔ شمع ایله پای برق جولانی

فتیل شعله تاب پای راه استقامتله
کوکل قطعی ایچون مقراضهٔ شمع شبستانی

ایرشدی بر سواد اعظم نادیده اطواره
که سنگ سرمه دن ترتیب اولنمش طرح بنیانی

مثال صحبت اشراقیانی گفتگولر هب
خموش سر بجیب حیرت دیدار سکانی

خریدار اولمده سوداگرانی نقد جان در کف
متاع دردی بازار ایتمده کاله فروشانی

رسیده اولدی ناگه چشمی بر گلزار رعنایه
کایدر نوباوه چین باغ حیرت سیر رضوانی

گلی داغ درون و سنبلی دود دل عاشق
درخت آلودهٔ خون جگر چون شاخ مرجانی

نسیم جانفزاسی فیض انفاس مسیحایی
رنگ بوی گلی موج نگاه ماه کنعانی

سیه خاکی سواد چشم مهتاب تجلایی
جبین جویباری چین فروش آب حیوانی

او باغ فیض بخشک باغبانی جوهر اول
بهین فهرست قرآن مبین اوراق غصانی

اولوب سرگرم صهبای حقیقت پای پشنده
دل حیرت زده گلگشت ایدر کن اول گلستانی

نمایان اولدی بر کاخ معلا دیدهٔ جانه
غریق نور وحدت یکسره مجلس نشینانی

گشاده روزنی لعل تبسم ریز دلداری
در مفتوحی گویا عاشقک چاک گریبانی

عروج ایتمکده صف صف عشوهٔ خوبان گبی ارواح
همانا پایه سی نردبانی چین پیشانی

قلم نای حصیری لوح محفوظ ازل سقفی
پر جبریل دیبا پردهٔ دهلیز ایوانی

گروه انبیا و اولیا صف بستهٔ خدمت
طواف ایتمکده سر در پیش خجلت قدسیان آنی

تعالی الله زهی قصر فلک سا کم درونده
حبیب کبریا آرایش اورنگ نورانی

شه کشورگشای لی مع الله احمد مرسل
که نقش خاتم ختمیتیدر نص قرآنی

او سلطان سریر آرای ملک قاب قوسینی
که تیر حکمیدر آماج زیب عرش رحمانی

مربع ساز اورنگ رسالت مظهر لولاک
شه رفرف سوار و یکه تاز قرب یزدانی

او صاحب فتق و رتق معضلات کشور افلاک
که مد سطر بسم الله در طغرای فرمانی

رموز آموز اقرأ خواجهٔ هجده هزار عالم
که مرآت دل جبریل در لوح دبستانی

وجودی گوهر نایاب گنج کنت کنزا اولدی
جمال پاکیدر مرآت حسن صنع یزدانی

حیات جاودانی بولدی عیش فیض لطفندن
درنده حضرت موسی عصادر دست دربانی

ثبوت دعوی پیغمبری یه ایکی شاهددر
دوشق ایتدی سر انگشت لطیفی ماه رخشانی

وجود پاکی اولدی حرف الا ایله استثنا
بنانیله دو نیم ایتدکده قرص ماه تابانی

شکاف مه دگل وصف رخنده ایکی مصرعدر
که بام چرخه ایتدی عقل کل آویخته آنی

شفق صنمه دوکلدی خونی طرف دامن چرخه
غزال مه بولنده نیم بسمل اولدی قربانی

کوروب ناگاه حسن آفتاب افروزنی گردون
او شب چاک ایلدی سودای عشقیله گریبانی

سواد عنبرین موج عدمدر سایهٔ پاکی
انکچون اولمدی خال رخ مهر درخشانی

نخستین چاشنی یاب ضیا فتگاه قربیت
که جبریل امیندر چون مگس سرگشتهٔ خوانی

هم آغوش شکرخواب اولسه گر چشم خدابینی
اولور گیسوی عنبر نکهت یوسف مکسرانی

اولور ظاهر حواس باطنی چون پنجهٔ خورشید
گذار اتسه گوکلدن فکر نور وجه تابانی

ضمیرندن ایدردی ماه نو دریوزهٔ انوار
بیاض کردن خورشید اولوردی لیل ظلمانی

اولورسه خاکساران مستعد فیض الطافی
ایدر هر شبنم افتاده جذب مهر نورانی

ایدوب مشق کدایی لوح فرش آستاننده
دبیر آسمان اتمکده ثبت خط پیشانی

بومعنایی ایدر انتاج شکل اول معراج
بدیهیدر جمیع انبیادن فضل ورجحانی

نوله سرپوش اولورسه چرخ اطلس جمله افلاکه
شرف ویردی اکا تمغای نعل سیم یکرانی

حضیض آستان رفعت کردون جنابنده
اولور ادریس عالی رتبه شاکرد سبقخوانی

خیال اتسیدی کحل آستانک اعمی فطری
اولوردی موشکاف نقطهٔ موهومه مژکانی

قلمکم دیده دوز معنیٔ رنکین نعتیدر
حریر بوی کل درجامه پوش جسم عریانی

شریعت کاخ کردون طاقدر سلطان کونینه
جناب چاریار محترمدر چار ارکانی

مؤسسدر بنای شرع ودینی اویله مستحکم
که تأثیر ایده مز خصمک خروش سیل عدوانی

اوکم راه خلاف حکمته وضع قدم ایلر
ایدر آماده زیر پاده صد شمشیر برانی

خدا ایتدی بهشتی اول دریکتا ایله اتمام
صور بینان قیاس ایتدی شکسته اولدی دندانی

هیچ ازاد اولمق حکمنیدر اول کمسه دوزخدن
کاوله بربویله محبوب خدانک بنده فرمانی

سوزی بحر محیط علم حقدن منتخب کوهر
درونی کنز لایفنی اسرار وحی سبحانی

سعادتخانه سی آل عبایه مطلع الانوار
درودیواری پرنقش تجلیات ربانی

اولان هر ریزه سنک پایمالی رهکذارنده
اولور کردوبیانک درتارک زیب پیچانی

شفیع هرکنهکار ارسول پاک کردارا
کروه انبیا واولیانک شاه ذیشانی

سن اول دیهیم عزت بر سر تخت رسالتسن
که پیشکده خداخدمتکزار ایتدی سروشانی

شب اسراده رمز قاب قوسین اوادنی در
ایدن انبا وجودک اولدیغی وحدتله حقانی

نه شب ابروی باریک هلاله وسمهٔ زیبا
نه شب کحل جلابخش عیون نجم نورانی

عزیمت ایلدکده آسمانه پیشکاهکده
اوشبدر مجمر سیمین ماهک عنبر افشانی

هلال ابریق سیمین طشت زرمهر آب رخسارک
اوشب چرخ ایلدی پاییکه ریزان ابر نیسانی

تعالی

تعالی الله زهی شام سعادت نام عالیقدر
که ویردی عرش رحمانه عروجک اکه عنوانی

که لیل ایل پرانور دراولکم سوی اقصادن
ایدوب چرخ براق برق نازک پای جنبانی

فروغ کردش چشم وشرار نعل سمندن
زمینک ظل مخروطیسی اولدی قلب نورانی

براق اولدی نسیم روح پاکک بوی ورد خلد
ایرشدک لامکانه طرفة العین ایچره جسمانی

کاوب رفرف نشیمنکاه چشم پاکک اولدقده
بو اقبال ایله کمنام ایلدک تخت سلیمانی

وجود نازنینک چکدی آغوشه محبتله
کچوردی سدره دن طی ایلدی صحرای امکانی

صدای لاحترقت آسمان سوز یله جبرائیل
چکوب برآه حسرت یاندی شمع بال سوزانی

ایرشدک ماورای منتهای سدرهٔ عرشه
کاو بزمه حضرتکدن غیری یوقدر محرم ثانی

زهی بزم هویت رنک وحدت جوش معشوقی
نه اسم ورسم پیدا اندده نه هستیٔ امکانی

زمان معدوم وتعیین مکان ممکن دکل اصلا
مقدس شش جهتدن اول تجلیکاه نورانی

بو بزم قرب جمع الجمعه کیم وحدت دیدی مولا
بنه سنسن سنی سیر ایدن ای عالملرک جانی

بلا صوت وحروف ولفظ ومعنی ایلدک صحبت
بوسرک قالب الفاظه ناکنجیده تبیانی

همان بر مقتضای عشق ایدی بو کفتکوی ناز
بو حالتدر اولان اندیشه سوز عقل انسانی

نه انسان عقل ونه افلاک واملاک وساطتدن
خدا سلب ایلدی بو معنیٔ پنهانه اذعانی

بیاننده زبان ابکم قلم تعبیره نامحرم
خموش ناشناسی فهم اولوب مختوم حیرانی

سنک ذات شریفک مدح شاعردن معلادر
همان اعلاسی اظهار ایلمکدر عجز ونقصانی

نه قادر نعتکی انشاده کلک بندهٔ ناچیز
که حق وصف جمیلک ایده ای عالملرک جانی

هپ احکام وقصص وعد ووعید وناسخ ومنسوخ
حقیقتده سنک وصفکدر ایات ایچره پنهانی

نیجه مدحکده شاعر خامه جنبان سخن اولسون
رخ طبعی کاوله سیلیخور صد دست نادانی

تهی دست اولسه کر درکاهکه رخسوده برسائل
ایدردک رفق وتطییب ایله سلطان جهان آنی

ایده یاخود کدالردن بری بربرک سبز اهدی
ایدردک نقدر رحم وشفقت ایله اکه احسانی

سیهکار وتهی دست عمل درکاهنک شمدی
بن اولدم بر کدای احقر آشفته سامانی

هوای نفسه جست وطاعت باری خداده سست
عمل هپ نادرست ایتدم خطا وجرم عصیانی

دواتم کاسهٔ دریوزه درالده عصا خامهم   فقیر ناتوانم حسب حالمدر پریشانی
کمال احتیاج فقر ایله درکاهیکه کلدم   ایقلمندر مدد نقد شفاعتله بونالانی
تحمل ایتمز اولدم بارا دضاعینه نادانک   دل نادیده کامه غالب ایتمه حکم نادانی
جهانده دولت یکروزه ایله اتمده نخوت   تماشادر هله ارباب جاهک خودنمایانی
نه علم ومعرفت نه اهل طبعه روی دل اظهار   همیشه اهل حاجاته شعاری چین پیشانی
نه نک تحته‌نده در حمل ثقیل وضعی چکمک   که تفریق ایتمیه جمال ایله اصحاب عرفانی
دلی بوناشناسان زمانه ایلمه مغلوب   ایا اهل نیازک ملجأ باب فلکشانی
معلادر کهکدر دل پناهم یا رسول الله   المآل دو شمنشم شاد ایله لطفکله بوکریانی
غریق بحر موجاموج پرکرداب عصیانم   دلی مستغرق شرم ایلدی آلوده دامانی
بوعبد بیکس ناچاره لطف ایله مروت قیل   هب افعال قبیحی جمله معلومک کرمکانی
نه حاجت ایتمکه مافی الضمیری خاکپایه عرض   دکلدر پیش نظارکده برشی سماکه پنهانی
سخن پایان رسیده اولدی غیری چکمه غم ای دل   صله نقد شفاعتدر بودر آیین سلطانی
توقف ایتمه ایثار صلوة بیحساب ایله   که تخلیص ایده سن دست کنهدن چون کریبانی

روان پاکنه سامی نیجه یوز بیک سلام اولسون
وخ آیینه کانلر دررسولک ناهمنشینانی

❀ نعت شریف ❀

ای پادشه تخت سراپردهٔ لولاک   جبریل امین شمعکه پروانهٔ چالاک
ای نور حرمگاه نهانخانهٔ اقدس   سنسن صدف بحر حقیقتده دریاک
اولدم مه شق ایلمکه ایلدک ایما   کوردکده جمالک فلک ایتدی یقه‌سن چاک
تقدیرده تحقیق ایدی معراج شریفک   رفعت ایله خلق اولدی انکچون بونه افلاک
بردلکه اوله جلوه که عشق جمالک   اول عاشق سربازکلور محشره بی باک

سامی سی خلاص ایله ایا مفخر عالم
قعر یم عصیانده قالدی اوالمناک

❀ نعت شریف ❀

جمال اللهه اولدی وجه پاک مصطفی مرآت   نمایاندر یوزنده پرتو نور تجلیات
انک نوری جمال باکمالی خلق اولنمشدر   ظهوره کلمدن علم الهیدن بوموجودات
ندای لن ترانی پردهٔ چشم کلیم اولدی   ولی اول مفخر عالم قلوب بالرؤیه مشهودات
زمیندن لمحة الابصارده سیر ایتدی افلاکی   او نور دیدهٔ پیغمبران مظهر الایات

امیدی سامیٔ بیچاره قطع اتمز شفاعتدن
اودرکاه کرم پیراده حاشا رد اوله حاجات

❀ ترجیع بند برای نظیرهٔ روحی ❀

صوفی کبی ظن ایتمه بزی سبحه بدستز   بز دانه شمار کهر عهد الستز
ارباب ریانک سرنه جرعه نثارز   پیمانهٔ سرشار می عشقله مستز
کحل البصر سایه کبی دیدهٔ مهره   خاکک قدم اهل ملامتده که پستز
کعبیله صنم خانه‌ده یکرنک سجودز   بز خانقه دلده که الله پرستز
بیلمز سه نوله قدر رمزی زاهد خودبین   اول آیینه یز کیم کف زنکیده شکستز
سرکشته لرز دوراوله لی منبعمزدن   سیلاب صحاری کبی بیجای نشستز
کمکرده سراغ ره حیرانیٔ عشقز   خضر ایله اوواده که بزدست بدستز

ساغر بکف میکدهٔ عشق خدایز
فرق فلکه جرعه فشان طرفه کدایز

ای زاهد قشری سخن دعویٔ باطل   بی ذائقه لب کمالات افاضل
تاکی اوله سن منکر ارباب حقیقت   انکار سافله ایدوب ایراد دلائل
عالم کچنوب اولمده سن اهل کمالک   که زندقه وکفرنه که فسقنه قائل
تاویله توقف ایدن اقوال کباری   ظاهرده قویوب ایتمیه سن باطنی زائل
خرمهرهٔ انکارینه آرایش ایدنمش   لایفهم اولان خیل خران متسافل
لایقمی اولوب معتقد جادهٔ تصدیق   دنباله رو طبعمک اوله برنیجه جاهل

حفظ ایتمك ایله جربزهٔ فلسفیاتی
ظن ایتمه كه اولدك ره تحقیقده عاقل

بیلدكی ندر مبدأ ایله سمت معادی
علم اكلمه ای تیره درون نقش سوادی

ارباب شهودك سخنی كشف حكمدر
مقبول صنادید سخنسنجان امدر
اندیشهٔ احجاب نهانخانهٔ اسرار
مفتاح طلسمات معانیٔ قدمدر
آیینهٔ قلبكده اورو شنكهر انك
زنك انیت اثری محض عدمدر
یكتا كهر وحدته طالب اولوب انلر
انهار كبی واصل سر منزل یمدر
صورتده كدایان نمدپوش ملامت
معناده سلاطین ملك خیل و حشمدر
انعاملری بخشش فیض ازلیدر
انلر خلفای رسل پاك شیمدر
عادتلری هب بذل لآلیٔ حقیقت
احسانلری كنجینهٔ انفاس هممدر

كوردكلری آثار شئونات الهی
سیر ایلدیلر حقی مظاهرده كماهی

كوش ایله مراتبده ندر علم حقیقت
ارباب شهود ایلدیلر بویله روایت
اولمشدی او محبوب سراپردهٔ لاریب
اطلاق نقاب حرم غیب هویت
بالذات ایدوب شیوهٔ آغاز تعین
آیینه نما اولدی جمال احدیت
اسما و صفات ایله ظهور ایلدی اعیان
چون ایتدی دوم مرتبه ده جلوه محبت
ارواح بسائطده كه اولدی متجلی
تعیین ایده مرآتی سر انكشت اشارت
دوشدكده مرایای مثالیه یه عكسی
صحرای تخیلده كوروندی نیجه صورت
بو مرتبه دن صكره سموات عناصر
ایتدی یسه موالید ایله ترتیب شهادت

انسان اولوب انموذج كل ذات و صفاته
پس مظهر تام اولدی بو جمله حضراته

اولدی خط مجموعهٔ پیشانیٔ انسان
حكم خلق الله علی صورت رحمان
باق دیدهٔ عبرتله او آیینهٔ پاكه
اولسون دل ایسك پرتو تحقیق نمایان

عارف ایسك ای طالب حق سن سنی اكله
كنجینهٔ مخفی یه محلدر دل ویران
بیل كلدیككی ملك وجوده نه ایچوندر
سعی ایت اوله سن پادشه كشور عرفان
مقفو حدر ابواب كرم استه خدادن
اولمقلغه زانوزدهٔ صحبت پیران
صرف ایلمه اوقاتكی بازیچهٔ لهوه
دیوانه كبی اولمه صقین سخرهٔ صبیان
انجق بو هوا و هوس نفس ایسه مقصود
بو ماده ده مشترك اولدی سكا حیوان

رفع ایله كوكلدن حجب ظلمت و نوری
نظارهٔ دیدارده كنس جنت و حوری

عارف ایسك اول پرده براندازخفایا
تا كم اوله سن محرم خلوتكه معنا
بر كره نكاه ایله پس پردهٔ رازه
استاد صور بازاولور اول دمده هویدا
چون كار نهانیٔ مشیت اوله معلوم
چكمه غم امروز ایله اندیشهٔ فردا
صدق ایله رضادادهٔ تقدیر خدا اول
ویرمه خلجان قلبكه تدبیر ایله اصلا
سنك آتسه ده كودك نشان اولمه شكسته
مجنون روش اول عاقل ایسك ای دل شیدا
آیینه كبی تصفیهٔ لوح درون ایت
تا سا كه كدر ویرمیه نیك و بد دنیا
یكرنك و مساوات كركدر نظر كده
توبیخ عدو دوست نوازیٔ احبا

مستانهٔ سرباز طربخانهٔ جان اول
مستغنیٔ عشرتكدهٔ هردو جهان اول

ساقی صون امیدن كه اوله نشئه ده تاك
بر جام ایله قیل دفع خمار دل غمناك
اول باده كه ناشسته رخ كرد ریایی
میناكبی صابون كف موجی ایدر پاك
اول آتش سیالهٔ ناموس خردسوز
پامال كن زهد و ورع چون خس و خاشاك
اول بادهٔ پرفیض كه كلدكده خروشه
ته جرعه سی خاك اولدی حبابی بونه افلاك
شمع حرم افروز دل تیره نهادان
بر قطره سی ایدر مصقل آیینهٔ ادراك
رفع ایله بزی خاكدن ای پیر خرابات
قالدر بر ایاغ ایله یاپش دستمه بی باك
لب تشنه لرز جام می عشقه كلمك
بو بیتی ایدوب ورد زبان دل صدچاك

دلبستهٔ سازیم واسیرمی نابیم
که موج شرابیم وکهی تار ربابیم

مطرب اله آل نای پسندیده مقالی
کرم ایله دف آسا دل برهمزده حالی

فیض نغم سامعه سوز ایله زبانک
آتشلره یاق سینهٔ عشاق جمالی

دفع ایله مدد چوبک سنطور ایله دلدن
ضرب ایله اصولیله سرشخص ملالی

تأثیرینی انکار ایده‌مم نغمهٔ سازک
لطف ایلر ایکن جان ودله جذبهٔ حالی

نای شکرین نغمه ایدر حلقهٔ گوشی
قند قصب سکر حالات مآلی

پردر گهر فیض ایله صندوقهٔ طنبور
میل دل عشاق دکلدر اکا خالی

مضرابده می چوبده می موده می تأثیر
زاهد بونی فهم ایت قویتر قیل ایله قالی

چالدم طاشه بن شیشهٔ ناموس ایله ننگی
مطرب کرم ایت سندخی چال بربط چنگی

دلبستهٔ گیسوی خم اندرخم عشقم
دیوانهٔ زنجیر به پای غم عشقم

پروردهٔ آغوش موالید ثلاثه
خیر الخلف سلسلهٔ آدم عشقم

که وادیٔ ایمن کهی موسیٔ تجلی
که عیسیٔ معجز نفس مریم عشقم

که پیر سپهرک الندهٔ سبحهٔ پروین
که ساز کف زهرده زیروبم عشقم

بیک صورت ایله زیب مجالی شئونم
که حسن وکهی عاشق وکه عالم عشقم

کاهی کره مصمت معناده نهانم
که جلوه که ساحهٔ کیف وکم عشقم

معنای بسیط اثر کاف ایله نونم
ترکیب رموز کلمات فم عشقم

مرسوم جهول وکهی مدعو ظلومم
محمل کش سربار امانات علومم

یارب قنی اول دمکه نهان ایدی بوخانه
نور افکن اولان وصلت ایدی چشم جهانه

اغیار نهان یار نهان دل دخی نابود
نه رسم نمایان ایدی نه نام ونشانه

بر بزم ایدی اول بزم صفاکم یوغیدی هیچ
عشاقه تماشای جماله بو بهانه

بر

برنشوه ایدی جمله‌سی برجام صفادن
هپ بادهٔ وحدت صونولوردی دل وجانه

کثرت یوغیدی وحدت محض ایدی بوعالم
اثبات وجود ایتمکه یریوق دگرانه

هپ غرقهٔ نور احدیت ایدی اشیا
معدوم ایدی اعیانده تمییز میانه

معلوم ایکن نکتهٔ الان کما کان
صد حیف که اولدی ینه برخواب فسانه

دل شیفتهٔ حسن ازل چشم شهودز
حیرت زدهٔ آینهٔ رنگ وجودز

ای نورده هستیٔ افلاک عناصر
فیاض وجود صورآرای مظاهر

دانندهٔ هر مشکل سربستهٔ ایجاد
بینندهٔ اسرار خفایای ضمائر

بلمکده کمالاتکی پادرگل حیرت
عقل حکما وعلمای متبحر

پیش نظر عقله تماشای جماله
حکمکده اضافات نسب پردهٔ ساتر

ای مهر عما برقع اطلاق جمالک
هر ذرده پنهان ینه هر ذرده ظاهر

ذاتک اوله اطلاق حقیقی ایله مطلق
درک ایلمه‌ده دل اولور البت متحیر

بو مطلع رنگینله بیلدردی خیالی
حیرت ایدوکن اهل دله منزل آخر

ای تیر غمت رادل عشاق نشانه
خلقی بتو مشغول وتو غائب زمیانه

دل معتکف گوشهٔ ابروی محمد
جان سلسله در گردن گیسوی محمد

گلبرک رخی منصبغ صبغهٔ رحمان
ازهار حقایقده نهان بوی محمد

توحید ایدر انطاق الهی ایله تعلیم
طوطیٔ دله آیینهٔ روی محمد

فردوس حقیقتده اب آدم وحوا
اشیا الیه هپ زادهٔ یکموی محمد

ای عشق هدایت دمیدر عاشق زاره
دوشدم یوله کوستر نیره در کوی محمد

واصل اوله‌یم منزل مقصوده مدد قیل
جسمم ایده‌یم فرش ره کوی محمد

صد عجزله اولدی دل مهجور سیهکار
بربندهٔ ناچیز ثناگوی محمد

سامی نیجه یوزبیک صلوات اوله حواله

اول روح شریفه دخی اصحاب ایله آله

هستی مجازی سی نهان ایله الهی
اسرار خفایاسی عیان ایله الهی

مستغرق انوار شهود ایت دل زاری
کشف حجب دیدهٔ جان ایله الهی

محو ایله کوکلدن اثر نقش سوایی
غیریتی بی نام ونشان ایله الهی

قیل عین یقین ایله بزی واقف اسرار
رفع تتق ریب وکمان ایله الهی

بر پیره قول ایله بنی کم ظل خدادر
مخدومی اول صاحب شان ایله الهی

اول مظهر ذاته دلمی ایله مقابل
بر ذره ایکن مهر جهان ایله الهی

موج نظر لطفی ایله اول یم جودک
قلبم کهر جنبه کان ایله الهی

لطف ایت بنی محجوب وجود ایلمه یارب
نامحرم آثار شهود ایلمه یارب

❁ مناجات بقاضی الحاجات ❁

قالمسون دلده خیال ماسوا
یاالهی عشق پاککله سنک

اولسون اندیشم وصالک دائما
یاالهی عشق پاککله سنک

جمله اشیاده تجلیک نوری وار
بو مظاهرده ظهورک آشکار

رؤیته جان ودله ویر اقتدار
یاالهی عشق پاککله سنک

جملهسی فانی و وجهک لایزال
کل شیء هالک دربوکه دال

ایلدی هرشیده دل سیر جمال
یاالهی عشق پاککله سنک

یاندی جان زار نار فرقته
بزده ینه یوق تحمل حسرته

قومه فرقتده ایرشدر وصلته
یاالهی عشق پاککله سنک

وارلغیمی جمله نابود ایلدم
وارلغم بو قلقده موجود ایلدم

ماسوادن قطع مقصود ایلدم
یاالهی عشق پاککله سنک

سامیء دلخسته اولمشدر غریب
دردهٔ درمان ایتمکه سنسین طبیب

ایله اکا شربت وصلک نصیب

یاالهی عشق پاککله سنک

❁ قصیدهٔ بهاریه درمدحت سلطان احمد ثالث ❁

نوبهار ایردی ینه اولدی جهان خرم وشاد
ایلدی شوره زمین غمی فردوس آباد

زیور روی دکان اولدی متاع شادی
رشتهٔ بازار کسل اولدی بهم پیچ کساد

قالب افسرده ایکن ایردی نباتاته حیات
آشکار اولدی ینه معنیٔ حشر اجساد

اویله نقش ایلدی لوح کله استاد ازل
جانی وارمی کایده تصویر آنی کلک بهزاد

قلدی صحن چمنه ضرب خیام عشرت
داور نامیه چادر چچکی ایتدی کشاد

طبع یابس اوقدر اولدی رطوبت آکین
کل رنکین اولور اخکر پرینه زیب رماد

چارسوی چمنستانده دلال هزار
خاص وعامه کهر عشرتی ایتمکده مزاد

خوابدن دیده کشای اولدی چمنده نرکس
صبحدم فاخته وبلبل ایدنجه فریاد

سرفروبردهٔ حزن اولسه بنفشه نه عجب
غنچهلر اولمشیکن مایهٔ کلخند مراد

جیش سرمایه هجوم ایلدی سلطان ربیع
ایلیوب قارطوبنی دشت چمنده ایجاد

بزمی کلشنده قوروب نخل کلی چنک ایدهجک
باشلادی نغمهلره مرغ ترنم معتاد

ایتمکه کشت خیابان سپهر خضرا
دست بردست وفاق اولدی چنار وشمشاد

قلم ماشطهٔ صنع ایله چون باغ نعیم
کلشنک روز بروز اولمده حسنی مزداد

قوت نامیهده اویله تقاضا وار کم
اولسه خورشید جهان جویه اکر پرتوداد

هیئت عکسی اولوب سرزده چون نیلوفر
بوی ایلردم عیسی کبی تفریح فؤاد

عکس ورد ترا اولوب آینه دن نکهت ساز
کلشنی تا اوقدر ایتدی هوا فیض آباد

شوره یرلرده بوده نمایافته در
زهد خشک ایله مکر ساحهٔ قلب زهاد

اثر کاملهٔ نامیهدن اولسه سزا
بوی خضرای بزم غبطهده مشک وزباد

لوح سیم اوزره همان نقش قلم کاریدر
حلقه بر حلقهٔ امواج ایدوب جولری یاد

ورق سوسن ایله لاله قلچ خفتاندر
کوندر روانی نوروزه شه فرخ زاد

نیجه شه مهر جهانتاب سپهر اقبال
نیجه شه ماحصل مملکت دانش وداد

شه فرخنده شیم معدلت افروز همم
چهره پرداز کرم آب رخ رشد و سداد

قهرمان پیشه خداوند تهمتن صولت
کاولدیلر امرینه شاهان زمانه منقاد

وصف پاکن قلم نادره سنج معنی
لوح تعظیمه بو تعبیر ایله ایلر انشاد

مظهر لطف ازل سایهٔ حق عز و جل
ناظم دین و دول داور پاکیزه نهاد

آسمان مرتبه خان احمد دریا دلکم
رشک ایدر کوکبهٔ جاهنه جمشید و قباد

پادشاه فلک اورنک عدالت کستر
رونق سلطنت آرایش اقلیم و بلاد

اوشهنشاه قدر رأی خرد فرساکم
ذاتیدر عالمه محض کرم رب عباد

پردهٔ دولتنه اطلس کردون اذیال
خیمهٔ رفعتنه نور کواکب اوتاد

بولدی عهدنده مبانیٔ صلاح استحکام
لانهٔ بوم فراغ اولدی خرابات فساد

هیچ اومولمزدی اوله بویله سیه کاسه ایکن
اهل عرفانه مساعد فلک سفله نهاد

علت غائیه امداد شهنشاهیدر
یوخسه لطف ایتمکه قادرمی سپهر بیداد

منت اللهه زماننده جهان آسوده
باخصوص اهل دلک راحتی بر وفق مراد

کهر حمد و سپاسی شرف ذاتی ایله
قدسیان ایلدی پیرایهٔ سلک اوراد

اورضاداده تقدیر خداکم اعدا
صفحهٔ سینه ده اولسه رقم آرای فساد

فی المثل سال هزار اولسه مقدر عمری
منعکس زائد اولور صفر الوف اعداد

شصتی برمرتبه کم قوس هماصیدندن
ویرسه برکز اوخدنک قدر اندازه کشاد

طرفة العینده آویزهٔ فتراکی اولور
مرغ خورشید طمع پر چرخ بیداد

مومدن اولسه ده پیکان قضا تأثیری
تن غرباله دونر شکل نشان فولاد

چاک اولور صفحه ده ماننده مصرع قلمی
وصف شمشیرنی بر شاعر اکر ایلسه یاد

کورسه اول تیغ قضا جوهری بهرام فلک
دهشتندن اولور افتاده بخاک منقاد

برق صمصام جلادادهٔ روشنکهری
اولدی آتش زن خرمنکدهٔ اهل عناد

اولسه طبعندن اکر وایه پذیر ادراک
قابل حکمت انسانی اولور طبع جماد

کل

کل خورشیده ایدر طعنه کیاه خودرو
نامیه ایلسه الطافندن اکر استمداد

اولسه پروردهٔ ابر فلک انصافی
خاردن دامن کلغنچه اولوردی آزاد

همتی اولسه اکر تقویه بخشای ظفر
پرعنقایی شکست ایلر ایدی پای جراد

صحن کلشنده وزان اولسه نسیم عدلی
پنجهٔ خوردن ایدر شبنمی کل استرداد

صرصر قهری وزان اولسه ایدر بردمده
بحری تنور پر آتش کهرین فحم سواد

دیدهٔ تربیتی اولسه نکهساز جهان
کوستر بچهٔ سیمرغ وهما بیضهٔ حاد

بهمن و خسرو اولور غاشیه بردوشانی
اولسه شوکتله سوار فرس شوخ نژاد

اوسبک سیر زمین کرد فلک پیماکم
دشمنه هر شرر نعلی اولور صاعقه زاد

ماورای فلکی سبقت ایدر نور نکاه
دیدهٔ راکبی سرعت دمنی ایلسه یاد

اولسه سرعتله اکر جلوه کنان رفتار
پیک اندیشه دکل سایه سین ایلر ابعاد

سرعت وصفنی تحریره ایرشمز خامه
ایتسه لر نه فلکی حقه یدی بحری مداد

داورا دادکرا خسرو عالیکهرا
ای شهنشاه عمر عدل و علی استعداد

بر ایکی بیت ایله درکاهکه کستاخانه
ایده یم مرتبهٔ طبع بلندم ایراد

دولتکده بنم اول شاعر سحرآورکم
اولور آوازهٔ نطقم کهر کوش بلاد

آب حیوان کبی اولدی رشحات قلمم
زنده کی بخش معانیٔ فسرده اجساد

آتشین ناطقه یم کاولدی سواد نظمم
خال رخسار سخن داغ درون حساد

قوهٔ طبعمی دیوان سخنده خامه
ایتدی هر بیت دومصراعم ایله استشهاد

دسته لوح و قلم آلسم ملأ اعلادن
ایریشور کوشه دله زمزمهٔ تحسین باد

فیضیاب اولسه اکر لذت کفتارمدن
تلخی حنظل اولور غیرت شهد قناد

فن اشعارده صاحب ید طولایم کم
عقل کل پشت کف عجزی ایدر پیش نهاد

کلدی هنکام دعا ایلمه اطناب سخن
تابکی لاف و تمدحله بو تکثیر سواد

ایله شمدنکرو صد قیله دعای سامی

مستجاب ایلیه لطفیله انی رب عباد

ایلیوب فیض عمیم ابر بهاری تاکم
اوله کوندن کونه کلزار جهان خرم وشاد

کورمیه روی خزان باغچهٔ اقبالی
خار غمدن اوله کلغنچهٔ ذاتی آزاد

طول عمریله حمنصفهٔ دولتده مدام
هر شبی قدر اوله هر روزی مثال اعیاد

❀ قصیدهٔ نونیه برای سلطان احمدخان از افاقت علت تب ❀

شکر خدایه که فیض عمیم احسانی
کشاده ایتدی دل زار مستمندانی

هزار حمد وثنا کم خدای عز وجل
جهانه ویردی ینه بر نشاط روحانی

اولوب کساد ایله دربسته چارسوی کسل
آچلدی تنک متاع دکان شادانی

زمان سرایت فیض نشاطله خرم
زمین مسرتله رشک باغ رضوانی

هجومی وار او قدر انبساطک عالمه کم
اولور نشاطی دخی لب کزای حیرانی

جهان کشاده وعالم شکفته خلق بسیم
بودمده عامدر آیین رسم خندانی

که اولدی علت غائیه‌سی سرور ونشاط
ظهور صحت جسم لطیف سلطانی

او پادشاه عدالت پناهکم اولدی
سکندران زمان درکهنده دربانی

خدایکان فلک بارکاهکم دهره
وجود نازکیدر محض لطف ربانی

سپهر اریکه شه جم جنابکم طوتدی
جهانی ولولهٔ کوس شوکت وشانی

روان کالبد دولت جهانکیره
فروغ انجمن تختکاه عثمانی

شعاع نیر اقبال خان احمدکم
مسلم اولدی اکا ملکت جهانبانی

او پادشاه تهمتن شکوه یکتاکم
قول ایتدی درکهنه خسروان دورانی

حضیض خاکدر رفعت آستاننده
کمینه موری ایدر دعوی سلیمانی

اولور ثوابته ملحق نجوم سیارات
سکون کردش افلاکه ایتسه فرمانی

سرایت ایلسه کهسار حلمی ایلر ایدی
چراغ بزم غزالان چشم شیرانی

جلالی تفرقه فرما اولورسه پروینه
بنات نعشه دونر حالت پریشانی

نیجه تحمل ایدر دشمنان سخت دلان
ایدر رکداختهٔ تاب قهری سندانی

ظهور برق دکل پنبهٔ سحابی چو شمع
طوتشدرر شرر نعل سم یکرانی

اودمکه طبع خوش آیندهٔ مدیحه طراز
ایدنجه وصفنی تحریره خامه جنبانی

کمال فیض ایله ایتدی درونمه الهام
خدا بو مطلع رنکین کوهر افشانی

شکفته اولدی لطافتله ورد خندانی
چچک چقاردی صانور خلق اوشاه ذیشانی

بنان صنعله استاد چهره دست ازل
جمالی مصحفنه ایتدی سیم افشانی

احاطه ایلدی ماه رخن سعادتله
سپهر سلطنتک انجم درخشانی

حباب آب حیات اولدی عارضنده بدید
تموج ایلیجک موج چین پیشانی

چچک دکل یدقدرتله ایزد متعال
سر مبارکنه صاچدی درر خشانی

کورن صانور کل آل اوزره شبنم تر در
چچک احاطه ایدنجه او روی تابانی

خزان رسیده اولنجه شکوفهٔ علله
آچلدی غنچهٔ صحت شمیم روحانی

سپاس ومنت بیحد خدای لم یزله
ایرشدی عافیت جسم پاک سلطانی

دعایه باشله تضرع کنان ای سامی
که جوش بحر سخن بولدی حد وپایانی

کمال صدقله شکرانه بر دعا ایله
بودر امیدکه مولا قبول ایده آنی

همیشه تاکه هجوم سرور وشادیدن
جوان تازه اوله پیر عالم فانی

وجود پاکی اوله تخت عافیتده مکین
معمر ایلیه باری اوشاه دورانی

اوله جهانده سرور ونشاطله دائم
صباحی عید وشب تاری قدر نورانی

❀ قصیدهٔ بهاریه بقافیهٔ رائیه ❀

بهار کلدی کوزللندی سوبسو کلزار
آچلدی غنچه کبی عقدهٔ دل افکار

هوا بنفشه وگل مهر ویاسمین مهتاب
فلک زمین ایله رنگ آشنای نقش ونگار

طراوت گل صدبرکی برتر ایتدی هنوز
مثال صفر رقم قطرهٔ سرشک هزار

ایدنجه برد عجوزک کتان برفنی محو
زمینه سندس خضرا گیردی ماه بهار

اولوب مسبح کان مزاجها کافور
تلاوت ایلمده صو کبی لب انهار

شکفته اولدی سیه خاکدن نه قدر تدر
سفید وسرخ وکبود وآل وشیر رنک ازهار

افاضهٔ ومن الماء کل شیء حی
فسرده جسم نباتاته اولدی روح نثار

دهنکشای نشاط وطرب اولوب غنچه
چمنده خندهٔ دندان نما ایدر اظهار

کل سفید مثال بیاض کاسهٔ چین
ایچنده ژاله چو شیر بهشت فیض آثار

ندر بو جلوهٔ پر بهجت والم فرسا
که کرد غم رخ جانه ویرر نشاط بهار

مثال دیدهٔ نرکس کرک بو دملرده
کشاده چشم تماشایه لالهٔ کهسار

نوای بلبله دمساز اولور بو فصل ایچره
پر کشادهٔ قمری چو ساز موسیقار

چمنده پیرو اولور بلبلک ترنمنه
کشایش پر قمری چو شکل موسیقار

کنار جوده چمنصفه لر دکلمی لطیف
که موج عنبر اوله انده سایهٔ اشجار

مشامه جادهٔ دیکر آچلدی باصره دن
که عکس رنک کله بوی ویردی فیض بهار

خوشا صفای نوا نونمای جوشاجوش
کاوله نظاره کنان غرق موجهٔ انوار

اولور سفال نکین ایچره کندی آبندن
شکفته لعل بدخشاندن کل بیخار

صنور کورن صاری قردی یانسنده قارطوپنک
صارندی شوخ بهار آلتون اوجلی بردستار

کلیم طبعه اولور همچو وادیٔ ایمن
فراز نخل کل سرخدن تجلیٔ نار

دخان شعلهٔ آوازی اولدی عنبر بو
که یاقدی آتش کلدن چراغی بلبل زار

دونر طبیعت عوده ولی بشرط نا
چکرسه کلشنه خار ایله باغبان دیوار

فضای باغده تشمیر ساق ایدوب هر سرو
تمام شوقله ازقالدی کایلیه رفتار

شمیم چکدم عیسی بخور مریم ایله
نسیمه روح ویرر معجز مسیحاوار

کف صباده چمن شانهٔ زمرد اولور
نه خوش یراشدی رخ لاله زاره زلف نکار

اوحده ایردی تقاضای جوش نامیه کیم
شنا ورانه طوتر کوی مهری دست چنار

سرشک شور نفاق ایله زهد خشکندن
تباه کاسه ایکن زاهد وسیله شعار

ایدر بنه اثر اعتدال آب وهوا
زمین شورهٔ طبعن حدیقهٔ انوار

قلمدن اولسه چکیده نوله بجای مداد
لسان روغن بادام رنک وبوی بهار

بلامفارقت اولکونه رنک وبو دوکلور
کیم ایتسه نکهت وردی صبا دماغه نثار

دم رعاف مثالی کنار بامندن
مشخصا کورینور لون حال استقرار

اولوب معانی رنکین وتازه لفظه سبب
خیال مدحت ممدوح وفکر لطف بهار

آچلدی شاخ انامله چون کل رعنا
دونوک شق قلمدن شقایق اشعار

اولوب او قلزم جودک سواد منقبتی
سحاب کبی مفیض حدیقهٔ افکار

شکوفه شیشه لریدرکه بزم آصفده
دیزلدی صفحه یه هر بیت دلنشین تکرار

او بحر جود وهمم کیم کمینه قطره اولور
کف عطاسنه نسبت سرایت امطار

❁ قصیدهٔ رائیه ❁

ای ولی النعم ای آصف عالیمقدار
ای بهین سفره کش کرسنکان ادبار

سنسن اول منبع سرشار سماحتکم اولور
کمترین قطرهٔ جودک نیجه بحر زخار

مقسم رزق جهان درکه اقبالکدر
خاکپایکده در اکسیر حصول هرکار

مرحمت سنده کرم سنده مروت سنده
ایلمش سنده خدا لطف عمیمن اظهار

رشحهٔ ابر کهربار کف جودکدر
سوندیرن سوز درون فقرایی هربار

هر نفسده لب جان بخشنک ایدر فیض حیات
اولسه هرکیم مرض فاقه ایله سینه فکار

اولور اعجاز عطا کیله هم آغوش قبول
وسعت جیب کبار ایله کف تنک صغار

قدم همتنک کف ترازوسنده
باص برابرجه در الماس قدر سنک عیار

خانش اولمسی افلاکه شبیه ایتسمده
زیر پایکده مه ومهر وثوابت سیار

رک برک باغ خزان یافتهٔ آفاقه
سائل اولدی کرمک همچو سحاب امطار

سربسر عالمی مستغرق احسان ایتدک
شوره یرلرده دخی قالمدی برخشک غبار

آستانک کبی میزاب معلادار ایکن
ما لطفک جریان ایتمک ایچون لیل و نهار

چشمه سارکرمکدن هیچ اولورمی محروم
پست و بالاده اولان تشنه دلان ادرار

العطش العطش ای منبع سرچشمهٔ جود
آتش یأسله چاک اولدی لب خواهشکار

تشنکیٔ غم ایله دشت املده خاطر
روز و شب ایتمده بیتاب و توان کشت و کذار

برایچم صو دیلرم عین عنایتکدن
کیم ایده کوزهٔ امیدمی فیض سرشار

المدد المدد ای خضر بیابان کرم
قالمشم بادیهٔ یأسده بی دار و دیار

منزل کام بعید و در مقصود فراز
ضعفله قالمدی طالعده مجال رفتار

قامت طبعم اولور خمشدهٔ بار امل
ینه خوابیادهٔ فرماندهٔ حیرت دل زار

کتدی هپ لشکر صافی و صفا صبر و سکون
ره خوابیدهٔ افلاسده قالدم ناچار

بی صدای جرس قافلهٔ پنهانی
دیدهٔ اختر بختم نیجه اولسون بیدار

حضروش همتک اولمزسه اکر راهنمون
پایمال سم غصه اولور جسم نزار

دستکیر اول یتش ای شاهسوار اقبال
اولمده پای طلب آبله ریزادبار

داد و فریاد ایا صاحب رحم و شفقت
اولدی بو رنج و مشقت ایله حالم دشوار

کرچه معلوم شریفکدر ایا کان کرم
نیلدی نشلدی با کافلک ناهنجار

عفو قیل درد و فلاکت بنی کستاخ ایتدی
نوله تصدیع ایلا اولدمسه پریشان کفتار

استناد اکرم وجود که کستاخانه
عرض احوال پریشان ایده یم برمقدار

یانه رق یاقله رق رهکذر جود کده
رقعه رقعه ایده رم چون ورق شاخ چنار

آه کیم بو فلک حیله کر و آتشباز
اولدی خرمنکدهٔ طالعمه شعله نثار

ناکهان ایلیوب اشعال حریق جانسوز
ایتدی غمخانهٔ تاریکمی پراخکر و نار

جد بجد کوشهٔ موروثه می سوزان ایتدی
اولدی کل اوکسوزی بو طفل دل غم آزار

حیفکم کربهٔ خاکستره دوندردی دلی
عاقبت وضع شترکربهٔ چرخ غدار

وطنمده بنی سرکشتهٔ غربت ایتدی
تار و مار ایلدی اسباب امیدم نکه وار

روزکار ایلدی آواره کبوترکبی آه
لانهٔ مرغ دلی وقف هوای ادبار

آشیانمده اولان خار و خس ناچیزی
ایلدی باعث ایقاد مشاعیل خسار

ایدوب افکنده فلک طالع بخت شومم
ایلدی سقف کهن چوب دله وضع شرار

جملة اولدی تلف شعلهٔ ناکه رس ایله
پیرهن قالدی فقط سینه ده مانند قنار

نعل در آتش اندوه فلاکت اولدم
اولدی اسب هوسم پای عقال اکدار

داغ برداغ درون اولدم اکرچه بو قدر
لاله وش کمسیه سوزدلم ایتم اظهار

آتش محنتله خانه خراب اولمشیکن
کرمک فکری ویرینه تسلی هربار

برسنک کبی افندم وارایکن عالمده
نیجه کریان اوله یم غیره چو ابر مدرار

سن بیلورسن بنم احوالمی بخشی ویمان
سکا قالدی ایشم ای آصف عالیمقدار

کرم اولورسه ینه سندن اولور سلطانم
ای ولی نعم عالم وای فخر کبار

مالملک کتدی تنم قالدی زبون و عریان
زیب دلال مزاد اولدی قبا و دستار

حاصلی لطفکه هر وجهله محتاج اولدم
ایلمه بنده کی محروم عطای بسیار

لفظ دیناردده نار اولمسی بک ظاهردر
یا قشور محرقهٔ ناره عطای دینار

ای طبیب دل و جان انجق اولور لطفکله
چاره سوزدهٔ ناره اصول دینار

هرکسه لطفک اولورکن قپامه ساده بکا
باب احسانکه کلدم چو کدای جرار

الیم اول بی ادبانه نه بو تطویل کلام
الم سوزش ایله تابکی اولمق مکثار

سرنوشت ازلی بویله ایمش چاره ندر
حکم تقدیره کرک قولده رضای بسیار

کاری تسلیم قضا و قدر ایله سامی
ایلمه شکوه ایله طعن سپهر دوار

سوز تمام اولدی یتر سوزش ایله ایله دعا
بعد ازین صدقله اول سبحه شمار اذکار

خوان نعمای الهی چکلوب آفاقه
تاکه دور ایده بو نه کاسهٔ فیروزه بهار

خاندانک اوله معمور و مرتب دائم
دولت و عمر یکی افزون ایده حی ستار

مسند صدر روزار تده خدای متعال

ایلیه ذاتکی پیرایه ده استقرار

❀ مثنوی ❀

صانك الله زهی طبیعت پاك　　بهترین گوهر یم ادراك
برنیان باف کارگاه سخن　　نو طراز قماش طرز کهن
میزبان روا حل تقریر　　رهنمای قوافل تعبیر
موشکاف دقیقهٔ افکار　　طبع باریکی چون میانهٔ یار
شاعر نکته سنج پاك منش　　صندلی زیب مسند دانش
سوزی مقبول طبع سلطانی　　بذله گوینده غزلخوانی
طوطی شکرین زبان بیان　　بلبل شوخ لهجهٔ عرفان
منقبت خوان پادشاهیدر　　محرم پای تخت جاهیدر
اندرونی خزینه آغاسی　　شاه دهرك قفسده ببغاسی
دانه چین سقاطهٔ کرمی　　دمکش خانه پرور حرمی
یکه تاز فضای دانش و دید　　نیزه باز یراعه یعنی وحید
صفدر طبعی آچدی سرتاسر　　یکیدن برزمین تازه اثر
بو هنرلرله شاه جم سرهنك　　فرقنه لایق ایتسه وضع چلنك
بویله سرهنك بی نظیره سزا　　صور غوغ اولمق سرنده پرهما
الده چوکان سیمی شکل هلال　　بلده زرین نطاقی هاله مثال
خامه سینك وحید ایرانی　　اولمده کمترین سبق خوانی
بوی گلغنچه در سوزنده مآل　　لفظ رنگینی باده نشئهٔ خیال
شاهدان نکات رنگینی　　صور کارخانهٔ چینی
اولدی ترتیب ایدنجه دیوانی　　فوج معنی صفوف دیوانی
نظم و تنسیق ایدوب آلای نکات　　یوریدی جفت و همعنان ابیات
نظم تخمیس ایله اوناده فن　　بشلی یازدی خمیس معنادن

زور دستیله خسرو استاد　　عشر معشارین ایده مز انشاد
صاحب خمسه ایسه خسرو اگر　　بر مخمس له طبعی اینه یکر
گر معشرده ایتسه عرض هنر　　آفرین گوی اولور عقول عشر
اولدی دستنده دستهٔ اقلام　　قنوات مجاری الهام
مطلع پاکی جویبار بهشت　　جانبینی بنفشه زار بهشت
ناشنیده نشیدهٔ غرا　　نسخهٔ دلفریب و دستنما
کلکی اولدقجه نغمه ریز دوبیت　　جولانه کلور روان کمیت
اولدی هر بیت خوشترین آغاز　　ایکی تللی کبی ترنم ساز
پوشش توریه ایله هر بر حرف　　خلد معناده قاصرات الطرف
مصرعنده کنایه و ایهام　　مژدهٔ یاردن نهفته کلام
آشنا لفظی شوخ و رعنادر　　آنده یکانه وارسه معنادر
مفرد و قطعه گر رباعیدر　　استعاراتی اختر اعیدر
غیرك اشعار مستعارندن　　قطره یوق نظم آبدارندن
اولسه کلکی سرآمد انشاد　　چاربالش نشین استعداد
روح بخش سخن رباعیسی　　چرخ معناده همسر عیسی
قلمی بکزدی رباعیده　　جیقه درت قشلی دلرباعیده
نظم رنگینی جمله دن ممتاز　　قوندی وفق مربع اعجاز
بحر اشعاره خسرو مضمون　　صالدی درت چفته زورق موزون
طبع موزونی چارباغ کمال　　نطق رنگینی قلقلی آل
ذوق نظم مسدس خوبی　　شهد ششخانه زیب یعسوبی
نظمیدر چارسوی جنس جناس　　بولنور آنده گونه گونه لباس
آب روی سخن قصیده لری　　وصف شاهیده منتظم گهری
پنجهٔ شه تاجدار ملك جهان　　قدردان سخنوران زمان

حضرت پادشاه کسری داد / رونق آرای تخت رشد وسداد
پادشاه یکانه ظل اله / جانشین سنی عرش پناه
صاحب تاج وتخت وتیغ وقلم / بیقرا بزم وکیقباد علم
زبدهٔ دودمان عثمانی / مفخر خاندان اورخانی
شهریار زمانه خان احمد / رایت افراز شوکت سرمد
بندکان حریم اقبالی / کهر علم وفضل ایله مالی
آستاننده اولدی پابرجا / فوج فوج معارف شتا
کیمی خطاط وکیمسی شاعر / حاصلی معرفتنزی نادر
قنغی دولتده واربوکونه شرف / اشته تاریخ اشته وضع سلف
کامل وخرده بین وموی شکاف / عاقل نکته دان وپر انصاف
کلمدی بویله شاه عدل آیین / جمله معلوم قصهٔ پیشین
ایده حق ذاتنی چوبیت قصید / مطلع شاهنامهٔ تأیید
خاروخس وش اولوب عدوسی ذلیل / اوله امواج عمری بحر طویل
ناظم شاه بیت لوح علوم / ایده دیوان دولتی منظوم
ذوقدن بردم اولمیه خالی / سزا اوله نظم اقبالی
باخصوص اولدی شهرتی بزه خاص / درکهنده وحید پر اخلاص
حق بودرکیم نظیری اولدی عدیم / کاوله بربویله سلک درتنظیم
شعرای زمانه دن عالی / طبع پاک ستوده اقبالی

ذاتی باصدردی شهرت ونامی
اکا وهبی بو رتبهٔ سامی

علم الله قسم بنظم قدیم / ایلرم آکه کرنش وتسلیم
کچدی هب شاعران آفاقی / دینمک غیری قالمدی باقی

درحق سلطان احمد خان

کلدی

کلدی اول دملر که عالم شاد وخندان اولمده / عقده لر آچلمده غملر پریشان اولمده
ظلمله ویران اولان دللر اولوب معموره زار / کهنه بنیان ستم خاکیله یکسان اولمده
کرچه یوز بیک پاره اولمشلردی مرأت قلوب / هر برندن شمعدی روی لطف تابان اولمده
مضمحل اولدقده سدبیم جان ایتدی ظهور / بربرین تعقیب ایدرکن خلق پنهان اولمده
بیم جاندن کمسه کوسترمزدی باش هرکارده / روحدن پنهان ایدی سر درکریبان اولمده
سودمنداولمق نیجه ممکندر اول بازارده / کیم زیان کمتری سرمایهٔ جان اولمده
کیجه لرده بیچراغ ایلردی مظلومان دعا / سایه سن جاسوس ظنیله هراسان اولمده
بویله برهنکام نامسبوق ایدیکم هر نفس / یاد اولندقچه مزیل عقل انسان اولمده
اول خموش ای دل بوده برشیوهٔ تقدیر ایدی / منع لایسئل قومز بوسری پرسان اولمده
چاره یوق تسلیمدن غیری بوحیرتکاهده / کار عالم انعکاس فعل یزدان اولمده
کرچه بوسال تشتت فالده امر خدا / جیش دینی اقتضا ایتدی پریشان اولمده
بعد ازین مأمولدر دشمندن اخذ انتقام / کیم همیشه جلب دعوات عزیزان اولمده
حق بودرکم زخمنه مجروح اولان خاطرلرک / مرهم تدبیر ایچون سعی فراوان اولمده
مشرکینی غرق آب ایلر بودم امیدمز / مؤمنینک سیل اشک چشمی طوفان اولمده
چون تقابل اوزره درد ادومکافات اله / هر علاجه در دهر برددره درمان اولمده
غم یمه ای دل ظهور ایتدی هنوز الطاف حق / سیر چشم اول غیری بذل خوان احسان اولمده
کلستان دولتی آچدی نسیم عدل وداد / هر کیاه خشکدن کللر نمایان اولمده
هر تهی دست امل اولمقده کلچین مرام / جود وهمت زرفشان کیس وهمیان اولمده
شاهراه سائلان مطلبه شافی جواب / سکرین جلاب دردیاس وحرمان اولمده
چارسوی غم اولوب دربستهٔ قفل نشاط / بهجت وشادی متاع روی دکان اولمده
چرخ کجرفتار اولوب بروفق خاطر جلوه ساز / کردش نابرصوابندن پشیمان اولمده
الله الله بونه توفیق وعنایتدر که هب / سربسر آسایش دنیایه فرمان اولمده
بونه الطاف الهیدر که دین ودولته / بویله برذات ملک خصلت نکهبان اولمده

می

صد هزاران شکر یزدانی که اول صاحب همم   رونق آرای معلا صدر دیوان اولمده
عدل وانصافیله خلقه دلنواز مرحمت   لطف وجودی دستگیر خاکساران اولمده
بر وزیر پاک کوهردر که دهر عالمه   فکری خیر محض وکاری لطف واحسان اولمده
آصف رسطو خردکم دقت اندیشه‌سی   حیرت افزای عقول موشکافان اولمده
طبعی بیت مفرد مجموعهٔ رشد وسداد   ذات پاکی مطلع غرای دیوان اولمده
جمله اوصافنه یوقدر حد وغایت باخصوص   طوری ممدوح شهنشاه جهانبان اولمده
اول شهنشاه عواقب بین وکارآگاهکم   چاک چاک عقل افلاطون یونان اولمده
داور صاحب بصیرتکم ضمیر انوری   دوربین ماورای چرخ گردان اولمده
اول ولی نعمت خرد وکلان دهرکم   کاسه لیس مطبخی فغفور وخاقان اولمده
خسرو سلطان نشان هفت کشورکم انک   لشکر تاتاره برکمتر قولی خان اولمده
افتخار دودهٔ عثمانیانکم دولتی   غبطه بخش ملکت ایران وتوران اولمده
شهسوار ساحهٔ اقبالکم گرد رهی   سرمهٔ چشم شه ملک صفاهان اولمده
پیشگاهنده جنیبت کش شه خاورستان   ماه اکا سیمین نعل سم یکران اولمده
مثلنی کورمش دکلدر پیر چرخ کهنه سال   ذاتی عالی دررهین شبه واقران اولمده

حضرت سلطان احمد خان غازیکم انک
آستانی بوسه جای پادشاهان اولمده

نور فطرتدر هیولاسنده صورت بند اولان   فطرتی سرمایه بخش عقل واذعان اولمده
همعنان اولمزا کاچاکروان سلطنت   عرصهٔ یکتا سواریده فرسران اولمده
حبذا خنک سحر پیشانی وزرین قطاس   مهر سطل وماه نوزین برق جولان اولمده
وصفن ایلرکن بورفتار اوزره سرخیل بیان   صحن معنایه کمیت خامه بران اولمده
حشمت واجلال ایله بندکجه رخش دولته   غاشیه بردوشی خیل تاجداران اولمده
آسمان گردش زمین تمکین وسیلابه خروش   شاهباز تیز پرطی سازمان اولمده
پرچم مشکین ایله اولدقچه جنبیده عنان   گوییا بر دلبرکاکل پریشان اولمده

اول سمندبادپیمادرکه هنگام شتاب   پیک اندیشه قالور یوللرده پویان اولمده
جلوه ریز اولدقچه یکمیچ اوزره حسن شیوه ده   نقش پایی گردش چشم غزالان اولمده
نعلی آتشلر صاچوب سرعت دمی شایسته در   شعلهٔ جواله دینسه گرم جولان اولمده
اویله چاپکپای خوش رفتاردرکم سیر ایدن   پی دوان اولسه نگاه انداز امعان اولمده
کورمیوب گردون دخی پیک خیال تیزرو   طرفة العین ایچره شکلی وقف نسیان اولمده
تخت زینی جلوه گاه ایتدکجه سلطان جهان   بر هوا قصر معلای سلیمان اولمده
رشک اسب شه نشینه کم ایدوب قائممقام   بندهٔ خاصی رکابنده شتابان اولمده
بربونک کبی وزیره مه اولوبدر زیر ران   بویله بر آصف یانندہ پای جنبان اولمده
بر شهنشاه جهان آرا که بی شبه ونظیر   بر وزیر معتبرکم فخر اقران اولمده
بارک الله طبع پاک پادشاه دهره کم   مستشاری بویله بر صدر سخندان اولمده
مطلع اقبال ودولت ارشد جمله خرد   عقل کل ادراکنه مفتون وحیران اولمده
گوشهٔ گنجینهٔ طبعنده شاه عالمک   مدخر برگوهر پاکیزهٔ کان اولمده
رتبهٔ والای استعدادنی فهم ایلیوب   اعتبار ور غبتی حقنده هر آن اولمده
نیجه ییل اول بلوردی صادقانه خدمتن   شمدی خودسعی هزاران در هزاران اولمده
بذل مقدور ایلیوب نظم امور دین ایچون   عدل وداد برطباق حکم قرآن اولمده
وصمت اغراض فاسددن بریء الساحه در   رأیی بالجمله صواب نیکخواهان اولمده
ناخن انگشت انصافیله کار خلقدن   انحلال عقدهٔ سربسته آسان اولمده
خیر خواهیدر ولی نعمته اندیشه‌سی   کاری توفیق قلوب مستمندان اولمده
منجذب درکاهنه هپ بیکسان روزگار   وار ایسه سنک رکابی کهرباسان اولمده
وارمی آیا کمسه غرق بحر جودی اولمیوب   چشمه سار لطفنه حسرتله عطشان اولمده
حاشه لله قالمدی عهدنده برنادیده کام   کشت امید ابر انعامیله ریان اولمده
ویرمه ده بینونت اضداده عدلی اتحاد   تار وپود جامهٔ مهتاب کتان اولمده
ظالم ومظلوم اولوب عصرنده یکرنک وفاق   گرگ درنده شبان گوسفندان اولمده

حلم و لطفی عالمه تا اویله تأثیر ایتدیکم — آهوان آغوش در آغوش شیران اولمده
جان باغشلر حسن تعبیری دم گفتارده — جوش امواج سلاست آب حیوان اولمده
نسخهٔ سیمادن استدلال ایدر قصد دلی — فیلسوف طبعی ایمادن زباندان اولمده
نظرهٔ اولاده اکلر هر کسک ماهیتن — نطقه حاجت یوق فهیم راز پنهان اولمده
ایلیوب حبل متین شرعه دائم استناد — انتظام عالمه برچیده دامان اولمده
مقتضای جفر حکمت بویله دربی اشتباه — کیمکه طالبدر جهان پر نظم و سامان اولمده
نیتن خالص ایدوب اول لمرضاة اله — خیره سعی ایلر قرین لطف یزدان اولمده
مظهر تامی بونیکو کار ممدوحک هنوز — شکر ایزدکم بو دستور فلکشان اولمده
مژده لر آفاقه شمدن نصکره اصناف امم — شبهه یوقدر دست برد کافرستان اولمده

آصفا صافی ضمیرا صدر عالی کوهرا
ایکه ذاتک نخبهٔ صف وزیران اولمده

سنسن اول پیرایهٔ سر صفحهٔ اجلال کم — غیرلردن جودتک ممتاز و رجحان اولمده
سنده در خاصیت اکسیر همت سنده در — هر نگاهک کیمیاسی کامجویان اولمده
ای خدیو کامبخش مستعدان زمان — فیض مدحک آب جوشا جوش عرفان اولمده
طبعم استرکم سخنده ایلیم سحر حلال — کوسترم اعجاز مضمونی غزلخوان اولمده

خط دکل مرآت رویندہ نمایان اولمده
چشم عاشقدن سواد عکس مژکان اولمده

آه سردمدن اولور پوشیدهٔ سمور ناز — زلف کم بر کردن کافور جانان اولمده
کیمش آق خاره کلور جانبخش اولوب عشاقنه — موی خنجر آب حیو اندر خرامان اولمده
دوشدی قالدی مردم چشمم رواق عشقدن — خال صمنک دربن چاه زنخدان اولمده
عکس حسنیله پری در شیشه در هر قطره سی — کرمی نظاره دن روی خوی افشان اولمده
کفتکوی عشقده لغزیده درپای بیان — سنک رفتار سخن حیرتله دندان اولمده

سامیا اولدی قصیده و غزل غیری تمام

تم بالخیر سخن ورد سر دوشان اولمده

بعد ازین اخلاص ایله عنبر فشان دعوت اول — کم فلکده قدسیان آمین کویان اولمده
یا الهی پادشاه دینی منصور ایلیوب — قیل عنایت غالب ارباب طغیان اولمده
ایلیوب ذاتن تربع ساز اورنک ظفر — دشمنی مقهور اوله دربند خذلان اولمده
دیدهٔ حساددن حفظ ایله یارب الفلق — کم وجود پاکی دهره ظل یزدان اولمده
آصف پاکیزه کردارن دخی اقبال ایله — ایله دائم خیرخواه شاه دوران اولمده
ایله تقدیره موافق دائما تدبیرینی — کم خیالی روز و شب اصلاح دوران اولمده

مرکزنده طول عمر ایله اوله ثابت قدم
شوقله تا کم بو هفت اجرام کردان اولمده

❀ تموزیه ❀

تموز ایرشدی جهان غرق تف و تاب اولدی — زمین حرارتله وقف پیچ و تاب اولدی
ایدوب کمال ایله کرمیت هوا تأثیر — چکیدهٔ عرق کلرخان کلاب اولدی
دوشنجه پرتو خورشید قعر دریایه — درون یمده اولان ماهیان کباب اولدی
اودکلو شدت تاب تموزکم ذرات — جهانده هر بری بر قرص آفتاب اولدی
بودمده قطرهٔ باران دکل حرارتدن — اودکلو بوتهٔ کردون پر التهاب اولدی
سپیده غمامی که ازندکی خورشیدی — مثال کلچهٔ فولاد ارتدی آب اولدی
بو فرط حر هوا اشتداد کرمادن — طیوره باعث همرنکی غراب اولدی
عرق فشاندر اوده صنمه روی دریاده — خروش موجایله جا بجا حباب اولدی
اودمکه زینش تحریر وصفی تموزک — مراد ماشطهٔ طبع مستطاب اولدی
ایدوب کلالهٔ دوشیزهٔ خیاله اثر — چو رنک سرخ علو خود بخود خضاب اولدی
ایدوب که اخته سیمین قرص ماه تموز — دکل هلال فلک حلقه سازباب اولدی
نه باب دائرهٔ حلقهٔ فلک سائی — محیط مرکز ملک فراسیاب اولدی
نه باب ذرهٔ ناچیز خاک شهراهی — یکانه کوهر سر تاج آفتاب اولدی

دخی علامت ناشسته رویی باقیدر	قمر او بابده رخسودهٔ تراب اولدی
نه باب پادشهان جهانکیرانه	ملاذ مستمند و جای انتساب اولدی
او بارکاهه کیوان هفتمین پایه	غلام حلقه بکوش فلک جناب اولدی
ملوک عالمک ایلچیلری یوزین سوره‌رک	کلوب او بابه سعادتده کامیاب اولدی
بو بابده سوزم اثباته قادرم دیرسم	که پادشهلره ده مرجع و مآب اولدی
نه بابدر که آنک سدهٔ معلاسی	همراسب شهنشاه مه رکاب اولدی
سپهر کوکبه شاه سکندر استعداد	که رأی آینه چهرهٔ صواب اولدی
او برکزیدهٔ عثمانیانکم اقبالی	قدم نهندهٔ اجرام نه قباب اولدی
فضای اوجده خیط الشعاع خورشیدی	خیام دولتنه زرفشان طناب اولدی
محیط کوزهٔ جودنده قطرهٔ ناچیز	نه آسمان یم لطفنده پرحباب اولدی
ارتدی بیضهٔ ماهی هلال ایدنجه فلک	میان صولتنه تیغ شعله تاب اولدی
اولوب وزنده نسیم بهار انصافی	جنود فتنه بزیر لحاف خواب اولدی
فغان ایدر غم عالمله یوق زماننده	مکر که نالهٔ بیهودهٔ ذباب اولدی
حرمسرای شکوهنده کمترین کنجشک	کمال زور ایله ناخزن عقاب اولدی
اولنجه ساحهٔ کهساره منتشر رعدلی	غزاله پنجهٔ شیران سریر خواب اولدی
دم بهارده باران دکل خوی افشاندر	که دست جودی خجالترس سحاب اولدی
او شهسوار صف آرای کامرانیکم	کمیت حشمتنه ماه نو رکاب اولدی
زهی سمند ثریا قطاس چابکپای	که همچو صاعقه اولدمکه پرشتاب اولدی
کمین شرارهٔ نعلی هلال رسمیدر	صعود ایدوب فلکه شعلهٔ شهاب اولدی
او خنک باصره جولانکه پیک اندیشه	دم مسابقه پسماندهٔ حجاب اولدی

خدایکانهٔ دهراشه فلک قدرا
معارف اهلنه لطفک که بیحساب اولدی

قصیده‌مه نظر ایت عاطفتلو خنکاردم	بو عرضحاله فقط شفقتنک جواب اولدی

فلک

فلک دیدکلری نابرقراردن فریاد	که دل النده ستم خوردهٔ عقاب اولدی
بو تنکنای فلاکتده قلب ناشاده	همیشه کاری انک رنجش عذاب اولدی
درونی آتش محنتله ایلیوب پرداغ	تنور سینه‌ده لخت جکر کباب اولدی
فلاخن ستمی سنکسار ضجرت ایدوب	مثال خاطر عاشق کوکل خراب اولدی
سپهر کینه ور بدمنشن خیالنده	اذیت اهل دله موجب ثواب اولدی
کروه نادره سنجان نکته فهمانه	عداوتی هله بی شک و ارتیاب اولدی
مدد رس اول مدد ای پادشاه ذیشانم	که لطف و مرحمتک دهره بیحساب اولدی
پناهکاه ایده لی درکه معلاکی	سپهره عرض نیاز ایتمک ارتکاب اولدی
فتادکانه اولان دستکیر سنسن سن	که یوز سورن در والاکه کامیاب اولدی

نکاه مرحمت ایت سامیٔ غریبکه‌ده
که درکهکده او ده بندهٔ تراب اولدی

عنایت و کرمه مظهر ایله کیم دیه‌لر	تلافی ستم چرخ ناصواب اولدی
امیدی مرتبهٔ خواجکی دیوانی	درون مایهٔ تشویش و اضطراب اولدی
بحق نور رسنی نائل مرام ایله	در سعادتکه کلدی پرشتاب اولدی
بلندی مقصد ما فی الضمیر خاموش اول	سخن رسیدهٔ سر مقطع نصاب اولدی
سوز آخر اولدی خلوص ایله بر دعا ایتکم	سروش غیب دیه مژده مستجاب اولدی
همیشه سوزش تاب تموز ایله تا کم	زمین پرآتش و عالم پراضطراب اولدی
سپهری ذاتکه حق سایبان راحت ایده	که شکل فلکهٔ زرینی آفتاب اولدی
اوله وجودی مربع نشین قصر حیات	بنای عمر عدو تا که پرخراب اولدی

❀ درحق پادشاه اسلام ❀

معین و یاورک هر حالده رب مجید اولسون	سپهر کهنه سالک دوری بروفق امید اولسون
همیشه طبع پاکک مظهر شوق جدید اولسون	کونک کوندن یک اولسون عهد اقبالک مدید اولسون

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون

کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

فروغ آفتاب اولد قچه پرتو بخش قرص ماه   شب و روز اوله ذاتنکُ نورپاش برج دولتگاه
جهان افروز اجلال اوله نجم طالعکُ هرگاه   مشرف ایلیه امثال وامثالی ایله الله

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

وجودکُ محض خیر ایتمش جهانه حضرت مولا   ولی نعمت عالمسن ای سلطان ملکُ آرا
چکلدی خوان لطف بر وجودکُ دهره سرتاپا   نوله خلق اولسه بو بیتی هزاران حمدله گویا

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

خدا کُسکلمکُ کوستر مسون تخت معلادن   عدوی ملککُ اولسون مضمحل اطراف واکنادن
بودر صبح ومسا انجق رجام حق تعالادن   مصون اتسون سنی ازار زخم چشم دنیادن

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ سعید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

ایا شاهنشه صاحب قران سلطان هفت اقلیم   سر اقبالکه شایسته انجق افسر ودیهیم
ایدوب شهلر نهاده آستانکده سری تسلیم   سزا بو نوعه تبریکُ ایتسه عیدکُ ایلیوب تعظیم

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

طلوع ماهتاب دولتکُ خلقی ایدوب مسرور   منارات وجوامع کبی ایلر شوقله پرنور
صفادن فرق اولنمز روز روشنله شب دیجور   همیشه کشور اقبالکی حق ایلسون معمور

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

کدردن صاف اولوب آیینهٔ طبع منورله   کورلسون روی بهجت دائما حسن مکررله
عروس بختکُ اولسون جلوه کستر زیب وزیورله   رسیده اوله سن عمر طبیعی یه صفالرله

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

وجودکله شرفیاب اوله هردم مسند عالی   اعالی اولمسون داماکه بوز سورمدن خالی
هلال آسا مشار بالبنان قیل عید رومالی   آچلسون درکهکده قوللرینکُ باب آمالی

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

بحمدالله زمانکده جهانکُ خلقی راحتده   دکل تأثیر یمن همتکله کیمسه محنتده
کمال پیرایدوب حق تختگاه دین ودولتده   ایده وقتکُ کذر شهزادکانیله مسرتده

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

اولوب سامی قولکُ تبریکُ عید ایله ثناخوانکُ   اولور وردی دعای امتداد شوکت وشانکُ
ایدر فرش اطلس کردونی بوس ایتدکجه دامانکُ   بلند ایتدی عبودیتله قدرین فرط احسانکُ

اولوب عیدکُ مبارکُ دولت وعمرکُ مزید اولسون
کیجه کُ قدر سعادت هر کونکُ عید سعید اولسون

❁ قصیدهٔ فارسی ❁

رنگ پنهانی بود کیفیت صهبای من   از خمر بوی کل باشد کل مینای من
شوخی رفتارم از مژکان وحشت جاده داشت   هیچ کس آکه نبود از خویش رفتن جای من
میخورد کشت من آب از چشمه سار کهربا   کرد باد از کردش رنک است در صحرای من
چون پر در نکم ز پیشانی شود موج فنا   آشیان سازد ز نقش بوریا عنقای من
همچو می در شیشه‌ها از جامهٔ کلکون لفظ   خویش را بیرون زند رنگینی معنای من
منت خشکم ز آب چشمهٔ خورشید نیست   چشم تر روید بجای نرکس از صحرای من
آسمان سیرم بزیر سایهٔ مژکان خویش   سرمه شد مغز هما در دیدهٔ بینای من
مسطر لوح بیانم از رک یاقوت کشت   معنی رنکین چکد از کلک کوهر زای من

بادهٔ کام دو عالمرا بیک ساغر کشم
چون کل رعناست امروز من وفردای من

کجروی بخت چون نقش نکینم کرده است
کر روم از خویشتن خالی نکردد جای من

جلوهٔ پنهانیم رنکین تر از بوی کلست
میشود رنک شکست من صدای پای من

رنک عیشم در دم پیری دوبالا میشود
ور در عنابش کند از پنبهٔ مینای من

خوابکاهم از سبکروحی حریر نشئه بود
شد حباب موج صهبا بالش دیبای من

چون کف افسوس من برهم زند هنکام پاس
از صدایش رم کند آهوی مطلبهای من

ان سبکرفتار نازک خلقت ضعفم که هست
سایهٔ مژکان چشم مور خار پای من

حلقهٔ خلخال پای خاکساری کشته است
بس که شد در زیر سنک غم دوتا بالای من

ازفراز عقل تا دشت جنون غلطیده ام
حلقه شد چون حلقهٔ زنجیر دست و پای من

آب رویم بسکه در هر قطره دارد زندکی
خشک شد آب خضر از جوش استغنای من

بر قد نظاره چون موج هوا پیچیده است
تار موهوم ست از ضعف بدن رکهای من

میکند در هر نکاه تیز قطع دوستی
جوهر شمشیر شد کج بینی اعدای من

مینماید رک برک لب تشنکان عشق را
چشمهٔ آب کهر هر زخم خون پالای من

زان بود کوته بقدش جامهٔ طول امل
همت ابر دبالا دوش استغنای من

طینتم تخمیر از شیر لطافت یافته است
صافتر از پرتو مهتاب باشد لای من

❀ ترکیب بند ❀

دمدر که ایلیه قلم راستین صفات
سجادهٔ صحیفه ده قد قامت الصلات

دمدر که ایده محفل سرلوحه ده سجود
نور سیاهه غرق اوله خلوتکه دوات

دمدر که دانهٔ نقط عنبرین دن
سلک بیانه نظم ایده تسبیح واردات

الله اکبر ایله منار بنان ده
سرکرم ذکر اوله چو بلال ستوده ذات

دمدر که چاک ایدوب یقاسن کریه ناک اکن
شرح ایده ماجرای دلی او بهین سمات

اشکیله دست شوی وضوی نیاز اولوب
هر قطره سی اسالهٔ فیض ایده چون فرات

اولدقچه دوربین یاف نظرهٔ شهود
نزدیک اوله نکاهنه سمت مغیبات

پیچیده پای ایقهٔ خشک دوات اولوب
با علمنیه اوچابک صحرا و نکات

شاهین کبی دو مصرع بیتی اولوب جناح
بو یله ایده معارج دعوات التفات

یارب بحق ماصدق نون والقلم
منصور اوله او شاه جهان ظفر علم

برشب که دیده دن آچلوب پردهٔ رقود
مرأت دلده اولدی عیان پردهٔ شهود

تشمیر ساق همت ایدوب شاهد خیال
صحرای قلبی کزدی سراسر بلا حدود

اقبال ایدوب مبشر الهام ایزدی
ایتدردی جانی ذروهٔ تحقیقه دک صعود

ناکاه بر فضای وسیع اولدی آشکار
کوردمکه صف کشیده طورر برینجه جنود

بو جیش بیحد ایله بو وادی ندر دیدم
دیدی که ای خبیر مزایای هر نمود

جمع توجهات قلوب رجال غیب
دشت عنایته ایدر امداد ایچون ورود

تصدیق ایدوب مقالنی شکرانه ایلدم
پیشانی نیازی فرو بردهٔ سجود

سوردم یوزم زمینه عبودیته اودم
فریاد ایدوب دیدمکه ایا واجب الوجود

نشابهٔ دعامه نور نبی سیف
ایله رسیدهٔ هدف طارم کبود

اعدای دین ودولت اولوب منهزم مدام
جیش موحدین اوله نصرتله شادکام

ای ناظم مراتب صف در صف نجوم
رونق فزای عالم هستی علی العموم

هر بو طد رسپهبد اعیان علمکه
بو تیه بیکرانده اولان لشکر علوم

سنسین ایدن بو عربده کاه خیالده
اضدادکائناتی نبرد آور هجوم

شیرین وتلخ وآتش وآب وظلام ونور
جنک اوزره در جهانده چو شادانی وغموم

بو کهنه کارخانهٔ نابرقرارده
هپ بویله درو تیرهٔ دیرینه رسوم

هر دمده انقلابده در بین اصبعین
سکان خطهٔ عرب ومردمان روم

ای حی بی زوال وقدیر بلا مثال
دستکده در تصرف هر ملک مرزبوم

سندن نیاز مزبور درای فاطر السماء — ملک عدو خراب اوله چون آشیان بوم
دود سیاه طوب و توفنک ایله دشمنی — ایله رماد دوزخ ادبار چون سموم

غالب ایدوب عدوسنه سلطان احمدی
ارتره همیشه شوکت دین محمدی

سلطان کامکار و خداوند بی نظیر — دادار جم نشان وشه آسمان سریر
صاحبقران عالم و خاقان جد بجد — شاهنشه مؤید و لشکر کش دلیر
آرایش اریکهٔ جاه و شکوه کم — چون کربه درو قارینه نسبتله نره شیر
ظل خدا خلیفهٔ سلطان انبیا — سر تاج اولیا علم افراز دار وگیر
اجرای آیت ولکم فی القصاص ایدوب — آب حیات تیغ ویراغه یله ناگزیر
میزاب عدل و داد بری بری جوی لطف — تیغ و قلمله ایلیوب احسانی کثیر
عهدنده اول سکندر ملک عدالتک — هر سال اولور خضر کبی نورسته چرخ پیر
بولدی تمام روضهٔ دین و دول صوین — حقا کم اولدی باغ شریعت نماپذیر
دریا کبی جیوشی انک پرخروش ایدوب — باد وزان نصرتله قادر و نصیر

هم چون نمایش خس و خار و حباب و کف
اعداسی مضمحل اوله دائم طرف طرف

بو قدر نظیری پادشه کامران اولور — شهراه سلطنتده اکا همعنان اولور
پیرایه بخش تخت اصالتکه در کهی — مالشکر نواصی گردن کشان اولور
مورو ثدر خلاسفی اجداد پاکدن — کیم هر بری شهنشه سلطان نشان اولور
خاقان چین و خان خطا شاه هند و سند — خاک درنده سوده جبینی هران اولور
اول یکه تاز دشت جلادتکه رخشنک — سائس غلامی اشرف افغانیان اولور
نزد خرد دوران عواقب شناسده — بو دعوی حقیقتز بی گمان اولور
تا روز حشر مظهر توفیق حق تمام — شاهان خاندانی عثمانیان اولور
افغانیان امیری او باغی بی شرف — قوللقا یدرسه بخشی والایمان اولور

قهر ایلیوب وجودنی الله ذو الجلال — بغی ایتدیکی ایچون ایشی آه و فغان اولور

چکسون کشف مثال سرین جیب خرقه یه
قارشمسون صکاره قزلباش فرقه یه

کندین نه ظن ایدر او بیابان نشین غول — باغی و طاغی اولدیغنی اکاز او بوالفضول
اطراف قندهارده مور و مکس کبی — بو لمقله قند مطلبه بر ایکی کون وصول
خاک ایکن قلمرو ایران نفاقله — ایتمکله اصفهانی فقط مربط خیول
اول صورت او غریسی متقول دروغ کو — شهراه مستقیمدن ایتمش ایکن عدول
تغلیط ایله کروه بغی و فساد ده — دائم مضل و ضال اولورکن مثال غول
حلق میان ریش ذقن جمع اختین — کاولدی شعار شرذمهٔ رفض بی اصول
فرط تشیع ایله او کار شنیعه بی — مسموع ایکن تواتر ایله ایتدیکی قبول
بیهوده ادعاستن چه فائده — او ضاع خود مشابه ابن ابی سلول
باطل اوله جلال خدای علیم ایله — حق صورتنده ایلدیکی شیوهٔ جهول

اشته کورزنه کونه ایمش شمدی جنک و حرب
ارسال لشکر ایتدی شهنشاه شرق و غرب

هر سودن اقدی لشکری سیل روان کبی — جوش ایلمکده موج یم بی کران کبی
ما مولمز بودرکه اسوب باد لطف حق — چوق بلده لر مسخر اولور اصفهان کبی
اولسه کرک ضمیمهٔ ملک شه جهان — قزوین و مشهد و قم وری وروان کبی
فوج جنود پاک سروشان بو دفعه ده — بی شک هجوم ایده سپه سنیان کبی
زیرا که قمع رفضه شهنشاه عالمک — درکار در توجهی صاحبقران کبی
بر مقتضای فتوی شرع پیمبری — منع بغاته همتی شیر ژیان کبی
اولمقده در مشارک تدبیری باخصوص — داماد بی عدیلی خدیو جهان کبی
اول صدر بی معادل پاشای صافدل — دستور عاقل آصف دوران کبی
یعنی وکیل مطلقی صدر موفقی — رسطو ایله سکندر کشورستان کبی

تدبیرنی موافق تقدیر ایده خدا
رشد وسداد وصدق وطوبتله دائما

یارب بنور پاک جبین محمدی
یارب بجار یار گزین محمدی

یارب باسم اعظم ذات و برزخی
یارب بنقش فص نکین محمدی

یارب بسر سلطنت مفخر الرسل
یارب بشان دولت ودین محمدی

یارب بقدر رفع بتول وباهل بیت
یارب بصهر جای نشین محمدی

یارب نجوم لیلهٔ معراج سدره تاج
یارب بسر عرش برین محمدی

یارب بفیض حکمت آیات بینات
یارب بحکم شرع مبین محمدی

یارب بدرس خانهٔ والای قرب حق
یارب بکنه علم یقین محمدی

ایله قبول سامی زارک نیازنی
کاولدر کمینه عبد حزین محمدی

سلطان خادم الحرمینی مظفر ایت
هر قنده وارسه خصمنی مخذول وابتر ایت

❀ مدحت محمد پاشا ❀

بارک الله زهی عاطفت ستاری
غمک اولدی متواری عدم آثاری

قالمدی آیینهٔ دلده کدورتدن اثر
اولدی صیقل زدهٔ دست صفا ژنکاری

باغ دهرک بو سرتله دکل مستبعد
اولسه اشکوفه نمانا بمحل اشجاری

مختفی ایدی عروس تتق آرای امل
اولدی چشم دله آیینه نمار خساری

اویله سرگرم نشاط اولدی جهانکم زهاد
فلکی جام صنورمی شفق خونباری

نوله اولمزسه بو هنکام سرور افزاده
بردخی قاعدهٔ گریهٔ محنت جاری

وارسه صورتکدهٔ چینه بودملرده صبا
شوقله رقصه کلدر هر صور دیواری

دست برهمزن اولوب شوقله اهل دوجهان
چشم بخت سیه کردی دم بیداری

ایتدی آویختهٔ زها دورع پیشه بودم
گردن زهره حمائل کبی موسیقاری

بزم عالم اوقدر پر نغم بهجت کیم
ایتسه فرهاد بوایامده ناخن کاری

صورت کاسهٔ طنبوره دونوب کوه گران
تیشه مضراب ورک سنک اولور اوتاری

ثابتات اولدی مثال قطرات سیماب
بیقرار ایلدی شادی فلکک دواری

تیره بختانه طلوع ایلدی مهر امید
مضمحل اولدی ظلام شب محنتکاری

زیور روی دکان اولدی متاع شادی
بعد ازین قالمدی کالای فلک مقداری

ایلدم سر بکریبان تحیر دلدن
بو مسرت نذر آیاد بو استخباری

پای جنبان صفا رقص کنان تبشیر
دیدی صدمژده ایا غمزدهٔ ناچاری

ینه افتاده لره رفعت وشان ال ویردی
اولدیلر دست بدامان عطای باری

ایتدی توفیق خدا نائل مهر دولت
او جهان داور دستور ملک کرداری

ایلسه سایهٔ خداوند معظم کم اولور
کوشهٔ دامنی فرق فلکک دستاری

بندهٔ حلقه بکوش درجودی خاتم
بر کبی در کهنک کاسه بکف جراری

وصف پاکنده ایدر کلک بدیع الارقام
لوح تعظیمه بو تعبیر ایله کوهرباری

آصف دور زمان ماحصل کون ومکان
نخبهٔ دولتیان مظهر لطف باری

چهره پرداز کرم دست به بالای همم
مسندافروز حشم مصدر نیکوکاری

رائض ادهم اقبال محمد پاشا
کرمانک علم افراز سپه سالاری

مشرق عاطفتک مهر جلی شعشعه سی
صدف جاه وجلالک کهر شهواری

سرو موزون خیابان رفیع الشانی
کلشن مکرمتک تازه کل بیخاری

سرفرو ایلمز اقبال ایله جهانگیر اولسه
بارگاهکده کمربسته اولان تاتاری

کاسه لیس ایلدی فغفور ایله شاه چینی
ریزه چینان سماط نعم بسیاری

فلکی زیر اساسنده بولور درکهنک
اولسه طرحنده سنمار خرد معماری

دست جودنده قلم آلتون اولوقدر کویا
ذاتی در قبلهٔ حاجات همم زواری

اولسه کوینی نوله دائرهٔ جودی محیط
عرشدر نقطه سی قطبین فلک پرکاری

لذت قند مکرر کبی کام دهری
ایتدی پر شهد صفا مقدم شیر نکاری

کنندیدر بنه نظری وار یسه دنیاده
ایتمه احول کبی مرآت ظنون انظاری

ایتدی بو معنی تحقیق نمایی تأکید
سنه صدر وزارتده انک تکراری

خصمی دمبسته ایدر سرمهٔ توز قوسی
سویلدر قوت بازوسی لب سوفاری

اولسه روشنکر نظاره غبار قدمی
رشک آیینهٔ اسکندر ایدر انظاری

شفقتی بی سروسامانی آیقلندرسه
پای لنک ایلیه مزبردخی کج رفتاری

همتی اولسه اگر تقویه بخش ضعفا
بازه غالب ایدر مورچهٔ طیارے

نامیه وایه پذیر اولسه اگر جودندن
دانهٔ لعل گران قیمت ایدر گلناری

عدلی تأثیر بلیغ ایلدی آفاقه نوله
پشت شهبازده کبک ایلر ایسه رفتاری

دشمنی جوهر شمشیری ایدر سرگشته
گوسترر حلقهٔ گرداب یم زخاری

دهشت شعلهٔ شمشیر کف تمکینی
ایدر صو گبی تیغ کمر کهساری

تارومار ایده مگر ضربت دست شانه
سنبل زلف شکن درشکن دلداری

دورعدلنده کی اسباب پریشانیدن
اولدی گلدستهٔ جمعیت عالم عاری

النه دولتله گر ارخای عنان اقبالی
چشم خورشیده بصر اسب صبا رفتاری

حبذا اسب سبکسیر فلک پیما کم
کمترین گرد رهی سبقت ایدر افکاری

آهوان دلشدهٔ عشوهٔ چشم شوخی
خوبلر شیفتهٔ پرچم مشکین تاری

حاصلی همچو بتان متناسب اعضا
اولدی مطبوع پسندیده انک اطواری

گورسه یکمنجده طرز جولانک عشاق
بردخی یاد ایده مز گردش چشم یاری

نعلنک اولسه اگر پرشرر ناچیزی
کمترین جنبش ایله اطلس چرخ ساری

زیر غربالدن آغوش تماشایه آلور
ماورای فلکی راکبنک انظارے

کاغد باد گبی صفحه اوچر دستندن
واصفی آلسه اله کلک سبکرفتاری

سرعتن بنه قلم وصف ایده مز اولسه اگر
نه فلک حقه یدی بحر مداد جاری

آصفا صاف دلا بحر مروت گهرا
ای بهین درگرانمایهٔ فیض بارے

سنسن

سنسن اول پرده برانداز نهانخانهٔ جود
سکا مخصوص طلسم کرمک اظهاری

گلمدی سنجلین دهره وزیر اعظم
گورمدی چشم جهان سنده اولان آثاری

عدم شبهه که حکم ایلرایدم کاسه اگر
زیب دست ایتمسک آیینهٔ پر انواری

گوزی قالدی فلکک حلقه دکلدر گورینن
درگه رفعتنک تا اوله خدمتکاری

هب اقوب گلمده درگاهکه اهل حاجات
بحر البته چکر کند دستهٔ انهاری

بندخی کوزهٔ اشک تشنهٔ امید بدست
عزم ایدوب سوی یم لطفکه قطره واری

اولدی دریای دل آغوش کشای امواج
صدف فیض نثار ایتدی در شهواری

ایلدم زیور سرتاج مضامین ونکات
یعنی بو مطلع رنگین گهر مقداری

تاب می ایله خوی کرده او گلرخساری
موج مینای پریخانه ایدر انظارے

نکهی اولدی چو بادام دو مغز شیرین
چشم احول گوروب اول لعل شکر گفتاری

یاد لعلیله اولوب دیدهٔ تر شیشهٔ قند
بکزدی چوب نباته مژهٔ خونباری

ایلدی غوطه خور حیرت او چار ابرونک
چار موج یم حسنی بو دل ناچاری

گورسه پیمانه بکف اول مهی ایلر زاهد
گردش جامه بدل سبحهٔ استغفاری

دل غمدیده‌یی چرخ ایلدی محروم وصال
ایتدی آغوش به آغوش صف اغیاری

دادگر دون سیه کاسهٔ دون پروردن
کایلدی اهل دله وایه غم واکداری

اولدی خم قامت بالای امل وقت شباب
چکمدن بار گران فلک غداری

اولدی برعکس اصول حرکات دوران
ساز بختم گبی بیجا نغم ادواری

گرد خاطر اولور اهل سخنه کحل گلو
بویله قالورسه غم ومحنتک استمراری

وصفکی بویله می ایلردم ایا مهر کمال
اولسه گوگلمده اگر ذره سرور آثاری

ایتمه بیهوده شکایت بو سلمدر رکم
دائما جور در اهل دله چرخک کاری

آصفا طبعه ایدوب فیض مدحک تأثیر
ایتدم انگشت نما خامهٔ گوهرباری

چاره یوق شیوهٔ تقدیره رضادن غیری
فهم اولنمز حکم سر خفی بارے

می

ایلدم همت اوصافڭ ایله پیوسته
فرق شعرایه سر سلسلهٔ اشعاری

فیض مدحکله بن اول شاعر ممتازم کم
چکرم نظمه بلا رشته درکفتاری

صف بصف لشکر ارواح معانی لطیف
اولدی بیت حرم ناطقه مڭ زواری

اوقدر نظم سلیسنده لطافت وار کم
قلممدن اولور آب کهر آسا جاری

نظم رنگینمڭ انکشت مصارعده اولور
طمله یاقوت کبی هر نقط همواری

انوری سخن آرایی ایدر داغ بدل
مهر برج شرف مطلعمڭ انواری

پایهٔ تخت سخنمنده اولمز خجلتله
عرفی زانوزدهٔ صندلی پنداری

الصلا نادره سنجان سخن فهمانه
اشته میزان قلم اشته سخن معیاری

نیجه فخر ایلمسون طبع بلند اقبالم
برسنڭ کبی وزیرک اوله مدحتکاری

قو مباهاتله خلوصیله ثنای سامی
بر دعا ایله کاوله زرق و ریادن عاری

تا که آثاری ظهور ایلیه سیاراتڭ
دوندره دست قضا نه فلکڭ دواری

اوله بی زنگ وکدر زیور زانوی نشاط
دائما آینهٔ طبع صفا کرداری

عمر دولتله اولوب صدر وزارتده مقیم
ایده اقبالنی کوندن کونه افزون باری

❀ قصیدهٔ بهاریه ❀

می کبی ویردی صفا رشحهٔ باران بهار
چقدیلر خنده کنان روی زمینه ازهار

جویلر حلقهٔ خاتم اولوب اطرافنده
کورینور فص زمرد کبی شکل کهسار

تتق سرخی عروس کل ایدنجه سرپوش
سیم تلدن اکا آویزه لر ایتدی امطار

آل سایه چوقه دن خاکه دوشر فرش لطیف
پرتو سایهٔ رنکین ایله ورد کلزار

طفل کل غنچه نڭ آغزنده دکلدر شبنم
بانکڭ ناکه رس بلبلدن اولور آبله دار

سیمدن تکله در غنچهٔ زنبق کویا
دیدهٔ نرکسه عرض ایتمده میل زرکار

کل دکل بلبل ایدوب ورد سحرکاهی تمام
مصحف ایلدی آویزهٔ میخ سر خار

ژاله دن اولدی چو مجموعهٔ کل آب زده
قوریدر صفحه لرین آچش آنڭ باد بهار

غنچه

غنچه در حقهٔ الماس تراش لعلینی
نفحات جکر آندن قلم صنع کنار

سر فرو برده بنفشه بر ایاغ اوزره طوروب
آتشین برک کله سجده ایدر هندووار

مظهر نور تجلی ورق سبزیدر
کویا نخل کل اولدی شجر اخضر نار

سرنکون بید اکلوب کوش کله ویردی خبر
سویلدی خاکه رجوع ایده جکن آخر کار

ساغرین طوتسه نوله لاله اکی دستیله
عیش یکروزه ایچون چکمده یلدرجه خمار

ینه هر سرو سهی دستنه چاروب آلمش
ساحهٔ خاطر پرغمدن ایدر دفع غبار

باغبان اولدی ینه خواجهٔ صاحب دولاب
نقد کارنده بولوب نشو ونمایی هر بار

نقد برقی کف جو صوبرینه خرج ایده رک
ویردی سرمایه سرمایهٔ خلل تاب بخار

ساز در هر کیه تازه کنار جوده
بادی نغمه اولوب آکه نسیم اسحار

سرودن تاکه قونوب فاخته ایتدکده مقام
راستدن ایلدی بر شعبه ایله آهمه قرار

بلبلڭ لانه سیدر کاسهٔ طنبوره بدل
طیران ایتسه اولور شکل پری موسیقار

غیری مرغان ایده مز نغمه سنڭ پیکمده برین
حسن صوت ایله اولوب واحد کالالف هزار

کوثر جنتڭ انهاری ملاصق جاری
قامت حور ایله همسایه نهال کلزار

ویرمه ده قلبه فرح کوکڭ صو خیابانده
موج عنبر کبیدر صانکه ظلال اشجار

هر چمن صفهٔ پر ژاله لب جوی اوزره
اولدی همحال سیه خال لب نوخط یار

آچلور باصره دن همت مشامه ره نو
زیب سرشیشهٔ چشم اولسه اکر عکس بهار

قوت نامیه ده شویله تقاضا وار کم
آبه عکس ایلیجک مهر سپهر دوار

هیئت پرتو رنکینی دکل امر بعید
سبزده اولسه چونیلوفر جوی کلزار

ذوق امروز ایله شوق سحر فرادن
اورته ده موی میان کبی کورینور شب تار

ایتدی رسام حمل دائرهٔ روزی وسیع
نقطهٔ لیلی ایدوب مرکز خط پرکار

روز چون ورد سفید اولدی تمام اشکفته
لیل مانند بنفشه کورینور بیمقدار

موی باریک وش اولدی شب تاریک بدید
کاسهٔ چرخی لبالب ایده جک شیر نهار

بکزدی لیل هلال یاقه سینه دریاده
هر نفس باصمه ده در قاره سن انهار نهار

گردش جام می ودائرهٔ عشرتله
دوندی نه باغچهٔ چرخه زمین گلزار

اولدی گل مهر وهم اسنبل مهتاب سمن
لاله مانند شفق نجم درخشان ازهار

گل رعنا کبی اوصاف بهاریده نوله
اولسه برگ سخنم رنگ پذیر تکرار

غرضم معنیٔ رنکین ایله هر بر بیتی
ایتمه دن تختهٔ اشکوفهٔ باغ اشعار

گل صدبرگ مدیحن او نهال جودک
ایتمه درشفه قلمدن چو شقایق اظهار

او نهال چمن آرای وزارتکم اولور
قلمی شاخ برومند عطای بسیار

سرو موزون چمنزار اصابت رأیی
دقتی رشتهٔ گلدستهٔ جمع افکار

نطقی فردوس حکومتده زلال تسنیم
نفس پاکی نسیم سحر فیض آثار

شمهٔ درنفخهٔ معنای گل خلقندن
نسخهٔ چار فصول ایچره تتون فصل بهار

فی المثل همتی بر نخل معلا درکم
اولدی هر برکی آنک شهپر عنقای وقار

دامن کوه وقارنده کشف بحچه مثال
جبل قاف سر اندر شکم استحقار

شبچراغ گهر وصفی ایدر بویله ظهور
موج در موج اولیجق بحر سطور اشعار

دریکتای همم زیور سرتاج کرم
هر سس فن حکم صدر فلاطون کردار

مالک دولت ودین آصف صاحب تمکین
رونق صدر تمکین زبدهٔ اشراف کبار

داور مهر علم یعنی وزیر اعظم
کم انک پنجهٔ فرمانیدر افلاکه مدار

شمع تدبیرینه تقدیر الهی فانوس
شعلهٔ امرینه پروانه بو چرخ دوار

شرقدن غربه دکین بیضهٔ حکمی کورینور
دشت پهناور عدلی او قدر در هموار

کنج باد آور ابر گهر افشاندن اگر
الدیغن صاقلمسه کیسهٔ اصدافه بحار

خامه صد شرم وحجاب ایله ایدردی تشبیه
او محیط کرمک گفته وقت ایثار

تربیت بولسه نم ابر کف جودندن
یشروب کسب نما ایلر ایدی هر خس وخار

نامیه مشرب صافندن آلیدی فیضی
ورد رعنا دخی یکرنک آچیلوردی بیخار

طمله یاقوت قدر دانه سی ذی قیمت اولور
اولسه گر پرورش آموز عطاسی گلنار

فکرتی پرده بر انداز خبایای امور
کلکی مفتاح نهانخانهٔ فیض ستار

نقش ایدر لوح نگاهه قلم مژکانی
اولمدن دلده لب آلای تکلم اسرار

پیش علمنده اولور تیر سخن البت راست
قد اقراری کمان ایتسه ده بار انکار

ایتسه صیاد اگر طالع فیروزنی یاد
دامدن اول اتر کندوسی فتراکه شکار

دشمن دولتنک راحتی بوقدر مثلا
گرز هر لنسه اولور اکه چورک حلقهٔ مار

ضعفای اثر حفظ ومکافاتی ایله
زیر پایه آلمز ظالم مظلوم آزار

اولور آزردهٔ پای مژهٔ موهومی
ایلسه فیل گران دیدهٔ مور اوزره گذار

هرکسک ذوق ورفاهیتیدر مطلوبی
ایستمز اولدیغن عالمده عموم اکدار

ذره دکلو قومدی مصقلهٔ انصافی
لوح مرآت خواطرده غبار زنکار

خلقه آسایش ایچون یاپدی حکیم رأیی
عرصهٔ صلحده بر قصر متین وهموار

قبه سقف اولدی سپر نیزه ستون تیغ کمر
قفسی زره وعلم رأیت وپیکان مسمار

دور لطفنده که رزم اولدی مبدل بزمه
اولدی بیکار او قدر آلت جنک وپیکار

تیغ شب تاب مثال نکه چشم بتان
خواب راحتده نیام ایچره هم آغوش قرار

بکلردی پنجهٔ مطربده کی موسیقارده
تیر کشده کوزینن تیر مرتب سوفار

عهدی سرمایهٔ توفیق قلوب اولدی مکر
اختلافاتی رقیب ایله ایده عاشق زار

اتفاق اوزره زماننده فلله الحمد
نکته سنجان معارفله سپهر غدار

شاهد بختنه نجم سیه اهل دلی
ایلدی ماشطهٔ همتی خال رخسار

رأیکم بدرقهٔ سمت مصافات اوله لی
آچدی صحراسی توافقده طریق هموار

عذر لنک ایلمیه مزشق عصا ایتدیکنه
راست طبعان ایله شمدی فلک کجرفتار

هنر ارباینه باب کرمی ناممدود
مستعدانه عطایاسی بلا حد وشمار

رفعت استر سک اگر پاینه دوش دارای دل
هر ایستک ذلت ایله اولمیه تاکم دشوار

آصفا کامور اصدر سماحت گهرا
ای کمین رشحهٔ بخشایشی بحر زخار

عرضحال ایلمڭ استر عقب مدحکده
اذنڭ اولورسه اگر کلک پریشان گفتار

باد آهمله براز جوی مدادی ایده یم
بهم آمیختهٔ قلزم بی قعر و کنار

یعنی اوضاعنی تحریر ایده یم طالعمڭ
ماجرای دلمی سویلیه یم بر مقدار

ویرمز آمیزشس دریایه تغیر بلورم
قره طاغدن جریان ایتسه ده موج انهار

داد بو چرخ سیه کاسهٔ دون پروردن
ایتمدی مزرع آمالمه بر قطره نثار

حیفکم قالدی درخت املم خشکنما
طفل دل کورمدی هنگام ظهور آثار

کلسه اندیشه یه گلچینی نخل امید
دوحهٔ قلبم ایدر شعله صفت آتش بار

زاغ وش نابمحل نوحه ایدر بخت سیاه
آشیانندن اولور بلبل طبعم بیزار

دور جام طرب شعلهٔ جواله مثال
طرفة العین ایده مم زیور دست انظار

باعث لغزش اولور کجروئ طالع دون
ساقئ چرخ الیمه ویرسه ایاغ سرشار

دوشدی گردابه کوکل دائرهٔ حیرتده
بولمدی ساحل مقصودده بر جای قرار

برگ سامانمی هب خرمن حرمان ایتدی
روزگار ایلمدک محو و تلف حبه می وار

قالدی مسودهٔ خلیاده بیاض اولمدی کام
رشتهٔ مسطر غم اولمش ایکن جسم نزار

قیل شرفیاب صنق خاطرمی یاب یالکز
احتیاج ایله بنی غیره مدد ایلمه خوار

کمسه تعمیر ایده مز قلب خراب آبادم
کرم و لطفڭ اولور انجق اولورسه معمار

بر توجه یتر اقبالڭ ایله معمور ایت
یتر اولدم یتر افتادهٔ خاک ادبار

بیلورم فرط قبول کرم و احسانڭ
ایتمز اشکسته یقل دیو درونم تکرار

کوکب سوختم ایتدرمدی برکون راحت
عرصهٔ خانهٔ ویرانم ایدوب وادئ نار

دود آه ایله کوز آچدرمدی گرد آلام
چشم بختم نیجه بیدار اوله قالدم بیزار

سد شکوای جسارتله نوله باز اتسم
چونکه باب کرمڭ خلقه دکلدر دیوار

عفو قیل وصف جمیلکده قصورم وار ایسه
قورمی تحریک زبان ایتمکه قید اکدار

هیچ تکاپوی مدحکده کلورمیدی فتور
پای اندیشه ده اولسیدی مجال رفتار

بولمزمی جنبش ایدردی رگ نبض قلمم
ضعف طالعله اگر اولمسه طبعم بیمار

سست

سست اولورمیدی بنم قوة استعدادم
چکمسم حمل ثقیل غم دهرڭ هر بار

بو خسه اول شاعر زور آور عصر ایکه اولور
پنجهٔ نظممڭ افسرده سی روح عطار

بیت معمور فلک مرتبه در هر بیتم
فوج فوج اولمده ارواح مجرد زوار

قوس وش منحرف اولدقده کتابتده بنان
ناوک خامم ایدر طائر اعجازی شکار

چیقرر خامه بغلکیر اوله رق عرشه سوزم
سلم قصر هنردر بو سطور اشعار

بر اشور منتظم سلکڭ مباهات اولسه
دلدیکم منقب دکر ایله بو درشهوار

کرمدی یتنه بر فردڭ اولوب طبعنه زوج
اولدی خلوتکه نظممده معانی ابکار

توأمان طوغدی هب اطفال معانی اندن
جفت ایدوب مصرع ابیاتمی کلک سحار

دهرده اولمسه مجموعهٔ باقی دیر ایدم
جمع اولنمز بو قدر لفظله معنی بسیار

توریه صنعت تشبیه و جناس و ایهام
استعارات و کنایات و مصنع گفتار

برمی قیمز کل زیبا ایله ورد ساده
بکزه مز ناطقهٔ غیره بو شعر هموار

نظم رنکینی کشاد ایله هنر کوستردم
ایتمدن پردهٔ اغلاقی نقاب رخسار

کلکم استاد صورکار تخیلدر کم
نقطهٔ جوهر فرد اوزره ایدر نقش و نکار

فکر باریکمه توز قوندیره مز هیچ کمسه
ذیل معنایه مکر طوقنه خاطرده غبار

کورسه بو سبحهٔ لؤلؤیه مشابه سخنم
نا بجاد خلنه القرمی حسود استغفار

زهر اولور دشمنه پازهر دل احبابه
اثر شق براعه مدده و خاصیت وار

بو قصیده م نوله سر دفتر دیوان اولسه
نامنی ملهم غیب ایتدی رئیس الاشعار

ساقیا تا بکی اطناب تمدحله کلام
بعد ازین ایله دعا وردینی زیب دستار

تا که فیاض ازل ساهرهٔ غبرایی
نو بهار ایله ایده خرقهٔ نو رازهار

حشر اجساد نباتات ایله تا کم هر سال
قدرتن ظاهر ایده صنع جلیل و جبار

کورمیه روی خزان باغچهٔ اقبالی
چمن دولتنی حق ایده همواره بهار

سرو ذاتی اوله بیخ افکن ذوق جاوید
قونمیه گوشهٔ دامانه گرد افکار

حشره دک گلشن دولتده صفالرده اولوب
ایده ایقاد چراغان کثیر الانوار

❀ قصیدهٔ بهاریه در مدح ابراهیم پاشا ❀

اول بهار اثری یینه اولدی جهان پرفیض کام
مینای دل اولدی می شوقیله لب برلب بنام

هر لالهٔ یاقوت گون اولمقده در ساغرنمون
مانندیبد سرنگون دونسون صراحیلر مدام

گللر آچلدی رو برو ایتمکده بلبلر غلو
مستانه جولر سوبسو گلشنده جاری صبح وشام

سنبللرین چوزدی صبا زلف مثال دلربا
تفریح جان اتمزمی یا ایتدکجه تعطیر مشام

طوتمش النده گل اياغ صحن چمن بزم فراغ
رند اولنه گلگشت باغ بی یار ومی اولسون حرام

ساقی اياغ ال دستگه احسان تمام ایت مستکه
باقمه فراز وپستکه طولدر شراب لعل فام

بودمده در عشرت دمی گور وقت فیض خرمی
گل وزره سرایت شبنمی ویرگده کوثردن پیام

می دیدیکمدر عشق پاک پیمانه قلب دردناک
ساقیسیدر بی انفکاک فیض خدای لاینام

خمخانه سی بونه فلک مستانه سی انس وملک
حلنده یوقدر ریب وشک چون زمزم بیت الحرام

بو باده در جوش ایلین حیرتله بیهوش ایلین
برقطره سین نوش ایلین مست اولدی تا روز قیام

غمدن دلی ایلر خلاص کیفیتی بی اختصاص
پیرایهٔ بزم خواص آرایش طبع عوام

سازه ویرر سوز صدا خمر مجازی یه صفا
عشاقه داغ ابتلا معشوقه خال مشکفام

عشق آتشیدر متصل هستی گداز آب وگل
مشکاة شمع جان ودل اندن فروزاندر تمام

عشق اولدی سیمرغ آشیان ظل همای لامکان
ترک کلاه تارکان تاج سلاطین عظام

عشق آیت کبرای حق سرنامه زیب هر ورق
عقل کله لوح سبق اول صفحهٔ وحی ارتسام

اول نسخه دن تسوید ایدر لوح خیاله دل مکر
الهام حقی سرتسربی خامه وحرف وکلام

صکره اولوب دلدن عیان صد معنی راز نهان
خامم ایدر رطب اللسان اوصاف صدر نیک نام

صدر صدور بی بدل غیرتکش دین ودول
نظم آور ملک وملل دستور صاحب احتشام

اول صدر ممدوح السیر اول داور روشن گهر
اول مستشار پرهنر اول آصف عالیمقام

الطف خدادر عالمه انعامی غالب حاتمه
واجب در هر آدمه ایتمک ثناسن التزام

سیر ایت کف احسانی دهرک دوکندی کانی
کمتر در غلطانی نثر ایده مز بحر وغمام

سلطان دهرک محرمی داماد صدر اعظمی
دستور صاحب خاتمی انگشتنمای خاص وعام

سرجوش عمان کرم درکاهیدر کان کرم
یغماکن خوان کرم پاشای ابراهیم نام

ملک جهانه گلمدی مانند ذات اوحدی
دنیایی ممنون ایلدی اول سرور فرخنده نام

جود وسخاده بی ریا شبه ونظیر اولمز اکا
جعفر رکابنده سزا اولورسه برکمتر غلام

توفیق حقدر یاوری دفع ایلدی شور وشری
معمور ایدوب هر کشوری عصرنده راحتده انام

فرمانبری تیغ وقلم محکومی اصناف امم
تدبیری دهره دمبدم پیرایه بخش انتظام

لطفی که عدل وداد ایدر آفاقی یکسر شاد ایدر
بلبل فقط فریاد ایدر اولدانی پرشوق وغرام

برفردی چرخ فتنه کار ایتمز دم عدلنده زار
مرغ دله گیسوی یار اولمه مکر کم طوق دام

رفع ایتدی عدلی بی ستم بینونت اضدادی هم
انسیت گرگ وغنم ایلر هزاران اغتنام

عهدنده آشوب ومحن کم گشته در آفاقدن
عدلیله نیران فتن افسردهٔ برد وسلام

دنیایه فیض شاملی راحت رساندر حاصلی
انصاف طبع کاملی مشکل گشای هر مرام

عطرشناسن ناگهان یاد ایتسه اولور بی گمان
مژگان چشم خستگان شانه زن زلف منام

ای زیور صدر گزین ای داور مسند نشین
ای صفدر نصرت قرین ای ذات برجیس احترام

سنسن ملاذ بیکسان کهف الامان آرام جان
خاطرنواز بندگان اکسیر اعظم بخش کام

درکاهکی اهل هنر ایدوب ملاذ ومستقر
اقبال طالعله ایدر گردوندن اخذ انتقام

بو عبد خاصک سیادر کاهک ایدوب ملتجا
اولدی بو وفق مدعا لطفکله مقتضی المرام

مظهر اولوب الطافکه احسان طبع صافکه
شایسته در اوصافکه اینجو کبی ویرسه نظام

طبعمله ایتدم بعد ازین بو جمله عهد متین
کم خامهٔ فیض آفرین ایدوب ثناکی التزام

ایتدکجه فیض حق ظهور اولدقجه طبعم غرق نور
هیچ ایتمیه اندن ظهور اوصافنک غیری کلام

سامی بو نیت اوزره گل اظهار ایدوب حسن عمل
ویر نظم پاکه ماحصل دعوات خیر ایله ختام

فصل بهاریله جهان تاکم اوله رشک جنان
اقبالک اوله بی خزان چون روضهٔ دار السلام

اقبال عمرک دائما افزون ایدوب باری خدا
حسادک اوله مبتلا درد وغمه بی انفصام

درحق شهید علی پاشا

بهار ایردی ینه صحن چمن پرزینت وفردر
بهشت جاودانیدن جهانک لطفی برتردر

بلور چشم حقیقتله تماشا ایلین عارف
جمال حقه هر برگ چمن برگونه مظهردر

فلکلر درخم فیروزه فام صبغة اللهی
نباتاتک انکچون هر لباسی لون دیگردر

لب جو صو کبی تقریر ایدر الطف چمنزاری
سرولر خامه درکف نقش پرداز گل تردر

دگل اشکوفه‌لر اشجاردن ریزان اولان خاکه
لطافتله زمین آیینه در بو عکس اختردر

لطافتله زمینک سایهٔ رنگین ازهاری
دماغ جانه مانند نفخهٔ نکهت آوردر

بریشم رشتهٔ گلدسته ایتسه باغبان ممکن
رگ سنگ اویله تأثیر هوادن نرم وخوشتردر

اولور گل چوب خشک لانهٔ بلبلدن اشکفته
تقاضای نمای حد ذاتندن فزونتردر

بهارستانی یازدی لوح باغه کاتب قدرت
مسلسل موج ایله باریک جولر آکه مسطردر

زمردگون ورقله شاخ پیچاپیچده غنچه
قفسده آل منقاریله طوطی سخنوردر

نسیم نوبهاری فتح ایدوب کوهسار ایلر
طلسم باغه کم چرخ فلک قفل مدوردر

نسیم چهره دست آنی صارر سرو خرامانه
آچلدی تازه لندی یاسمن دستار دلبردر

بنفش دیبادن ایچولی چیچکلک برگ شبنم پوش
درونده عروس غنچه بر پاکیزه دختردر

مقام اوج شاخ گلده تقسیم نشاط ایلر
نه نغمه ایتسه تکلیف استمز بلبل مخیردر

دم صبحی بیاض گردن حورای علیین
جبین شاهد فیضه شبی زلف معنبردر

شب مهتابده سیر لب جو نظرهٔ گلشن
مذاق خواهشه همچاشنی شیر وشکردر

دوشنجه جویباره پرتو خورشید عالمتاب
درون شیشه‌ده عینیله نارنج مدوردر

مسیح آسا شمیمی مایه بخش زندگانیدر
بخور مریمه هر لاله بر یاقوت مجمردر

چمن تا اوله جوشا جوش امواج طراوتکم
تماشاده نگاه آرزو گویا شناوردر

سفاین درختان بادبان آچمش سفید وسرخ
چمن صحنی دونتمای بهاره بحر اخضردر

شراب ژاله گلشندن اولمز مهروش سیراب
انکچون ماهتابان گاه فربه گاه لاغردر

بو هنگام صفاده نظره سنج گلستان اولمق
ترازوی قیاس دلده جنتله برابردر

نه حالمدر نظارهٔ صفوت آیینهٔ جویه
تماثیل صور عکس افگن حسن مکرردر

گورنجه مهر ایدر بام فلکدن گندوسن پرتاب
حضیض خاکی اودکلو غرق نور زیب وزیوردر

حکیم نامیه بی شبهه شق الارضه قادردر
که اظهار ایتدیکی هب گنج الماس ودر وزردر

خیابانه دوشندی بر چچکلی مخمل سبزی
صبا ترتیب ساز مجلس شاهانه گستردر

عجمی تختهٔ اشکوفه ده اولسه مربع ساز
که اورنگ ربیعه لاله شاه تاج برسردر

بهارک وصف رنگینی ایله هر بیت مطبوع
مزین شیشه شیشه لاله لرله ورد احمردر

دیرزوب اشکوفه‌دان صفحهٔ سیمین نگار اوزره
چمن پیرای خامم گلفشان بزم داوردر

نه داور آصف صاحب خرد دانای بیهمتا
که ذات بینظیری معتنای هفت کشوردر

مشیر بوعلی حکمت خدیو مشتری فطنت
فلک جاه سماحت مستشار پیک اختردر

حقایقدان اشیا فاضل نحریر مستثنا
پناه پیر وبرنا صدر ذیشان هنروردر

سمی حیدر کرار دستور ولی کردار
مشار بالبنان روزگار وجود گستردر

وحید عصر داماد شهنشاهی علی پاشا
که هر نه رأی ایدرسه امرینه عالم مسخردر

اورونق بخش دیوانخانهٔ صدر وزارتکم
وکیل مطلق شاه جهانبان مظفردر

فلاطون پیش ادراکنده شاگرد سبقخوانی
ارسطوی زمانه درگه قدرلنده چاکردر

قوانین حکمده رسطالیس دقایق سنج
نوامیس خداده نکته دان هر سخنوردر

ضمیر پاکی برج آفتاب حکمة الاشراق
حریم قلبی عرش قدسیان شمع انوردر

سرشت نازنینی مهبط انوار استعداد
وجودی غیظ شاهی کرامتله مخمردر

غبار درکهیله مهر کرما کرم انسیت
سه نو حلقهٔ باب رفیعیله برابردر

بنان کلکی حل وعقدهٔ ناخنکار آسمانی
شکار فتق ورتق شیر فرمانی غضنفردر

حواس باطنی چون پنجهٔ خورشید اولوب ظاهر
انک کم قلبی روشن نور فیضیله منوردر

عجب مجموعهٔ سر خدادر عنصر پاکی   مجسم عقل و رشد محض پر نور مصوردر
دلی کنجینهٔ الهامدر وقت خموشیده   تکلمده زبانی ناودان آب کوثردر
جبیننده کرامت ماهتاب آسا نمایاندر   کلامنده لطافت جان شیرین کبی مضمردر
جهان ممنون حسن خلقی عالم بندهٔ لطفی   ثنای دولتنده جمله سی مجبور و مضطردر
بو اخلاق حسن بو عاطفت بو عدل و بو شفقت   بو فضل و قابلیت غیره بی شک نامیسردر
رعایا پرور و ظالم کش و حامیٔ بیت المال   حمیت نام رشوت محییٔ دین پیمبردر
وزیر بیمدانیدر خداوند ملک خودر   مدبردر سخیدر متقیدر اهل پروردر
بو بر ممدوح عالیمنقبتدر کم سخن سازان   نه کونه وصفه آغاز اتسه اندن ذاتی برتردر

ستوده منقبت صدر اخداوند فلک قدرا
غبار آستانک آفتابه زیب افسردر

سن اول عادل وزیر بیغرض صاحب مروتسن   که عهدکده احبا خوش دل و اعدا محقردر
زمانکده جهان اویله مرفه کم غریبانه   حجر بالین بنیه خاک کلخن بویله بستردر
تنون دنیایه ایتدک خلعت آسایشی الباس   جهانه فیض عام رأفت و جودک سراسردر
تلوندن بریدر جمله اوصاف حمد و حکک   قیام ذات پاککله عرض همرنک جوهردر
کدورتدن مصفا اولیوب روشنکر عدلک   مرایای زمین هامحال مرآت سکندردر
مصافات اوزره دورهب دست شکوالر کریبانده   دم عدلنده مظلومان ایله ظالم برابردر
نوله صوفیٔ صافی مشربه طعن ایتمسه زهاد   بودمده سنک مینا بربریله آشنالردر
نتیجه کلمشدر دهره سلطانم کبی ممدوح   تواریخ سلف منظور چشم عبد احقردر
عجب عهد موافقدر که شمدی اهل استعداد   نه خصم طالع و نه دشمن چرخ ستمکردر
مقدم زیور دیوانچهٔ نسیان ایدی اشعار   هنوز آرایش مجموعهٔ زیبای سروردر
متاع نظم و انشا نقش تمغای قبولکله   مزرکش اطلس کردونله همقدر و همسردر
بحمد الله دکان چارسوی اعتبارنده   دراری سخن سنجیدهٔ مهران کوهردر
بی اندر بی ظهوردر غبتکله شاعران خوشحال   همیشه التفاتکله سخن سنجان موقردر

اوشا

اوشاعرکم سخن ساز اولمیه وصف شریفکده   اکر شیر اولسه ده قوتده طبعی کندوسی خردر
یاخود اول سوزکه سلک مدحکه نظم ایتمیه کوهر   دریکتاده اولسه قدری چون خرمهره کمتردر
هله وصفکده بو عبد ثناخوانک کبی اولماز   لبیب نکته پیرا شاعر پاکیزه کوهردر
کهرپاش کریبان هنر وصاف نازک طبع   غزل پرداز معنی منشیٔ مضمون پروردر
زبان تازه ده حسان شیرین لهجهٔ ایهام   قصیده کویلقده خیلی استاد هنروردر
دواتنده مدادی خال روی شاهد الهام   بنانده قلم صورتکر صد کونه پیکردر
سواد شعری شعر پرچم خوبان معنیدر   مضامین معقد آنده پیچیده کره لردر
زبانی ترجمان سر غیب الغیب اندیشه   ضمیری قاصرات الطرف باغ خلد منظردر
اکرچه طبعی هر وادیده رکبان بلاغتدر   تغزلده ولیکن جلوه ساز طرز آخردر

نکاهم رشتهٔ کلدستهٔ رخسار دلبردر
صف مژکانلرم خودشانهٔ زلف معنبردر

خیال لذت کلبوسهٔ لعلیله جانانک   صنوبر شکل اولان دل کویا بر کله شکردر
ایدوب چاک کریبان سینهٔ پرداغی کوستردم   اوشاه ملک حسنه شهر دلدن عرض محضردر
نه خوشدر مست شکرخواب ایکن بادام چشم یار   جبین پرموج چین عشوه چون پالودهٔ تردر

یترسامی اوزاتمه زلف مهرویان کبی نظمی
که زیرا قافیه حال دهان تنک دلبردر

خلوص قلبیله ایله دعاشمدن کرو چونکم   قصیده آخر اولدقده دعا امر مقرردر
ینابیع شئونات تجلیات باریدن   که رشح شبنم لطفیله عالم تازه و تردر
همیشه کلشن اقبالی پرنشو و نما اولسون   سحاب نوبهاری باغه تا کم فیض کستردر

بهار دولت و عمری خزاندن اوله آسوده
که بوی ورد لطفیله دماغ جان معطردر

❀ عیدیه در مدح ابراهیم پاشا ❀

هلال عید کم پیرایه بخش چرخ مینادر   عمود صبحله طاق بنای عیش برپادر

می

زهی صبح طربکم گردن جانان کبی مرغوب
سواد لیل ایسه مانند زلف عنبر آسادر

سرنده شاهد عیدک هلالی اولدی دستاری
صارلمش نازکانه حق بودر کم طرز زیبادر

قیاس ایتدم کوروب شکل هلال بهجت افزایی
دم وصلت چوزلمش تکمهٔ جیب دلارادر

قمر کم ناودان سیمدر بام سپهر اوزره
توله نور آقسه آندن چشمهٔ حورایه مجرادر

هلالک کوشهٔ ابرویله ایماسی عشاقه
کرآغوش میان که بوس لعل شوخ رعنادر

فلک عینیله برشمسیه ساعتدر مه شوال
مقدم لفظ عیدک عینی چقمش آنده پیدادر

اولوب امساکله برعقدهٔ خیط ابیضی فجرک
که حله ناخن مه اول شبدن مهیادر

سرانکشت شعاعی پنجهٔ مهر درخشانک
آچوب تار سحردن بند صومی عقده فرسادر

کشاده ایتمکه قفل دهان روزه دارانی
هلال آسمان مفتاح سیمین مجلادر

تهی برکاسه دن صد آفرین ماه نو عیده
جهانه بذل نعمای عطاسی خوان یغمادر

ایاقلنسون چکلسون ساغر صهبا کبی رندان
مه نو سوی عشره نکاه کم انکشت ایمادر

شفقله آسمان کویا خم میخانهٔ عشرت
کنارنده مه نو جام بلورین صهبادر

چقردی ساحل مغرب زمینه بردر خورشید
صدفپاره مه نو چرخ مینا بحر خضرادر

مکر بریک عید آصف عالی جناب ایلر
که مه تعظیم دامن بوسه ده خمگشته بالادر

جناب آصف دورانکه نقش سم رخشندن
هلال عیدوش صد شکل مستحسن هوایدر

یکانه شهسوار صحن هامنکم سمندندن
چقان هر برشرار نعلی داغ افروز شعرادر

حضیض آستانی اوج افلاک اوزره مستعلی
غبار رهکذارے کوهر تاج ثریادر

شعاع مهر انور آنده زرتار سراپرده
صباح عید دهلیزدرنده فرش دیبادر

اکرتنک طورسه ترک انقلاب ایتسه اودرکاهک
هلال اولمقلغه طاقنده جفت اولی واحرادر

سرجاروب میدان درنده ذرهٔ ناچیز
جواهر کحل چشم آفتاب عالم آرادر

درنده معن وحاتم ایکی جاروبکش غلامیدر
یاننده رخشنک عهد مکمران داری دارادر

وزیر اعظم ذیشانکه دست کوهر افشانی
تهی ساز کنوز مخفی کان در دریادر

نه دریادر که کمتر قطره سی طوفان هیبتدر
نه کاندر ذره سی سرمایهٔ اکسیر عظمادر

کف

کف انعام وجودی بر محیط بیکراندر کیم
همیشه جزری یوق امواجنک مدی سراپادر

دل دست ومدادی فیض کلکی مشرب صافی
ره آمد شد درکاه لطفی هفت دریادر

یدی دریانه قادر عشر معشاری قدر فیضه
یدی وقت عطا بر قطره اثیار ایتسه دریادر

زمان دولتنده هرکدا صاحب نصاب اولدی
دنانیر ودرم اثیار برایثار یغمادر

دیمش وقت سلفده نفعی آسا شمدی عالمده
کریم وکامران وار ایسه ابراهیم پاشادر

مذهب دفتر کتاب مستطاب لطف احسانی
سراسر نسخهٔ پاکیزهٔ جودی محشادر

ایدن پر ساغر کوشن می حسن خطابندن
قدح شوی دهان آرزوی کیف صهبادر

بزمکاهنده ماه هاله دار انجمله اطرافی
کومش پوللرله کویا سفرهٔ شمع شب آرادر

قلم پرکار توفیق ایله دهرک نقش تدبیری
بلا قید تصور لوح ادراکنده پیدادر

نهاد پاکی عطر قابلیتله مخمردر
ضمیر فطرتی اکسیر حکمتله مربادر

ایدوب دور صفا بخشنده تحصیل رفاهیت
جهانک خلقی الحق مظهر الطاف مولادر

عدالت بیشمار ومرحمت بیحد کرم مبذول
فلکدن اهل حاجت شمدی بی قید وتمنادر

عجب لطف الهیدر وجود پاکی آفاقه
نه کلمشدر سلفده نه کلور بیمثل وهمتادر

ملک ممنون خیراتی بشر غرق عطیاتی
ید علیاسی پیدربی ده اعلا وادنادر

مهم پرداز قانون عدالتدر که احکامی
نسقساز امور معضلات دین ودنیادر

هر اطواری مسلم هر ایشی ممدوح عالمدر
انکچون ذاتی محبوب القلوب پیر وبرنادر

سخاده برمکی تدبیر عالمده ارسطودر
فطانتده فلاطوندر حکمده ابن سینادر

تساوی اوزره درمیزان چشم اعتبارنده
یا زر در یا کهر یا خاکدر یا سنگ خارادر

خدیوا آصفا صدرا وزیرا آسمان قدرا
غبار درکهک کیم چرخه سرتاج مهیادر

سن اول دستور عالیشان صاحب جود وهمتسک
که دربان درلطفک یا اسکندر یا دارادر

کشاده باب لطفک عدل وداد بی نهایتدر
خصوصا اهل طبعه رافتک بیرون احصادر

اهالی سخن یکسر مرفهدر زمانکده
متاع آرزولر جنس خواهشلر مهیادر

دوچشم خرده بیننك چارسوی شاعریتده
ترازوی جواهرسنج قدر شعر وانشادر

بلورس هر کسك آمالنی تعریفه حاجت یوق
نکاه موشکافك فهم طرز وطور سیمادر

بنمده مقصد مافی الضمیرم وارعیان ایتمم
اکرچه خاکپایه قصدم آنی عرض وانهادر

مقرردر بلمنك مقتضای وقت حال اوزره
ندکلو مطلبم ستر ایلسمده آشکارادر

تمام اولدی سخن تکمیل دعوا ایله مقصودم
برات منصب اخلاصمی تجدید ابقادر

خموش اول سامیا غیری بلندی غایت مأمول
مناسب بعد ازین ذکر دعای عرش پیمادر

اولوب کردان طاق لاجورد اندود میناننك
هلال عیدی تا هر سال چرخ اوزره هویدادر

شبی قدر اوله روزی عید اوله دائم مسرتله
که عهد دولتی آفاقدن اندوه فرسادر

معمر ایده طول عمر ایله حق ذات مسعودك
عدوسی خوار اوله عزت بوله اول کم احبادر

❀ قصیدهٔ تبریك عید رمضان در مدحت شهید علی پاشا ❀

ینه عید رمضان اولدی شرفبخش جهان
ایتدی ایمای بساط مه نو رفع بنان

لمعه پاش ایتدی کریبان صباح عیدی
تکمهٔ نجمی چوزوب نیجهٔ مهر رخشان

بوسفستانه دونوب عید که اسلانبول
دلبران اولدیلر آرایش کف میزان

کردش چرخله که اوج وکهی اولدی حضیض
ماه وش بلهٔ دولابده خورشید رخان

بیقرار اولدی صالنجق کبی قلب عشاق
عید کهده صالنوب سیره چقنجه خوبان

مه کبی هاله نشین اولدی صالنجقده او شوخ
ریسمانی چو شهاب ایتدی رخی پرلمعان

مستهلینه اشارت ایدر ابروی هلال
کاه کلبوس لب وکاه در آغوش میان

شیر فیض البت ایدر جامنی لبریز صفا
مه نو غم یمسون اولسه ده خمکشته میان

وعدهٔ بوسه یه نون نعم اولدی شمدی
شکل لا اولمشیکن غرهٔ شهر رمضان

بی هراس پدر ومادر ایدوب کشت وخرام
اولدی آزاده مرخص ینه هر سرو چمان

اولدی ابروی بتانیله نزاکتده هلال
سینه بر سینه وآغوش در آغوش قران

روزه

روزه ایتمشدی شب عیشی مقدم تسوید
سحر عید آنی کم چکدی بیاض الان

زیور خوانچهٔ صبح اولدی عدیم اولمشکن
روزده پارهٔ نان همچو هلال رمضان

آستانه دلی بتدی فلکك غره دکل
عیدی ایتدکده تلافی هلال رمضان

عنبر فیض تراویح وصیام ایلدی عود
بوی عود ایلیه ترویح مشام دل وجان

روزه یه ایرمدی اولچوب دوکوب عیشه دستی
بولدی قوالین کوره چنك ماه سبونك رندان

آفرین ماه نو عیده تهی کاسه ایکن
سرتسر عالمه بسط ایلدی خوان الوان

اشق اولمش ایدی اول مه رمضان بابایه
الده کچکول شکسته یله تهی برانبان

نه کرامت حاجی بیرامه اولوب شمدی مرید
دوشه دی عالمه باشدن باشه خوان الوان

مرحبا جلوهٔ آمیزش انسیت کم
دست بردست اولوب احبابله بیگانه روان

ماه نو صنمه کمین کومه ده در توسن عید
کیجه یی کوندزه قاتمش کلور اول چست عنان

لطف حق ایتدی بو هنگام سرور افزاده
غمی زانو زدهٔ صف نعال لیمان

سحر خنده کن چهرهٔ اوکار صیام
نیجهٔ مهر ایله منخل کره مهر دهان

اولوب آخر مه نو قفل کشای امید
صبر مفتاح فرج اولدیغنی ایتدی عیان

روزه دارانه مه عید آچوب آغوشن
ایدر اکرامله اجلاس سریر غفران

بودم ذوق وصفاده کورینن صنمه هلال
چنك در دست اولوب مطرب کردون رقصان

تحف شوقله مالی کلیجك فلك هلال
شهر عید ایچره نشاط اولدی متاع ارزان

بودم بهجت اثر غبطه ده جنتدر
کاولدی آراسته یکرنك جوان وپیران

عجبا ماه نو عید میدر یوخسه فلك
اسم ممدوحك ایدر عینینی صدرنده بیان

آسماندن خم ایدر قدی هلال شوال
دامن آصفی بوس ایتمکه تبریك کنان

اویله ممدوح مکرم که درنده مه نو
حلقه اولوردی اکر اولمسه اشکسته میان

طاق جاه هندسه کش طوب وش آویزه ایدی
کلمسه ماه کلفزاره افول نقصان

بویله ممدوح جهان آصف عالیشانك
علمیله نیجه همسر اوله ماه تابان

نیجه آصف که دونر نقطهٔ پرکاری کبی
کوکب طالعنك اوستنه چرخ کردان

می

نیجه آصفکم اولوب لب بلب شاهد فیض
هر کم اولورسه دهن سوده بوس دامان

نیجه آصف براشور اولسه اکر کرد رهی
زیب دیهیم زر اندودهٔ مهر رخشان

حلقهٔ در کهنه کوش مه غرایه
ایتسه منکوش فلک همچو قلندر شایان

مهر ظن ایلمه کلمیخ در اقبالن
باآهنک ایلدی ابدال سپهر گردان

اوبهین داور پاکیزه گهر کم اولدی
تعبیه کوهر ذاتنده کمال انسان

سبق آموز دبستان کمالاتی عقول
طبع دراکنه ارواح مجرد حیران

دمبدم تیغی ویرر خصمه جواب قاطع
معضلاته قلمی عقده کشاینده بیان

وصف رنکینی بو وجهله مشاطهٔ کلک
ایدر آرایش رباب خجال عنوان

صاحب عز و حشم حامیٔ اصناف امم
ماحیٔ ظلم و ندم مستند خرد و کلان

صهر محبوب خدا ایله سمی و همنام
علم و تقوادە دخی وارث شاه مردان

قابلیتله شه دهره وکیل مطلق
فرط حیثیتله صدر صدور دوران

زیور مسند اقبال علی پاشا کم
اولدی داماد شهنشاه اقالیم ستان

فکر باریکنه قیل قوندرەمز بر کمسه
دیه مداحی مکر موی شکاف دوران

فارسان هنره ضرب مثلدر علمی
بخشده ویرمز ابو الفضله اولسه میدان

خارق العاده در اوضاع حکم پردازی
ایدوب اسلوب حکیم اوزره جهانه فرمان

حاصلی عقل مجردله بو تدبیر اولمز
ایتمسه تمشیت الهام خدای منان

بللو در منتخب نسخهٔ تقدیر ایدیکی
نظر عبرتله رأینه اولسه امعان

کلمدی بویله عمر عدل و علی خلق آصف
اوللی ناموس سلطنت آل عثمان

فلکک پیش کریبان قبای صبحی
اولسه شایسته بیاض اوستنه ذیل خفتان

معن و حاتم درجودنده جبین سای نیاز
سائل راهکذار کرمی برمکیان

جمله افعال پسندیدەسی مقبول خدا
حرکاتی همه بر وفق حدیث و قرآن

ایلیوب تفرقەدن عدلی بری اضدادی
بولدی عهدنده جهان تا او قدر امن و امان

سنک

سنک مینا ایله آب آتشله شعله باد
ایتدیلر عقد اخوت چو غزال شیران

تربیت بولسه نسیم نفس فیضندن
برک اشجاری پریشان ایدەمز باد خزان

بعد ازین چارسوی دهرده انصافی ایله
سود معنا مسنه مستعمل اولور لفظ زیان

نوله بار آور فیض اولسه قلم وصفنده
ایتمده باغ خیالی نم لطفی ریان

شربت بادیهٔ مخبرهٔ احسانی
سیر ایدر بادیه کرد امل اولسه ریان

کف دریاشنه تقلید ایدەمز چاتلسه ده
طاشمدن طاشه اوروب باشنی موج عمان

حکمی تا اوله نفاذ اوزره مؤثر درکم
ایتمه دن صفحهٔ فرمانه دخی نقطه نشان

جکر خصمی دلر بخش پیکان هراس
خامه انکشتی ایله اولدیغی دم تیر و کمان

خود بخود ترک وطن اتسه دخی منفیدر
لام الف شکلی اولوب دست عدوسنده عیان

بر کمین عبدی دم کرنش تسلیمنده
خمشده قدین ایدر طاق سپهره عنوان

پایه‌ی استاد مهندس منشمس تدبیری
متزلزل ایکن اقطاع اقالیم جهان

پک یقین ایدی کاوله رخنه پذیر آزار
ربع مسکون ایله بو ششجهت چار ارکان

اولدی چون دفق مربع متساوی اضلاع
خانهٔ قطب اولیجق ذاتنه صدر دیوان

وار ایسه شبهی یننه آیینه ده عکس ایدر
بو قدر اولکه هر یکتایه نظیر و اقران

اب و جد یله مکنی اولان ارباب علوم
در کهنده بولەمز مرتبهٔ ابجد خوان

جملهٔ خلقک افندیسی ولی نعمتی سن
عالمه ایلدک انعامکی بیحد و کران

باخصوص ایتدیلک احسان شعرای عصره
لطف اسلافی اونتدردی بحق یزدان

نیل اقصای مرام ایله بو وفق دلخواه
فلکی کندویه رام ایلدی ساکا قول اولان

کورمشز جمله تواریخی کم ایتمش بقەلم
بویله تطییب قلوبیله جهانه احسان

بیک قصیده یله سنک مدحتک اتسه بالله
قادر اولماز کرمک شکرینی ایفایه زبان

بیم تصدیعله غیری ایدەرز ختم کلام
یوخسه ممکنمیدر اوصافکه حد و پایان

شوق اوصافی بعالمکیر تماشات اولیجق
بر ایاغ اوزره دوروب هندوی کلکده وزبان

برلسانیله قصیده دیه رک بیری ایله
ایلدی بو غزل بی بدلی طرح و بیان

نیجه تیز اولمیه شمشیر نگاه جانان — دل سنکینی که هردم بیله در همچو فسان
جامهٔ سبز ایله چشممده خیال قدی — بکزر اول سروه لب جویده دامن بمیان
قوس ابرو دخدنک مژهٔ یاری کوروب — مه نو اولدی دهن باز تحیر چوکان
کویا نصفی بودر نصفی اوبر المانک — زنخ یارم ایله غبغب ماه کنعان

پنج بیتیله بو رنکین غزلم ای سامی
بحر معنیده اولور پنجهٔ شاخ مرجان

عقل کل مرتبه صدر امتعالی قدرا — ای اولان باعث آسوده کی کون ومکان
سربسر اولدی جهان بندهٔ جود وکرمک — سیما مظهر لطفک اولان اهل عرفان
سنسن اول ناظم سلک درر دولتکم — بولدی ذاتکله شرف نظم امور اکوان
سنده در کوهر خاصیت عقل اول — سکا معلومدر اسرار کمالات نهان
اهل تحقیق ونظر بیلمدی سر قدری — سکا البتهٔ یکلحظهٔ چشم اذعان
دست تدبیر که هر عقدهٔ سخت دشوار — تکمهٔ جیب قباچوزمه سی دکلو آسان
پنجه در پنجهٔ خورشید اجابت ایده لم — رفع ایدوب دست دعایی طرف عرش یمان
تا که هر سال ایدوب سیر بروج ومنزل — بربرین ایده تعاقب مه عید ورمضان
طول عمر ایله خدا هر کونی عید ایتسون — دائم اوقاتن ایده ذوق وصفاده کذران
شمع اقبالنه پروانه اولوب بنده لرک — باغ عالمده چراغان ایده سن نیجه زمان
بیم عدلکده فلک کیسه غدر ایلیه مز — بغلو در کردننه سلسلهٔ کاهکشان

❃ درحق شهید علی پاشا ❃

ای ساخته فرمانبر خود تیغ وقلمرا — وی برده به بالای همم شان کرمرا
ابروی تو ننموده بکس شیوهٔ لارا — ناداده ابت جای بجز لطف نعمرا
جود تو که کوهر بسر خلق فشاند — فواره کند کیسهٔ دنیار ودرمرا
سرپوش شود دربر اواطلس کردون — احسان تو انجاکه کشد خوان نعمرا
قوت دهد از ناطقهٔ خارقه رایت — دست سخن لال رسد کوش اصمرا

در عرصهٔ ایجاد اثر ش تا نماید — شاهنشه شبه تو حکم کرده عدمرا
پیش از سخنم بلبل شیراز معانی — بهر کل وصف تو چنین کرده نغمرا
معلوم شد از عدل حقیقی تو که اسلاف — ز انصاف شمردند همه جور وستمرا
از بس که بعهد تو فرح دوش بدوشست — خالی بدل تنک نماندست المرا
دندان وزبان در دهنش شد در ویاقوت — شخصی که بخاک در تو خورد قسمرا
هر چند که در کشمکش خصم ضعیفی — زره تن خود ساخت حباب کف یمرا
باتقویهٔ پنجهٔ عدلت نکر قتست — از موجهٔ شمشیر عدو ساحل یمرا
آسان نبود تا دل خود را نکند حل — تصویر حدوث تو هیولای قدمرا
میداشت زیکرنکی اهمتای تو اقبال — زان روی تقدم بوجود ست عدمرا
شقه ز شفق مهچهٔ خورشید بدست — دست تو بدوش فلک افراخت علمرا
آنکس که فرود ادبه پشت سر تعظیم — طاق سر افلاک کند قامت خمرا
در راه کند هرکه در آید بحر یمت — آبستن کوهر صدف نقش قدمرا
شق قمراندر شب تاریک مداد ست — بنکافته انکشت ثنای تو قلمرا
می بافت نسیجی فلک از رشتهٔ انظار — انداخته انکه بدرت فرش حرمرا

آنانکه بدریوزهٔ احسان تو آیند
کیرند بکف همچو کدو ساغر جمرا

یک نقطه نکاهد ز مدار کرم تو — افزون کنی کرتا باید صفر رقمرا
برعکس نکردد ز کشایش در جود ت — مفتوح بود باب تو اصناف امم را
در عدل تو بی باک دم روبهٔ ناچیز — شد باد زن کرمیٔ تب شیر اجمرا
کرکان بسر خویش چو بالش بنهادند — از آشتی یکدیکری صوف غنمرا
بر ذروهٔ ادراک نهد شخص عته پای — فیضت چو بغلکیر شود طبع هرمرا
نکهت دهد از چین کل تصویر نکاهش — در روم چو کس یابد از اخلاق تو شمرا
ترکیب تو از بسکه مخمر شده از نور — در هر سر موی تو توان دید ارمرا

کرده زلیم فیض ستایشگری تو / بشکفت گهر تابدرون رشتهٔ دمرا
وصف تو نگنجد بگریبان عبارت / گیرم که نهایت نبود نطق رقمرا
گرد آمده ازواج معانی بهم آیند / در مدحت تو گر بگشایم ورقمرا
آن عیسی معجز نفس سحر بیانم / کز نطق دهم جان تن بی روح قلمرا
بلبل به گلستان سخن گرچه هزار است / در گلبن وصفت که زد این گونه نغمرا
آنکس که فرو داد به پشت سر تعظیم / طاق سر افلاک کند قامت خمرا
آن خسرو پر شوکت نظمم که باقبال / در ملک هنر خامه ام افراشت علمرا
تنها نه کلامم شرف ملکت روم است / صیت سخنم رفته بخارا و عجمرا
ابیات بمانند دهن باز ز تحیر / آندم که بدست آرم اگر لوح و قلمرا
ای آنکه تویی موی شکاف همه دانش / بنگر که چسان طبع من آراست حکمرا
اکنون که بجز من که تواند بده انصاف / در روم چنین ساخت عبارات عجمرا
خاقانی و عرفی و کلیم سخن آرای / رفتند و من آورده ام این تازه رقمرا
بیرون ز گریبان فنا سر ننمایند / گردم خجل این قافلهٔ رو بعدمرا
ممدوح من المنة لله که تو بودی / فخر است و مباهات درین معجز دمرا
یک گوشهٔ چشمت ز تو غیر نخواهم / هرچه بدلم داسنی چه گویم غرضمرا
گوی بدل قانع من فال بخیر است / این بیت که دارد شده حسان عجمرا
یک منعم و یک نعمت بی منت و یک شکر / صد شکر که تقدیر چنین راند قلمرا

سامی بکن آغاز دعا زود که تنگ است / جولانگهٔ قافیه شد بر قلمرا

تا از اثر قدرشناسی بکند ایمان / بی فاصله بخشد کف جود تو درمرا
عمر تو فزون باد به آرایش دولت / در عرصهٔ جاوید زمانی تا که خیمرا
نفرین همه جا بر سر بدخواه تو بادا / ذاتت سبب فخر شود جاه و حشمرا

❁ عرضحال صاحب مقال ❁

ایا

ایا ولی نعم صدر دلشکسته نواز / پناه عجزدگان زمانهٔ ناساز
سن اول یگانه کرمکاری بدل سنکم / قرین عاطفتکدر هزار اهل نیاز
محیط کرمک اویله قعر عالیسدر / نه انتها متصور نه نقطهٔ آغاز
فتاده گان زمان چرخ نابسامانه / علو شانله عهدکده وقف عشوه و ناز
زمان وقت لطیفکده چهرهٔ کامی / نه قادر اینکه پنهان سپهر شعبده باز
نواله چین عطا و غریق احسانک / گرسنگان امل تشنگان دشت نیاز
جهانده کمسه می وار کادلیه کرمیدک / علی الخصوص که اهل دلان نادره ساز
بو عبد بیکسه خود لطفنک نهایتی یوق / عنایتک قولک ایتمکده جمله دن ممتاز
ولیک دغدغهٔ کثرت عیال ایتدی / بنی جسارت عرض مرامه پرتک و تاز
مبادرت اثر قلت معیشتدر / بو عرض حاله بحق خدای بی انباز
ایا کریم مروت خصال شفقت سنج / خدایکان فلک بارگاه بنده نواز
بنم او غوطه خور قلزم فلاکت کم / مداد آهیله نظمم اولور صحیفه طراز
او دکلو برگ نوادن کشیده دامانم / که اولدی سدرمق بنده که چو قشر پیاز
کوکل تشتت حالیله پایمال غموم / نتیجه قالمدی طاقت دهانم ایتمکه باز
هنوز اولمشیکن نانوشته لوح امل / بنه بو چرخ کج اطوار دیش بیلر چون گاز
نظام حالی همان خولیاده ایلر ایدم / اولیدی دلده اگر وقت فکر دور و دراز
امان شماتت اعدای صبر فرسادن / درونم ایلدی پرسوز داغ اشمئزاز
کالو گرفتهٔ یأس اولمدن عنایت قیل / کوکلده گردگدر همچو سرمهٔ آواز
سزامی بارگهک مرجع و مآبم ایکن / اولم شکنجه کش دست چرخ محنت ساز
تموج ایلر ایکن چشمسار مرحمتک / ثنا گزاره یاقشمز بو گونه سوز و گداز
بو چکدیکم ستم روزگاره بی شبهه / گا ولور مقابله احسانک ای تمام انجاز
قولک مقابلهٔ لطف ایله آیقلندر / پیاده قالدم ایا رهنمای شیب و فراز
بو عبد خالصی رفع ایله خاک ذلتدن / سنک فتاده نم ای زیور نشین ناز

درسعادتکه سامیٔ شکست ضمیر
یوزین سوروب ایدر احوال رازنی ابراز

خدا علیمدر اسے جابر دل مکسور	حقیقت اوزره قولکدر دگل خلوصی مجاز
نتیجهٔ الم ساکه قالدی سلطانم	بو خاکساره سماحتله اول نکاه انداز
عجمیدر بو قولك داخی کامیاب اوله	هزار بنده لرك ایتدی رتبه لر احراز
بلندی مقصد مافی الضمیر خاموش اول	یتر بو مغلطهٔ پیچ و تاب سینه گداز
دعایه بشله خلوص اوزره بعد ازین ای دل	بودر سخنده بهین عادت قصیده طراز
بونه فلك ایده تا کم نجوم میله گردش	خلایق اولمیه لاینسل ایله واقف راز
زمانك اوله مؤید بو فق خاطر خواه	ایده جناب خدا عمر یکی طویل و دراز
خدا وجودیکی محفوظ ایدوب کدورتدن	همیشه ذاتك اوله زیب مسند اعزاز
نه سمته کم ایده سین همت ایله عزم جهاد	کمال نصرت ایله اوله سین علم افراز

بو دولته سنی حق دائما ظهیر ایتسون
بودر رجو تم بخیر مراسلات نیاز

❀ حکایهٔ منظومه در تنبیه کفرهٔ بلبوس ❀

آماج نشان سهم اخبار	موزون روشا هراه آثار
سردار کتیبه ران تعبیر	رایت کش مرز بوم تقریر
مشاطهٔ چیره دست تدقیق	هر هفت نمای روی تحقیق
مفتاح در ثغور اعجاز	گنجینه کشای مخزن راز
سرنامه نویس وقعه نامه	استاد مقال یعنی خامه
بو نوعه ایدر بشرط اثبات	اخبار وقایع فتوحات
اولمشدی بو کهنه لوح غبرا	کج نقش مثال خط ترسا
بولمشدی نظام ملك دوات	چون بوقلمون هزار صورت
دکانچهٔ ارتشا گشاده	هب داد وستد خلاف عاده

ایش

ایش بلمه نك آدی جلب اموال	تخریب بلد وقوف احوال
ارباب دول او وقت پر شور	غار تکر خانمان مغدور
سر جوش نفاق اولوب درونلر	یقمشدی بناسے دینی دونلر
نایاب ایدی کار خیره نیت	وضع وحرکت برای رشوت
اولمشدی شکسته کلك تدبیر	شمشیر ایسه در نیام تأخیر
سر جمله اهالی بد اندیش	هب صورت حقده کاردر پیش
کیمیسی صفای یك دمینه	ایلردی تلف نیجه خزینه
کیمی سے نخوتیله بیهوش	پیش وپسین ایلمش فراموش
کیمیسی هوای نفسه مغلوب	ایتمشس کی عالمی پر آشوب
کیمی اولوب ادخاره مائل	ایتمکده هزار فکر باطل
هر بیری پسنك سلوك راهی	بیرون شرایع الهی
نه حفظ ممالك ورعیت	نه غیرت دین نه خود حمیت
قالمشدی بو عرصه گاه خالی	مانندهٔ کشت خشك الی
معدوم ایدی خیر خواه دولت	بوغیدی صیانت وحراست
دزدان اتی وینا غیدی هر سو	ایتمشدی قلوعد وبدرو
اطرافه ایدوب هجوم کفار	هر سال اولوردی جنك وپیکار
دللر طوتیلوب کلوردی اخبار	دولت ینه سویلشوردی هر بار
هر کون بو سپهر نا بسامان	برکونه مصاف ایدوب نمایان
موج آور هرج ومرج ایدی دهر	اکدار ایله چالقنوردی هر شهر
سوزشش فکن جهان ایکن یر	یم بولمشیدی سکون سراسر
بر ه یدی تدارك مهمات	متروك ایدی سوی بحر بالذات
اجناد موحدین اسلام	اطرافه ایدوب شتاب واقدام
کفارله برده جنك جویان	سیاف جدلدی سینه کوبان

می

کرچه اولنوردی سال برسال   هرجانبه فوج لشکر ارسال
آوازه نبرد ایدر مزایده   بحرک قولاغنه کیرمزایده
تنها قالیجق فضای دریا   جوشش ایتدی فرنک خدعه پیما
دزدانه کمین ایله خفادن   باش کوستر اولدی هر بقادن
کوردی وندکلیان مقهور   خالیجه بوبحه کاه پرشور
سکان حیل بدشت عدوان   جوشش که دلدن ایتدی طغیان
که بحره کهی قرایه چقدی   سودایه دوشوب هوایه چقدی
کاهی بوصلاسی یمده شاشدی   امواج بلا باشندن آشدی
کهجرأت ایدوب ظهور ایدردی   اطراف جزائره کیدردی
القصه بوکونه ایکن ایام   فرصت بولوب اول کروه بدنام
غصب ایتدی جزیرۀ موره لی   دال ایتدی جبالتغه بورایی
سعی ایتدی پنجه شهر واعوام   اولدی کوچله اوملک آکارام
بربولمسواده اولدی مالک   اول جادۀ خلافه سالک
برقاچ سنه اولدی انده ساکن   حیله یله اوسارق سفاین
تاریخ چو بیک یوز اون براولدی   اوضاع فلک مغایر اولدی
صلحه کیدن اولنده تعقید   بارای قراطب صنادید
نجه یله و مسقو ایله یکسر   اولندی مصالحه برابر
ایتدی متواسطان افرنج   تجدید معاهدات بیرنج
اولدقده مرخصان اعدا   خاک در دولته جبین سا
ایتدیلر اوده مده تنذرخواسته   جرم وندیک ایچون کامسه
صدکونه رجا هزار منت   صلحنی قبول ایتدی دولت
بولطفی اونتدی صکره خنزیر   روبه منشی اول محیل شریر
عزم ایتدی کروۀ خلافه   دوشدی کیده رک بو اختلافه

صاندی بوزمان عدل پاکی   اول وقته مشابه ومحاکی
بو مدراوده ملکه لطف باری   موزون روش ایتدی روزکاری
دولاب سپهر کج دوائر   بولدی صوینی بوفق خاطر
حل اولدی عقود معضلاتک   کشف اولدی رموزی مشکلاتک
صف بند نظام اولوب بوطاق   یکدست توافق اولدی آفاق
اغراض هوای نفس نابود   اتیان حقوق ناس موجود
هرکاده معتبر تحری   انصاف برایتدی بحروبری
ایمکده عدالت نوانو   تکمیل رفاه هر قلمرو
ابذار وسرف کشیده دامن   احسان وکرم هزار صد من
کمکرده ره تسامح افعال   محکمکش انبساط اعمال
عدلک یاپیلوب کهن بناسی   ناس اولدی رسوم جوری ناسی
انصاف بودر شهان اسلاف   هیچ کورمدی بویله وقت انصاف
بودر دم پادشاه عادل   عهد شه کامران عاقل
بودور در اول زمان خرم   نادیدۀ چشم پیر عالم
هنکام خدیو هفت کشور   داداریکانۀ مظفر
شاهنشه ملک کامرانی   راحتده طبع انس وجانی
عصرنده ممالک ورعیت   آسوده نشین امن وراحت
محو اولدی رسوم ظلم عادی   دنیالری طوتدی عدل ودادی

دارندۀ تاج وتخت سرمد
بو الفتح زمان خان احمد

اسکندر خرده بین تفتیش   صاحب خرد وعدالت اندیش
هرمدده معین حضرت حق   هرحالده کاری خیره ملحق
توفیق خدا رفیق حالی   هم خلق محمدی خصالی

اعمال ستوده سینه حد یوق	بیر سینی بیانه عجز مز چوق
یتمزمی بو فعل حق پسندی	دانا دایدوب آصفینی کندی
کافی بو دلیل مدعایه	بند ر بو نتیجه اصدقایه
ایلر بو مقدمات مجمل	انتاج نأل شکل اول
مقبولی اوله بو صدر آگاه	دینمزمی بو طبعه بارک الله
بر پادشهه دکل میسر	بر بویله وزیر پاک گوهر
علامهٔ ذوفنون دوران	یکتار وشاهراه ایقان
سلطان جهانه صدر لایق	همشرب وهم دل وموافق
اول ور دحدیقهٔ سعادت	بوکلده کی نکهت لطافت
بیری فلک کماله خورشید	بیری مه پرفروغ تأیید
بیری بر ینک قرین حالی	ماننده فرقدین حالی
خلق اوله لی اولمشدی کونین	بونک کبی برقران سعدین

تاکی سخن از سخن ربابیم
ما در سر قصهٔ خود آییم

اول شر ذمهٔ لعین اشراک	جمهور و خیل شعار ناپاک
مردار نهاد و بد سرشتان	اجار کنشت کفر و طغیان
حیرتزدکان یأس و حرمان	قارورهٔ سومنات هدوان
خار و خس موجهٔ رذیلت	پامال کتائب هزیمت
کندیده فم کلام ناحق	چرکابه فشان کفر مطلق
دیرینه خصوم دولت و دین	شایستهٔ صد تفو و نفرین
یکرنک و فاق اولان جماهیر	باهم شره چون قطیع خنزیر
دوری الیه کالصبی فی المهد	مصدوقهٔ حالی ناقض العهد
بدسیرت و بدنهاد و بدروی	بدکار و بد اجتماع و بدخوی

مانند

ماننده بت کریه صورت	موضوع کنیسهٔ نحوست
نادان و نیازموده کردار	بی تجربهٔ نتیجهٔ کار
کژدم منشان زهردرنیش	یعنی وندیک مفسدت کیش
چون ایلدی نقض عهد و میثاق	شور و شغبیله طولدی آفاق
بیک مکر و فسون فریب آمیز	صد کذب و دروغ فتنه انگیز
بوغیدی ثبات عهد و پیمان	قولنده بالقلر ایدی هر آن
قوردیغی آغه بالقجی کافر	کندیسی فتاده اولدی آخر
هردم ایدوب آشتی یی روپوش	اولمشدی یم فسادی پرجوش
دریاده کورنجه برسفینه	خارتکر اولوردی مسلمینه
سوداکر اولان کروه اسلام	مالیله اسیر اولوردی ناکام
بولمشدی تسلطی نهایت	خرسزلغی ایلمشدی عادت
آخر طویلوب نهفته کاری	کشف اولدی وساوس شراری
الحاصل ایدوب بنجه جرایم	انکار ایله قورتیلوردی دائم
احوالنه واقف اولدی ناکاه	دستور دقیقه دان و آگاه
قصد ایلیوب اخذ انتقامه	دست اوردی حسام انتظامه
بر روز لطیف و دلگشاده	بر وقت سعادت احتواده
صدر الوزرا وکیل مطلق	حلال رموز سر مغلق
داننده مشکلات احکام	بیننده ماورای اجرام
عنوان سکینت و وقاری	لرزش ده شیر و کوهساری
حکمینه نفاذ سر فکنده	ادراکنه شخص علم بنده
دولتله ایدوب برنده آرام	استاده پیاده رو به خدام
بوحشمت و بوجلادت ایله	بوجودت و بومهابت ایله
اولدی اوبگانهٔ صدارت	آرایش مسند وزارت

می

فرمانی بویوزدن اولدی صادر
اعدا اوله بیشکاهه حاضر

مظهر اوله تالت بوره
بالیوس کله موقف حضورده

ارسال اولنوب برایکی سرهنک
کلدی وندکلیان بی ننک

بالیوس دنیلن او فتنه کانی
جاسوس خبر بر نهانی

بیلدی نیه او خردیغن اما
ویرردی امیدا کا تسلا

چون تب زده مرتعش وجودی
همرنک خزان ایدی نمودی

هر بر بن مویدن چکیده
سیماب عرق چو اشک دیده

چون مکنسه کنیسه اول ریش
دیکدیک اولوب اولدی قلبی بر ریش

چهره غلطه صنا یعندن
برصورت بدنمای بی تن

بر بیم وهراس اولوب ستاده
که قائم اولوردی که فتاده

مجنون کبی خلط ایدردی سوزده
آثار ادب یوغیدی یوزده

هیچ کوردیکی یوق بوکونه حالت
محو ایتدی وجودینی مهابت

قلبی نیجه اولسون آرمیده
چون کارد با ستخوان رسیده

دل چینیه رک چوخوک که خوار
مردار ایدی استخوان کفتار

بر پیره کتوردیلر که پستی
ایتمشدی سپهری زیردستی

بر مجلس ایدیکم ابن عباد
شایان اولورسه عبد منقاد

ایرشدی حضیضی آسمانه
بلکه سر سدره یه سمانه

پیرایه سی علم وفضل وحکمت
آرایشی فهم وعقل وهمت

صدرنده نکین جناب آصف
اتباع کرام طوروردی صف صف

چون کلدی حضوره پرکاله
رشک ایلر ایدی زبانی لاله

تأثیر سواد کفر وانکار
اولدی اکا سرمه ریز کفتار

چون شبقه سن آکدی کلدی روبست
دریوزه کر ایدی کاسه در دست

اول صدر صدور بیمدانی
اول مظهر سر کامرانی

مفضال

مفضال ابو علی فطانت
خیر الخلف شه ولایت

اسلوب حکیم اوزره اول
توجیه خطاب ایدوب مدلل

دیدیکه ایا کروه ناچیز
ای لایق زخم تیغ سرتیز

ظن ایلمکز که اوله مقبول
برصورت ایله رجا ومسئول

بیهوده تصدی مقالات
معنای مفید اولورمی هیهات

معلومکز اولسون ای خودآرا
بوقدر سوزه احتمال اصغا

بالجمله بلندی ماجراکز
دریاده کی وضع نابجاکز

ظاهر اولیجق نهفته احوال
ممکنمیدر استماع اقوال

من بعد قبول اولورمی اعذار
انکاره مجال قورمی اقرار

یاد ایلمکز کذشته عهدی
بی شبهه بودر زمان مهدی

بو وقته قیاس اولورمی اسلاف
بکزرمی غدیره قلزم صاف

کنجشک ایله بر اولورمی شهباز
شیره نیجه کربه اوله دمساز

مه ایلیجک ظهور اولورکم
دامان خفاده شمع انجم

اولمز خزفه کهر قیاسی
بوقدرمسه شبهه زر مساسی

بکزرمی هیچ اهل حقه مبطل
سالوسه یاخود ولی کامل

انسان اکرچه جمله یکسان
یوزبیکده بریسی کامل انسان

آخر ایدرک او کمرهانه
صد سرزنش هنرورانه

ایتدی او حکیم حکمت آیین
نقضینه اقامت براهین

شمشیر ادلهٔ خطابی
قطع ایلدی کردن جوابی

الزام مجارسی عدویه
سد چکدی زبان کفتکویه

اولدی او جبین بخاک خیبت
لب خای تأسف وندامت

پر پیچ وخم اولدی قلب تنکی
مانندهٔ پرچم فرنکی

ایدی فسوسی ایتدی تصفیق
اوچدی رمهٔ حمام توفیق

ایتدی او غیور سند داد   اول فرقهٔ شومی طرد وابعاد

امر ایلدی تاکه اوله محبوس
بالبوس ایله اول گروه منحوس

قسمنامه در وصف شهید علی پاشا

قسم بنام خدای مفتح الابواب   بنور ناصیه پیرای مفخر اصحاب
بدست شیر خدا قالع در خیبر   بخاک شاهرهٔ بوتراب عرش جناب
بفوج فوج جیوش سماد ردعوات   بموج موج خروش اجابت وهاب
بزره پوشی زال سپهر پراختر   بتیغ بازئ ماه نو و بتیر شهاب
بهفت چادر شیخانهٔ چهار ستون   بزر نشان علم آفتاب عالمتاب
بلمعهٔ باشئ نور توجهات قلوب   بروشنایئ آثار همت اقطاب
بآه نیم شب سالکان راه خدا   بانجذاب دل عاشقان دردمآب
بزاهدان مرائی ژنگ بسته درون   بعارفان مرایا قلوب صفو تیاب
بسکرین ثمرات دعای اهل خلوص   کایدر دماغ سروشانی لذتی سیراب
بشوق طفل دل صادق سحرخیزان   بموج شیر تباشیر صبح فیض نصاب
بپوشش خز تن برهنگان نیاز   بپرنیان سفید مشعشع مهتاب
بجزء فرد وقبول تجزی موهوم   بحل عقدهٔ جزر اصم فن حساب
بانحنای قد چنک وراستین نغمات   بسینه کوبئ طنبور وناله های رباب
باختلاف طباع عدوی بدمنشان   باتحاد تمام مشارب احباب
بخوب وزشت عکوس مجالئ اوهام   بنقش بوالعجب ماورای پردهٔ خواب
بفیض نشوه که دل مست سرگرانی ایدی   مشام جانه دخی کلمشدی بوی شراب
بشاهنامهٔ فردوسئ سخن پرداز   بهفتخوان تهمتن طایفهٔ احزاب
بخامهٔ قسم آرای مستقیم القول   کایدر تلاطم صدقی بنای خبثی خراب
بحق شاه نبوت بچار یار گزین   بو ذر خلاصهٔ اخلاف صادق لا یجاب

نه کلدی عالمه بویله شهنشه غازی   نه صدری کبی وزیر دلیر نصرتیاب
یگانه صدر معظم خدیو دریادل   که بحر همتنه نه فلک کمینه حباب
نگاهبان غموض عواقب هر کار   که الده خامه سی در دوربین راه صواب
دقیقه دان خردمند وموشکاف هنر   قرین فهم مزایای حکمت وآداب
معانئ کلماتی عرایس تحقیق   جرائر فقراتی کواعب اطراب
هزبر بیشهٔ هیجا دلیر معرکه گیر   سمی صهر شهنشاه طاهر الانساب

گزیدهٔ وزرا حضرت علی پاشا
که ذاتیدر یم هستیده گوهر نایاب

شجاع پردل وصاحب همم که تابنده   جبین بخاکئ هوان اولدی رستم وسهراب
کهی هلال وکهی بدر ایدوب فلک قمری   نتیجه ایده مدی اسب دولتینه رکاب
مقام صدر حکومتده کوه حلم ووقار   دم محاربه ده نره شیر برق شتاب
عدو شکنجه خور چنکل هزیمت اولوب   اوشاهبازه شکار اولدیلر مثال غراب
عنایت ازلی بحر وبردن ایتدی ظهور   خروش سیل وغا خصمی ایتدی خانه خراب
سؤاله یرمی قور اعدای هرزه گفتاره   که تیغ وخامه سی در الده همزبان جواب
نتیجه طعمهٔ شمشیر انتقام اولدی   رؤس دشمن اولوب سیخ نیزه لرده کباب
سترحدودی ایدرلردی کوی بازیچه   غزاته خون شهادت ویروب نشاط شراب
ترشحی عطیهٔ غیبیهٔ الهیه   که مؤمنینه ظهور ایتدی بی شمار وحساب
نه لطفدر بوکه یکچند روز مدتده   ایده بو فتحی میسر مفتح الابواب
بودر بو عادت دیرینهٔ خدای قدیم   فلک برامر عسیری ایدرسه کر اصعاب
جهانده برگره ناگشوده ظاهر اوله   که حلی ایده بنان عقولی بی فرد تاب
یاخود تزاحم ایده معضلات دولت ودین   که بو علیلر اوله چاک چاک استصعاب
او دم عنایت ایدوب بر وجود پاک گهر   بولور نظامنی عالم بو فتق فکر صواب
ایدر حواله او مشکل گشای دانایه   اولور رهین عقدهٔ پیچیده لر گشایش یاب

هنوز اول وقت صفا جوش امن راحتدر	که کردش ایتمده عدل اوزره بو کهن دولاب
نه دم دررپودم انتظام و آسایش	که آهوان ایله شیر اولدی سر ببالش خواب
سراسر ایلدی آفاقه عدل و داد اثر	که چینه دان حمام اولدی پنجهٔ عقاب

وزیر بحر دلا آصف کهر پاشا
ایا ایدن کف جودی جهانه بذل نصاب

سن اول یگانهٔ عصر و فرید دوران سن	یاپلدی رأی رزینکله بو جهان خراب
یکون جملهٔ ارقام کائنات ایتمش	ایدن وجودیکی سردفتر اولی الالباب
ایا وزیر مکرم خدایکان زمان	قپوکدر عالمیانه پناهگاه و مآب
مبارک اوله دله منصب عبودیت	که حلقهٔ در جودک ایدیکه طوق رقاب
بو دولتک نیجه شکرین ادایه قادر اولم	که آستانک اوله باکه کوشهٔ محراب
کفایت ایلمز اوصافک ایتمکه تحریر	مداد اولورسه یم و حقه چرخ هفت قباب
بودر قصیده طرازانه رسم دیرینه	اولور قلم دم تحریر سربه پیش حجاب
بلور قصور زینی وصف بلند ذاتکده	سخن سلیس و مفید اوله لیک بی اطناب

خلوص تام ایله سامی دعایه ایله شروع
که ایردی فیض زمان اجابت وهاب

نبردگاه جهانده همیشه نصرت ایله	سمند بختک ایده جلوهٔ ایاب و ذهاب
بونک کبی نیجه فتح و ظفر میسر ایده	عزیمتکله جناب مفتح الابواب

خدا جنابکی اقبال ایله معمر ایدوب
حسود دولتک خانمانن ایده خراب

❁ در مدحت شهید علی پاشا ❁

ای وجودک سبب رفعت و شان دولت	آستان کرمک کهف امان دولت
مفتخر خدمت درگاهک ایله جاه و جلال	مرتفع نسبت ذاتکله مکان دولت
پرورش یافتهٔ پنجهٔ خورشید کمال	بهترین کوهر کنجینهٔ کان دولت

دوکلکه

دوکلکه آب رخن دامنکه تشنه فحول	هم ملکدر یم بی قعر وکران دولت
رشحهٔ آب حیات قلم لطفکدر	تن فرسودهٔ کام دله جان دولت
جوشش آموز محیط عظمتدر جاهک	ای کف منبع صد بحر فشان دولت
تشنهٔ دشت تمنایه دوا ایتمکدن اولور	موج در موج خروش آب روان دولت
خاتم شاهد اقبالکه الحق یراشور	نقش نیکو اثر نام و نشان دولت
فلکهٔ رایت زر شمسهٔ ایوانکدر	نیرین فلک افروز جهان دولت
قاف اقبالده عنقای شکوهکله هما	اوله مز همسر بال طیران دولت
جود اثبات وجود ایتدی وجودکله سنک	شاهد صدر بوکه کلک دو زبان دولت
پنجهٔ مهر کبی ساعد بختک ترایدر	اولسه ده قوس قزح دکلو کمان دولت
ضبطه کم قادر ایدی اسب حرون فلکی	اولمسه قبضهٔ دستکده عنان دولت
کرم و جود ایله رشک آور فضل حاتم	عقل تدبیر ایله رسطوی زمان دولت
کورنجک رتبهٔ حیثیت استعدادین	حصر ایدوب دیدی فلاطون نشان دولت
کورمسه بلمز ایدی کیمسه سواد قلمک	نه ایمش نسخهٔ پاکیزه بیان دولت
کیم بلوردی کرم اولدیغنی نامک برله	ایتمسیک حل معمای بنان دولت
سبقت ایتدی کرمای سلفی دیرسم اولور	وجه رجحانه مقر برمکیان دولت
سکا مخصوص در آیین سماحت بالله	بو قدر اسلافده بوتاب و توان دولت
کامه عهدنده ارسطو و نظام آصف	هب اولورلردی سکا منقبه خوان دولت
حاصل کلمدی ذاتک کبی بو سننده هیچ	صدر صاحب خرد و نادره دان دولت
ایلیوب عالمه نعمای عطای یغما	ای ولی نعمت سر حلقهٔ خوان دولت
بسلدی خلقی عقیده ایله زر احسانک	اولدی بر شکر شکر کله دهان دولت
وار ایکن ذات شریفک کبی دستور کزین	یاده کلسونمی فلان ابن فلان دولت
کلمدی سنجلین دهره وزیر اعظم	کورمدی مثلنی چشم نکران دولت
طمطراق حشم و عدلکی کورسه قول اولور	سکا اسکندر ایله نوشروان دولت

غیری اوصافه نه حاجت بو شرف کافیدر
حضرت پادشه کون ومکان دولت

سنی داماد ایدینوب ایتدی وکیل مطلق
ایلیوب ذاتکی ممتاز جهان دولت

صدر روشنکهرا آصف عالی قدرا
ایکه نقش قدمی تاج سران دولت

دانه چینان سماط کرم جودکدر
سیر چشم اولدی بتون خرد وکلان دولت

باخصوص اهل دل وطبعه ایدوب بذل تمام
اولدیلر غبطه ده دولتیان دولت

هر بری رتبهٔ حالنده سخن سازانک
حق بودر کاولدی سرافراز جهان دولت

کالهٔ زرکش اشعارینی ایدن پای انداز
بولدی تمغای قبولکله نشان دولت

بارک الله زهی کرمئ بازار کرم
فرط سودایلمده محو زیان ذی دولت

حاصلی فکر مدیحکله دعاکو یکدر
سکا هر شاعر معجز سخنان دولت

هر نفس ذکر جمیلکله اولوب سبحه شمار
عالم اولمقده سکا منقبه خوان دولت

❁ قصیدهٔ فتحیه لوزیر علی پاشا ❁

بارک الله ای بهین سردار میدان وغا
خیر مقدم ای یکانه صفدر کشورکشا

چکدی برموی ضعیف آسا کروه دشمنی
قبضهٔ تیغک مکرکم اوله سنک کهربا

دشمنه کوستردی الحق معجزات احمدی
آفرین ای صدر حیدر حملهٔ نصرت لوا

دشمنی شق عصا ایتدکده تفریق ایلدک
بوکه لایق دینسه اعدامن تفاریق العصا

بوینی بغلو بنده ایتدک سلهٔ اقباله
ایلیوب کردنکشان عالمی رد در قفا

بویله سهل ممتنع اولمشمی بر فتح جلیل
وار ایسه کلسون دیسون جمله تواریخ آشنا

حاصلی اولمش دکلدر بویله بر فتح عظیم
سکا مخصوص ومسلمدر بتأیید خدا

واریوری فتح ایله شرق وغربی اسکندر کبی
قالمدی شمدنکره دبرسه راه اولور سکا

ذاتکه دیرسم سزا اسکندر کیتی ستان
تیغکه لایق دیسم آیینهٔ عالم نما

زور بازو ایله فتح ایتدی قلاع دشمنی
ایلمک آویختهٔ شمشیر یکی عرشه سزا

خود بخود خصمی کرفتار ایتدی بیم صولتک
حلقهٔ طابوری اولدی کندویه دام بلا

موج اوروب سیلابهٔ طوفان خروش جوش دین
مهرهٔ طوب وتفنک وموج شمشیر قضا

کندو آب ودانه سیدر چکدی خیل دشمنی
ایلدکجه کافری کرم اشتها قحط وغلا

ویردی آب تیغکه مسکت غزات مسلمین
ایلدی سرکشته طابورین مثال آسیا

صنمه کم جنک وجدال ایچره تفنک وحربه در
اللرنده اولدی کفار ضعیفانک عصا

طوبلری قوندق براقدی خانمان دشمنه
برآغزدن ایلیوب هنکامهٔ روز جزا

چار مردانه بچاوره کوندردی طوبلر
یاش ایچنده قالدی باشین سلمک ایچون دائما

چار بد هنجار ناچار الامان دیرسه نوله
کم بوزلدقده حروف چار اولور البت رجا

چکمدی کیمسه بو هیجاده تعب مانند تیر
حادثی اولمقله قوسک قامتی اولدی دوتا

رقصه کلدی بزم رزم ایچره سر اعدای دین
طره لر ایتدکجه کوس هفت جوشی پرصدا

صور ایدی کویا نفیر مهتران بر نفخله
ایلدی دشمنلری افتادهٔ خاک فنا

آفتاب رایت نصرت اولنجه آشکار
هب طاغلدی لشکر کفار ظلمت آشنا

رأس کفاره دوشوب خمبارهٔ انجم فشان
عسکر شیطانی صان رجم ایلدی اهل سما

دوندی لعلین ساغر ومینای نیلی فام چرخ
منعکس اولدقده رنک دشت پرخون وغا

ایلدی اعلا وادنایی بو نصرت شادکام
دیدیلر تحسین ایدوب انس وملک نعم الغزا

کویا برقاچ شهید اولان دلاورلر ایچون
دوشدی ملک لهله نیجه حصن عالی خون بها

نفعی مرحوم ایلمش بو مصرع برجسته یی
نیجه ییل اول سنک وصفکده انشا کویا

برغزا ایتدک که خوشنود ایلدک پیغمبری
ایلیوب اثر رسول اللهه الحق اقتدا

برغزا ایتدک که بیم تیغ قهرکدن سنک
فتنه وغوغا کسلدی اولدی عالم پرصفا

برغزا ایتدک که تأثیر صدای شهرتی
اولدی روح قهرمان رستمه حیرتفزا

برغزا ایتدک که شمدنصکره صف رزمکه
قارشو طورور وار ایسه میدانه کلسون الصلا

چار مسقو برکدا وش نوله استیمان ایله
اولسه باب دولتکده روی برخاک رجا

قیصر واسکندر یونان بو جنکی کورسه لر
عجز ایله انکرده اولوردی درنده جبهه سا

کوشش ایدنجه مژده‌ٔ ناکه ظهور نصرتی — بویله تحریر ایلدم القابه مدحتك بیریا

اردشیر شیر صولت آصف جم منقبت — قهرمان هیبت وزیر غازی رستم وغا

کارفرمای ظفر صاحبقران نامور — کامکار دادگر صدر شجاعت انتما

مالك ملك سعادت افتخار سلطنت — رتبه بخشای صدارت مظهر لطف خدا

حضرت پاشای کرم داور گردون حشم
صاحب سیف و قلم همنام فخر الانبیا

اول وزیر صائب التدبیرکم توفیق حق — ایلمش تقدیر ایله رأی رزینك آشنا

زیب بالاخانه‌ٔ اقبالکم شایسته در — اولسه جاروب دری شهبال سیمرغ وهما

بحر دبر اولسه نوله محتاج لطف وهمتی — برالی دریای جود وبرالی کان سخا

پیشگاهنده جنیبت کش شه خاورستان — ابلق جاهنده مه سیمین رکاب برضیا

خاککال سده‌ٔ رفعتمدار آفتاب — چرخ راهنده گدوی ماه درکف برگدا

شقه‌ٔ رایات اقبالینه تحریر ایلدی — سوره‌ٔ انا فتحنا کلك تأیید خدا

بعد ازین هرقنده عزم ایلرسه نصرتیاب اولور — غالب اولور جمله‌ٔ اعدای دینه غالبا

زور ایله اعدای صلح ایتدردی غیری کیسه‌نك — قانه گیرمز دستی بو دملرده بیریب ومرا

ساقی‌ٔ بزم طرب اوله مگر ساغر بکف — دست خوبانه ویره زینت یاخود رنگ حنا

تنگ ایدوب جای گریزی خصمه بیم هیبتی — حلقه‌ٔ زنجیر اولوب پای عدویه نقش پا

تقویت بخش ضعیفانکم کمین برگاه خشمك — ایلسه کمتر غبار در گهینه التجا

جذب ایدر بعد مسافه اولسه ده سال هزار — فی المثل مانند کوه قاف اولورسه کهربا

نظره‌سی اولوردی چشم سوزن عیسی‌یه تار — خاکپایك اعمی‌ٔ فطری ایدیدی توتیا

لطفنی یاد اتسه جسمنده گدایانی اولور — موج خار ایدل نقش جبین بوریا

بید بخت واژگون بارآور مقصود اولور — ایرسه برقطره مداد لطف وجودندن نما

هرجبل برتوده‌ٔ عنبر اولور جولر گلاب — بوی اخلاقن بیابانه نثار اتسه صبا

بوی خلقی وار ایکن زیر لحاف نافه‌دن — ظاهر اولسه محو اولور مشك ختن ایلر خطا

موشکافان ارسطو حکمتان روزکار — نسخه‌ٔ رأینده بولمزلر سواد نابجا

رتبه‌ٔ والای جاهین بلسه‌لر ایتمز دیلر — اهل هیئت اعتبار لاخلا ولاملا

شهسوار عرصه‌ٔ هیجا که پیشنده مدام — خضر توفیق خدای لم یزل در رهنما

اولسه دولتله سمند شوخ رفتاره سوار — پاینه اولور فتاده دشمن سر در هوا

دوشنه آلمش وجود نازکن چون بوی گل — نوله اول اسبه بکیمره دیسم باد صبا

آهوانه زین پوش آل ایله اتسه خرام — جلوه ایلر گوییا بر دلبر گلگون قبا

سرعتی اول رتبه درکم راکبی وقت درنك — ایلسه سهوا اگر دستن عنانه آشنا

گوزیوموب آچنجه قطر ارضی دور ایلر همان
بوالعجب درگوندیغی یردن نه اولمز جدا

❀ قصیده‌ٔ دلفریب درحق بدست آوردن خاطر خود ❀

جود همت اکادیرلر که بجای تعزیز — عفو ایله بنده‌ٔ گستاخ ایده لطف کثیر

صافدر طبع کرم آیینه‌دن کیم اولمز — عکس ردی سیه مجرم ایله زنك پذیر

اهل رفعتدر ایدن جذب قلوب ضعفا — ذره پرورلك اولور قاعده‌ٔ مهر منیر

بر وجودك که سرشتنده اوله نور حلم — ظلمت غیظ وغضب ایتمز آنی تیره ضمیر

ایدر اعذار گنهکاری قبول اهل کرم — جوشش آمیزش انهاری یم ایتمز تغییر

مشرب پاکی خطاپوشه تغیر گلمز — خاروخس بحر دروندن صافی ایدرمی تکدیر

مصلحت بین نیازآور اولان ذاتك ایدر — کار دشوارینی الله تعالی تیسیر

عقده‌ٔ خاطره پیکسی حل ایلینه — خود بخود منحل اولور هر گره امر عسیر

کظم غیظ ایلینك وصف پسندیده‌سنی — ایتدی فرقان کریمنده بیان رب قدیر

عفودر رشیمه‌ٔ مستحسنه‌ٔ اهل الله — عفودر سنت پیغمبر معراج سریر

حسن خلق آدمه سرمایه‌ٔ آرایش اولور — دائما میخ بناسنده دونر چرخ اثیر

دست اقبالی اولور مایه‌ٔ گنجینه‌ٔ کام — بر اقلمش دلی هرکیمکه ایدرسه تعمیر

اتصاف ایلسه اخلاق حمیده‌یله کیشی — ایدر افعالنه بی شبهه توافق تقدیر

سنک غلطیده اولور آب ملایمله کایدر
ایکی عالمده کل دولتی یکرنک اولور
بدنهاد ایتسه ده صدساله عبادت اولمز
ایلمین خاک نشینانه تواضعله نکاه
هرسبکمغز ایده مز ذاتنڭ تقلیدین
دادحقدن هله شیرلی حسن اخلاق
شمدی بووصفله برطبق بیان بیشین
نیجه شه مظهر الهام خداوندازل
بارک الله زهی پادشه هفت اقلیم
بهترین کوهر سلک نسب عثمانی
ورع وزهد ایله اورنک خلافتده علم
نه فلک قلزم جودنده حباب کمتر
خانهٔ خاصه‌دن فهم ایدوب استعدادین
ایلدی تیغ ملوکانهٔ جوهرداری
تن اجلالنه هر وجهله چسپانتردر
مجلس عالیهٔ سلطنته محرم خاص
فرقنه اسکف زرکار سعادت لایق
خدمت خرقهٔ محبوب خداده نیجه دم
یعلم الله تعالی ایده‌رم بی‌شبهه
پرتو رشد وسداد آینهٔ طبعنده
عنصر پاکی فیوضات کمالاتله بر
دلنواز و شفقت سنج کریم اولدیغنه

کارسخته غلبه نرمیٔ روی تدبیر
خلقی کم اتمز ایسه خارستمله دلگیر
برنفس وضع خلوصانهٔ خوشخویه نظیر
مهروش مسند والاسی اولور اوج منیر
لذت فطرت مرضیه ایله وایه پذیر
لب اخلاص خواص آندن اولورلذتگیر
متصف طبع سلحدارشه عالمگیر
نیجه شه عاقل دادآور دارا تدبیر
که سزادر کهنه هفت قرال اولسه اسیر
مالک ملک جهان صاحب دیهیم وسریر
فطنت وعدل وکیاست ایله عالمده شهیر
که او شاهنشه عدل آور بی‌مثل ونظیر
ایتدی براد همم دانای سلحدار شهیر
دوش اقبالنه آویخته سلطان دلیر
زینت خلعت زربفت ومرصع شمشیر
کوشدار کلمات شه شیرین تقریر
قامت جاهنه شایسته لباس تقدیر
ایتدی بازوی عبودیتی چونکم تشمیر
خلعت دولت دارین ایله آنی تبشیر
ایتمه‌ده روشنیٔ جوهر عقلن تنویر
طینتی مایهٔ انواع صداقتله فطیر
شاهد عدل یتر تجربهٔ عبد فقیر

یا لکنز بخشش نقدینه دکلدر احسان

لطفدن

لطفدن عدا اولنور عفو ایله حسن تعبیر

❀ در مدح طغرای غرای حضرت پادشاه جهان ❀

نه دم سرخیله اولسه رونق آرای نشان طغرا
آنک مربوط تار زلفه سیدر حلقهٔ دولت
اولور احکامی جاری دائماموج سطوراوزره
الفلر اعتدال استقامتدن عبارتدر
خیرخواهان دینه آچمه‌ده آغوش تعظیمین
ایدر شیراولسه ده خصمی زبون صدمرحله‌یردن
مذهب نقش زیبای مصنعله اولور گویا
طیانسون کلهٔ گردنکشان عرصهٔ آشوب
ایدر حاملرینی چشم بدآفاتدن محفوظ
چکلمش بیضه سندن ایکی موزون تیغ جوهردار
نه بیضه بیضهٔ عنقای نام سلطنتدر کم
مدادزرله تحریر ایتدیکی دم خامه سیر ایله
قفسده هیئت تدویرایله بزم سعادتده
ثبات اولمزدی اقبالنده کر عقد ثریادن
غریبه شکل پرتاثیر نارنجات دولتدر
امام شرع دینک ولدو غیچون اسمنی جامع
نهایت یوقدر اوصاف جمیلنده خصوصا کم
او صاحب نام وشان صدر دیوان سعادتکم
حروفی پرتناسب مدی موزون زلفه لر مرغوب

دونر طوطیٔ آله کاوله زرین آشیان طغرا
رخ اقباله اولدی طرهٔ عنبرفشان طغرا
کشاده ایلیوب کشتیٔ عدله بادبان طغرا
ویرر زلفیله زنجیر عدالتدن نشان طغرا
اولوبدر خنجر ایله دشمنه خنجرکشان طغرا
آلوب سرپنجهٔ پرزورینه تیروکمان طغرا
زمین صفحه‌ده همرنگ طاووس جنان طغرا
تهمتن کبی در پشت ایلمش گرزگران طغرا
سزادر نام شاهی ایله اولسه حرزجان طغرا
برای انتظار کشور ایتمش درمیان طغرا
ایدر آندن نمایان صدهمای عزوشان طغرا
اولور مانند دست افشان پرویز جهان طغرا
مشبک مجمر پردود عنبر درهمان طغرا
برآیینه کشیده ایتمیدی آسمان طغرا
کیم اولدی زیور زرسکهٔ عثمانیان طغرا
ایدر صف سطورک پیشگاهنده مکان طغرا
چکه منشور اجلاله او صاحب نام وشان طغرا
اکا مخصوص دربی باک چکملک هر زمان طغرا
نوله هر چکدیکی اولسه مشار بالبنان طغرا

شرف‌بخش وزارت مصطفی پاشای توقیعی
کم اولدی صفحهٔ جودنده همت زرفشان طغرا

پی

اگر ناشسته رخسار اولمسیدی قطعهٔ ماهه   چکردی خامهٔ پاکی برای امتحان طغرا
یازرکن بیضه‌نک نصفنده قالمش ماه نوصانمه   اکا تقلیدایچون کویا دبیر آسمان طغرا
قلم دستنده کم مشاطهٔ هر هفت پیرادر   بولور هر شمه‌سندن اعتبار حسن وآن طغرا
کمال معرفتده طبعی هر وادیده یکتادر   اکا بازیچهٔ نوک قلم دریکمان طغرا

تمام اولدی سخن سامی کل انصاف ایله قابلمی
کا دله بوندن زیاده ملتزم شرح وبیان طغرا

دوکندی قافیه میدان تشبیهات تنک اولدی   کم ایتدردی کمیت خامه‌یه ضبط عنان طغرا
برات حسن اعمالی یمیننده ویره‌دب تاکم   چکه لوح برینه خامهٔ کروبیان طغرا

اولوب طومار بخت دشمنی مسطور اوله تاکم
برات جاهنه تأیید حق مستعان طغرا

❀ رمضانیه درستایش ابراهیم پاشا ❀

قدرینی بیلن کورسه هلال رمضانی   محراب ایدر نور سجدهٔ شکر ایتمکه آنی
احسنت زهی ماه مبارک که طلوعی   پربهجت وشوق ایتدی دل طاعتیانی
جرم اولدی فتیل سیه شعلهٔ غفران   کلدکده چراغ مه نور صمدانی
چون پیر ریاضتکش نورانیٔ توحید   خمکشته در اکنار پرستشله میانی
بوغمق ایچون عفریت سیه کردن نفسی   اولمش متهیٔ آچوب آغوش بنانی
ظن ایتمه تهی چشم بصیرتله قبیل امعان   پردر نعم رحمتله کاسهٔ خوانی
عینیله کومش مکحله در سرمه‌سی مشکین   ایتمکده جلا یافته چشم نکرانی
یعنی او ولی النعم عالمیان کم   بلرز راحسانی عقیده‌یله جهانی
اول غرهٔ بیضاء مکرمکه چو بیضا   طغرای سعادتدر انک نام ونشانی
اعجاز درالحق بوکه برلولهٔ باریک   سرشار خروشش یم نور ایده جهانی
سیمینیٔ پل جدول نیلیٔ فلکدر   کیم صومن ایدر جیشش ثوابی کذرانی
قد خمشده مه ایلدی بازوی قبولی   اخذه تحف دست دعای دل وجانی

اول

اول تحفهٔ دعوات که افواج ملائک   الدن اله تا عرشه دک ایصال ایدرانی
اول دعوت مقبوله کیم افطارده ایلر   صد قبیله دلی نعمتنک منقبه خوانی
شمه نکیر وهیچ غم یمسون کرسنه چشمان   انسون شکرشکر ایله پرورج دهانی
سیر ایلدی زیرا او کرمکار جوادک   سرتاسر آفاقی نوال سر خوانی
نور برکتله چومه روزه سرشته   سر سفرهٔ جودنده که هر پارهٔ نانی
اول منعم بی منت صاحب ید علیا   کیم زیر نکین ایتدی کفی بحرله کانی
نه بحر ونه کان نقطه کبی قالدی احاطه   پرکار ید همتی بوکون ومکانی
فیض آلسه اگر بحر محیط کرمندن   ایام بهارک شجر رشحه فشانی
برقطره که کلزاره طراوت ویره من بعد   سیلاب نما خانه خراب ایده خزانی
شبنملری دربرکی زمرد کل اولوب لعل   رشک ایتدیره حسن چمنه باغ جنانی
مانندهٔ سیلاب اولیجق منبع انصاف   شمشیر کف وکلک سریع الجریانی
صاف اولدی رخ آیینه وش ساحهٔ دولت   محو ایلدی خار وخس آشوب زمانی
طبعید را واستاد نسیج باف عدالت   کیم ماهه ایدر هاله کبی جامه کتانی
رنکینیٔ وصفیله ایدر جوشش معنی   فوارهٔ آب شبخوز یاقوت زبانی
میزاب اولوب آب کهر مدحته خامه   بو نوعه ایدر باغ سخنده سیلانی
ممدوح جهان آصف یکتای زمانکم   دنیاده بولنماز آکا بر وجهله ثانی
سرنامهٔ تعبیرده محسوس اوله یازدی   الفاظدن اول سرخامه‌ده معانی
صدر الوزرا رونق دیوان معلا   پرجود وسخا داور بی‌شبه ومدانی

ادهم شیم اول آصف اعظمکه وجودی
اولمقده جهانک سبب امن وامانی

دستور فلک رتبه کا دلور مهره شرفبخش   چون مهر اثر قرب سر انکشت وبنانی
خلاق ازل ذاتنه ایتمش دم خلقت   چاکرلکه تعیین خرد نادره دانی
یاد ایلیوب انصافنی برآه‌له عشاق   نرم ایلدی اول رتبه دل سخت تبانی

خوبان ایدیجک تهیهٔ لشکر مژکان
شمشیر نگاهیه بوله مزسنک فانی

دبوس جکرکاه جلالک اکراتله
صد بیمله حساد کثیر الخلجانی

چون ریزهٔ الماس ازیلوب قلب درشتی
تسمیم ایده تأثیر حسد خود بخود آنی

داغ غم خرمانله سودا اکر کامک
بازار تصورده‌کی کالای زیانی

کرخارجه چقسه اوله تمغازدهٔ سود
شهبندر الطافی قبول ایتسه ضمانی

اولدقجه سوار اسب قمر زین وقاره
خورشیدک اولور برج اسد صانکه مکانی

اول خنک سبکتاز هما جلوه که سهوا
کوسترسه اکر راکبی ارخامی عنانی

برلحظه ده مرآت مجلای فلکده
تمثالی ایدر بی مدد پرطیرانی

اول یکه سوار سپه آرای حشم کیم
یقدی شرر نعلی چراغ دبرانی

روشنکهرا پاکک دلا صاف ضمیرا
ای خاتم اقباله ویرن نام ونشانی

سن سن او خدیو قدر انداز شرف کم
آصدک چومه روزه سپهر اوزره کمانی

فخر اتسه وجودکله نوله صدر وزارت
کسب ایلدی تشریفک ایله رفعت وشانی

تشریف نه تشریفکه بو وقته کلنجه
برفرد مقام اتمدی ذاتک کبی آنی

سرتاج امم بحر همم زبدهٔ عالم
خورشید علم لطف وکرم منبع وکانی

چون چشمهٔ مهر ایتدی کفک جوشش زرله
مستغرق انوار کرم خرد وکلانی

هامون تمناده ایدر رهبر جودک
طی سازده طول امل کجروشانی

پاینده دونرد شت ابد دیدهٔ موره
یوق جلوه که مدحتنک حدوکرانی

اندیشه بو مطلعله ایدر طبعه افاده
صحرای مدیحکده‌کی عجز جولانی

بیک بیل قلم اول دشتک اوله پیک دوانی
خلیاده بیله قطع ایده مز حد بیانی

چون وادیٔ وصفکده تمام اولدی تکاپو
عطف ایلیه‌لم جانب دعواته عنانی

ورد ایلیه‌لم دعوتکی صبح ومساده
فوت ایتمیه‌لم غفلتله روز وشبانی

مساسی ایده‌لم نخ نازک عقبنده

مشغول دعا پنج حواس دل وجانی

هرساله ارباب دل اخلاصله تا کیم
محراب نیاز ایده هلال رمضانی

محفوظ ایدوب آفاتدن الله وجودین
امثال کثیریله مشرف ایده آنی

❀ درمدحت محمد کتخدا داماد ابراهیم پاشا ناتمام است ❀

اولوب ای خامه ثناکار خداوند ازل
ایله سرتاج سخن نام خدای اول

اوله سین قفل کشای در کنج الهام
مظهر جود ایده تاکم سنی حق عز وجل

مغربی کیبی صریر کله عزیمتخوان اول
کم اوله فتح طلسمات حقایق اسهل

سعی قیل کاوش سرپنجهٔ اندیشه ایله
بولمغه کشف نهانخانهٔ فیضه مدخل

اولیجق فاتح کنجینهٔ راز تحقیق
اولور اکسیر تمنا ایله پرجیب وبغل

کان فیض کهر آبستن طبع پاکه
التسه توفیق سنی دسترس مستعجل

سوبسو سجدهٔ پرشکر اولوب امعان ایله
کمترین ذرهٔ ناچیزینه وضع ایتمدن ال

حبذا کنز طبیعت که فلک کیبی وسیع
هر بهین جوهر رشک آور خورشید محل

توده بر توده یواقیت معانی ونکات
کوشه بر کوشه حکم تنک تفاریق وحلل

اولمش آویختهٔ میخ سویدای درون
آنده برحقهٔ مخزون طی الاعلین هیکل

اولا قیل اسنی مالیدهٔ چشم تعظیم
ناخن دست خیال ایله ایدوب مهرینی حل

آندن اول تحفهٔ پاکیزه‌یی اظهار ایت کیم
نامیدر درکرانمایهٔ اخلاص عمل

بارک الله زهی صدق خلوص خاطر
کیم حقیقتده اودر کوهر بی مثل وبدل

شاهد مدحت ممدوحه ایدوب فص نکین
ایله اتحاف در مفخر ارباب دول

مفخر دولتیان ملجا حاجتمندان
مسندآرای جهان ماحصل ملک وملل

کتخدا آصف شاهنشه بالاستقلال
داور اعظمه داماد وقور واعقل

جمله ملکه خیرخواه وکیل مطلق
عقل وتدبیر ایله جمله وکلادن افضل

حضرت صدر فلک پایه محمد پاشا

کم اودر معتمد دولت شاه اعدل

طبعید رسرو بلند چمن یکرنکی   که رسیده اوله مز دامننه طبع چپل
استقامت دل پاکیزه ره کعبهٔ صدق   صفوت مشربی چون زمزم قدسی منهل
حکمی همسنک ترازوی قوانین حکم   وضعی برقاعدهٔ شرع نبی مرسل
عقلی استاد صور کار رمزآیای امور   علمی مشاطهٔ پیرایه ده حسن عمل
تکمهٔ جیب قبا چوزمه قدر آسا اندر   دست تدبیرینه بر عقدهٔ ما لاینحل
باغه بوی کل خلقیله وزان اولسه صبا   عطر شاهی کبی بوی آور اولور توم و بصل
چاک زخمینه بولور شخص نکاهی مرهم   اولسه خاک قدمی سرمهٔ چشم احول
شهد بینی بوته کند ده زر خالص ایدر   شمع بزم کرمی شوقنه زنبور عسل
فرقد انک کم ایده بینی امر تفریق   شرقدن غرب اوله تا ابد میان فیصل
جمع اضدادی مراد ایلسه حکمی مهرک   دیز بلور تار شعاعینه در شبنم وطل
ایلسه کوکب بختندن اکر دریوزه   لمعه بخشای سعادت اوله بر جنده زحل
صورت حقده حضورنده اکر ناطق اولوب   مکر و تزویری تصور ایده بر شخص دغل
چشم باریک نکاه دل دراکی ایدر   لحظهٔ واحده ده سیر تماثیل حیل
قوت شان و شکوهنکده اولوب وایه پذیر   عزم کوه ایلسه بر مور ضعیف واسفل
بازکون ایده یرندن قوپروب کشتی وش   طرف دامننه ساقط اوله پشت جبل
کور نوردشت که همتنه نسبت ایله   جوهر لا تجزی کبی صحراسی بلل
دامن کوه وقاری که اکا سایه صاله   آسمانه چیقه فی الحال کمین پشتهٔ تل
آفتاب ایتسه ده انکشت شعاعیله اکر   ورق سیمینی ماهک طبق هاله ده حل
شمسهٔ طاق زراندودهٔ جاهینه سزا   ایده مز ذرهٔ قدرینه طلاسی جدول
او فرسران سعادتله غرایه   شرر نعلی اولور شعله فروز مشعل
رایض ادهم آهسته رو حشمت کم   غاشیه داری صنادید رجال اولسه محل
او سریع الحرکه رخش صفا بخشی کورن   طی ایدر راه غمی دلده قومز کرد کسل

ندر اول کردن موزون صراحی اندام   که مهیا ایدر انک قلقل مینایه بدل
کتورر کردشنی باده کمیت جامک   عرق آلود خرام ایتسه او کلکون کفل
حسن رفتارینه میال قلوب عشاق   شیوه سی عشوهٔ خوبان زمان کبی کوزل
یال شبکونته دلشیفته روح لیلی   زلف مشکینته عنبر حبشی عبد اقل
جنبشنده او قدر جهت سبکپادر کم   منتهای نظر یدر اکا کام اول
ایتسه یاد ازمنه یی راکبی هنکام شتاب   اکا اول حالت ماضی کورینور مستقبل
پاس یکر در کن اکر ایتسه درنک ناکاه   کاوی ماهی ایله یکلخت ایده آثار ثقل
مکرمت پیشه خدیو امتعارف قدرا   ای خداوند اعالی کبار رجل
سنسن اول کار کر آرای خرد کم رایک   قومدی دهرده بر امر عسیر و معضل
حفظک اول مرتبه کم بزم صفادن مثلا   رند نازکله ایده زاهد سخت جدل

موم خاتم کبی چسبیده اولور بر برینه   سنک طعنی ویره مز ساغر بلوره خلل

❀ مرحومک اصطلاحات موسیقیده اولان آثار لطیفه‌یدر ❀

ابتدا راست ایله بولدی نظام   الف اول ترتیب مقام
ثانیا اولدی رهاوی حاوی   فیض تأثیری بقول راوی
پنجکاه ایله ایدوب استیناس   ذوق بیغایه بولور پنج حواس
مطرب خامه ایدر صد جولان   سمت نکریزه کیدنجه رقصان
اصفهان اولسه مربع بسته   چارباغ ایچره اولور کلدسته
سمت نکریزه ایدوب وضع قدم   نکریز ایلدی استاد قلم
ایدیجک عزم ره نیشابور   اولدی شهراه نفس نقش سطور
ایدر اصغای صدای زاویل   حزن و اندوهی کوکلدن زائل
زهره ایله نغمات ماهور   قزدروب دفنی ماهک تفخور
نغمهٔ سلمک ایله صبح و مسا   بسلمک استر دلی مرآت اسا

اولور آغاز نوا روحه غدا	دگلسه عاشق بی برگ و نوا
اولور ای زاهد بی طبع و مذاق	موسقیدن متلذذ عشاق
پر صفا ایتدی مقام حوزی	حوزهٔ قلب غموم اندوزی
ایدر اولدقجه دو بیت آوازه	کهنه ابیاتی بیاتی تازه
نغمات ایتسه همایونده قرار	کورینور بال هما موسیقار
بزمگاه ایچره می صوت عجم	کاس طنبوری ایدر ساغر جم
هم عجم خوب و عشیرانیده خوب	بستهلرانده سراپا مرغوب
مطرب ایتدکجه نهاوندی سرود	بوی تأثیری ویرر نغمهٔ عود
ایده مز عشقی نهفته دل زار	نی کبی نالهسن ایلر اظهار
قیل عرضبار ایله عشقی انها	عرض بار اولمسون اول شوخه دلا
دم لنوب فیض بابا طاهردن	نایی ایتدی نفس اوغلی نیزن
ایتسه تحریک دوگاهیله نغم	ایکی تللی یه دونر شق قلم
رکب اولور قافله سالار حواس	یورر آنکله قطار انفاس
چارگاه اولدی خوش آینده مقام	هر مربع اولور آنکله بنام
گر مغنی ایده آهنگ صبا	دوحهٔ دلده اولور غنچه گشا
گلسه اول شوخ مبرقع رخسار	دم نوروز آچیلور زلف نگار
نغمهکم بسلمهدر کوچکدن	اولدی بر نعره ایله پرده شکن
گر حسینی یی بلیدی زهاد	غیری اتمزدی یزیدانه عناد
نغمهٔ وجه حسینی با نجد	سید قومه ویرر حالت وجد
بزرگ آغاز ایدنجه جانان	بزرگ و کوچکی ایلر حیران
زیر و بمله نغم زیرکشید	ویردی رامشگره صد شوق جدید
اتسه آهنگ خراسان دلبر	آدمی شاه خراسان ایلر
لب دلبر مترنم اولدی	گلعذاری متبسم اولدی

بوسه

بوسهلك نغمهسین ایتدی جانان	اغزینی اوپه جکم گلدی همان
بوسهلك ایله عشیران ایدیجك	شوقله رقصه گلور هفت فلك
بالطبع زمزمهٔ گردیدن	حظ ایدر نرم قرارین ایشیدن
گوش اولندقجه عشیرانه نوا	شوق اولور دلده نوانو پیدا
راه تحقیقده بی قید مجاز	حدیٔ ناقهٔ چنگ اولدی حجاز
ترك ضرب ایله مقام عربان	بسته اولسه اوریلور بودل و جان
زیرکو اولسه ده مطرب مثلا	زیرکوله ایدر آنی بالا
نغمات ایله ایدوب عزم حصار	اولدی دل سوز نشاطه دزدار
دگله گل بزمده صوت عزال	ذلی ترکی ایله ده زاهد عزآل
قیل اوپر جمله سیه مست آواز	بزم میده ایدرك ای شه ناز
موسقی راحت الارواح اولدی	روح هر قالب اشباح اولدی
اتسه گردانیهدن یار آغاز	صاریلور بوینه بازوی نیاز
اودم عشاقی مخیر ایله	نائل ایت ذوقی اولورسه نیله
گر مخیرده ایدرسك جانا	بوسهلكدن گلور عشاقه صدا
فکری زیرافکن اولوب قصد ایتمز	آشنی طوغری میاندن گیتمز
صوت دلکشدن اچیق گیتمه کوگل	اورتولیجه گرك آهنگ دهل
ایتمه دلداره مخیرده نیاز	چقمسون سنبلهیه چاق آواز
ایتمسون ناله اوگونه عشاق	کاشتهار ایله طوله شام و عراق
بر مخالف نغم ایتسه نه عراق	پر اولور کنگرهٔ سبع طباق
کاری سلطان عراق اولسه بیله	اشتهار آفت اولور جان و دله
ایتمه فریاد و فغان ای دل زار	ایتسه ده کاکلنه بسته نگار
نغمه اسلوب سگاه ایله ایدر	گوشدن هوشه ایدوب روحه اثر
صنعهکم حسن صدا خالیدر	مایهٔ جاذبهٔ خالیدر

کودک نغمه یه آواز هزام   تازه ربطیله ایدر رشد حزام
نغمه آچقلغی قوای زاهد   اوج معنادن اولور هبط وارد

زاهدا قار چقار ایلرکن ساز
قیر چیقر وارمی کورآنده آواز

نره دن کلدیکن ادراک ایله   طعنی قو سامعه کی پاک ایله
حسن صورتله بولور اهل دلان   جذبة من جذبات الرحمن
سالک مرحلهٔ عشق همین   نغمه در بدرقهٔ راه یقین

ایتدی ساز قلم نادره کار
ساميا نغمهٔ تمتله قرار

❁ منقبه در حق ملک تبع شهنشاه یمن برفتار مثنوی ❁

الیلیوب شرح بخارده عیان   عینیٔ فاضل ایدر بویله بیان
اولمشیدی شه اقلیم یمن   تبع صاف دل و پاک بدن
اولوب اتباعله اشیاعی کثیر   نام تبعله اولندی توقیر
صکره کم اولسه او ملکه سلطان   اکا تبع دیدیلر خلق جهان
بعضیلر اکا نبی دردیلر   اولمدی لیک محقق بو خبر
ایتدیلر ختم رسلدن زیرا   صحتن بو خبرک استنبا
بلمزم دیو ایدوب حسن خطاب   ویردی اصحابه سعادتله جواب
بیک سنه اول ایدی بعثتدن   اولدی ایمانله قلبی روشن
قومنه تکلیف ایدیجک اسلامی   رد ایدوب بلمدیلر اکرامی
ذکر ایدوب آنکچون تبعی حق   قومنه ایلدی نفرین احق
سورهٔ پاک دخانه نظر ایت   اکله تفسیرینی کحل بصر ایت
لا تسبوا دیو بیوردی رسول   عذر پیشمنه سن ایتدکده قبول
حاصلی کامل دریادل ایدی   متدین ایدی هم عاقل ایدی

حکمی

حکمی شامل ایدی قاف اندر قاف   عهدی اولمشدی زمان انصاف
اولدی فرمانه چون نقطهٔ نون   یدی اقلیم ایله ربع مسکون
قومنی هر دم ایدردی تهدید   عرض اسلام ایله اول مرد سعید
اولدی پیرایهٔ بازوی ورع   تبع ارهٔ تشدید تبع
اینمشیدی آنی خلاق جهان   او قدر مالک عز و عنوان
کاینمه ترتیب صفوف اسبانه   شامدن ایرر ایدی صنعانه
تابع امری ایدی صبح و مسا   درکهنده علما و صلحا
دائما حاضر ایدی راتبه جو   خدمتنده یوز اوتوز بیک آتلو
همدمی پیشرو اولمشدی اکا   جمله دن باشقه اون اوچ بیک علما
نیره ایلسه تحریک رکاب   بیله ایلرلر ایدی عزم شتاب
کشت اقطاع بلاد ایلر ایدی   پرسش حال عباد ایلر ایدی
جست وجوده ایدی هر اطرافی   تا رعایایه ایده انصافی
ایتدی چون بر نسق طرز قدیم   قصد کلکشت رهٔ هر اقلیم
ایلدی سیر ایده رک صحجله شام   مکه نک ساحه سنه ضرب خیام
قوم شهر ایتمیجک استقبال   غضبه کلدی او صاحب اقبال
ایلدی وسوسهٔ دیو رجیم   اکا القای خیالات وخیم
قلبنه کلدی بو نیت بی باک   بیتی تخریب ایده اهلین اهلاک
ناکهان اسدی سموم علت   حاصل اولدی اکا ضعف نیت
بغتة عارضهٔ طاقتکاه   قامتی صحتنی ایتدی دوتاه
عضو عضو بدنی سست اولدی   خانهٔ قلبی کدرله طولدی
متفرق اولوب اجزای بدن   مرتعش اولدی سراپای بدن
ایتدی بوزلزلهٔ سوء مزاج   غرفهٔ جسمنی وقف تاراج
تارومار اولدی حواس خمسی   بلمدی نرم ایله سخت لمسی

نره دن كلدیكنی ایتمدی درك　　اكه از قالمشیدی یكم ایره مرك
نیتی خیره كركدر انسانك　　اولمیه مسخره سی شیطانك
مؤمنك نیتی اعمالندن　　خیر در دیدی رسول ذو المن
نیت باكیدر اهل حالك　　حالت غائیه سی اعمالك
اولدی مشروطه شروط نیات　　صومله حج وصلات ایله زكات
عكسیده بو یلجه اولمز مقبول　　نیته اوله عمل نا موصول
كمكه تحقیر ایدر اول دركاهی　　ایر یشور آكه بلانك كاهی
بیت حقدر او رواق پرنور　　طاقلر منقبهٔ ابروی حور
دورینه شهپر جبریل نطاق　　عرش ایله اولسه نوله طاق بطاق
اولدی اطراف حریمنده قباب　　قلزم رحمت رحمانه حباب
كحل وش خاكی ویرر دیده یه زین　　حجر الاسودی الكحال العین
اوسیه جامهٔ مشك آثاری　　زلف حورانك اولور همتاری
چشمهٔ مهرك اولیدی آبی　　بكزدردم اكا زر میزابی
كعبه در خال رخ افروز ملك　　نقطهٔ مركزی پركار فلك
زمزمن ایلدی فیاض قدیر　　در بیضای جناندن تقطیر
قطره سی آب رخ هر حاجی　　كوثره خنده ایدر امواجی
عرفاتیدر انك تودهٔ راه　　رهنمای عرفات بالله
نقد عصیانه ویروب انده رواج　　تحفهٔ مغفرت آلور حجاج
مروه نك سعیی صفا و جاوید　　عمره نك روحی ایدر عمری مزید
پرشرف اولسه نوله حجر عظیم　　كا ولدیلر جای كه ابراهیم
اولدی ماننده جمال محبوب　　داخل حلقهٔ آغوش قلوب
ایده مز وصلنه هر پرده برون　　طائفیدر انك اصحاب درون
شانی بیت اولدی اگرچه ارفع　　مؤمنك قلبیدر اندن اوسع

قصد

قصدیمی سبب ذلت اوله　　كسر قلب ایلیه نك حالی نوله
قلب كم آینهٔ وحدتدر　　مظهر سر الوهیتدر
قلبی مصنوع یدقدرت بیل　　عنبرین خال رخ فطرت بیل
یوغیدی كعبه دن آثار نقوش　　قلب آدم ایدی مسجود سروش
حاجیان گرچه انك عشاقی　　كعبه ارباب دلك مشتاقی
زینهار عاقل ایسك ایله حذر　　ایتمه دن كسر دل پاكه كهر
قلب مؤمن كه اولوب بیت خدا　　سعی قیل ایتمكه معمور دلا
كمسه یه ایلمه عنفیله خطاب　　طنتولدله ویره كور آكه جواب
بولدی القصه تزاید خلجان　　بولمدی دفعنه حذاق امكان
نبضی بی جنبش و بر كشته مجال　　ایده بلسونمی طبیب استدلال
كیمی سكته دیدی كیمی دوار　　چكدیلر پیشی دوایه دیوار
لاعلاج اولوب اطبای حكم　　اولدیلر سر بكریبان ندم
علم رسطو حكم جالینوس　　اولدی سرمایهٔ ننك و ناموس
كوردیلر مطلبه یوق راه وصول　　جانب آخره میل ایتدی عقول
بیلدیلر بو مرض روحانی　　كورینور عارضهٔ جسمانی
چاره یوق طب ایله تدبیر اولمز　　بوكه تأثیر عقاقیر اولمز
كلدیلر بر یره مانند نطاق　　استشار ایله ایدوب استنطاق
ایلیوب هاون خاطرده رقیق　　سحق اجزای تدابیر رحیق
ایتدیلر هر بریكم اولدی لبیب　　مفردات كلمات تركیب
سوزلرین یعنی ایدوب بر یره جمع　　اولدیلر بزم توافقده چو شمع
اتفاق ایله اولوب اهل علوم　　عازم مجلس شاه مرقوم
ایدوب اظهار خبایای امور　　اولدیلر روبره عز حضور
دیدیلر ای ملك عدل آیین　　خلف الصدق شهان پیشین

امی

نسنه يوق طبع شريفكده سنك   حق مصون ايليه غمدن بدنك

شبهه مز قالمدی برموجب فن   بو عرضدرد كل امراض بدن

شخص عقلكله ايدوب استيناس   برزم دلده ايده كور جمع حواس

مشورت ايليوب آنلرله تمام   بادسیٔ علتنی استعلام

رك نبض دلكن ايله همان   زيب سبابهٔ دست ايقان

نظر ايت قلبه ويررمی علت   فكرد ر داور ظلم نخوت

وارسه خاطرهٔ مكر و فساد   ايله پيرامن دلدن ابعاد

پركلف اولديغيچون قرص قمر   اولمده سله خوره پنجهٔ خور

اولمسه سخت سيه دل آهن   زخم سوهان ايله چكمزدی محن

افتراس اولمق ايله عادت شير   تب محنتله اولور در زنجير

سفك دم اولمسه كار اسياف   يری اولمزدی تنكنای غلاف

اولدی سرگشته ضرب سجيل   لشكر ابرههٔ صاحب فيل

ناس اگر خير اوله ياخود دون   اولور اعماسی ايله مجزيون

بويله دركار جهان بی كم و بيش   بولور ايتديكنی مثل درويش

ليك عجز ايله اولان سربزمين   ايلسه آه تأسفله انين

ايتسه ده چرك كنه طبعه اثر   قطرهٔ اشك ندامتله كيدر

ويرسه انديشهٔ بد قلبه غبار   پاك ايدر مصقلهٔ استغفار

چكمه غم لطف الهی چو قدر   دری معكوس دكل رد يوقدر

سن همان ايله خلوص ايله رجوع   عفو باری بولور البته وقوع

بو سياق اوزره ايدوب نيجه كلام   ويرديلر سوزلرينه حسن ختام

قفل گنجينهٔ دربستهٔ راز   اولدی مفتاح تفيضله چو باز

خاطره ايتدی خطور اول ساعت   كعبه يه ايتديكی سوء نيت

ايلدی چاك گريبان نياز   نيكم محرم شهراه مجاز

اولدی گريان و پشيمان اوله رق   دست برداشتهٔ دعوت حق

چهره فرسودهٔ محراب رجا   اولیجق منتظر لطف خدا

اولدی درحال سويدای درون   حجر الاسود پاكنده نمون

نور ايله قلبی اولوب مالامال   دوندی ماننده‌ٔ فانوس خيال

گلدی محراب سعادتدن اودم   كاسهٔ چشمنه ماء زمزم

قطره ريز ايليجك مژگانی   ايتدی لبريز گهر دامانی

گريه عينينه گلوب موج يسر   ويردی بردست نكه سبحهٔ در

قبهٔ جو دماغه بيحد   آصدی قنديل فروزان خرد

غرق نور اولدی درون سينه   گيتدی ظلمتله غم ديرينه

باشلدی اولمغه جسمی بی ريب   ماورآیه سراپردهٔ غيب

مطلع خانه چو شمس آفاق   ايليوب مهر محبت اشراق

صبح تحقيق صداقت لمعات   ايتدی رفع شب تار شبهات

اولیجق آينه وش سينه سی صاف   قالمدی ذره قدر زنك خلاف

ايلدی دعوت ابنای بلند   خوان نعماسی چكلدی بيحد

بن ميخ ايليوب ابروسنی هم   ايلدی نعلچهٔ نقش قدم

گوشهٔ جبههٔ زواره   بغلدی رشته سكبی نظاره

سوردی رخسارينی خاك حرمه   دولت ال ويردی او صاحب كرمه

سجده ايتمكلكی رفعت بيلدی   ذلتی تاج سعادت بيلدی

ذيل پوشيدهٔ بيت اللهی   قيلدی سربند كلاه شاهی

بو ايدی سبق ايدن اول سلفی   ايدوب الباس او بيت الشرفی

هرسنه ايتمكيدی عادت آكا   يكيدن بيت عتيقی اكسا

بعد تتميم مراعات حرم   يثربك جانبنه دكدی علم

كوردی بر وادیٔ فيروزجه فام   ايلدی فص نكين آرام

خوب ایدی صحن زمرد فامی
یوغیدی اندە مدینە نامی

اصبع خضر ایدی هر برک کیا
ایتمدە سوی جنانە ایما

اویلە حالی ایدی نخلستانی
سدرەیە ایر مشیدی اغصانی

التفات شجر و آب روان
ماء تسنیم ایلە باغ رضوان

خاکی مشک ایدی کلاب انهاری
صانکە جنتدن اولوردی جاری

روح بخش اویلە رواج ایدی زمین
رشک ایدردی اکا فردوس برین

جمع اولوب بریرە کلدی علما
دیدیلر کم قالورز بوندە شها

بوندە در شاه رسل مسکنی هم
شرف هجرت شاه خاتم

کلیسر آخر وقت ایچرە رسول
اولمارز کم بولەوز اکە وصول

اکا محمود و محمد در نام
کم کە ایمان کتورر اولدی همام

چونکە ایشتدی ملک تبع آنی
طوغمدن ایلدی اسلامی قبول

کندویە قیلدی قبول ایمانی
آنی مدح ایلدی اصحاب رسول

قویدی اول وادی یثربدە دلا
امت اولمقلغە بر حجت اکا

❀ قصیدۀ شتائیە ناتمام ❀

شتادە ادرنە شهری خریب حالتدە
کە اعتدال ایلە آب و هوا برودتدە

محال دررە نخبستە سندە آمد شد
کە سر تقدم ایدر پایدن رفاقتدە

نهال باغلری مردۀ کفن بر دوش
کنار بامی سنان غمی ارانده

شکستە جاملری شهنشینلری بر خاک
کباری خانە خراب اهل سوقی ذلتدە

بهاری کرچە جواهر نثار ایمش طوتالم
اولورر خیص کهر بوز اولورسە قیمتدە

جوانی برف ایلە پیر سفید ریشە دونر
اثر قالورمی بو وجهیلە حسن صورتدە

چو اعتدال هوا علم و معرفت نایاب
طباع اهل بلد متفق جهالتدە

مثال برف نقود مسافران ضایع
رحال شهر چوخ جمع آب دولتدە

سیاه فحم ایلە آتش بهاسنە هیزم
نتیجە سردی قحط ایلە دل منقتدە

ویرردی دوزخیانە. حمیمی منت ایلە
بو شهرە مالک اگر کلسە قیش قیامتدە

اصیمز آدمە مانند سنک سرد مزاج
صوغوق معاملەسی خلقنک طبیعتدە

کنایە در غرض اطلاق دار میمنەدن
بو شهرە وارمی معادل عجب نحوستدە

سرشک دیدە نمک وش طونوب فتادە ایدر
نکاه لغزش پا رهکذاردە حیرتدە

کسر قلیچ کبی قیش پای مردم چشمی
شکاف پنجرەدن طشرەیە نظارتدە

زحامی راهدە کردونەلرلە کاولرک
کشی‌یە مانع اولور بریرە عزیمتدە

قبادە خبث بقر دامنندە لوث وحل
کذار ایدرسە دە عاجز قلور طهارتدە

اودکلو شدت سرمای بخل وامساکی
کە دست اهل کرم جملە جیب خستدە

ینە ستانبول ایلە دعوی اتسا اویدە
اودرنە خلقی عجب رتبۀ حماقتدە

دخی شدائد سرمایی وصف ایدردم لیک
مداد م اولدی فسردە دم کتابتدە

❀ قصیدۀ شتائیە ❀

ینە آثارین اظهار ایلدی هنکام دی حقا
عجب اسدی صاوردی نیجە کونلر سردی سرما

دکل برف اوستنە چل اقچە صاچدی اربعین ایچرە
ستانبولک فلک تعظیم شانن ایلیوب اجرا

زمین اوزرە اودکلو یک صارلمش قبضۀ خورشید
نە چکدی رفع ایدنجە نیجە سینی تاب ایدوب سرما

نولە عطار چرخک اولسە ریزان قندۀ کافوری
قرلدی طبلە سندە طوندی کاس انجم زهرا

قدوم لالەیە نظارەسنج حسرت اولمقدن
کوزینە آق دوشوب برف ایلە نرکس اولدی نابینا

چمندە دوندی هر سرو سهی بر شمع کافورە
سرندە شعلە وش ظاهر اولوب کیجە مە غرا

صونوب خانقاه کلشنیدە اربعین چکدی
نهال ورد کیدی پیردین خرقۀ بیضا

نیستانک چالندی بکزی دمسردی سرمادن
خم ایتدی پیر چنکی اشتا اشجاری چنک آسا

صو بیمشدی اکرچە نونهالان کشنکرانە
مثال زال زرمیدانە چقدی بصدی قیش اما

می

همو غوق طوتسه عجبمی شمدی رندان جام بلوری
کور نور چشمنه همه صورت تیغ ساغر مینا

اباغینی کمیت می اوشتدی ایله کل تعریف
تتشسون تا که ساقی کرم او انجه نشئه صهبا

عجب مرآت یخ‌نک فلکده اولدیمی مرئی
بوکونه انعکاس انجماد صورت غبرا

مکر کرسیده دیداری اوله شیخ مرائینک
کلام باردین سرد ایلدکجه زهد یر آسا

کرابراز هنر ایتسه بودم زردشت صاحب زند
شرار سنک اولور مانند ارزن نجمد پیدا

نباتی قیل قلمله زیبقک اخکرده ممکندر
برودت طبع نارده اوله تأثیر ایلدی حقا

ایدردی امتحان اهل جحیمه مالک دوزخ
اکر بو قیش قیامتده کوریدی عالمی فرضا

اودکلو طبع سرما دیده یه نار اولدی شوق آور
که روی منقل سوزانه اولدقجه نکه پیما

صنوبر برکاسه درکم دانهٔ رمان ایله مملو
اکلمش اوستنه خاکستری سکردررکویا

بو قصیده تسوید اولنور ایکن بلطه جی محمد پاشا عزل اولمغله قصوری یاپلمیوب ناتمام قالمشدر

هنکام دی ایرشدی ینه باد صبحدم
اولدی چمن طراز نوآیین کهنه دم

نقاش تازه طرح بهار کهن ینه
لوح زمینه ایلدی نقش سمیه قلم

کویا که حل ایدوب ذهبی لاجوردی جو
اوراق بوستانه چکر جدول عجم

ایلر حساب نقد زرین خازن خزان
زنجیر خرده موجه جودن دوکوب رقم

سلطان صیف ایدنجه سفر جل اسمه
ایتدی به وانار یبهمن طوب زر علم

ذاتنده طوغریلق کوروب ایتدی مؤبدا
سبزه بهاری نامیه تیمار سرو ونهم

استانبولک هوای لطیفی علی الخصوص
اولدی بو فصل ایچنده صفا بخش بیش وکم

احسنت اعتدال هوای ستانبوله
قاولمش خجالتیله نهان کلشن ارم

اولدی فصول چارده یکرنک چار باغ
صیف وشتاسیدر کل رعنای عیش ودم

پرنخل سور داخل سورنده روضه‌لر
صد دوحه خار جنده انک درکناریم

مغز سری همان سبد کلفروش اولور
یاد ایلمه هواسنی بر شیخ پرهرم

هر تختهٔ شکوفه کنوز دفینه در
قاولمش نهفته آنده نیجه درج بسته فم

وقتنده شق ارض ایدوب استاد نامیه
اظهار ایدوب جواهر مدفونی دمبدم

طرح ایدوب آبنوسی سیه پیشتخته‌لر
استاد باغبان چمنیر در حکم

صاقلر پیازلاله‌لی قت قت حریر ایله
جوفنده همچو لعل ویواقیت ایدوب بهم

زرین قدحله لاله تردن عرق کورر
هر تخته اولدی نرکسه شاهانه تخت جم

❀ هجو ❀

مرد پیس طبع وسفیه بدشیم کمدر دیم
اهل سوق ایچره فقیر ومحتشم کیمدر دیم

ریشی بنشم خایهٔ خواجه سراوش یکدو مو
انفی مانند خلا کنندیده فم کیمدر دیم

شاهدینک نسخه سن تحریر ایدن جاهل غش
که نجس کوقاری قارک شکم کیمدر دیم

مغلم قواد مشرب مدمن شرب یهود
هم حریف قحبه زن دیوث هم کیمدر دیم

متعه کار غرزنان اولوب ستانبولده ایدن
ارتکاب دین طهماسب عجم کیمدر دیم

کاسه لیسیکن او مخدوم ولی نعمتک
اولان آخرکاری کفران نعم کیمدر دیم

صورت او غریسی مسلمان سیلت وخاین سرشت
سارق نقد وکتاب اول متهم کیمدر دیم

انتساب ایتمه کیمه لابد ایدر خانه خراب
چون شغال شخص مشئوم القدم کیمدر دیم

❀ لغز ❀

ندر اول طرفه شخص لاغر تن
هیچ صقمز کوزینی بودا قدن

بی محابا او چوب کزر هربار
ناره پرتاب ایدر سمندروار

براوجاق زاده دربهین سیما
دائما آشنای بای وکدا

باشه صیف وشتا طاقر سنبل
آسمانی بلادر اول شنکل

پیش شاهانده ایتمه رفتاری
کفشدن پاین ایلمز عاری

پیچ وتاب آنی شویله آلمشدر
آیغی برچقورده قالمشدر

دلی جرک ریادن اولسه خراب
ایتدیررلر اوشخصه نوش شراب

کاه ساجد کهی قیام آور
اکثری نوجوان امامه اویر

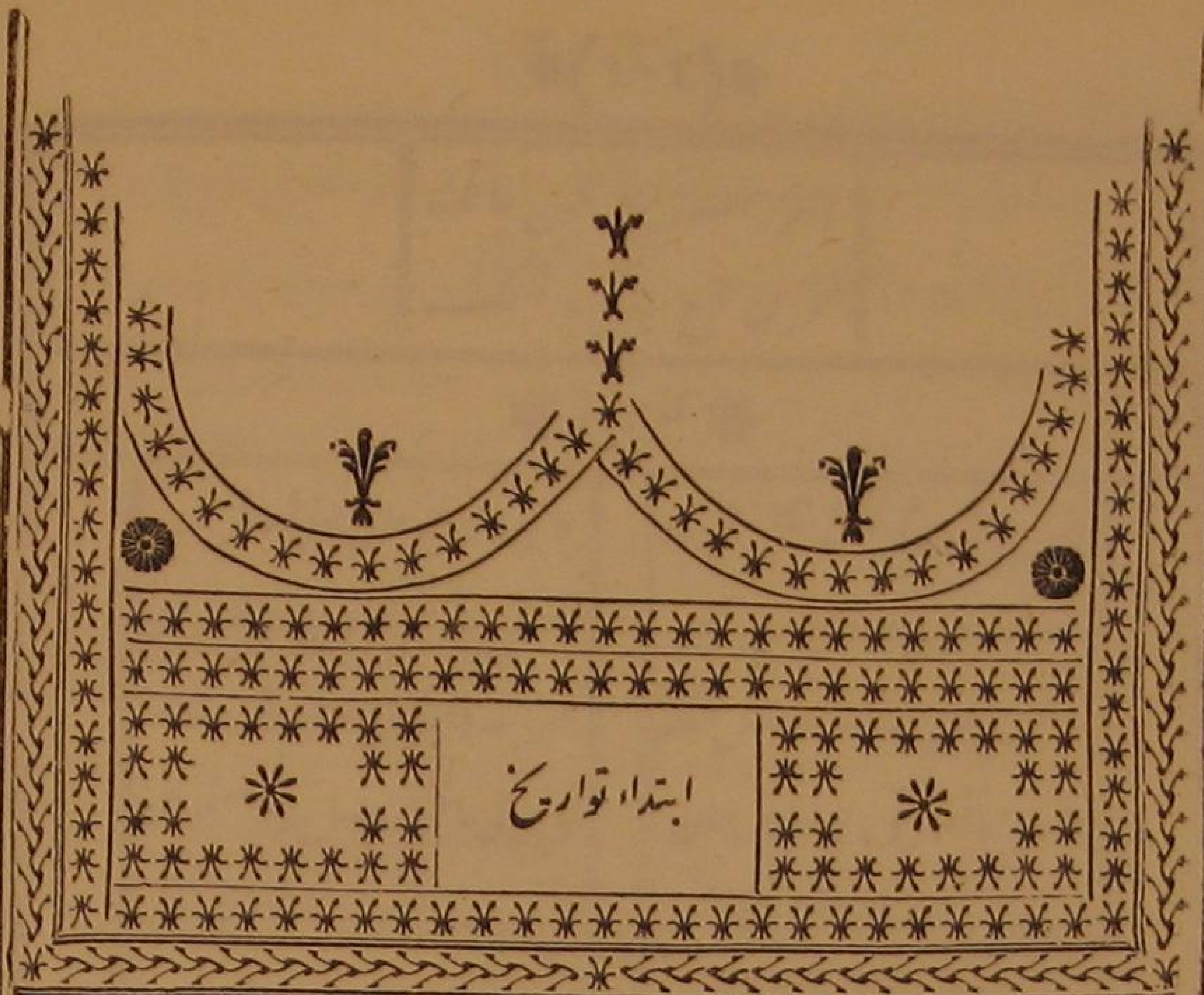
بو لغز سرین آکلین جانک
آفرین طبع پاکینه آنک

❀ لغز دیکر ❀

اول نه شیدر کم انک شکلی عجیب — جانی وار هم جانی یوقدر غریب
اسمنک حرفی سکزدر بی کمان — نصفی چار اما که اوچ سویلر زبان
کوکسنه برقاج خدنک اورمش فلک — ظهرینه وارمش اوجی یوقدر یالک
السز ایاقسز قوری تندر همان — لحمی یوق باقسک صاییلور استخوان
پرده سی وار سازوش برطرفه شی — لیک نه طنبور و نه قانون نه نی
الده طوترقدرینی بیلن کشی — کیجه کوندز القتی اولور ایشی
اکثری بالانشین اعتبار — پست اولور کاهیجه هم نالان و زار
کیجه لرده خرقه یه باشین چکر — سینه سنی چاک ایدر وقت سحر

بو لغز حالنی سویلر هرکسه
کوه قاف ایله وران ملک قفسه

تم

❁ تاریخ ولادت سلطان محمد ❁

شهنشاه جهان سلطان احمد خان غازیکم	وجودی نظیری ملک و دینه اولدی پیرایه
یگانه پادشاه بحر و بر خاقان عدل آور	جهانبان مظفر تاجدار آسمان پایه
خدیو مسند آرای معلا خانهٔ اقبال	که تخت دولتیدر عرش اعلا ایله همسایه
فلک منقاد فرمانی زمین ممنون احسانی	محصل شامل اولدی همتی اعلا و ادنایه
کمال قدرتندن حضرت خلاق بیهمتا	عنایت قیلدی بر فرزند پاک اول شاه دانایه
جهانه کلدی بر شهزادهٔ پاکیزه اخترکم	قدومی اولدی رونق بخش دولت چرخ مینایه
اودمکیم زیور کلپسر مهد وجود اولدی	مسرت جنبش نو ویردی نه طاق معلایه
مه پرنور برج نسل عثمانیکه لایقدر	فلک مهد صدفکاری اوله زهره اکا دایه
جهانه مژده لر کیم فال خیر و فتح و نصرتدر	سعادتلرله دار النصرده تشریفی دنیایه
سلاطینک عجبمی اولسه سرتاجیکه اولمشدر	صدف صلب شهنشاه جهان اول دریکتایه
کنار مشرق اقبالدن خورشیدوش طوغدی	فروغ حسنی صبح شادمانی اولدی غبرایه
الهی پادشاه عالمی شهزادکانیله	معمر ایلیوب آفاقه ذاتن ایله پیرایه
کدورتدن صفای تام ایله محفوظ ایدوب یارب	درونن غبطه فرما ایله مرآت مصفایه

سریر

سریر سلطنتده طول عمر ایله ایدوب دائم	اوله غالب همیشه فرقهٔ اجناد اعدایه
بحق نور پاک احمد مختار لطفکله	قومه بو انتقامی خصم بدکیش خودآرایه
ایدوب شهزادهٔ عالی نژادک عمرنی افزون	اوله مظهر قدومی سورهٔ انا فتحنایه

خدا توفیق ایدوب سامی دعاکونه دیدم تاریخ
سعید اوله جناب خان محمد کلدی دنیایه

❁ تاریخ صدارت علی پاشای شهید ❁

مرحبا ای اثر مژدهٔ جان	کاولدی لبریز صفاکون و مکان
آچدی کل غنچهٔ باغ املی	رشحهٔ ابر عطای یزدان
قوت نامیهٔ بهجتدن	اولدی پیشانی کردون خندان
آچلوب باب مراد آفاق	شادمان اولدی بتون خلق جهان
چقدی میدانه ینه شوق و سرور	اولدی غم کوشه نشین نسیان
قالمیوب آینهٔ دلده کدر	عکس رخسار نشاط اولدی عیان
تحف شهر مسرت شمدی	چارسولرده متاع ارزان
اولدی مانند کل ژاله نثار	هپ دهنلر کهر خنده فشان
سرنکون کاسهٔ خمیازه شکست	طولو خنده یله بتون جام دهان
جوش ایدوب سیل روان شادی	کهنه بنیان غم اولدی ویران
بویله نوروز خجسته اثری	عجبا کوردیمی چشم دوران
دست توفیق خدا ویردی کشاد	عقده بر عقده ایدی کار جهان
ایلیوب حضرت حق عز و جل	جیکیلان درده مکافات احسان
خلقه لطف ایلدی انعام ایتدی	جمله نک مطلبنی ویردی همان
ایتدی بر فاضل عالیشانی	آصف مسند سمت دیوان
ذات پاکیله نکین اقبال	تابدار اولدی چو مهر رخشان
مفخر صدر صدور وزرا	نخبهٔ قاطبهٔ دولتیان

وعلى فطنت ارسطو حكمت
دقت آموز فلاطون خردان

زبدهٔ كار عقول عشره
نقطهٔ دائرهٔ امن و امان

لازم غير مفارق قدر اكا
علم وتقوى وصلاح وعرفان

طبعنك عبد كمربسته سيدر
حسن تدبير ونفاذ فرمان

ذكرى كلكون طراز تحقيق
قلمى ماشطهٔ حسن وبيان

واحد العصر على پاشا كيم
منعدم ذاتنه شبه واقران

اسمنك عينى تعظيم ايده رك
طوتدى باش اوزره علم ايتدى عيان

سنى راحترس عالم بيله رك
انتخاب ايتدى ولايت نشان

شرم دست كهرافشاندن
قان دره باتدى بدخشانده كى كان

ابن عباد ونظام درسطو
باب فضلنده غلام دربان

تيغى نشترزن عرق خصما
خامه سى نبض شناسنده بنان

مدعى اولسه ده الزام ايلر
تيغيدر دشمنه قطعى برهان

جذب ايدر خصمى چو موى ناچيز
تيغنه كاهربا سنك فسان

عدلى ظالم كش ومظلوم نواز
شفقتى دردرجايه درمان

عدلى شامل اوقدر كم رمه يه
كرك خدارى ايدرلر چوبان

شانهٔ زلف غزالان اولدى
پنجهٔ زهره شكاف شيران

كورسه درسخنن اصدافه
اغز آچدرمز ايدى هيچ عمان

شرف ذاتنه بسدر بو دليل
كه اودر نادره سنج ايقان

ايلدى غرت ايله دامادى
حضرت پادشه دورزمان

يعنى خان احمد عادل كه انك
بندهٔ بنده سيدر نوشروان

تاج بخشاى سلاطين عظام
بهترين كوهر آل عثمان

داور عقده كشاى عالم
خسرو كارشناس اكوان

شاه كردون عظمت دارافر
حكم فرماى خواقين جهان

ظل حق پادشه روى زمين
آسمان تخت وسكندر عنوان

ايليوب ذاتنى الله مصون
دشمنى اوله اسير وخذلان

نيجه هنكام ايدى صدد قتله
جهت وجو ايلدى پيدا ونهان

بولمدى شاه عدالت آيين
لائق صدر وزير ذيشان

اخر الامر ايدوب حق الهام
آصفن بولدى سليمان زمان

مهر مهر ايليه رك دور بروج
اولدى منزل رس برج ميزان

لله الحمد هنوز ايتدى ظهور
مظهر عدل حقيقى زمان

بويله بر آصف بيهمتايه
حق بودر مهر وزارت شايان

وار ميدر مثلى بيان اتسونلر
اشته تاريخ شناسان جهان

ايليه ذات شريفن محفوظ
طول عمر ايله خداى منان

يا الهى بتجلى جمال
اولسون ايامى صفاده كذران

اوله كوندن كونه باعز ووقار
روزى عيد وشبى قدر رمضان

ايليوب سامى نادیده مراد
فكر تاريخنه بذل امكان

ديدى تاريخنى دل مژده كنان
مهره كلدى على پاشا ايله شان

❁ تاريخ فتح كردوس ❁

حضرت خان احمد غازى وزير اعظمك
ايليوب سردار تخت مملكت معموره دن

موره نك فتحن مراد ايدوب او سلطان غيور
دشمنه بيلدردى حدين صولت موفوره دن

مصحف پاك سر قبر ابى ايوبده
چون تفأل ايلمشدى فتح ايچون برسوره دن

بوكرامات شهنشاه ولايت پيشه در
ظاهر اولدى شمدى فتح قلعهٔ محصوره دن

اوليجق غلطيده سر اعداد يدم تاريخنى

کردوسی الدی علی پاشانک اول موره‌دن

٭ تاریخ فتح جزیرهٔ موره ٭

آفرین صد آفرین ای قهرمان روزکار	بارک الله بارک الله ای وزیر کامکار
خیر مقدم ای یکانه صفدر کشورکشا	صانع الله ای خداوندار سطوت اشتهار
صاحب تیغ و قلم سردار اسکندر علم	آصف عالیهمم پیرایهٔ صدر وقار
نره شیر بیشهٔ هیجا وکیل سلطنت	پنجه تاب کردن افرازان هر ملک ودیار
سنده در بیشهٔ سر پیشوای اولیا	بحر و برده دشمنه کوستردی تیغک ذوالفقار
الله الله بونه صولت درکه در جنک نخست	ظاهر اولدی انهزام خصم ایله انجام کار
طوب رعد آوازو برق آوازدن اولدی خراب	قلعه‌لر کیم هر بری مانند کردون استوار
برج و بارولر حصانتده عدیم الاندراس	تابه ماهی عمق خندق تابه مه قد جدار
بویله مرصوص ومشید سورلر تسخیرینه	رستم اولسه صرف ایدرلابت سنین هشت وچار
یک دو ماهه مدت ایچره بوکرامتدر ایله	مستقل بر ملک ایله فتح اولنه بونجه حصار
داریوری فتح ایله شرق وغربی اسکندر کبی	قالمدی شمدنکرو هیچ سماکه سدر هکذار
معرفت سنده شجاعت سنده همت سنده در	مجتمع ذاتکده بالجمله کمالات کبار

یازدی وصفکده قلم بو مصرع برجسته‌لی
لا فتی الا علی لا سیف الا ذوالفقار

بملیله شاهباز همتک صید ایلدی	روسیاه اولدی خراب آسا عدوی تیره کار
سرزنش خمپاره‌دن توبیخ هر بر کله‌دن	کله کوب صدمه‌دن امت اولدی خصم پرشعار
اغزادتوبله توکوردی یوزینه پوسکرمه‌لر	خیلیدن یوز بولمشیدی دشمن بی ننک وعار
شیشهٔ عهدی ایدوب آیینه جی کافر شکست	بق نه صورت بغلدی قردی کچوردی روزکار
بر طبنجیله توفنک اندازلر چتلتدیلر	زهره‌سینی کلمدی میدانه خصم خرسوار
بر معمای بنام ایدی موره فتح ایلدک	نام پاککله اولسه لایق هر طرف لوح اشتهار
حق تعالی دولت واقبالنی افزون ایدوب	ایلیه صدر سعادتده وجودین برقرار

ایده

ایده سلطان جهانکیرک دخی عمرین فزون	نیجه نصرتلر یوزندن لطف ایده پروردکار

ساميا بو فتح عالینک دیدم تاریخنی
سعی ایله آلدی موره ملکن وزیر کامکار

٭ تاریخ وفات همت افندی زاده ٭

واعظ جامع مطبوع سلیمانیه	فاضل نادره‌دان همت افندی زاده
واصل سر خدا حضرت شیخ عبد الله	مرشد کامل وهمت رس هر افتاده
پرتو شمعه‌دن آیینهٔ حالی خالی	بیت معمور دلی نقش سوادن ساده
حسن تقریرینه دلبسته حسین واعظ	عارف وجامی می صحبتنه دلداده
الفت خلقده یکرنک ایدی مانند شرف	راست کواقده تکلفدن اولوب آزاده
لاابالی ایدی احباب ایله صورتده ولی	محرم انجمن وحدت ایدی معناده
پیر روشن دل وصاحب نفس صافدردن	حاصلی مثل ونظیری یوغیدی دنیاده
فیضیاب اولمغیچون مرده دلانه دائم	دم جانبخشی حیات آور ایدی اجساده
ناکهان عازم اولوب روح شریفی عرشه	اطلس چرخ برین اولدی اکا سجاده
کوچدی یاهو دیو چک خانقهٔ عالمدن	منزلن جایکه جنت ایدوب عقباده

دم فوتنده کدرله دیدی سامی تاریخ
کرسیٔ عدنی مقام ایلدی همت زاده

٭ تاریخ زیبا کردونهٔ شهریاری ٭

خان احمد یکانه شهنشاه بحر و بر	اسکندر زمانه خدیو جهان پناه
فرمان ایدوب یاپلدی بو کردونهٔ لطیف	اتمامنی مبارک ایده حضرت اله
کردونه صانمه تخت سلیمان مثال اولور	بندکجه فر وشوکت ایله آکه پادشاه
زرین قفصلری اکی یانده کوییا	اولدی همای لانهٔ اقبال جلوه کاه
اولدی کشایش در بخت شهنشهه	اکی کشاده پنجره‌سی شاهد کواه
کردون سلطنتدر او کردونهٔ لطیف	کلبنج زرنشانی نوله اولسه مهر وماه

پرورد کار دولت وعمرین فزون ایدوب
راحت ایده ایچنده او سلطان جم سپاه

تاریخنه موفق اولوب سامیا دیدم
کردونهٔ مصنع نو طرح پادشاه

برای ولایت شاهزاده مصطفی خان

تعالی الله زهی آثار فیض سبحانیکم
ظهوریندن جهانه نو بنو ذوق وصفا کلدی

آچلدی کل کبی دلبستهٔ اندوه ایکن عالم
کلستان مسرتدن نسیم جانفزا کلدی

قریر العین بهجت ایلدی چرخ کهن سالی
بو شوق تازه دن چشم جهانه روشنا کلدی

نه بهجتدر بو کیم صلب جناب خان احمددن
وجوده بویله بر شهزادهٔ خاطرکشا کلدی

سعادتله اولوب تشریفساز عالم تکوین
سریر مسند اعزازه خوش کلدی صفا کلدی

چهار اصداف عنصردن پدیدار اولدیغی هنکام
کنار بحر اقباله درعالم بها کلدی

کلنجه لانهٔ مهده او شهباز ید قدرت
رؤس بندکان دولته ظل هما کلدی

او پاکیزه کهر چون زیب دیهیم وجود اولدی
مزایای قلوبه پرتو نور خدا کلدی

خلوص ایله مقدم مصحف دلدن تفالده
ظهور نصرت وفتحه پیام دلکشا کلدی

ولودندن پی اندرپی ایکی شهزادهٔ پاکک
دوشاهد صدق فال خیره شمدی بیرا کلدی

سخنده اختصار آب کهردر شیر وشکردر
قو اطنابی زمان تم بالخیر دعا کلدی

جناب پادشاه عالمه شهزادکانیله
دعایه بشلیکیم صف صف سروشان علا کلدی

الهی بختی عالی عمرین افزون ایله کم دهره
شعاع آفتاب یمن ذاتندن ضیا کلدی

مصون ایت دیدهٔ حساددن آیینهٔ طبعن
که نور پرتوندن چشم جانه انجلا کلدی

وجودین حفظ ایدوب شهزادکانیله معمر قیل
که خلقه قصد ترفیه ایله لطفی دائما کلدی

دیدم تاریخنی شهزادهٔ سعد اخترک سامی
تولد ایلیوب آفاقه سلطان مصطفی کلدی

تاریخ وفات عفیفه سلطان

صدآه او معصومه اید نجه ارجعی امرینی کوش
خاک ایچره اولدی مختفی مانندهٔ کنج زمین

دوشدی زمینه استخوانی جسم نازکدن انک
باد خزان ایله پریشان اولدی برک یاسمین

حق روح پاکن غرقهٔ دریای رحمت ایلیه
تا بو تیدرکو یا صدف نازک تنی در ثمین

آزرده ایلرکن وجود نازکن نور نکاه
شمدی یاتور خاک سیاه ایچره او جسم نازنین

ناز ونعیمیله خدا اول دختر نازنده یی
غلمان ایله ایده بهشت جاودانده همنشین

تاریخ فوتن آه ایله تحریر ایلدم
اوله عفیفه نو عروس حجلهٔ خلد برین

تاریخ مولود شهزادهٔ عیسی

بارک الله زهی سور همایون صفا
که شه عالمه شهزاده یی لطف ایتدی خدا

نیجه شه ما حصل سلسلهٔ عثمانی
نیجه شه رابطهٔ دولت دین ودنیا

همت آموز کرم معدلت افروز همم
شاه جمشید حشم سایهٔ لطف مولا

قطب کردون جهانبانی وعالمکیری
مرکز دائرهٔ امن وامان اشیا

شاه کردون عظمت داور دارا هیبت
خسرو مملکت اسکندر فرمانفرما

مظهر لطف ازل حضرت سلطان احمد
کیم انک بنده سیدر شاه قباد ودارا

او شاهنشاه قدر رأی وخردجا کرکیم
دست تدبیرینه منقاد کریبان قضا

او فلک پایه خداوند جهان آرا کیم
زیر دستنده در احکام امم سرتاپا

چهرهٔ دولتنه فهم خرد آیینه
قامت همتنه لطف وکرم ذیل عطا

حسن ادراکنه مفتون عقول عشره
روی انصافنه دلداده سپهر والا

بویله بر پادشه عادل وپر انصافک
کورمدی مثل وعدیلینی بو چشم دنیا

ایلدی حضرت حق اول شه عالمکیره
بر کهرپاره سی فرزند نجیبی اعطا

کورمش مثلنی عالمده سلاطین سلف
کلمشدر صدف دهره بو دریکتا

مقتضای اثر نام شریفیدر انک
کایلدی مقدمی اشباح جهانی احیا

آسمان اختر ایله مهد صد فکار دیده	شعلهٔ مهرا کازرین ستون زیبا
عجز ایله حضرت شهزادهٔ عالیشانه	کهنه اولماسه ایدردم آنی عرض اهدا
کوهر عقد ثریاسی اکا دایهٔ چرخ	قلسه آویزهٔ کهوارهٔ شهزاده سزا
سوز تمام اولدی یتر وقت دعادر سامی	ایله خان احمد و شهزادهیه صدقیله دعا
تا که آثاری ظهور ایلیه سیاراتک	دائما دور ایده عالمده بو چرخ مینا
ذات پاکی اوله آسیب جهاندن محفوظ	پادشاهیله معا ایده معمر مولا

یازدی لوح قلمه کاتب قدرت تاریخ
هیئت عالمه روح اولدی قدوم عیسی

❀ عارف افندینک صدر الروم اولدیغنه تاریخ ❀

فحمدا ثم حمدا اول یکانه فاضل و دانا	بینه صدر معلایه شرفبخش قدوم اولدی
ادیب نکته دان مشکلکشای بیمدانیکم	وجود بینظیری افتخار ملک روم اولدی
عجبمی غالب اولسه دهره انوار فضیلتله	بو مهر عالم آرا غیریلر مثل نجوم اولدی
دو مصراع دری شهبیت دیوان سعادتدر	حرمگاه رفیعی مطلع نور علوم اولدی
صبا نشر ایلینجه نکهت پیغام تشریفک	کروه اهل طبعه مایهٔ دفع غموم اولدی
شه ملک معارف مسندآرای سخندانی	کیم آفاقه دعای دولتی داب رسوم اولدی

دیدی تاریخنی سامی ثناکاری مسرتله
جناب عارف بالله مژده صدر روم اولدی

❀ برای وفات کوچک مؤذن چلبی خواننده ❀

مجلس آرای صفا بلبل گلزار طرب	رند آلوده سبکروح خوش آینده کلام
احسن الصوت جهان یعنی مؤذن چلبی	کیم ویرردی نغمی سامعهیه ذوق تمام
نغمهسی راحة الارواح قلوب عشاق	دلده قالمزدی نواسیله نهفته آلام
بزرگ و کوچکی دلبستهٔ آوازی ایدوب	دلده اولمش ایدی سرمایهده شوق و غرام
خواجه شایان ایدی اولمقلغه شاگردی انک	همچو دف اکا سزا حلقه بکوش اولسه غلام

موسقیده

موسقیده هله بر پردهده استاد ایدی کیم	زهرهیه قادر ایدی اینمکه تعلیم مقام
مردم یکتنه در نادر ایدی مانندی	چارگاه اوزره سرود ایدهلی بو هفت اجرام
دور اصولیله سراغاز ایدهلی مطرب چرخ	کلمدی خوش نفس بویله مغنئ بنام
بودر رعادت ساقئ غلطبخش سپهر	کاه زهرابه ویرر که شکرین شربت جام
نقش قانون فلک بویلهدر ایلر لابد	عمرک آغازینی زیرافکن مضراب ختام
پیر چنگئ مخالف نغمات گردون	ساز کارنده قومز کمسهنک آهنک نظام
سینه چون کاسهٔ طنبور اولور البته تهی	اولوب اشکسته بو تار نفس سست قیام
صرصر مرگک اساسندن ایدر برکنده	پنبهٔ جسم بولورسه نقدر استحکام
حاصلی ایلدی برنهج بیان پیشین	دهردن بودخی برچیده بساط آرام
ارجعی امری ایدنجه دیدی جان باش اوزره	ایتدی شوقیله چمنصفهٔ فردوسه خرام
ساقئ کوثر ایدوب روحنی سیراب نشاط	اوله روضات بهشت ایچره قدح نوش مرام
یا الهی بحق روضهٔ سلطان رسل	رحمتکله اوله عشرتکدهسی دار سلام

راستدر ترک ایدنجک صوت سکاهی تاریخ
اوج مأواده مؤذن چلبی بوله مقام

❀ برای وزیر اعظم شدن ابراهیم پاشا ❀

مژدهلر آفاقه کیم لطف خدای لاینام	ویردی سرتاسر جهانه انبساط شوق تام
روشنایی بخش اولوب ظلمت نشینان غمه	عرض مهر ایتمکده هر کون چرخ بر وفق مرام
قالمیوب آیینهٔ دلده کدورتدن اثر	انعکاس روی خندانی بدید اولدی تمام
آشکار اولدی ورای پردهٔ افلاکدن	دوربینان خیاله چهرهٔ امید کام
دیدهلر روشن سیه بختانه کیم صبح فرح	ایتدی عالمده شب اندوهدن رفع ظلام
هر کسک مرآت قلبی اولدی صورتیاب فیض	کیم کوروندی پیکر مافی الضمیر خاص و عام
جای دیکر قالمدی کنجایش شخص غمه	صف چکنجه دلده شادی دوش بر دوش زحام
شمعدی میزان اوزره در رهب گردش سنجیدهسی	عکسنه دور ایتمدن دوندی سپهر کج خرام

اهل دل جوقدن ارردی کیردی داماناله ٭ ایتمک آسماندر فلکدن شمدی اخذ انتقام
حق بودر کیم بو کال انشراحک وقتی هیچ ٭ چشم انجمله فلک سیر ایتمشدر و السلام
علم حقدر رشا هر عادلکه کوندن آشکار ٭ صفحهٔ هستیده نقش قرعهٔ فرخنده نام
هر نفس صد منت الله عظیم الشانه کیم ٭ لطف و احسان ایلدی بر طبق دلخواه انام
یعنی بر ذات کریم الطبع عالیهمتی ٭ ایتدی صدر اعظم شاهنشه والا مقام
اوله بر شاهنشه ذیشانه کمتر چاکری ٭ درکهنده غبطه بخشی ابن عباد و نظام
آستانی بالش آسایش شاهان دهر ٭ خاکپایی جوهر اکسیر اقبال انام

اولیا خصلت سمی احمد مختار کیم
ذاتیدر فوج کروه دولت و دینه امام

پادشاه بیبدل شاهنشه دین و دول ٭ ظل حق عزوجل شاه فریدون احتشام
عقل و رشدی حیرت افزای عقول کائنات ٭ عدل و انصافی جهانه باعث امن و نظام

حضرت سلطان احمدخان ثالث کیم سزا
امرینه شاهان هفت اقلیم اکر اولورسه رام

افتخار خاندان دولت عثمانیان ٭ مقتدای دودمان دارای اسکندر غلام
هپ کورلمشدر تواریخ خواقین سلف ٭ کلمشدر بویله عاقل پادشاه نیکنام
حق تعالی دشمن بدخواهنی مقهور ایدوب ٭ ایده اورنک شهنشاهیده ذاتن بر دوام
هر کسک ماهیت فطریسنی فهم ایلیوب ٭ اکا ایلر حال استحقاقنه اوزره احترام
بو یتر برهان واضح لمعهٔ ادراکنه ٭ کیم چراغی اوله بویله صدر ممدوح کرام
حبذا صدر فلکجاه معلا پایه کیم ٭ چاق حضیض درکهنده چرخ ایدر ضرب خیام
صدر عالیشان وزیر خسرو دارانشان ٭ دستگیر مستمندان ملجأ خاص و عوام
اول وزیر بیبدل کیم اولمشیدی تا ازل ٭ شیمهٔ مستحسن مقبول سلطان انام
خدمتی شایستهٔ طبع همایون ایلیوب ٭ ایلدکجه صادقانه بذل وسع و اهتمام
دولت و دینه وجودین جملهٔ اعیاندن ٭ انتخاب ایتمشدیکیم اوده مدار انتظام

داخی شکلک دل کارندن استنتاج ایدوب ٭ حمل ایدردی فرط استعدادینی مالا کلام
هپ تراخی مقتضای حال ایدی بو وقته کیم ٭ علت غائیه‌یه اولمشدی اول مرد همام
مبتنای هر امور اوقاته مرهون ایمش ٭ دهره تقدیر الهیدر ویرن ربط نظام
کوسترنجه یوز عروس جلهٔ حکم ازل ٭ شاه عالم قیلدی داماد ایلیوب قائم مقام
اولدی مشهود نکاه اعتبار و دقتی ٭ کیم تحری اوزره عدل ایتمکده آفاقه مدام
بیلدیکم طبعنده کی بالقوه آثار کمال ٭ فعله کلدی مسند صدر حکومتده تمام
حب اصلی یه علاوه اولدی میل انجذاب ٭ نو بنو ایتدی تقاضا رغبت بی انفصام
غیریلردن سابق مضمار رجحان اولدیغن ٭ کوردی اول ابلق سوار شوکته زینت لجام
مهر اقبالی ویروب ایتدی وکیل سلطنت ٭ قیلدی استقلال ایله هم اکا تسلیم زمام

آصف بی مثل ابراهیم پاشا کیم آنک
قبلهٔ آمالدر درکاهی چون بیت الحرام

خلعت شان وزارت دوشن استعدادینه ٭ طوغریسی هر وجهله چسبان و لایقدر تمام
راستدر سر منزل توفیقه راه همتی ٭ کیم ایدر حبل متین شرعه دائم اعتصام
عادتی جلب قلوب یکسان روزکار ٭ دلشکسته‌یه لطفی مومیا بخش مرام
عینیدر دیردم کف زربخش کوهربار سنک ٭ کر سواد غمدن اولسه شسته رخسار غمام
پایه‌ٔ اولده ایلر آستانن بوس ایدن ٭ سلم کردوندن اعلا ارتقای قصر کام
بال عنقا وش اجلد قچه سحر مصر علری ٭ حلقهٔ بابی اولور اول همایه طوق دام
زیر نعل سم اسبنده شرار ریزه سنک ٭ قرص خورشیدی ایدر چون شعله سقط انعدام
بوی مشک رومی خلقیله قوة بولسه کر ٭ باغزار شامدن کسب شمیم ایلر مشام
اویله ساریدر جهانه عدل و دادیکم اولور ٭ سایهٔ زیر جناح بازده محمی حمام
حاتم طایی رکابی کرهٔ جودنده پست ٭ بر نیکی درکاه احسانده بر کمتر غلام
اولدی بی شک صدری تشریف ایلینجه شادکام ٭ عالم معناده ارواح سلاطین عظام
خویی نرم و طبعی نازک خلقی احسن وضعی خوب ٭ حاصلی اوصاف محموده ایله مشهور انام

حشره دک بی فاصله اولسه قلم جاری بنه ممتنع تکمیل اطراسنده ایفای کلام

ایله سامی بعد ازین چون خط لعل مهوشان
صفحهٔ اخلاصی دعواتیله مسکی الختام

آسمان دوندکجه صدر کامرانیده اوله عمر و دولت برمزید و عز شادی بردوام
حضرت خلاق بیهمتا وجود پاکنی حفظ ایده آفاتدن صحتله تا روز قیام
صدری تشریف ایتدیکی کوندن که تاریخ اولدی ضبط اومرز آنی ایده صاحب مائه رب الانام
مهر اقبالی النجه طبعه الهام ایتدی حق بالبداهه ایکی مصرع هر بری تاریخ تام

آصف دوران اولدی ابراهیم پاشا یمنله
بولدی ابراهیم پاشا ایله مهر اقبال و تام

❀ تاریخ بنیاد قصر اغای جبه جیان ❀

بهین سر جبه جی کتخداسی آغاکم اودر راوجاغه ویرن پرتو و ضیا حالا
رشید و ضابط کار آزمودهٔ آفاق صلاح و عفت ایله اولدی شهرهٔ دنیا
بو قصر پاکی بو باغ لطیفی یاپدردی صدور ایدوب اکا فرمان لازم الاجرا
اگرچه قصر ایله بردر فضای سعدآباد ولی بو کاخ بلند اولدی خیلی مستثنا
کوزل نشیمن پاکیزه در محلنده معمر ایده صفا ایله صاحبن مولی

تمام اولنجه بو نوعه دینلدی تاریخی
مفرح اولدی بو قصر مصنع و اعلا

❀ تاریخ ارسال خط ❀

سمی فخر عالم حضرت اغای ذیشانکم اودر عزتله حالا کتخدای صدر عالیجاه
محمد نام پاکی بر وجود محترمدر کیم جهان اوصاف ذاتن ایلمشدر زیور افواه
کریم الطبع بر همت خیرخواه ولی نعمت گزین فرقهٔ اعیان دولت مفخر اشباه
خلوق و دلنواز و مرحمت ساز و کرم پرور ملک خصلت ستوده منقبت صاحبدل آگاه
ایدوب ذاتنده استعداد کلی اولدیغن ادراک وزیر اعظم ابراهیم پاشای فلک درگاه

خزینه دار و داماد ایلمشدی کندویه اول کمال صدقله معلوم ایدی خدمتی هرگاه
قرین لطف و جودی ایلیوب اولمشدی همواره حضرده عبد مقبولی سفرده بندهٔ همراه
بو دفعه داخی ایتدی کتخدای دولت و اقبال دخی اعلا مراتبله مکرم ایلیه الله
بو بنجه خلعتیدر کتخدالق چونکه اولمشدی مقدمکی لباسی قد استعدادینه کوتاه
ایدوب ارسال لحیه روز نصبنده سعادتله جمال مصحفنده حسنی ختم اولدی بحمد الله
عذاری اولدی شکل مستدیر وجه پاکیله کنار ابرده مهر و میان هالهده چون ماه
جناب حق تعالی سامیا عمرین فزون ایتسون صفالرله اوله اقبالده بر وفق خاطرخواه

قلم رفع سرانگشت اشارت ایتدی تاریخن
خط نو اولدی لوح حسنه گویا مد بسم الله

❀ تاریخ تبریک جاه دفتری ❀

بارک الله ای یگانه مفخر ارباب جود کم وکیل مال سلطان جهان اولدی هنوز
دائما منظوری مظلومان ظلمت دیدکان کاولمده نور چراغ رأی فتی عالمفروز
بر نظرده فهم ایدر مقصود ما فی البالنی اهل حاجت ایتسه رفع رقعهده عرض رموز
ایلر اسلوب حکیم اوزره بلا جور و ستم پادشاهه بهره بی شک بعد ازین جمع کنوز
لابد ایلر چشمهسار شفقتی اطفایه سعی کورسه ناکامان عصرک قلب پرسوزین هنوز
جویبار همتنده آسمان کمتر حباب قلزم جودی یاننده هفت دریا ما اکوز
یا الهی طول عمر و دولت جاوید ایله هر شبی قدر اوله اکه عید اوله بالجمله روز
کوش ایدوب نصیب دل اولدی نیزه باز کلک شوق ایتمشیکن سینهده رمح عجز وقف رکوز
دفتری شق اولدو شدی بر تاریخ پاک ثانیا بر مصرع پاکیزهده ایتدی بروز

کیم بو مصرع درکه هاتف دیدی تاریخن اودم
صاحب صدمژده جای دفتری بولدی هنوز

❀ تاریخ داماد شدن ابرهیم پاشا بسلطان احمد ❀

عالمه نشر فیوضات ایلیوب رب مجید حجله گاه غیبدن اولدی رخ شادی بدید

موج موج اولوب بحار بیکران انبساط / ایتدی بر در ساحل طبعی کف شوق جدید
نوعروس باختر اولوب تتق بند نشاط / فرقته بهجتله صاچدی اختران در نضید
زهره در دست ایلدی جام هلالی شوقله / چار طاق آسمانده ایتمکه عیش رغید
آتیلان صنعهٔ شهاب ایدوب فلک ترتیب سور / عرصه‌گاه شامده خیلی نجوم اوینار جرید
خانهٔ دل شوقله طولدی در خمیازه‌دن / غیری دست رد اولور شخص غمه سد سدید
تنکنای دهرده کسب ایلیوب خلق انشراح / رفته رفته باشلدی حل اولمغه عقد امید
بارک الله بو نه هنکام مسرت بخشدر / کاولمده هر ساعتی رشک آور ایام عید
اولدی انکشت قلم برفم تعجبله دوات / مخبر الهام باریدن طلبکار نوید
دیدی استکشاف ایدوب کویا اسمان حالله / باعث شادی ندرای موشکاف عقل و دید
بو خبر الهام ربانیدن اولدی آشکار / خامهٔ چابکروی ارسال ایدوب همچون برید

دیدی بشری لک جناب شاه عالم ایلدی
بندهٔ خاص حریم عصمته صهر جدید

نیجه شه سلطان هفت اقلیم اسکندر غلام / کیم درنده پادشاهان جهان عبد عبید
لوح کردونه بو وجه او زره سزا ثبت ایلیوب / وصف حالیسن عطارد ایلیه بیت القصید
عقل کل طبع و فلاطون رأی و افریدون حشم / فیلسوف حکمت آرای خردمند رشید
بحر نسل آل عثمانیده ظاهر اولمدی / خلق اوللدن نه صدف ذاتی کبی در فرید
داور عادل شه کامل خدیو صاف دل / عاقل حلال هر مشکل شهنشاه وحید
بوبکر صدق و عمر انصاف ذو النورین حلم / مرتضی صولت ولی کامل عالم مرید

ظل حق سلطان احمد خان غازیکم انک
مهر اقبال آستانندن اولور دائم بدید

هر کسک مقدار استعداد و ذاتیسین بیلور / فهم ایدنجه رتبهٔ عقلن ایدر قدرین مزید
بو یتر شاهد کمال دقت و ادراکنه / ایلدی بر عاقل و دانایی داماد سعید
لایق صهریت عصمتسرای سلطنت / محرم خاص اولمغه شایسته بر مرد رشید

احسن الخلق و وزیر آصف خاطر نواز / متقی صاحب کرم بر غیر کار رو سفید
خیر خواه سلطنت پاشای عالیمنقبت / اهل جود و اهل همت صاحب خلق حمید
نشئهٔ رایک کوریدی مست اولوردی بوعلی / شاد اولور کلدکچه نطقه روح حسان و لبید
پادشاه دهره داماد و مصاحب اولمغه / حاصلی هر وجهله احری او دستور وحید

ایلیه دامادینی سلطان عصمت شانینی
شاه عصر ایله معمر حضرت رب مجید

دشمن بدخواهنی محزون ایدوب شاهنشهک / دولت و اقبال ایله عمرین ایده حق بر مزید
داور دینی ظفریاب ایلیه باری خدا / اوله مقهور و مدمر جمله کفار عنید
لیلهٔ قدر زفاف اولدقده تاریخی ایچون / بکر طبعمله ایدرکن سامیا کفت و شنید
ناکهان مجموعهٔ غیبیهٔ الهامدن / جان مشامینه دو مصرع ویردی بو چون مشک بید
صورت اوج علادن مصرع اول کچوب / چون مه تام اولدی دلده مصرع ثانی بدید

اولدی ابراهیم پاشا صهر سلطان جلیل
شاهه داماد اولدی ابراهیم پاشای سعید

❀ تاریخ ولادت برای شاهزاده سلیم خان ❀

حمد لله ایتدی لطف خالق جان آفرین / عالم معنادن اظهار فیوضات عمیم
آشکار اولدی ورای پردهٔ تحقیقدن / لوح مرآت صفاده بر توضع قدیم
تنکنای دلده غیری قالمدی جای غموم / کایلدی فسحتسرای دهری بر شوق عظیم
آسمان انجمله وقف خندهٔ دندان نما / مهر و مه عرض ایتمده یوز شوقله روی بسیم
نخل دولتده آچلدی بر کل رعنا اینه / اسدی کلزار برازهار مشیتدن نسیم
بزم هستیده اولوب سر شیشه پیرای ظهور / ایتدی سرتاسر مشام عالمه نشر شمیم
مژده‌لر آفاقه چرخه دیده‌لر روشن هنوز / کیم سپهر سلطنتدن طوغدی بر نور جسیم
تاجدار سلطنت شاهنشه عالی نژاد / معدلت معتاد و کسری داد و اسکندر ندیم
پادشاه متقی اجرا کن امر اله / بندهٔ فرمان بر آیات قرآن کریم

جانشین مصطفی سلطان ظل الله کیم
مشعل حکمیله روشندر طریق مستقیم

رأی وتدبیری موافقدر کتاب وسنته
طرز وطوری دائما بر موجب شرع قویم

مسند آرای خلافت آب روی سلطنت
رونقبخش دین ودولت صاحب طبع سلیم

کاردان بیمعادل عادل پاکیزه دل
داور کامل خدیو عاقل وشاه حلیم

حضرت خان احمد غازیکه احسان ایلدی
آکه بر شهزادهٔ سعد اختری حی وقدیم

معدن صلب شهنشاهیدن اولدی آشکار
گوهر تابندهٔ دولتکه ماننده عدیم

مقدمیله تازه جان بولدی سپهر کهنه سال
کسب روح ایتسه نوله بو فیضله عظم رمیم

اولسه سرتاج سلاطین زمان شایسته در
اول یگانه گوهرک لالاسیدر خان قریم

صان درون هالهده ماه جهان آرا اولور
جلوه‌گاه جسمی اولدقجه مرصع مهد سیم

یا الهی سرو ذاتی گورمیوب باد خزان
طول عمر یله اوله پروردهٔ ناز ونعیم

قیل حبیبک حرمتینه دعوتم یارب قبول
ایلرم معلوم ذاتکدر نیازی عن صمیم

ایله سلطان احمدی شهزادگانیله معا
تخت دولتده کمال پیرا یارب الرحیم

لفظ ومعنا ایله سامی بنده تاریخن دیدی
گلدی گونه بیک یوز اوتوزده جناب شه سلیم

❀ برای تاریخ کتابخانه دردرون سرای همایون ❀

گزین پادشاهان ممالک آفاق
یگانه گوهر سرتاج آل عثمانی

ریاض سلطنتک نونهال اقبالی
سپهر معدلتک آفتاب رخشانی

وجودی ظل خداوند آسمان وزمین
جمالی پرتو خورشید صنع ربانی

او بهترین خواقین ملک عالم کیم
مسلم اولدی اکا شوکت جهانبانی

خدایگان سریر قلمرو شاهی
نقاوهٔ خلف دودمان اورخانی

شکوه بخش اقالیم سبعه کیم طوتدی
جهانی دبدبهٔ هفت جوش عنوانی

جناب حضرت سلطان احمد غازی

کادور خلیفهٔ شرع حبیب یزدانی

دیانت عمر ابن العزیز ایله موصوف
ابو علی سی ایدر محو غبطه اذعانی

کتاب وسنته قولی توافق اوزره تمام
خصال وشیمه‌سی بر نهج حکم قرآنی

علوم دین اهالی علمه رغبت ایدوب
همیشه عادتی کسب رضای رحمانی

یاپوب خلوص ایله بو دار علم زیبایی
جهانه ایلدی نشر صفای روحانی

کتابخانه بنا ایتدی حسبةً لله
ایدوب کمال ایله تعظیم شرع سبحانی

خوشا بنای مصنع که طرز مطبوعن
اولور گورنجه بو معمار عقل حیرانی

زهی رواق معلا طباق بیهمتا
که رسم دلکشیدر طرح طبع سلطانی

جداری رفعت ایله آسمانه همسردر
متانت ایله اساسی رصین بنیانی

سزا بو بیت کالک دو مصرع بابی
معشر ایلسه نه بیت چرخ گردانی

خزینه در حجراتی فنون شتایه
مثال کنز دل عالمان حقانی

سر ملائکه آسمانه افسر اولور
او قبه‌لر کیم ایرشمش سپهره حیطانی

چو خانهٔ دل نوراسنی رجال الله
فروغ شمس علوم ایتدی محض نورانی

بو گونه بر اثر دلپذیره حضرت حق
موفق ایلدی اول پادشاه ذیشانی

سرای پاک همایونده ایلدی انشا
بو جایگاه علوم سعادت ارکانی

بحرمت صحف انبیای چار کتاب
بحق علم شریف ووحی سبحانی

بنور ذات جناب محمد عربی
به علم فقه وحدیث وبه سر فرقانی

سریر دولت واقبالده مؤبد ایدوب
معمر ایله الهی او شاه دورانی

بنای دولتی معمور اولوب صفالر ایله
خللدن اوله مصون انتظام دیوانی

کمال صحتله شاهزادگانی ایله
اوله مقام خلافتده پیر نورانی

تمام اولنجه کتابخانه سامی بنده
سر تفکرینه چکدی چون گریبانی

دعا طریقی ایله راست دوشدی بر تاریخ
مبارک اوله بو دار الکتاب سلطانی

تاریخ فتح تفلیس

شهنشاه جهانگیر وخدیو مشرق ومغرب / که تأثیر صدای شوکتی عالمشمول اولدی
جناب حضرت سلطان احمد کیم رکابنده / پرستارانی شاه هند او زنگ هم مغول اولدی
وجودی پیشوای داوران اهل سنتدر / همیشه کاری حب چاریاران رسول اولدی
شه قدس ومدینه کسوه پوش کعبهٔ علیا / نوازشکار اهل بیت واولاد بتول اولدی
زماننده خلافت رتبه سین دعوا ایده‌کم قادر / شرافتله قدمله جمله دن اصل اصول اولدی
فروغ رایتی یاننده کنام عدمدر هپ / سلاطین دگر انجم بوشمس بی افول اولدی
طلوع کوکب اقبالنه شاهدیتر چونکم / سموت شرقه طول همتی وقف مثول اولدی
او شاه ربع مسکون ایلیوب تسخیر تفلیسی / رقاب گرجیان در طوق تسلیم وقبول اولدی
محمد اثر حمدا همت دارای عالمله / اویرلر پای اهل سنته جای وصول اولدی
بولوب سلطان دیننگ لشکری قوت سعادتله / روافض جمله پسماندهٔ ضعف ونحول اولدی
بودر امیدمز خلاق نصرت بخش عالمدن / که لطفی مؤمنونه بی نهایات حصول اولدی
اوله ضم ملک عثمانیه موروث اولان بلدان / بو حالات حاصلی مجزوم ارباب عقول اولدی
خدا شاهنشه آفاقی منصور ایده کیم دائم / درنده جیش همت فوج در فوج دخول اولدی
معمر ایده ذاتن دائما مقهور اوله خصمی / که عدلیله جهان آسودهٔ طرب ونکول اولدی
او دمکیم بو نوید مملکت پیرای نصرتدن / صماخ گوش دل درج لآلی نقول اولدی

هزاران حمد ایدوب تبریک ایله سامی دیدم تاریخ
آلوب تفلیسی سلطان احمد اعداسی ملول اولدی

تاریخ فتح نخجوان

داور عالم شهنشاهی امیر المؤمنین / پادشاه شرق وغرب اسکندر گردون جناب
پیشوای اهل سنت مفخر دین ودول / کامل پاک اعتقاد وخسرو دولتمآب
برگزین دودمان دولت عثمانیان / درسر تاج سلاطین عظام کامیاب

حضرت سلطان احمد بن محمد خانکیم

بندگان درکهیدر بهمن وافراسیاب

عقل واستعداد وتقوا وصلاحیله علم / همت وشوکتله ممدوح گروه شیخ وشاب
بوبکر صدق وعمر انصاف ذوالنورین حلم / شیر حق صولت خداوند ولایت انتساب
اول شهنشاه همایون بخت وکشورگیرکیم / طبعیدر روح لطیف مرتضادن فیضیاب
مهر عدلی سلطنت برجندن اشراق ایده‌لی / حسن تدبیرنده یوقدر ذره کار ناصواب
برسؤاله یرقومز گردنکشان عالمه / نص قاطع وش زبان تیغید حاضر جواب
اسه چوللرده نسیم عدلی کرم الفت اولوب / آهوان ایلر سر شیر نری بالین خواب
اویله ویردی اتحاد اضداده تمکندر اوله / حلقهٔ گرداب یم تنور پرسوز کباب
سلطنت دعواسنی ایده ملوک نو ظهور / نیجه قابلدر که اوله اول شهسواره همرکاب
صدر والای خلافتده اصیل وکامران / حضرت فاروقه اولدی عدل ایله نائب مناب
رتبه‌ده طهماسب ایله میر محمود بن ویس / بیریسی خرسنده سید بیریسی دربان باب
باعث آسایش عالم زمان دولتی / صلح ایله بولدی عمارت بو کهن دار خراب
شعله صالدی سربسر آفاقه نار هیبتی / موی در آتش کبی اعدا اولوب پر پیچ وتاب
شمدی از جمله ملاعین وروافض رفضه / هر طرفدن قیلدی ارسال جنود بیحساب
شیعه کیم عادتلریدر بغض اصحاب کرام / سیما صدیقه وشیخینه طعن ناصواب
حاشه لله کیم اوله انلرده حب اهل بیت / خاکسار قهر اوله یارب بحق بوتراب
چاریارک حرمتینه قیل خدایا انلری / جوش دریای عزیمتله غریق اضطراب
بودر امیدمز ایرانی یکسر فتح ایدوب / نه روان قالور نه تبریز وهرات اولور خراب
رافضیدن اخذ ایدر هپ مملکت موروثنی / روز وشب بودر دعامز ایله یارب مستجاب
ظلمت الحاد ورفضی محو نابود ایلیوب / نور بخش اوله فروغ رایتی چون آفتاب
مسند دولتده طول عمر ایله تأیید ایدوب / دور ایده بر وفق دلخواهی سپهر نه قباب
نخجوان تسخیرینی احسان ایدن حی لطیف / لطف ایده سائر قلاعن ده قریبا فتح باب

سامیا تبشیر برله فتحی تاریخن دیدم

نخجوانی آلدی سلطان احمد عالیجناب

❀ تاریخ فتح قلعهٔ روان ❀

ینه برفتح عالی آشکار اولدی مبارکباد ظهور معجزات مفخر عالم محمدله
تعالی الله عجب نصرت عجب فتح جزیل اولدی کمال همت خان احمد ابن خان محمدله
النندی حصن والای روان یعنی روافضدن هجوم لشکر شاهنشه جمشید مسندله
فزون ایله الهی عمرینی اقبالنی دائم که عالم امن وراحت بولدی اول شاه مؤیدله
همیشه ایله دین ودولتی معمور وآبادان او سلطان همایون بخت شاهنشاه امجدله
نوید فتحن اول حصن معلانک اشتدکده خیال ایلر ایکن تاریخ پاکک شوق بیحدله
جناب چاریارین فیضی ایله ایکی مصرعده موفق اولدی طبعم چار تاریخ سرآمدله
ایکی تاریخ اولوب هر مصرع پاکیزه سی اول قلم اظهار صنعت ایلدی بو بیت اسعدله
مقدم مصرعک ثانیسی ایله نقطه سز حرفی سکز تاریخ اولدی صرف فکر طبع ارشدله
دو مصراعن حروف جوهریسن جمع ایدوب خامه ینه تاریخ زیبا اولدی فیض وقت اسعدله
بو بیت دلکشا درکم ایدر سامی قولن اتحاف ابو الفتح زمان اول پادشاه صاحب عدله

روان پاکی اصحاب اولدی ممنون جمله ای دل
روان آلندی اعلا همت سلطان احمدله

الهی ایله سلطان جهانی دائما منصور ‖ عدوی دولتن مقهور ایدوب بالجمله الحاصل

بو عالی فتح ایچون سامی بوده تاریخ بالادر
قیلوب فرمان روانی آلدی سلطان احمد عادل

❀ تاریخ دیگر برای فتح روان ❀

شه کشورکشا سلطان پرهمت کیم اتمشدر خلافت تیرینی حق تعبیه طبع شریفنده
جناب شاه عالم حضرت خان احمد غازی که خسرولر درجونده اولدی لطف امیدنده
شهنشاه معظم کیم دکلدر فروشوکتله جم وکاوس ودارا رتبهٔ عبد عبیدنده
بلند ایوان طاق عدلنه بکزردی بالجمله ثبات اولسیدی گر اسکندرک سد سدیدنده

اودکلو دست عدلی چکدی خصمه تیغ فاروقی که غیری قالمدی طاقت دل سخت عنیدنده
ترابیلری محو ایتدی بیم صدمهٔ قهری نه جانی وار ظهوره شاه گمراه بلیدنده
مجالی قالمدی آرامه هیچ ضعف فلاکتله قزلباشک رئیس جیش مردود طریدنده
زبون اولوب روانی ایلدی تسلیم آخرکار براسم بی مسما قالدی جسم نابدیدنده
روان حصنی ینه اولدی نصیب لشکر اسلام خدا معمور ایده شاهنشهک عهد سعیدنده
محصل ایلدی شاهنشه آفاق اصحابک روان پاکنی خشنود بو فتح جدیدنده

سؤال ایتدم دیدی سامی بو نوعه دوشدی بر تاریخ
روان النندی سلطان احمدک عصر سعیدنده

❀ تاریخ مصنع ❀

دو جهتک هر برینه بر عنایت آرزو سیله ‖ سکز وجهله تاریخ ایلدم بو بیت همواری

روانی همت ایله الدی سلطان احمد اعدادن
ینه فتح جدید اولدی همایون ایلسون باری

اولک احادی ثانینک عشرات ومأتی ایله اولک عشراتی ثانینک احاد ومأتی ایله
اولک مأتی ثانینک احاد وعشراتی ایله اولک احاد وعشراتی ثانینک مأتی ایله
اولک احاد ومأتی ثانینک عشراتی ایله اولک عشرات ومأتی ثانینک احادی ایله

مصرعلر دخی تاریخدر سکز وجه بویله تمام اولور

❀ تاریخ قصر نو بنیاد ❀

جناب حضرت سلطان عالم خان احمد کیم دردولتمای رشک چرخ چارمین اولدی
ایدوب بو مسند پاکیزه نک بنیادینی فرمان یاپلدی حق بو کیم بر تخت زیباشه نشین اولدی
نگاه التفاته واقعا محتاج ایمش بویله بو منزل کیم نشیمنگاه شاه کامبین اولدی
تعالی الله زهی اورنک مطبوع همایونکم محل دلکشا طرح جدید نازنین اولدی
عجبمی اولسه معمار خرد مفتون وحیرانی که نوایجاد طبع شهریار خرده بین اولدی
سزادر جلوه گاه پادشاه نامدار اولسه مصنع طرحله مانندهٔ نقش نگین اولدی

رسوم نازکی سرمایهٔ دیوان شوکتدر   لطافتله یاپلمش شاه بیت نو زمین اولدی
مشیر پیشگاه منظر پدر ساحهٔ اقبال   اساس نردبانی صحن فردوس برین اولدی
مجدد جالمردن پرتو نقش نکارندن   شعاع شمس تابان شرمله سر در زمین اولدی
اوپر تار مشبک طرهٔ بام لطیفنده   مثال شانهٔ گیسو نواز حور عین اولدی
همایون صفهٔ صدر الصدور سلطنتدر بو   مفرح بیبدل مقصورهٔ دولتقرین اولدی
بو قصری ایله یارب دائما معمور و آبادان   که سلطان جهان انده سعادتله مکین اولدی
درونده کمال بیر اوله شهزادگانیله   که ذات پاکی دهره لطف رب العالمین اولدی
معمر اوله طول عمریله ذوق سرتله   شب و روز ایتدیکم حقدن بو دعوت گزین اولدی
تصور ایلر ایکن بالبداهه وقت اتمامن   بو مصرع زیب نوک خامهٔ فیض قرین اولدی

دیدی تاریخنی عبد حقیر درکهی سامی
مقام شاه عالی جایگاه دلنشین اولدی

تاریخ ولادت شهزاده ابراهیم ابن سلطان احمد

هزاران مژده لر کیم گنج الطاف المهیدن   نمایان اولدی بر در جهان پیرایهٔ تعظیم
بنه عالمده بر نور مجسم طوغدی مهر آسا   سپهر سلطنتدن اولدی پرتو داده هفت اقلیم
تولد ایلدی صلب جناب خان احمددن   جلیل القدر بر فرزند صاحب افسر و دیهیم
شهنشهزادهٔ عالینسب خورشید اختر کیم   ثریادر اکا آویزهٔ گهوارهٔ تکریم
دکل جرم قمر سرشتی اقبالی ایچون ایلر   عطارد شمعدن آماده لوح مکتب تعلیم
اودمکم زیور گلبستر مهد وجود اولدی   جهانه سر بسر فیض نشاطی ایلدی تعمیم
کلنجه مسند ناز و نعیمه قیلدی دوش و دوش   در آغوش ایتمکه عز و سعادت بربرین تقدیم
همیشه طول عمریله وجودین حضرت الله   مصون ایده خطالردن بحق سورهٔ حمیم
دخی شهزادگانیله جناب داور دهرین   خدا سلک اللآل دولتینی ایلیه تنظیم
شرفبخش اولوب اولدقده صدشو قیلهای سامی   ایدرکن لوح دلده صورت اندیشه لی ترقیم

دعا ایدوب دیدم بو مصرع یکتا ایله تاریخ

وجوده گلدی یارب پیر اوله شهزاده ابراهیم

تاریخ ولادت سلطان سیف الدین

معظم پادشاه مسندارای جهانگیری   که ذات بی نظیری اولدی رونقبخش ملک و دین
یگانه گوهر سرتاج نسل آل عثمانی   سزاوار خلافت آبروی دولت پیشین
ملوکک سرفرازی حضرت خان احمد غازی   کیم اسکندرله دارا کورسه داراتن ایدر تحسین
اولوب جرم خردله دادگستر جمله آفاقه   سراسر ویردی آسایش او شاهنشاه عدل آیین
اویوتدی عالمی اولوب نسیم عدلی رضابخش   ایدر آهوی شمعدی شیر غرنده سر بالین
عجب سلطان عادل داور ذیشان عاقلدر   که بحرنی همتی ایلر جهاندن فتنه یی تسکین
خدا بردم جدا گوسترمسون تخت سعادتدن   که ذاتنده سریر دین و دولت اولدی با تمکین
جهان طوردقجه طورسون طول عمریله صفالرله   نه نور فخر عالم ناصره الله اوله آمین
جهانه گلدی بر شهزادهٔ سعد اختری حالا   که ویردی فرو بهجت مقدمی دهره چو فروردین
گشاده ایلدی خاطرلری گلزار عالمده   نسیم مژدهٔ تشریفی مانند گل نسرین
زهی شهزادهٔ عالینسب کیم اولدی مهدنده   مرصع جوهرین آویزه لر چون خوشهٔ پروین
اگر جفت اوله اتحاف ایلریدی دایهٔ گردون   هلالن ایتمکه دو پایهٔ گهوارهٔ سیمین
معمر ایلیه شهزادهٔ والاگهرلرله   خداوند جهانی حضرت خلاق ما و طین
اوگوهرلر اولوب صندوق درج حفظ باریده   ایده سلک لآلی دولت شاهنشهی تزیین

دیدم کوشش ایلینجه سامیا تاریخ میلادین
جناب خان احمددن وجودی بولدی سیف الدین

تاریخ وزارت محمد بک ابن ابراهیم پاشا

مسندارای صدارت زیب بخش سلطنت   داور صاحب کرامت پادشاه بی نظیر
حضرت سلطان احمد خان ثالث کیم انک   درگه والا سید رشاهان آفاقه مصیر
آفتاب رونق افروز سپهر عز و شان   کیم فروغ رأی و تدبیریله عالم مستنیر
هر اموری نخبهٔ اصحاب عقل دوربین   امر و فرمانی مدار گردش چرخ اثیر

هر کیمک طبعنده استعداد اصلی فهم ایده
اول شهنشاه جهان پیرایه گردون سریر

رتبه سن ترفیع ایدوب اقبال ایله اجلال ایله
ایلر البت همت شاهانه سی لطف کثیر

شمدی از جمله کوروب ذاتنده استحقاقنی
بر وجود نازنینی ایلدی صدر مشیر

صدر عالیشاننک فرزند والا رتبه سن
قیلدی لبس خلعت اقبال ایله پیرایه گیر

آصف و داماد ذیشانی وکیل مطلقی
صدر اعظم یعنی ابراهیم پاشای دلیر

ذاتیدر پیرایه مسند رشد و سداد
کاولدی تدبیر ایله دهرک کار دشواری یسیر

پادشاه دین و دولت قدرنی حقا بیلور
کیم وجودیدر جهانه محض الطاف قدیر

چونکه قول معتبر دراولدی سرمایه
میر مخدوم جلیل القدرینی ایتدی وزیر

خلعت جاه وزارت قدرینه شایسته در
کیم اصالتله اودر الحق وزیر ابن وزیر

والد روشن ضمیر ایله معا اوله لر
کسب انوار ایلدکجه مهردن ماه منیر

بیری بیرندن مثال فرقدان دور اولمسون
کوستره حق صدر اعظم حضرتینه آنی پیر

سامیا بو در دعای خیرمز هر روز و شب
جمعنی آفاتدن محفوظ ایده حی و قدیر

شوقله چرخ اتسه گرتا جن سزا تاریخ ایچون
اولدی دولتله محمد بیک وزیر ابن وزیر

❀ تاریخ بنیاد قصر سعد آباد ❀

داور عالم شه اعظم خدیو محتشم
کشور دهرک یگانه پادشاه امجدی

حضرت خان احمد ثالث که فر و شوکتی
شهرت اسکندر و دارایی گمنام ایلدی

آل عثمانک گزیده تاجدار سروری
دولت و دینک شهنشاه معلا مسندی

اویله بر سلطان ذیشاندر که عقل و رشد ایله
چرخ دورندن بری مثلی جهانه گلمدی

پادشاهان سرافرازان بحر و بر سزا
اولسه لر کمتر غلام پای تخت سرمدی

سلطنت دعواسنه عهدنده کیم قادر آنک
یافث ایله نوحه دکدر دولت جد بر جدی

اول خداوند مهندس طبع و افلاطون خرد
کاولدی جامع جمله استعداد ذات امجدی

التفاته صحن کاغدخانه یی کوردی محل
اول تماشاگاهه اقبال ایتدی طبع ارشدی

دورعدلنده قلوب شاعران وش دائما
هر محلک چونکه معمور اولمسیدی مقصدی

بویله بر وادی دلکشا شایسته کیم متروک اوله
شن و آباد اولدیغن طبع شریفی استدی

آصف داماد ابراهیم پاشایه اودم
رسمنی تفهیم ایدوب تأسیسنی امر ایلدی

سعی ایدوب بر موجب فرمان او صدر بی نظیر
اویله طرح ایتدردی کم عالمده بر فرد ایتمدی

حرق و خفر ایتدردی بر نهری میانن قیلدی بند
ایلدی مبنی دو حوض اوزره بو قصر مفردی

بویله بر قصر مصنعله ایکی حوض کبیر
جنته دوندردی حقا کیم بو جای اسعدی

سیر ایدن مرمر ستونلرله بو قصر دلکشی
یاد ایدرمی دلبر سیمین دل موزون قدی

فلکه زرین افسر زیب سقفی آفتاب
اطلس چرخ اولسه لایقدر قماش مقعدی

پادشاهه حق مبارک ایلسون بنیادینی
اوله همواره فزون عیش و صفای ارغدی

سامیا کوش ایلیوب تکمیلنی تاریخ ایچون
دقت ایلرکن بقانون حساب ابجدی

راست گلدی سویلدم بو مصرعی تحسین ایله
رسمی نازک قصر سعد آباد سلطان احمدی

❀ تاریخ دلگشای قصر سلطان در سعد آباد ❀

شهنشاه معظم تاجدار کشور عالم
سکندر تخت دارا بخت خسرو رخت کسری داد

جناب پادشاه بحر و بر خان احمد ثالث
کیم اولدی امرینه سر جمله شاهان جهان منقاد

اوشاهنشاه هفت اقلیم کیم شوکتله دولتله
سلاطین عظامی درکهنده ایتدی استعداد

خداوند خرد چاکر جهانبان فریدون فر
شه روشن گهر رونق ده دیهیم استعداد

پناه دین و دولت مقتدای فرقه امت
رهین جود و همت تکیه ساز مسند اجداد

جهاندار و بهمن خاقان چرخ اورنگ مهر افسر
هنرور پادشاه بی نظیر و مکرمت معتاد

غبار آستانی کیمیا بخش سعادتدر
کمینه گرد راهی کحل چشم زمره امجاد

حضیض سدرهٔ رفعتمانی اوج استقلال	کنار آستانی باعث آسایش افراد
اوشاهنشه که ویر مسندرا کاخلاق بی همتا	کمال رشد وادراک و وقار و عقل واستعداد
مثال شیر وشکر فطرتی حکمتله آغشته	فطانتله سرشت پاکنی حق ایلمش ایجاد
شمار اولمق نه ممکن طبع دراکنده کی فطنت	نهادنده کمالاتی دکلدر قابل تعداد
خصوصا طرح بنیاد ایلمکده طبع چالاکی	حکیمانه مهندس پیشهٔ اسلافدن مزداد
نه ایمش طرح استادانهٔ طبع همایونی	بیلور بو قصر زیبایی تماشا ایلین استاد
عجب زیبنده رسم دلکش اولدی پادشاهانه	مفرح صحن کاغدخانه ده بو قصر نو بنیاد
نه جانی وار نقوش طاقنی رسم ایلیه مانی	نه قادر قیل قلمله ایتمکه تصویرینی بهزاد
بو قصرک وار ایسه جنتده بلمم شبه ومانندی	هله دنیاده ناممکندر ایتمک مثلنی انشاد
سلیمان تختیدر کیم چار اژدر پاسبان اولمش	قرین اولمق نه ممکن اکه کید دیدهٔ حساد
نوله دل دوکسه هر برلوله سی چون حوضه دائم	لسان حال ایله اولمقده کویای مبارکباد
شهنشاه جهانی طول عمر ایله صفالرله	دروننده ایده خلاق عالم دائما دلشاد
دیدم تکمیل واتماننده الهام الهیدن	ایدرکن مصرع تاریخنک انشادین استمداد
بو ایکی مصرعک هر بیری تاریخ اولدی ای سامی	اید نجه مصرع ثانی یه اول مصرعی امداد

فرح افزا قصر سعدآباد سلطان احمد عادل
بو نو قصر اوله سلطان احمدک طرحیله سعدآباد

❀ تاریخ ولادت شهزادهٔ سلطان نعمان ❀

یکانه پادشاه هفت کشور خسرو عادل	که نامی زیب لوح منقبتدر چرخ نه طاقه
جناب حضرت خان احمد غازیکه اوصافی	یازلمشدر جهانده جمله موجود اولان آفاقه
خدای عز وجل برشاهزاده ایلدی احسان	در پاکیزه وش اول داور زیبنده اخلاقه
سپهر سلطنتدن طوغدی بر نور مجسم کیم	طلوع آفتاب آسا ضیابخش اولدی آفاقه
زهی شهزادهٔ عالی کهر کیم پرتو حسنی	اولوب غالب فروغ مهر پر انواری اشراقه
عذاری ورد کلزار سعادتدر دو رخساری	مشابه لالهٔ نعمان سلطانی براقه

اولوب پیرایه سلکک طول عمره کوهر ذاتی	همیشه رونق افزا اوله کنج حفظ خلاقه

دیدم تبشیر برله سامیا تاریخ مولودین
جهانه مژده لر شهزاده نعمان کلدی آفاقه

❀ تاریخ فوت زلیخا ❀

عجب کیمدر که برحال اوزره دائم	صنوبر باقی قالور دار فنایه
کرک بای وکدا کر مرد و زندر	قویوب کتدی جهان بی وفایی
دکلدر کمسه یه باقی چو عالم	بولور عقبایه عزم ایدن بقایی
ایدن راحت بو دنیاده او در کیم	مساوی عد ایده غمله صفایی
فلک خاکیله یکسان ایتدی سیر ایت	او زیبا دختر حورا لقایی
او نورسس غنچه یی آزرده ایتدی	اوروب دست اجل خار جفایی
یری زیر تراب اولدی اکرچه	مقام ایتدی بهشت جانفزایی

وفات ایتدکده هاتف دیدی تاریخ
زلیخانک اوله فردوس جایی

❀ تاریخ فتح همدان ❀

داور اعظم وافخم شه خورشید علم	مسندافروز حشم خسرو جمشید نشان
جانشین خلفا مالک شمشیر غزا	رأیت افراز و غاصف شکن و قلعه ستان
مظهر لطف خدا حضرت سلطان احمد	مملکت کیر مؤید سر شاهان جهان
هفت اقلیمه یدی بحر کهرپاش کرم	قافدن قافه کفی کانی لطف واحسان
او خداوند معظم که خدای متعال	ایلمش درکهنی شاهره کهف امان
حکم فرمای عرب پادشه روم وعجم	رام در امرینه سر جمله خواقین زمان
تیغ سرتیزیدر اعدایی پریشان قلیجی	حسن تدبیری جهانه سبب امن وامان
بو یادی قانه قزلباشلرک کله لرین	بحر خون اوزره حباب اولدی سر سرخسران
حبذا صولت شیرانهٔ شاهنشاهی	کایلدی شیعهٔ مرداری پریشان چوکان

بارك الله نه كرامت نه مهابت دركيم	تختگاهنده ایكن اول شه اقليم ستان
یوزقوناق راه بعیده ایدوب ارسال جیوش	ضرب دستی ایله ویران اوله مملكت ایران

حق بو كیم آصف داماد شهنشاه جهان
ایتدی بو كارده چوق تمشیت بی پایان

خیرخواهانه ولی نعمتنه خدمت ایدوب	روز و شب ایتمدی تدبیرده قطعا نقصان
ایدوب آماده مهمات ولوازم نه ایسه	قلمدی صرف تدارككه تسامح برآن
حاصلی بویله اولوراشته وكیل مطلق	كیم صداقتله ایده خدمت شاه دوران
ایلیوب شاه جهان ایله معمر ذاتن	ایده تدبیرنی تقدیره موافق یزدان
دشمن دولتی همواره اولوب نفرتیاب	خصم بدكارلره اوله رهین خذلان
رافضی رفعنه چونكم اوده آفاقك	ایلدی همت شاهانه سی دلده هیجان
بنده سی والی بغدادی ایدوب سرعسكر	ایتدی سرحده یقین یرلری فتحه فرمان
سی ایدوب اولدخی برموجب امر عالی	اولدی بومصلحت اتمامنه دامن بمیان
اولا حصن حصین همدانی صاردی	ایتدی محصورانی چون هالهٔ ماه تابان
جیش انجم عددی سنی پاكیزه نهاد	برج وبارولرنی آلدیلر اورتایه همان
خانمان سوز روافض اوله رق هرسودن	اوردیلر طوب وتوفنك خمبرهٔ شعله فشان
یاندی نار غضب حقه تبرا ایلر	كویا جند سروش ایلدی رجم شیطان
همت شاه جهانگیر فریدون فرایله	سهل مدتده ظهور ایلدی فتح همدان
نیجه نصرتلره مظهر اولوب اول داوردین	متمین اوله بو فتح جلیل العنوان
فتح تبریزورواني دخی ایدوب تسهیل	عنقریب ایلیه الله تعالی احسان
دولت وعمرنی افزون ایده حق عز وجل	اوله اوقاتی مسرتله همیشه گذران
كوش ایدنجه خبر فتح وفتوحی سامی	شوقیله مصرع تاریخن اولوركن جویان

كلدی تبشیرنه اوچلر دیدیلر تاریخن
همدان بلده سن الدی عجمك احمدخان

❀ تاریخ فتح بلدهٔ تفلیس ❀

پادشاه ربع مسكون شهریار شرق وغرب	حضرت سلطان احمدخان ملوكك ارشدی
فن استعداده اول فیلسوف كاملك	بو علیدر مكتب ذهننده طفل ابجدی
حكمران رومدر سلطان اعجام وعرب	ذات وذیشانیله فخر ایلر خلافت مسندی
رافضیله كرجی خنزیری خیانت ایلیوب	خیر وشری بلمیوب فهم اتمدی نیك وبدی
حضرت سلطان سلیم خان وسلیماندن بری	شیروان اقلیمنه كمسه تعدی ایتمدی
غیرت ایتدی اول شهنشاه سلیمان اقتدار	مالك الملكه تضرع قلدی نصرت استدی
زیور حسن قبول اولدی دعاسی عاقبت	ایردی دركاه الهیده حصوله مقصدی
بارك الله قوت بختیله اول سلطان دین	همت ایتدی روح اجدادینی احیا ایلدی
بویله برعنقای قاف همتك چوقمی اگر	قبضهٔ تسخیره السه ربع مسكونی یدی
مهر وماه اولدقجه پرتو بخش افلاك وزمین	توام اولسون نور توفیق ایله بخت اسعدی

چاریار امداد ایدوب دیدم انك تاریخنی
بلدهٔ تفلیسی آلدی امر سلطان احمدی

❀ تاریخ صلح اشرف خان ❀

پادشاه بحر وبر اسكندر گیتی ستان	وارث والانژادی دولت جد برجدك
حضرت خان احمد غازی ثالث كیم اولور	خاكپایی تاج اقبالی ملوك امجدك
كاسهٔ دریوزه ایتسه افسرین فغفور چین	آستاننده سزا اول شاه گردون مسندك
تاجدار مملكت پیرایه كیم دركاهیدر	مطلع خورشید عالمتاب بخت سرمدك
فتنه وآشوبی سرتاسر جهاندن رفع ایدوب	ویردی حكمن حق بو كیم بو تختگاه اسعدك
حمدلله اولدی تدبیر یله آسایش پذیر	عهد انصافنده عالم اول خدیو ارشدك
آشتی لی شفقتی جنكه اوزره ترجیح ایلیوب	امتیازین خلقه بلدردی بنه نیك وبدك
شمدی ازجمله نیاز صلحنی ایدوب قبول	كچدی جرم سابقندن فرقهٔ بدمقصدك
اولیجق افغانیانه لطف ایدوب فریادرس	اولدیلر سیفندن آسوده شه جم مقعدك

حق خطالردن امین ایتسون وجود پاکنی   طول عمر ایله اوشاهنشاه عالی مسندک

همله اشرف خانه تاریخ اولدی ایلرکن حساب   سامیا هر مصرعی بو بیت پاک مفردک

عفو ایله جرمک قبول ایتدک نیاز بیحدک

اولدی اشرف صلح ایدوب محکومی سلطان احمدک

❀ تاریخ طغراء غراء زیبا ❀

ممدوح جهان منشی وصاف جناب   چکدی بو نشانی همچو سلک درناب

سامی دیدم اکه بو یله تاریخ لطیف

طرح قلم پاک رئیس الکتاب

❀ تاریخ بنیاد تکیهٔ حاجی بیرام ولی ❀

بارک الله خانقاه حاجی بیرام ولی   کیم انک قطب اولدیغنده یوقدر اصلا اشتباه

مظهر فیض طریقی شیخ همت حضرتی   بو مقامی ایلمشدر جای اذکار اله

عالم قدسه ایدنجه رحلت اول پیر عزیز   اولدی فرزند نجیبی جانشین خانقاه

اول وجود پاک مستثنادخی نیجه سنین   بو محلده سالکانی ایلیوب پر انتباه

غرق انوار تجلی ایلدی ارشاد ایله   دللرندن ماسوا ظلمتلرین ایتدی تباه

سیر لاهوت ایلیوب بو عالم ناسوتدن   ایدیجک انلر دخی ملک بقایه عزم راه

اولدی مستخلف اکا مخدوم عالی کوهری   مهر لطفندن ایدوب کسب ضیا مانند ماه

فیض پیران طریقت نور سر والدی   اولدی ذاتنده عیان چون آفتاب صبحگاه

یعنی ممدوح السیر شیخ ابن شیخ عبد الصمد   عارف بالله دانای فضیلت دستگاه

ایلیوب تجدید اساسندن بو والا تکیه یی   ایلدی تحسین وساباش اکه اهل فقر وجاه

حق بودرکیم رسم پاکی دلنشین وبی نظیر   قصر جنتدن نمونه اولدی بو توحیدگاه

اویله روحانیتی وارکیم اولور انواره غرق   سجده گاهنده ایدنلر صد قله وضع جباه

مهبط نور تجلیدر کشاده روزنی   سایه صالمشدر اکا بال سروشان اله

فی المثل بر ورد رعنای نهال عشقدر   کیم فلک ایتمه سزا در زیب دستار کلاه

مورد شوق وصفادر مدخل فیض وعطا   مدعایه ایکی باب دلکشا سیدر کواه

شوق وذوق ووجد وحالتله صفای قلبله   طول عمر ایله معمر ایده بانیسین اله

سامیا تاریخی دوشدی ابتدا اتمامدن

همت عالی ایله یاپلدی زیبا تکیه گاه

❀ تاریخ بنیاد دار الضرب ❀

ملوکک نامداری عالمک شاه ظفرکاری   که ذاتنک ایلمش باری گزین دولت واجداد

جهان ملکینه وارث حضرت خان احمد ثالث   نظام کونه باعث داور جمجاه کسری داد

اوشاهنشاه عدل آیین اورنک سعادتکم   عدالت پیشه درعهدنده گردون ستم معتاد

خداوند سکندر چاکر ودارا جلادتکم   تنزل ایلمز ایتمکله دارای استعباد

نه کونه قابلیت وار ایسه ذاتنده پیدادر   وجودین ایلمش حق نسخهٔ کبرای استعداد

او سلطان جهانکم بندگانی آستاننده   کیمینک والی مصر ایلرکیمنی حاکم بغداد

ایالتلرکه حالا قوللرین تعیین ایدوب ضبطه   سلفده اولدی جای سلطنت بر وجه استعداد

همدان گنجه تفلیس وروان شروان وتبریزک   اهالیسیله ایران ملکی بکسر امرینه منقاد

خصوصا یثرب وبطحاده حکمن ایلیوب اجرا   ایدر انصافی روح پاکنی پیغمبرک دلشاد

مقامی پست اولور البت حضیض آستاننده   ندکلو ایتسه مهر زمرهٔ افغانیان فریاد

منابر خطبهٔ اذکار نامیله فلک پایه   دراهم بولدی نقش سکه سندن عزت مزداد

اولدی سکه سی کشور بکشور روی دنیایه   دعای خطبه سن هر مملکتده ایتدیلر اوراد

شمار اولمق نه ممکن نقد دار الضرب احسانی   شهاب وانجمله چرخ اقچه دوکسه ایده مز تعداد

نتیجه سکه یی مرمرده قازدی فرط همتله   اوخاقان همایون بخت وشاهنشاه بی انداد

زمان دولت آسایش افزای سعیدنده   یاپلدی قالمدی عالمده برجای خراب آباد

قباب آسمانه ایلدی پیوسته بالجمله   بو دار الضرب والاطاق رعنایی ایدوب بنیاد

وکیل مطلق داماد ابراهیم پاشا کیم   اساسندن اودم فرمان ایدنجه ایتمکه انشاد

اوده فکر متین ودقت رای رزینیله   ایدوب بو کارک اتمامنده بذل وسع استعداد

حق خطالردن امین ایتسون وجود پاکنی … طول عمر یله او شاهنشاه عالی مسندك
همله اشرف خانه تاریخ اولدی ایلرکن حساب … سامیا هر مصرعی بو بیتك باك مفردك

عفو ایله جرمك قبول ایتدك نیاز بیحدك
اولدی اشرف صلح ایدوب محکومی سلطان احمدك

❀ تاریخ ظغرا غراو زیبا ❀

ممدوح جهان منشی وصاف جناب … چکدی بو نشانی همچو سلك درناب

سامی دیدم اکه بویله تاریخ لطیف
طرح قلم پاك رئیس الکتاب

❀ تاریخ بنیاد تکیهٔ حاجی بیرام ولی ❀

بارك الله خانقاه حاجی بیرام ولی … کیم انك قطب اولدیغنده یوقدر اصلا اشتباه
مظهر فیض طریقی شیخ نامت حضرتی … بو مقامی ایلمشدی جای اذکار اله
عالم قدسه ایدنجه رحلت اول پیر عزیز … اولدی فرزند نجیبی جانشین خانقاه
اول وجود پاك مستثنادخی نیجه سنین … بو محلده سالکانی ایلیوب پر انتباه
غرق انوار تجلی ایلدی ارشاد ایله … دللرندن ماسوا ظلمتلرین ایتدی تباه
سیر لاهوت ایلیوب بو عالم ناسوتدن … ایدیجك انلر دخی ملك بقایه عزم راه
اولدی مستخلف اکا مخدوم عالی گوهری … مهر لطفندن ایدوب کسب ضیا مانند ماه
فیض پیران طریقت نور سر والدی … اولدی ذاتنده عیان چون آفتاب صبحگاه
یعنی ممدوح السیر شیخ ابن شیخ عبد الصمد … عارف بالله دانای فضیلت دستگاه
ایلیوب تجدید اساسندن بو والا تکیه یی … ایلدی تحسین و شاباش اکه اهل فقر و جاه
حق بودر کیم رسم پاکی دلنشین و بی نظیر … قصر جنتدن نمونه اولدی بو توحیدگاه
اوله روحانیتی وارکیم اولور انواره غرق … سجده گاهنده ایدنلر صد قله وضع جباه
مهبط نور تجلیدر گشاده روزنی … سایه صالمشدر اکا بال سروشان اله
فی المثل بر ور در رعنای نهال عشقدر … کیم فلك ایتمه سزا درزیب دستار کلاه

مورد شوق و صفادر مدخل فیض و عطا … مدعایه ایکی باب دلگشا سیدر گواه
شوق و ذوق و وجد و حالتله صفای قلبله … طول عمر یله معمر ایده بانیسین اله

سامیا تاریخنی دو شعری ابتدا اتمامدن
همت عالی ایله یاپلدی زیبا تکیه گاه

❀ تاریخ بنیاد دار الضرب ❀

ملوکك نامداری عالمك شاه ظفر کاری … که ذاتك ایلمش باری گزین دولت اجداد
جهان ملکینه وارث حضرت خان احمد ثالث … نظام کونه باعث داور جمجاه کسری داد
او شاهنشاه عدل آیین اورنك سعادتکم … عدالت پیشه درعهدنده گردون ستم معتاد
خداوند سکندر چاکر و دارا جلادتکم … تنزل ایلمز ایتمکله دارای استعباد
نه گونه قابلیت وار ایسه ذاتنده پیدادر … وجودین ایلمش حق نسخهٔ کبرای استعداد
او سلطان جهانکم بندگانی آستاننده … کیمك والی مصر ایلرکیمی حاکم بغداد
ایالتلر که حالا قوللرین تعیین ایدوب ضبطه … سلفده اولدی جای سلطنت بروجه استعداد
همدان گنجه تفلیس و روان شروان و تبریزك … اهالیسیله ایران ملکی یکسر امرینه منقاد
خصوصا یزب و بطحاده حکمن ایلیوب اجرا … ایدر انصافی روح پاکنی پیغمبرك دلشاد
مقامی پست اولور البت حضیض آستاننده … ندکلو ایتسه میر زمرهٔ افغانیان فریاد
منابر خطبهٔ اذکار نامیله فلك پایه … دراهم بولدی نقش سکه سندن غرت مزداد
اورلدی سکه سی کشوربکشور روی دنیایه … دعای خطبه سن هر مملکتده ایتدیلر اوراد
شمار اولمق نه ممکن نقد دار الضرب احسانی … شهاب و نجمله چرخ اقچه دوکسه ایده مز تعداد
نتیجه سکه یی مرمرده تازدی فرط همتله … او خاقان همایون بخت و شاهنشاه بی انداد
زمان دولت آسایش افزای سعیدنده … یاپلدی قالمدی عالمده برجای خراب آباد
قباب آسمانه ایلدی پیوسته بالجمله … بو دار الضرب و الاطاق رعنایی ایدوب بنیاد
وکیل مطلق داماد ابراهیم پاشا کیم … اساسندن اودم فرمان ایدنجه ایتمکه انشاد
اوده فکر متین و دقت رأی رزینیله … ایدوب بو کارك اتمامنده بذل وسع استعداد

بو رسم دلنشین وطرح عالی وزره یاپدردی اودستور مهندس طبع اودانای کرم معتاد
تعالی الله عجب بنیاد مرصوص اولدی شاهانه که مثلن یاپمغه قادر دکلدر صدهزار استاد
مفرح طرز مطبوع وصفا بخش دلارا جای کیم ایلرسه نظاره خاطری غمدن اولور ازاد
شفق نار ونقود سیم وزر نجم درخشاندر او طاق وقبه لر گویا بروج آسمان بنیاد
اولور خورشید وماهک اجتماعی برج واحدده درونده زر براق وسیم اولدقجه پرتوزاد
ایرشدی تاجداری قبه سینک تاجدار ایتدی سرفراز ایلدی چرخی او بنیاد بهین ایجاد
معمر ایلیوب سلطان دهری طول عمر ایله جناب حضرت خلاق بیهمتای بی اضداد
مشید ایلیه طاق بلند ایوان اقبالن اوله ویرانه خذلان قلوب دشمن وحساد
دم تکمیل واتمامنده اول بنیان عالینک ایدرکن خامه الهام جناب حقدن استمداد

اودم تاریخنه سامی بویله دوشدی مصرع یکتا
یاپلدی سکه گاه آل عثمانی مبارک باد

❀ تاریخ چشمۂ باب همایون از آثار سلطان احمد ❀

صد بارک الله بارک الله اول شه پرجوده کیم دستی جهانی ایلدی مستغرق بحر عطا
اول پادشاه بحر وبر خاقان اسکندر اثر صاحب لوای معتبر شاهنشه فرمانروا
عدل وکرامت منبعی شمس ولایت مطلعی درگاهنک هر مصرعی شهبال سیمرغ وهما

سلطان احمد بن محمد ابن ابراهیم خان
آب رخ عثمانیان دریم جود وسخا

اجدادی ارواحینی شاد ایتدی او سلطان جواد خیر مبراتی زیاد اولدی سلفدن بیریا
بولدی صوین دین ودول میزان عدلیله گوزل سیراب اولور هر بر محل لطفیله پر نشو ونما
اسکندر آسا اولا ایدوب کمر لرده بنا سدایله قیلدی جمع ما اول داور کشورگشا
جوش ایدوب اسلامبوله آب اولدی رجالی کامیاب سلطان دیننه شیخ وشاب ایتمکده در خیر دعا
یا شهر پاک اسکدار اولمزمی رشک هر دیار انعام ولطف شهریار ایدوب اکا اجرای ما
هر سوده قیلدی آشکار نیجه عیون خوشگوار ساحلده خود اول چشمه سار آیینۂ عالمنما

حقی

حق عمرینی افزون ایده قلبن صفا مشحون ایده آفاتدن مامون ایده شاه جهانی دائما
آثار خیری دمبدم ایتمکده خلقی مغتنم شمدی بوجای محترم اولدی عجب جای صفا

مامور حکم محکمی اولدی وزیر اعظمی
یعنی وکیل اکرمی داماد ابراهیم پاشا

بو جایی آباد ان ایده اجراسنی فرمان ایده برعین نو بنیان ایده کیم اولمیه مانند اکا
ایدوب اوده صرف همم صو پیرینه خرج درم یاپلدی آز مدتده هم بو چشمۂ فیض آشنا
اولدقجه جاری روز وشب هر لوله سی اولمز عجب خضر وسکندر تشنه لب اولورسه گر آکا سزا
بو عینه ای صافی درون دستیکی کوثر کیبی صون هر قطرۂ صفوتنمون اولمقده زیرا جانفزا
حقا کیم اولدی بی نظیر بو چشمه سار دلپذیر بانیسنه اجر کثیر احسان ایده باری خدا
باب همایونه قریب دولتسرایه ویردی زیب معمور ایده حی مجیب بو خیری تا روز جزا
تاریخی کر الهام اوله طبع همایونه نوله پیرایه در اسلامبوله بو طرح سلطانی بنا
ایدوب شه فرخنده فال انشاد تاریخنک خیال بو مصرع شیرین مآل اولدی شرفبخش روا

سامی بابات قدیم ایتمم دروغ الله علیم
شاهدتر طبع سلیم بودر مآل مدعا

قادرمیدر انشادینه تنظیرینک ایجادینه شاعرلرک استادنه لوح وقلم اشته صلا
اولوب شهنشاه جهان خیره موفق هر زمان ایده مؤید کامران خلاق بیچون وچرا

سرتاج اولان تاریخ ایچون بو مصرع پاکیزه در
آچ بسمله ایچ صوی خان احمده ایله دعا

❀ تاریخ اورطه های تبرداران در سرای عتیق ❀

نظام الملک عالم صدر ذیشان صاحب دولت که درگاه رفیعنده اعالی چهره فرسادر
وکیل مطلق وداماد سلطان احمد غازی که ذات بی نظیری مقتدای دین ودنیادر
وزیر بیمد انیدر خداوند معظمدر ملک خوی مکرمدر فلاطون رأی ودانادر
جمال شاهد ادراکنه عقل وخرد مفتون درون پاکی مرآت سکندردن مجلادر

جناب صدر عالی رتبه ابراهیم پاشا کیم
حضیض آستانی اوج بخش چرخ والادر

اوورد. بحران گلستان دولت اصلنده | تردارلن اوجاغندن شکفته ذات یکتادر
اوجاقدن شعله لندی مشعل شهراه اقبالی | ازلدن رهبر گمگرده راهان تمنادر
طلوع اولندن کوکب اجلالنک حالا | فروغ شبچراغ همتی کوندن هویدادر
اوجاق خلقنک چراغ ایتمشدی یکسر شمع اقبالی | انکچو موم اولوب قوللقده هرکس شمعدی بربادر
دگل انجق اوجاقلی مظهر انوار احسانی | طویوردی عالم خلقی عطاسی خوان یغمادر
بو هنگامه گلنجه تا اودمدن اول کرمکارک | سماحت کاری همت عادتی جودی مهیادر
جبلتدر اکا لطف وکرم حقا جبلتدر | سجایادر اکا جود وسخا الحق سجایادر
محصل کلمشدر بویله صاحب جود آفاقه | وجود پاکی بی مانندی محض لطف مولادر
امانت ساکه یاربی امانت ذات ممدوحی | خطالردن وجودین صقله یاالله ویاقادر
او صدر کامرانکیم شیمهٔ مستحسنی چونکیم | تردارانه دائم رأفتی بیحد واحصادر
اولوب معمار چابکدست جود وهمتی درکار | بو دفعه داخی لطفی انلرک حقنده پیدادر
اولنجه محترق بنیادین امرایتدی سعادتله | بو موضعکم تردارانه راحتگاه ومأوادر
حریقک اشتعالی بغتة طاقتگداز اولدی | اوجاق اربابنک فرط خساری آشکارادر
مکافات ایتدی جوش موج بحر لطف ایله حقا | که نار غصه‌یی خاطرلرندن قصدی اطفادر
موفق اولدی بنیاد ایتمگه بو میمنت گاهی | انک هر کارده بی شک معینی حق تعالادر
ویروب اسکی سرایه تازه رونق آصف دوران | بو والاجایگاهی یاپدی کیم بیمثل وهمتادر
بو خیر پاکی بو زیبا اثرله نام نیکوسی | اگر مذکور اولورسه حشره دک شایان واحرادر
بو رعنا طرح دلکشله بو نازک زاهله شمدی | اوده دیمکله شایسته دربرجای والادر
بونک کبی نیجه آثاره حق توفیق ایده ذاتن | که دائم نیت پاکیزه‌سی تعمیر دنیادر
خدا بنیان جاهن ایلیه معمور وآبادان | که همواره در دولتنابی خلقه ملجادر
ایده نجه کوش تکمیلن دیدم تاریخنی سامی | بو طرح پاک نو بنیاد ابراهیم پاشادر

تاریخ بنیاد جامع النور ابراهیم پاشا در نوشهر

آصف خان احمد غازی وزیر بی نظیر | کیم رفاه کونه باعثدر وجود نافعی
حضرت شاهنشهک دامادو صدر اعظمی | ظل یزدانک چراغ پرفروغ ساطعی

صاحب الخیرات ابراهیم پاشا کیم اودر
آسمان بروجودک آفتاب لامعی

سرفراز سرفرازان همم صاحب کرم | کیم اودر رایات زر منجوق الطافک رافعی
چکدی پیش. بخله اسکندر کبی سد سدید | شرق وغربی طوتدی آوازعطای شایعی
شن وآباد ایتمه در دنیایی قصدی دائما | عالمک آسایشیدر فکر طبع بارعی
کاری هب جلب قلوب وخیر وعدل وداد اولوب | هیچ عبث برفعله یوقدر نقد وقت ضایعی
قالمدی یا یلمدق عهدنده برجای خراب | هر برین معمور ایدوب یاپدردی نجم طالعی
شمدی از جمله ایدوب منظور چشم التفات | نوشهرده ایلدی انشا بو رعنا جامعی
منشأ پاک وجودی اولمشیدی اول محل | ایلدی شهر معظم کوربو فیض صانعی
مدرسه جامع عمارت حجره‌لر بنیاد ایدوب | قیلدی خیرات ایله شادان روح پاک شارعی
بو اثردن اولسه‌لر اکه نوله ارواح ایله | مالک وحنبل امام اعظم وهم شافعی
بارک الله معبد پاکیزه طرح دلنشین | کیم ملائکدر انک که واردی که راجعی
ایدوب آمدشد سروشان الهی دمبدم | فیضیاب ایلر گروه مؤمنین طایعی
سجده ایتدکده مصلیلر صلاة خمسه‌ده | رحمت حقدر در طاعت مآب قارعی
اولیجق شاخ منارنده مؤذن عندلیب | گل کبی ایلر شکفته گوش قلب سامعی
منبر یدر گردن حورای عینک هیکلی | قبه سیدر نه سپهرک تاج فرق طالعی
عمرین افزون ایلیوب توفیقنی ایده رفیق | حشره دک باقی قاله یارب بو خیر نافعی
کوش ایدوب اتمامنی تاریخن ایلرکن سؤال | ویردی بو مصرع ایله طبع جواب قاطعی

رسم عثمانیله سامی سویلدم تاریخنی
جامع النور اولدی ابراهیم پاشا جامعی

تاریخ بنیاد جامع شریف

کتخدا بیک حضرتی همنام فخر الانبیا
کیم اودر داماد صدر کامران وکامبین

یعنی صدر اعظم ابراهیم پاشا کیم فلک
درکه اقبالن ایتدی قبله کاه واردین

جمله ملک اموره خیرخواه دولتی
اولدی بو ذات خردمند ورشید خرده بین

تمشیتده آصف ذیشان ذاتی بی نظیر
دولت ودینه وجودی لطف رب العالمین

کاری خیرات مبرات ایتمه دردانم انک
بذل احسانیله عالم اولمده راحت قرین

شاخلر صالدی درخت سایه دار همتی
اولدیلر خلق جهان تحتنده اسایش کزین

ایلیوب انشا چنار جقده بو والا جامعی
اول محلی ایلیوب رشک آور خلد برین

ایلدی بنیاد وعالی قدر وممدوح السیر
بو عبادتکاه زیبایه ره حقده متین

حسبة لله ایدوب بو معبد پاکی بنا
فیضیاب انشراح اولدی قلوب مؤمنین

بو مفرح جای پراشجارده جنت کبی
اولدی بو جامع فرحبخش قلوب ساجدین

اویله روحانیتی وارکیم اولور انواره غرق
سجده کاهنده خلوص ایله ایدن وضع جبین

کوییا موزون مناره اولدی انکشت ملک
بو منور بیت حق یانده چون فص نکین

مطلع خورشید رحمتدر کشاده روزنی
مهبط نور سعادتدر او سقف نازنین

حق تعالی ایلیوب بانی صاحب خیرینی
طول عمر ایله معمر صدر دولتده مکین

نیجه آثاره موفق ایلیوب بونک کبی
دولت دارینده اکا عطا حی مبین

سامیا تاریخ اتمامن دیدم تکبیر ایله
جامع نورانی پاکیزه طرح دلنشین

تاریخ بنیاد شدن باب جبه خانه

ملوک عالمک سرتاجی سلطان احمد غازی
که کرد آستانی زیب تیجان اولدی شاهانه

او شاه شوکت آیین جهانبان معظم کیم
شرف ویردی وجودی خاندان آل عثمانه

خداوند عدالت کیش وشاهنشاه خیراندیش
که مظهر در جمیع کارده توفیق یزدانه

عجب توفیق حقدر کیم وکیل مطلق اولمشدر
او عالی بخت ابراهیم پاشا کبی فرزانه

وزیر اعظم بیمثل وداماد کرمکاری
که ذاتی مسندآرای حشمتدر عز وعرفانه

زماننده اچلدی هرکسک ابواب مقصودی
قلم دستنده مفتاح اولدی قفل کنج احسانه

مرادی دائما معموری بنیان دولتدر
یاپلدی همتیله چوق بقاع وقصر وکاشانه

بو درکاه رفیعک شمدی بنیادین ایدوب فرمان
کوزل تعمیر وتجدید اولدی حقا کیم ملوکانه

جبه جی قوللرین سلطان دهرک ایلدی تطییب
صاتلرسه جبه شایسته در امثال واقرانه

اوجاق اربابنک بولدی کشایش باب آمالی
مصادف دوشدی دست التفات صدر ذیشانه

باقلسه واقعا محتاج ایمش تجدیده سر ایله
نه رونق ویردی آمدشد که شهراه دیوانه

مطلا شمسه لر زر فلکه کلمیخ رنکینلر
ویرر خجلت سپهر پر نجوم ومهر رخشانه

اچلدقجه بو نو باب معلانک دو مصراعی
اوله هر دمده مشکل منکشف دستور دورانه

اولوب دولتسرای قدر وشانی مرتفع دائم
رسیده اوله سر طاق بلند ایوان کیوانه

وجودین حق خطالردن ایدوب محفوظ همواره
ملاذ ایتسون دردولتما بک کام جویانه

ایدوب تشمیر ساق اهتمام انشاد تاریخه
قلم کاد اولمشدی سرکرم بلاغت امر وفرمانه

کوروب آرایش تجدیدینی سامی دیدم تاریخ
مکلف باب نوله بولدی زیب الحق جبه خانه

تاریخ دیکر

تمام ایتدکده بابی اولدی بو مصرع دخی تاریخ
ینه رعنا یاپلدی باب زیبای جبه خانه

تاریخ آخر

توافق ایتدی تکمیل بنای بابنه تاریخ
مزین طرح والا اولدی بو باب جبه خانه

تاریخ وفاة مصطفی افندی

کزین اهل دول مصطفی افندی کیم
پناه ایدنمشیدی درکهک کدا ایله بای

رئیس دفترده شق اول اولمشیدی
مقدما او وجود شریف وبیهمتای

هنوز دفتر امینی ایکن دبیر اجل
وجودی لوحنه چکدی خط عدم ای وای

قدرشناس واحبانواز وراحت ساز
وحید عصر ایدی اول سرفراز صاحب رای

یراعه سی قصب السبق فضلی محرز ایدی
اولوب کتابت و انشاده طبعی کوی ربای
موافق روش حکمت ایدی رفتاری
بوغیده‌ی راه کمالاتده اکا همپای
نتیجه منحصر اولمشدی شخصنه نوعی
بولنمز یدی اوادیده عاقل و دانای
اولنجه کوش زدی ارجعی الی ربک
همای روحی سماواته اولدی بالکشای
توجه ایلدی فسحت سرای عقبایه
که صیقدی جاننی بو تنگنای غصه فزای
ایچوردی ناکه اکا بو سیاه کاسه فلک
شراب تلخ کلادکیر مرگ جان فرسای
روان پاکنه جنتده ساقی کوثر
طولو طولو صونه جام طهور فیض نمای
ایدوب وجودینی اوساخ جرمدن شسته
غریق لجهٔ رحمت ایده جناب خدای

وفات ایدنجه دعاکونه دوشدی بر تاریخ
خدا جنانه ایده مصطفی افندیه جای

❀ تاریخ جلوس سلطان محمود خان غازی ابن مصطفی خان ❀

حمد بیحد اینه الله عظیم الشانه
سربسر قلدی جهانه کرم و رحمت وجود
حکمت و قدرتنی خلقه نمایان ایتدی
عظم شاننی بیلدردی او خلاق ودود
اولدی بر دمده پس پردهٔ تقدیرندن
صورت قهر و جلال ایچره جمالی مشهود
بولدی بهجتله جلا آینهٔ کون و مکان
ظلمت غصه و غم اولمشیکن زنک آلود
عدل ایله دولت و دین بولدی نظام تازه
اولوب آفاقدن آثار مظالم نابود
ایلدی یعنی خدا عز و جل شوکتله
او جهان داور بی مثل شه دادنمود
پایهٔ تخت معلای شهنشاهی‌یه
قیلدی بر وقت مبارکده سعادتله صعود
مسند سلطنتی ایتدیکی ساعت تشریف
عالم و عالمیان اولدی سراسر خشنود
طولدی دنیایه صف اندر صف اولوب جیش سرور
ایدیجک تخته جلوس اول شه فرخنده جنود
بارک الله نه کرامت نه سعادتدر بو
آشکار اولدی قدومیله جمیع مقصود
ایلیوب فتح و فتوحیله زمانی خوشحال
مقدمن ایلیه الله تعالی مسعود
نیجه بیک کیسه‌یه برکونده کشایش ویردی
ایلدی قوللرینه بذل عطایای نقود

ایشیدلمش دکل اسلاف کرامنده دخی
بویله بر لطف عمیم کرم نامعدود
غیرت سلطنت همت شاهنشاهی
حاصلی بویله اولور انجق اولورسه موجود
طول عمر ایله ایدوب تخت خلافتده مقیم
ایده اعداسنی مقهور و مدمر معبود
جست و جو ایلر ایکن کوش دل ای سامی
خبر وقت همایون جلوس ایتدی ورود

دیدی تاریخ چقوب بیری رجال اللهک
چوق شکر حقه جلوس ایلدی سلطان محمود

❀ تاریخ سال بهنکام جلوس علی طریق مسدس ❀

خدای عز و جل قدرتن ایدوب اظهار
عیانه چیقدی نقوش عجیبهٔ اسرار
بوفق حکم شئونات خالق جبار
ایدنجه لوحه قلم ثبت کار لیل و نهار

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

سرادقات نهانخانهٔ قضا و قدر
اچلدی دست مشیتله چونکه سرتاسر
خفادن اولدی نمایان هزار نقش عبر
سروش غیبدن ایردی جهانه بویله خبر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

ایدن بصیرت ایله لوح عبرت امکانی
ایدر مشاهده اسرار عرش رحمانی
کل ایله سنده‌خی ای دل نکاه امعانی
بکا دلیل یتشمزمی نص قرآنی

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

ظهور ایدن بوجدلکهده بویله شور و شغب
جزای سیئهٔ سوء حالدندر هپ
تمام غفلت ایله کچمشیدی روز ایله شب
بو آیت آدمی آکاه ایلمزمی عجب

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

عمود صبح کبی نور عدل اولوب روشن	سواد ظلمت و ظلم اولدی محو عالمدن
قلوبه ویردی ضیا آفتاب رأی حسن	کانجه وقت پریشانی نجوم فتن

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

دم خلافت محمود خان عادلدر	زمان سلطنت پادشاه عاقلدر
سخاوجودی سراپای دهره شاملدر	جلوس ایتدیکی ساعتکه سعد کاملدر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

او پادشاه معظم که قرص مهر و مهی	سزادر اتسه فلک تاج پیک زرکلهی
سعادت ایله قوشاندقده شاد ایدوب سپهر	میانه تیغ مرصع نطاق پادشهی

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

قدومی ایلیوب آفاقی سربسر خندان	دعای دولتنی عالم ایتدی ورد زبان
براولدی ولوله کوس شوکتیله جهان	چاقی آسمانه ایرشدی صدای مردمیان

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

اودر خلیفهٔ حق مقتدای دولت و دین	مرادی اوزره دونه دائما بو چرخ برین
وجودین ایلیوب آفاتدن مصون و امین	معمر ایلیه خلاق آسمان و زمین

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

سنه حسابنه بو آیت بدیع و جلیل	توافق ایتدیکی سامی یتر کواه و دلیل
کیم اول خدیو جهانبان بی شبیه و عدیل	اولور رهر ایشنده موفق بحق ذات جلیل

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار

یازلدی

یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

جهانک اولکه شه معدلت شعاریدر	جلوسی پاکنه تاریخ ظل باریدر
ملوک دهرک اوسرتاج افتخاریدر	وجودی آیت کبرای کردکاریدر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

✻ تاریخ وزارت علی پاشا ✻

سرافراز شرفبخشای تخت آل عثمانی	خداوند معظم تاجدار مملکت پیرا
جهانبان ممالک شوکت دارا و اسکندر	مسخر در سراسر امر عالیشانه دنیا
شهنشاه سریرافروز اقلیم عدالت کیم	موفق ایلدی تدبیرینه تقدیرینی مولا
اودمکم طالع اولدی مشرق عز و سعادتدن	شعاع عدل و دادی دهری پرنور ایتدی سرتاپا
مرایای قلوبه کرد غمدن انجلا کلدی	جهاندن ظلمت ظلم انعدامه طوتدی یوز حالا
جناب خان محمود ابن سلطان مصطفی کاولدی	سپهر معدلتده آفتاب برج استعلا
تفرد ایلدی نامی کبی ذات همایونی	اولوب سلک اللآل سلطنتده کوهر یکتا
او سلطان سلاطین عواقب بین کارآکاه	وزیر سابقن چون حکم عدلن ایلدی اجرا
تصور ایلر ایکن حضرت حقه تو جهله	مناسب صدر اعظم ایتمکه کیمدر دیو آیا
سروشان الهی قیلدی کوش قلبنه الهام	اولور ملهم اوشاهنشاه صاحب همت والا
وجوه ایله سزای مهر اقبال اولدیغن بیلدی	سمی شیر حق سرعسکر تبریز علی پاشا
کتوردی ایلیوب تبریزدن دعوت سعادتله	ید اجلالنه مهر شریفی ایلدی اعطا
مراد اوزره وکیل مطلقن بولدی مبارکباد	هنوز اول پادشاه قدردان عاقل و دانا
مشیر بینظیر صدر کبرای وکالت کیم	اولور شمشیر و خامه کارکردستنده بی پروا
او دستور علی الشان پر جود سماحت کیم	وجودین ایتمشدر حضرت خلاق بی همتا
عدالتله سخاوتله فطانتله شجاعتله	بزرجمهر و حاتم بو علی مهربان سیما
وزیر صاف طینت آصف خیر تمکش دولت	مزیل نام رشوت کامران صدر استغنا

صفای طبع و طول عمر ایله محفوظ ایدوب ذاتن
خدا اعدای بدخواهن ایده نابود و ناپیدا

ایدنجه کوش تشریف قدوم من صدر کبرایه
ایا صاحب نگین کامبین مسند علیا

آلوب دسته قلم سامی مخلص عبد درگاهک
دعا ایله سوروب یوز خاکپایه ایلدی انها

همیشه دولتک مسعود قلسون حق دیدم تاریخ
وکیل پادشاهی اولدی مهر ایله علی پاشا

تاریخ هزیمت طهماسب

تعالی الله زهی تخت همایون جهانبانی
که یار و یاوریدر دائما تأیید ربانی

شهنشاه فریدون بخت و دارا رخت عالیبخت
جهانبان مظفر تاجدار ملک عثمانی

او اسکندر صلابت مسندارای خلافتکم
پر ایتدی گوش دهری صوت کوس شوکت و شانی

جناب حضرت سلطان محمود خان عادلکم
جهاندن سیف ایله قطع ایتدی حرق ظلم و عدوانی

او شاهنشه که حفظ ملکده برهان قاطعدر
عدوّیه بیم شمشیر قضا تأثیر برانی

گشاده رایتی عنقای اوج فوز و نصرتدر
که پر و بال اولوبدر اکا عون لطف یزدانی

مثال بوم ویرانه نشیند رمز بومنده
سکوهی ایله گمنام ایلمشدر شاه ایرانی

زمان دولت سعد اختران پادشاهیده
بوزلدی هر محلده جیش منحوس پریشانی

خصوصا دشت کورجیانده فرط عزیمتله
توزتدی لشکرین مانند کحل صفاهانی

چکلدی چقدی گیتدی چشمی قالدی لیک حیرتله
کوریدی کحل ایدردی بردخی خاک صفاهانی

بورسوای و بدنامی نافرجامدن صکره
خطای فاحشی اولدی قرین فهم اذعانی

بیلوب حددن فراغت ایلدی دعوای شاهیدن
اقامتگاه ادباری ایدندی کنج نسیانی

قالوب ناچار حب چار یار آسا درونندن
چقردی عاقبت سودای جنگ و حرب و عدوانی

فتاده اولدی دامان رجای صلحه آخرکار
اولوب سلطان عالمگیره که از دل عبد فرمانی

کوروب اظهار عجزین پادشاه مرحمت گستر
خروش اتمشدی اولدم بحر بی پایان احسانی

مقدم ایتدیکی کسته خلقلردن گچلمشدی
اولوب معفو گذشته بی نهایت جرم و عصیانی

ظهور ایتمش ایکن سلطان هفت اقلیم آفاقک
قبول انعقاد صلح ایله لطف فراوانی

فراموش ایتدیلر یکسر بوجود شفقت آلودی
قزلباشک نوله مخذول اولورسه قوم فتانی

ره آیین و دینی کبی پاکلش سمته حزم ایتدی
روافض دولتینک گردش میران خاقانی

هزاران ارتکاب حیله و خدعیله میدانه
چکوب طهماس قولی دیدکلری بی دین و ایمانی

او داخی جاهلانه جنبش پندار و نخوتله
نمایان ایتدی فسخ صلح و نقض عهد و پیمانی

اوکا فرماجرا گوستردی انجام فسادانن
ایدنجه و هله اولی ده بغداد اوزره طغیانی

گلوب دعوای مردان ایله نزد حصن مرقومه
سکزای دکلو تضییق ایلدی اول جای عمرانی

بنای عمری اولمزمی خراب آباد او ملعونک
کایده معموره دار السلامه قصد ویرانی

حسام انتقام اهل اسلام ایلدی اخراج
ظهور ایتدکده اندن بویله وضع نامسلمانی

شهنشاه همایون جاه اسکندر سپاه آخر
اراده ایتدی استیصال ایله منع ایتمکه انی

محصل بیلدروب مقداری ینی سیف شریعتله
وکیل مطلقینه دفعی ایچون ایتدی فرمانی

وکیل سلطنت غیرتکش دولت علی پاشا
چون ایتدی مشورت جمع ایلیوب اعیان و ارکانی

موفق ایلدی تدبیرینه تقدیر ینی مولی
ایدوب ملهم او دستور صداقت کار ذیشانی

هر ایشده اتفاق و مشورتله کارساز اولدی
عجبمی اولسه رأیی مظهر توفیق سبحانی

شجیع نامور عثمان پاشای نیکو رأی
اصابت ایلیوب ایتدی سپهسالار سلطانی

بوکار اتمامنه صدقیله دامن در میان اولدی
شب و روز ایتمدی هیچ اندیشه‌ده ذره نقصانی

مهماتن ایدوب جمله تدارک ایلدی ترتیب
یانیجه برکتو رمز لشکر بیحد و پایانی

وجود ملکتی تصحیح ایچون افساد شرندن
حکیم رأیی بوداء العضاله بولدی درمانی

بو امر خیرده سعی ایتدی حقا آصف اعظم
دعالرده توجهلرده جسمانی و روحانی

تمام لازم سرعسکری تکمیلدن صکره
گیدلدی دشمن اوزره قطع ایدوب دشت و بیابانی

ورودندن خبر الدقده جیش اهل اسلامک
گروه شیعه نک سرخیل جندنا بسامانی

گچوب اون ایکی ساعت قرشو گلدی چونکه بغداده
طورر طاغلر گبی پیشنده کوردی جنگ جویانی

خروشان اولمده امواج سیل کوهسار آسا
غزاة مسلمینک فوج فوج اولمش دلیرانی

مرتب صف کشیده منتظر لر قهر اعدایه
مهیا عسکر انجم شمار آل عثمانی

نیه او غزادینیمی بلدی طهماسب قولی کافر
کور نجه بو صلابتله بو طور اهل ایمانی

نه چاره اوردی کندین قلزم پر خون هیجایه
قار شدردی براز چرکاب شوره بحر عمانی

طقوز ساعت تماماکاه جزر وکاه مد ایتدی
یم حرب و غانک جوشش امواج طوفانی

نسیم فوز و نصرت عاقبت اسدی مراد اوزره
اولوب چون جانب اسلامیانه عون یزدانی

قرلدی لشکری مجروح اولوب کندی فرار ایتدی
خدا امدادی ایچون کوندردی بی شبهه سروشانی

همیشه ایلیه اعداسنه حق غالب مطلق
نیجه بو کونه نصرتلرله شاهنشاه دورانی

سریر سلطنتده طول عمر ایله صفالرله
مؤید ایلیه مولی او سلطان جهانبانی

سرجشمی دوشوب سامی دیدی جونکم الکا تاریخ
عجم کچدی قلجدن بوزدی آنی جند عثمانی

❀ تاریخ ختان محمد بیک ❀

جناب صدر اعظم یعنی ابراهیم پاشا کیم
او در دولتله حالا پادشاه عالمه داماد

سعادتله ختان میر مخدومن ایدوب تصمیم
ادا ایتدی محمد سنتن اول مفخر امجاد

بهانه ایلیوب سور ختانی مشرب جودی
اکتوردی بحر لطفن جوشه اول ذات کرم معتاد

اولوب آیین ابراهیم خلیل الله ایله عامل
حبیب کبریانک ایلدی روح شریفن یاد

ستوده منقبت فرزند ذیشانی محمد بیک
کیم اولدی غنچهٔ ناز و نعیم کلشن اسعاد

ویرلدی سنت پاکیله زینت صدر تعظیمه
که روز عید اضحی ایدی اول کون زبدهٔ اعیاد

طراوتله اولوب سر شیشه پیرا بزم دولتده
کل طبعن کشاده ایده هردم حی بی انداد

مصون ایده خطادن جسم ناز آلودنی مولی
اصابت ایتمیه زخم نکاه دیدهٔ حساد

جناب والد والا نژاد ایله معا یا رب
کمال پیر اوله اول میر صاحب رشد و استعداد

دم سور ختاننده هزاران شوق و بهجتله
شب اندیشه ده ایتدم چراغ خامه یی ایقاد

ضیا ویردی درونه سامیا نور بشارتله
ایدوب بو مصرعی الهام ربانیدن استمداد

کلوب عیدک ایکنجی روز اثنینی دیدم تاریخ
محمد بیک اولندی یمنله سنت مبارک باد

❀ تاریخ وفات ❀

ارجعی امری ایروب دار فنادن ناکهان
عزم عقبا ایتدی او معصوم پاکیزه سرشت

ایلدی مجموعهٔ عمرین پریشان روزکار
لوح حالنده بو وجه اوزره ایمش الحق نوشت

دست رحمت عنبر و کافور ایله تخمیر ایدوب
بوی جنت نشر ایده قبرنده خاک و سنک و خشت

حازم بالا اولنجه دیدی تاریخن ملک
یا الهی اوله احمد بلبل ورد بهشت

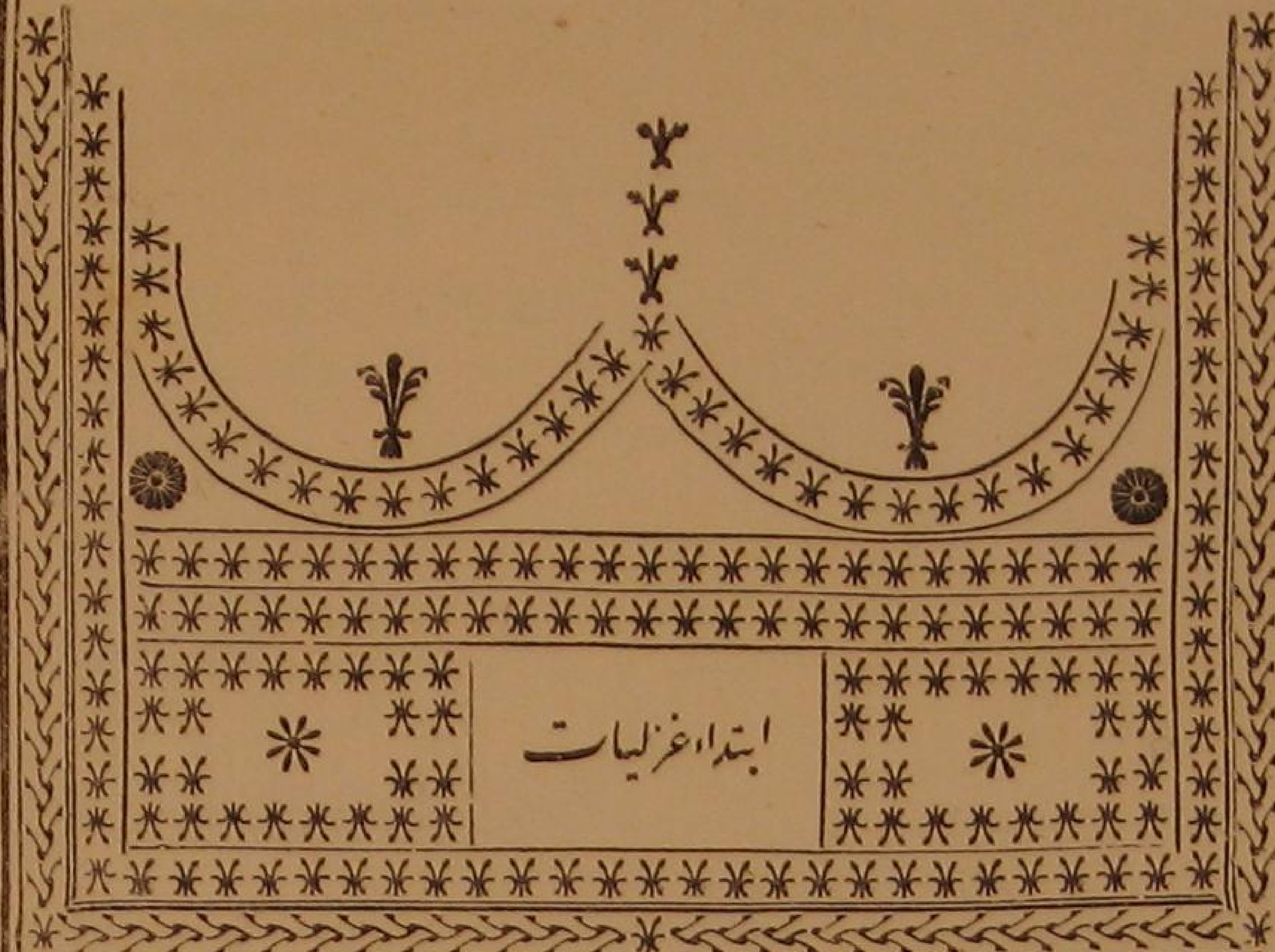
❀ تاریخ وفات ❀

حیف بر تازه نهال باغ عالمده ینه
ایلدی افتادهٔ خاک صرصر باد فنا

کوش جاندن ارجعی امرینی اصغا ایلیوب
ترک ایدوب دار فنایی ایلدی عزم بقا

کوش ایدوب فوتن تحسرله دیدم تاریخنی
جنت عدن اوله یا رب جلوه کاه مصطفا

تم

❀ فى حرف الالف ❀

عجزدر محملکش ادراک ماهيت بکا   رهنماے جادۂ تحقيقدر حيرت بکا
عشقدر سرمايۂ انواع خاصيت بکا   بر هيولادن ظهور ايلر نيجه صورت بکا
پاره کستاخانه دل عرض ايتدى داغ سينه لى   آتشين پيراهن اولدى کرمئ خجلت بکا
بيخودم ساغر کداى بزم عشقمدر خرد   ويردى صهباى محبت بشقه کيفيت بکا
کرچه عنقاى فلک پرواز قاف وحشتم   ليک دام صيد اولور سرحلقۂ صحبت بکا
بيعت ايتمکدر مرادم شيخ طريقت طبعمه   برايا غيله ايدر پير مغان همت بکا
پاى خمده کج کله رند قلندر مشربم   افسر جمدر سفال کهنۂ عشرت بکا
کردش تسبيحه دور ساغرى ايتدم بدل   برقدح ميدن کلور زاهد عجب حالت بکا

غم يمک خون جکر نوش ايلمک اولمق کباب
ساميا جلمکدن ايدر کاسۂ منت بکا

کوش ايت کوکل بيان ميان سويلرم سکا   يوق بلکه رشتۂ دل وجان سويلرم سکا
مژکان قلم صحيفه نکه مردمک مداد   بر چشم موشکاف بيان سويلرم سکا
تيغ جفاسنى دل سنکينى تيز ايدر   اى دل دکل فسانه فسان سويلرم سکا

اولمش رقيب ديولين خواب نازده   تيغ ناله لبکه نشان سويلرم سکا
شرح ايتمده جريدۂ صدپارۂ دلى   هر زخم خونفشانى دهان سويلرم سکا
رنک سخن لبنده کهرپاره ريز شوق   بر دلبر شکسته زبان سويلرم سکا

سامى صرير خامۂ نظم سليس ايله
صوت لذيذ آب روان سويلرم سکا

اجرا ايدوب حديقۂ اوصاف آصفه   جوى بهشت خوشجريان سويلرم سکا
اول آصف يکانه که مدح بلندنى   سرمسطر مهر لوح جهان سويلرم سکا

صبح ومسا دعاسن ايدوب زيور لسان
اى عرش ورد فيض رسان سويلرم سکا

عروق کلبنه خار اولدى نشتر زن طبيب آسا   کلى مستغرق خون ايتدى چشم عندليب آسا
در آغوش اولمز اول آهوى وحشى اجتناب ايلر   دل زارى ايدر سرکشته قيس ناشکيب آسا
اولور عشرتکه وصلتده نقل بادۂ لعلک   اوغبغبکم بلورمش کردن صاف اوزره سيب آسا
شکست ايت شيشۂ ناموسى اى جان ستم ديده   اکر بزم آشناى يار اولم درسک رقيب آسا
اولم ديرسک اکر آزاده قيد خودپرستيدن   تجرد اختيار ايت پيرلى برک ونصيب آسا
دريغ ايتمه دل هجر آزمادن ذوق پابوسک   سنک افتاده دره‌کده سامى غريب آسا

زنخداننده ن ايرلمز دل اول سروکل اندامک
اولور صان شاخ کلده آشيان ساز عندليب آسا

اولمه ندم کلو مژه کحل غم آشنا   اولمز کلام وصل دلارا فم آشنا
اولمز مسيح ايدر ايسه اجزاسنى ده سحق   شمشير غمزه پاره لرى مرهم آشنا
فرياد ايدرسه بلبل دل عشقله نوله   رخسار سرخ کونى کل خرم آشنا
بللور چشم مهر رخک پرتوين آلود   سوزان ايدر اولورسه اکر ديدم آشنا
جسم نزار فکر ايله زهکير دن کچر   انکشت پاره اوله ندم خاتم آشنا
ايتدک کلاوى شيونه کردغمى کحل   اولمز بزم دها غمزه ماتم آشنا

بیک ساغر شرابدن ایتمزدم اجتناب
سامی اولیدی دستمه جان جم آشنا

کلدکچه سوز عشق او مهپاره دن بکا
آتش ویرر فتیلهٔ نظاره دن بکا

نادانی خواب غفلته قور کردش فلک
معلومدر بو جنبشی کهواره دن بکا

تیغ نکاهی موجهٔ آب حیات ایمش
شافی جواب کلدی لب یاره دن بکا

دل ته نشین حلقهٔ کرداب زلف یار
بخت سیاه خنده ایدر قاره دن بکا

بو نظم آتشینی قلم ایتدی انتخاب
سامی جریدهٔ دل صدپاره دن بکا

یم حسنده بقلمزدم شناه سکا
ایکی کدوکبیدر آفتاب وماه سکا

نظاره ایلمز ایدم رویکه بو در خوفم
ویرر عذاب کرانباری نکاه سکا

عیار زر محک روسیهله پیدادر
یتر وسیلهٔ عفو خدا کناه سکا

کوکل چو پرتو مهتاب موسفیداولدیکی
دخی کورنمدیمی مهر صبحکاه سکا

کهن سفالله صهبا کدالقی ای سامی
حریم میکده ده بسدر عز و جاه سکا

عاشقم بیت الحزن برجای مامندر بکا
کلخن آتشفروز عشق سمندر بکا

بلبل آتش نوایم برق آهم آشیان
چون سمندر فطرت آتشدان کلشندر بکا

طور عشقم بن تجلیدن بری ای ماهرو
شعلهٔ برق جمالک نار ایمندر بکا

مست صهبای الستم اولمزم هیچ هوشیار
کنج دیجور طربخانه نشیمندر بکا

صیقل طبعم جلاسنج بلور عشقدر
سامیا آیینهٔ اسرار روشندر بکا

چشم بد ایرمسون دیوای نازنین سکا
تعویذ حسن یازدی خط عنبرین سکا

بی ننک ونام ایکن قلم ای ساده لوح عشق
سرسطر حسن جمال ایدر خط جبین سکا

نامی چیقر بیاضه سیه روی کجروک
تقریر ایدر بو راست پیامی نکین سکا

سوز یوقدر ای مصور او نازک سخن فهمی
کو کلمجه نقش ایدرسک اکر آفرین سکا

آیینهٔ درونی مقدمجه ایله صاف
زنک آور اولمدین نفس واپسین سکا

لباسی نیلر اولنجه تناسب اعضا
برنده جملهٔ اسباب حسنی سر تا با

قیامه کلسه خرام ایلسه قیامت اولور
آنی کورکیله طورسون او قامت بالا

شکار اولورصانور ایللر بکا اول آهویی
رقیب سککی ایدر اما که انی هب پیدا

روان اولورسه نوله خاکپایه سیم سرشک
ایاغکه سنک ای سرو قد کلور دنیا

ارایی تیغ قلم قطع ایدرمش ای سامی
قلمجله سویلشور زغافل اولمسون اعدا

سمند حسن کاغوش نکه باشندرکا بشرا
بکرد خط کمند رنک بریده پرشتاب شرا

دل من تهمت آسوده کی هرکز نمیدارد
مکر از پنبهٔ داغی کنم بالین خواب شرا

بشوخیهای حسن عکس افکنی کر جام صهبارا
پری جوشد ز میناخانهٔ مغز حباب شرا

خیال تیغ او از بسکه دارد منع بهبودی
بپای ریشهها زنجیر سازد موج آب شرا

به عمری عقدها از کاکل طالع کشادم لیک
سفیداج بیاض دیده را کردم خضاب شرا

دل نا پختکانرا به ز دخل راست طبعان نیست
به زخم سیخ آید لذت دیکر کباب شرا

دران چاهی که یوسف میشود عاری ز پیراهن
کتان باشد فتیلی در چراغ ماهتاب شرا

دران بزمی که از یاد لب او رنک برخیزد
بیاض کردن مینا بود حکم شراب شرا

❀ حرف الباء ❀

عجبمی اولسه رویک نور بخش سینهٔ مهتاب
الور خورشیددن پرتو کدا آیینهٔ مهتاب

چو زنجه تکمهٔ سیمینی اول پنجهٔ خورشید
آچلدی قفل الماس در کنجینهٔ مهتاب

تن عریانه شب زنده دار تکیهٔ عشقک
قبای پرنیاندر خرقهٔ پشمینهٔ مهتاب

ایتمدن سرمه فشان آهمی هر شب یارب
غرضم روشنیٔ دیدهٔ کوکب یارب

ایله رنکینیٔ معنی ایله چون کف خضیب
نقطهٔ کلکمی زیب رخ مطلب یارب

چهرهٔ زرد دم ایدوب زیور سرنامهٔ فیض
نسخهٔ طالعمی ایله مذهب یارب

پیک دل هر کیجه قطع ره افلاک ایلر
اوله رق اره کشش نعرهٔ یارب یارب

بنی اوز ذاتک ایله راتبه خوار کرم ایت
غیردن ایلمه منتکش مکسب یارب

ایتمه شیرازهٔ امیدیمی بکسسته یأس
ایله مجموعهٔ آمالی مرتب یارب

تنک اوله جلوه سنه تا که فضای اوهام
ایله سامی یه عطا وسعت مشرب یارب

فراغ تام ویروب غیریدن بکا یارب
توجهم سکا مخصوص قیل سکا یارب

خدنک آهمی آماج زیب تأثیر ایت
کمان سخت فلکدن ویروب رها یارب

جناح بازنجاه ایله مرغ جان و دلی
ایدم او دمده که رفع ید دعا یارب

فضای کامده کمکرده راه یأس ایتمه
دله هدایتک ایت خضر رهنما یارب

عنایت ایله دل سامیٔ کنهکاره
مثال آینهٔ صاف انجلا یارب

قالدی ایقده جرعه صفت خاطر خراب
مست مدام آه که یقدی بزی شراب

تخم امید حاصل اوله دیردم اولمدی
یاغدردم اکه اشک تری نیته کم سحاب

زنهار غفلت ایلیجک یر دکل صقن
صاندک بودار محنتی وار ایسه جای خواب

اغیارک اشتهاسی قوی خوان وصلکه
ضرب ایله منع اولنمدی طاشلریدی کلاب

کتدی صفاسی میکده نک قالمدی مزه
کوروب چکلدی باده کسلدی اودم کباب

مشکل دکلمیدر ایچه منع ایده محتسب
هم التزام ایده شرابی هم احتساب

سامی بو ایدار بو هم سوزناک در
اشعاره کیمسه ویرمدی بورسمه آب و تاب

فیض مهر کله دله تاب صفا ویر یارب
او نهانخانهٔ تاریکه ضیا ویر یارب

ایلیوب وحشت حقیقتده دلی آتش رو
وسمتمه مشعلهٔ نار هدا ویر یارب

عشقی خورشید و سویدایی ایدوب بدر منیر
عالم جانه دخی صبح و مسا ویر یارب

نخل نظاره یی قیل اشکله سرسبز شهود
دانهٔ مردمک چشمه نما ویر یارب

دل سامی یه تکاپوی طلبده مدد ایت
مدد آهن آکا آهندن عصا ویر یارب

یاد رخسارکله بزم سینه کلشندر بو شب
روغن کلدن چراغ داغ روشندر بو شب

شیوهٔ مژکان یاره دیده دوز خسترتم
جامه خواب راحتم لبریز سوزندر بو شب

هجر روی تابناکله پر پروانه دن
شمع مجلس سربجیب زیر دامندر بو شب

فتد چو عکس لبت بی حجاب در ته آب
برنک لعل شود در ناب در ته آب

بجز دلم که ز جوش سرشک سوزانست
ندیده ام شده ماهی کباب در ته آب

ز کرمی نظرم همچو آتش کل یافت
رخت ز شبنم خوی آب و تاب در ته آب

دل تبان بخیال لبت ز کریه کداخت
چنانکه سنک نمک شد خراب در ته آب

دکر ز چرخ بزیر محیط اشکم نیست
که میکند حرکت آسیاب در ته آب

مپرس حال کهرچین دل در استغراق
که وقت غوص نیاید جواب در ته آب

بغور صافدلان چرب طینتان نرسند
چو روغنی که نشد راهیاب در ته آب

ز بسکه نظم ترم سامیا سلیس افتاد
ز دست موج ز هر بیتم آب در ته آب

❀ حرف التاء ❀

ای طوطیٔ بهار لطافت تکلم ایت
نطق مسیح معجزه کویه تبسم ایت

یاقی بوریا سرکده کوکل داغ و شرحه دن
اول شاهه عرض چین جبین تظلم ایت

تطهیر ایدر درونکی چرکاب سمعه دن
درد شراب نابله زاهد تیمم ایت

ای دل سپهر کردش چشم نیازده
هر قطرهٔ سرشکنی مانند انجم ایت

ای شوخ تابکی بو نهانی کرشمه لر
سامی ناشکیبه نکاه ترحم ایت

اے طرهٔ خم در خم همراز محبت
وی چشم سیهمست فسونساز محبت

صیدایتمکه مرغ دلے هامون قضاده
صد پاره ایدر پنجهٔ شهباز محبت

آیینهٔ رخساره دل اولورسه نظر پاش
مجروح ایدر نیشتر راز محبت

اول دلبر آفت نکهک چین جبینی
امواج یم حسن سرافراز محبت

کوکلمده خیال لب میکونله سامی
شب تا بسحر جلوه کر اعجاز محبت

اندرین رهرو که روشندل شد از توحید ورفت
همچو روز آویخت در دنبالهٔ خورشید ورفت

سر برون کرد از حباب سیل هستی یکنفس
چون هوا دل شیوهٔ افلاکرا خندید ورفت

شعلهٔ شمع ملایم جلوه را مانند دن
کز ره پنهان روغن دامنش را چید ورفت

چون شرار انکس ز سختیهای دهر آزاده است
کز میان سنک و آهن خویشرا دزدید ورفت

جست از بحر عدم ابر کهر بار وجود
بر رخ خوابیدهٔ دل قطرهٔ پاشید ورفت

این جواب آن غزل سامی که صائب کفته است
صد سخن کفتیم باوی یک سخن نشنید ورفت

پادشاهیٔ کدا در کوشهٔ میخانه است
پایهٔ خم پای تخت مشرب شاهانه است

میدهد آرایش دیکر سیهمستی بدل
موج صهبا کاکل این نشئه را چون شانه است

نرم طبعانرا توان از کردش چشمی کشاد
موج مژکان بر کلید قفلشان دندانه است

صافدل زامیزش بد طینتان یابد خلل
خانهٔ آیینه پیش زنکیان ویرانه است

شیشه ام بالد ز یاد سرو قد او بخوش
طوق قمری در کف من کردش پیمانه است

شهر اسلامبول بز دملکتهای دکر
درمیان هفت دریا کوهر یکدانه است

این غزل سامی جواب آنکه نامی کفته است
عزت مهمان بقدر فهم صاحبخانه است

❀ حرف الثاء ❀

خروش عشقده تحریک دست آه عبث
غریق مضطر به شیوهٔ شناه عبث

چو بید یینمز دوشنه در کف آزار
النیمه ایلمه آب رخنک تباه عبث

قرار داده دکل چونکه کردش افلاک
غرور دولت پادر رکاب جاه عبث

آقوب کلور سکار زق ایتمه کاوش تدبیر
کنار جوی فراوانده حفر چاه عبث

شهود مهر حقیقت ایسه غرض سامی
کمینه ذره یه ده ایلمه نکاه عبث

❀ حرف الجیم ❀

ایتمز کنار مطلبه کوهر نثار موج
تا اولمینجه ذلت ایله خاکسار موج

تعداد لطف نامتناهی حق محال
اولسونمی هیچ صفحه یمده شمار موج

سر ویرمدن تلاطم راز اولمز آشکار
قطع اولمینجه ظاهر ایدرمی چنار موج

کشتی طبعی غرقهٔ نور نشاط ایدر
ویردکچه سبزه زاره نسیم بهار موج

اولور کناره کیر توکل غنا پذیر
بندرکه سواحله بغلر قطار موج

ویرمز بنای فقره خلل جوش حادثات
غرق ایده مز کمینه خسی صد هزار موج

وضع خلاف اهل کرم حکمت اوزره در
که مد و کاسه جزر ایدر آشکار موج

پابوس یاره تشنه لب جویبارده
تعقیب ایدوب بری برین ایتمز قرار موج

چشم حبابنه طوقنور مشربی بودر
کرچه بولور مساعدهٔ روزکار موج

زنجیره چکدی عقلی پری کبی شیشه ده
میناده کوستر نجه می خوشکوار موج

سامی کنار صفحه یه عنبر فشان اولور
اظهار ایدنجه بو غزل آبدار موج

❀ حرف الحاء ❀

ساغر بکف اودلکه اوله یینغم صباح
آیینه سنده ظاهر اولور عالم صباح

عشاق سینه سوخته آه سحر کبی
ایلر بجای مص دخان همدم صباح

پیرانکه اشکك چشمی خم پیره فیض اولور
كلزاره حسن تازه ویرر شبنم صباح

شب زنده دار عشق که جسمن هلال ایدر
زربالش آفتاب اولور اکه دم صباح

عیسی طبیعتانه غدا بخش روح اولور
پستان مهردن لبن مریم صباح

اولور کنار بحر سیه سامی پر صدف
دریاسش اولنجه موج سفیدیم صباح

❀ حرف الخاء ❀

بزم پاك حسنه زیوردر او زلف و خال و رخ
دود عنبر مجمر زردر او زلف و خال و رخ

کردن بللورك اوزره کویا بر شیشه ده
سنبل و شبو و كل تردر او زلف و خال و رخ

داغ غم سودای سرتاب جکر کتمك محال
دلده کم دائم مصوردر او زلف و خال و رخ

شمع شب پیرایه و پرسوخته پروانه وش
متصل کرم آشنالردر او زلف و خال و رخ

شعله آهه سپند اولمق سویدای درون
یاده کلدکجه مقرردر او زلف و خال و رخ

کلشن حسن ایچره دام و دانه آشوبله
مرغ جانه قیددیکردر او زلف و خال و رخ

حلقهٔ جیم جمالی نقطهٔ نور اوزره در
صفحه زیب روی دلبردر او زلف و خال و رخ

سوز حسرت مردم چشمی پریشان خواب ایدر
تاکه زیب روی دلبردر او زلف و خال و رخ

قیلدی حسن شاهد نظمی دوبالا سامیا
چون ردیفمده مکرردر او زلف و خال و رخ

❀ حرف الدال ❀

صون ساقیا بزه قدح بیملال عید
ایمای عشرت ایتدی بنان هلال عید

ظاهر اولور دلیل صفای وصال عید
لوح فلکده ماه نو اولدقده دال عید

روی صیامه صبحی تبسم فروش اولوب
رنك فطوری ایتدی شکست انفعال عید

رنکین خون اشك ایدر عشاق جامه سن
خوبان کینجه البسهٔ آل آل عید

خمیازهٔ تحسرمیدن هلاك ایدك
اولماسه مایه بخش تسلی خیال عید

شایسته در تمیمهٔ حور بهشت اوله

سامی بونوزمین غزل بیمثال عید

مقدم ایتدی شب روزه عشرتی تسوید
چیقردی صکره بیاضه صباح عید سعید

طلوع ایدر صاانورم مهر برج میزاندن
او شوخ بلهٔ دولابده اولنجه بدید

صالنجق ایچره اولور حسنی پرفروغ الحق
صالنجق عالمه بویله ضیا صالر خورشید

سنکله طارتلمز عیدکاه حسن ایچره
کمال مرتبه نقصانتی بیلوب مه عید

هلال عید آچوب آغوش ابروانکله
مکر معانقه ایتمکلکی ایدر امید

دیزلدی سلك بیانه بنان خامه ایله
معانی سخنم سامیا چو مروارید

مفرح دافع غم دلکشادر صحن سعدآباد
مسرت بخش جان راحت فزادر صحن سعدآباد

جهانده مثلی یوق عبرتنمادر صحن سعدآباد
ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد

تماشاکاه عالم یوسفستان زماندر بو
جهان ایچنده حقا کم نمودار جناندر بو

دکلدر کهنه وادی تازه طرح دلستاندر بو
ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد

نوله هر باغی رشك چارباغ اصفهان اولسه
ایدی اقلیمه صیت اشتهاری داستان اولسه

همای دولته هر قصری لایق آشیان اولسه
ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد

کمینه برغبارین اول فضای جنت آسانك
دکشمم سامیا اقلیمنه ایران و تورانك

خدا اکسکلکن کوسترمسون سلطان دورانك
ملوکانه عجب جای صفادر صحن سعدآباد

❀ حرف الراء ❀

خط لبك که مصرع زیب نمالدر
ایهام بوسه آنده نه رنکین خیالدر

دل قوس ابروانلندن نلر چکر
سیر ایله قد خمشده سی اکه دالدر

ایلر شکسته مرغ دلك پروبالنی
اول طفل نورسیده دیمزکم وبالدر

اول نخل عشوه هر نقدر سرکش اولسه ده
بار نیاز ایله اکیلور احتمالدر

ظن ایتمه ژاله درکورنن روی بارده
کللر چمنده غرق خوی انفعالدر

نظاره دوربین بلورین اولورسه ده کورمك تن نزار رسمی امر محالدر

سامی امید جام جم ایتمز کدای عشق
ممنون باده خوارسی کهنه سفالدر

دونیم اولورسه ده تن دلده آرزو بردر دورنك ایسه کل رعنا عجمی بو بردر
کوکل خراب می بیخودسی وحدتدر او بزمکاهده کم ساقی و سبو بردر
نتیجه حین مقدم قضیه خود معلوم بو درسخانه ده معناسی کفتکو بردر
نکاه اهل حقیقتده راسی و مرئی بلورین آینه سی ایله روبرو بردر
کریوه کرد خلاف اولمه رهرو صدق اول طریق عشق الهیده جستجو بردر
حصیر پارهٔ ذات بدوش تجریدک یاننده چین جبین ایله سرفرو بردر

کمال عشقله اول خوش دردم توحید
نفس هزار ایسه ده سامیا کلو بردر

باشرسه مردم چشمم مثال نوح ایدر جهانی غرقهٔ طوفان کریه سرتاسر
عجب مؤثر اولور بخت واژکونم که عقال پای نسیم اولدی ریسمان خبر
متاع جانی کوکل نقد عشقه بیع ایتدی نه خواستکاری سود ایلدی نه بیم ضرر
کورنمدی عجب آزرده پامیدر اوپری کلنجه خانه مه هب چشم عاشقانه بصر
ایدردی آینه سن وقف سنك ناموسی کوریدی صفوت مرآت طبعم اسکندر
جمال یار نوله غاب اولسه چهره کاولور باقنجه سوخته سررشتهٔ فروغ نظر
خیال تاب رخکله شب محبتده زبانه وش دله مانند شعله در بستر

اولوردی تافته دست شعاعی ای سامی
طوتوشسه پنجهٔ خورشید ایله او ماه اکر

نادانه اولکه بحر سخن درلرین دوکر کویا که خاك مزبله یه جوهرین دوکر
نشوه خمار اولور بکا بزم شرابده یارم اودمکه جرعه قویوب ساغرین دوکر
عاشق فتیل داغ غمك جانکداز ایدوب بغری یاغیله شمع ضیاکسترین دوکر

خورشید صبح اولور رخنه دلر باقچین دستار نوظهور مطلاسرین دوکر
سوداسیانه صاریلور اول زمانده کم دلبر سرینه شال کمر اوجلرین دوکر
کشتی جامی عالم آب ایچره قوللنن دریای شوق ساحلنه لشکرین دوکر
یکروزه درکشادکی نوبهار کام کللر چمنده آخر او برکترین دوکر

سامی سخنده پیرو نظم نظیم اولوب
نیشکر یراعه سنك سکرین دوکر

بادهٔ بزم غمم رنك رخ دل خسته در جام شوقم نون معکوس خط اشکسته در
کلستان عالم آبمده مانند حباب موج موهوم هوا سررشتهٔ کلدسته در
ضعف بخت تیره دن مژکانه چشم حیرتم خامهٔ مو بین تصویره وجودم بسته در
خون اشك حسرتم فکر قد موزونله معنی رنکین لفظ مصرع برجسته در

دل خیال معنی بوس دهان یار ایله
همچو تار مسطر مشق خط نورسته در

او شهلا چشمك تیر نکاهی جفته پیکاندر آنکچون طرفة العین ایچره زخمی دردل و جاندر
دهان زخم دل قادرمی شرحه دوکدوکی قانی او احول غمزه لرکم ایکی یوزلی تیغ براندر
نکاه دلکشافندن تن زرد نزارمده کل رعنا کبی هر زخم خونینم نمایاندر

خیال چشم شوخی بی نشان ایتمز درونمدن
سویدا اولده چون نقش سم پای غزالاندر

آه شررفشانکه دل و سینه دن چقر پیچیده اژدها کبی کنجینه دن چقر
ایتسك نکه بو جاذبهٔ حسن و آنله عکسك درون خانهٔ آیینه دن چقر
رنك تعلق البسهٔ نازدن بدید روی فراغ خرقهٔ پشمینه دن چقر
معنای عیش و نکتهٔ کلکشت باغزار ترکیب نسخهٔ شب آدینه دن چقر

نظمم او لؤلؤی صدف آغوش فیضدر
سامی محیط خاطر بی کینه دن چقر

دله قو انل عشق خدا کلور کورینور	غبار سرمهٔ صوت وصدا کلور کورینور
عذار یاره خط مشکسا کلور کورینور	کناره موجهٔ عنبرنما کلور کورینور
عرق فشان لب دلداردن صقلدقجه	می سفیدده رنک حیا کلور کورینور
کرشمه در بغل شرم ایکن او غنچهٔ شوخ	نشاط بادهٔ خاطرکشا کلور کورینور
اولورسه الده اکر دوربین شیشهٔ می	ندکلو دورایسه دلدن صفا کلور کورینور
سرادقات عدمدن مثال ظل خیال	هزار صورت هستی نما کلور کورینور
درون مخزن تاریک دلده کوهر داغ	شکاف زخم تنمدن ضیا کلور کورینور
نهفته ایلمه حسنک نقاب نخوتدن	صقین صقین خطک ای بیوفا کلور کورینور

یوکله جواهر مضمون یم معانیدن
سفینهٔ غزلم سامیا کلور کورینور

بزم وحدتکم اولور ترتیب روح افزاسی بر	اولدی جام وساقی ومیخواره وصهباسی بر
صورت اشیا مآلی مشترک الفاظدر	نسخهٔ کبرای انسانک اولور معناسی بر
لاو الادن درونک اولسه برک زبان	باغ توحیدین ینه بوی کل رعناسی بر
طرفه معجوندر تراکیب وجود عنصری	هادن وارون کردونده اولور اجزاسی بر
یاره عرض ایلردی یاره سینه چاک شوق اولوب	عاشقک آه اولسه دلده زخم خونبالاسی بر
کاه فکر بوس لعلک که خیال کاکلک	اولمز عشاق سیه بخت غمک سوداسی بر
ناله کاران کل صدبرک رخسارین هزار	کلشن عشقک دکلدر بلبل شیداسی بر
شبه صوری معنوی خاصیته اولمز قرین	معدن صنعک دکل بللور ایله الماسی بر

اولسه سامی کشور حسنی ایدر فتنه یله بر
وصف مژکان ایله جیش خط نوپیداسی بر

فرق ماهیت دل چشم تماشادندر	پرتو نیک وبد آیینهٔ سیمادندر
روزن خانه‌یی سرماده کشاد ایتمکدر	سردی بزم ادب خندهٔ بیجادندر
حاضر اول بزم مکافاته ایا مست غرور	رخنهٔ سنک سیه پنبهٔ مینادندر

صافدل تیره نهادانه اولور فیض رسان	کهرافشانی ساحل کف دریادندر

سامیا خانه براندازی دل همچو حباب
جوشش موجهٔ سیلابهٔ صهبادندر

خطک که کرد جام لبکدن ظهور ایدر	آب حیات ظلمتی پرموج نور ایدر
اولمز کلوکرفتهٔ امساک سیر حسن	کلبوسهٔ فمکله نکاهک فطور ایدر
زنکاور غبار ایدن آیینهٔ دلی	کحل غمی کشیدهٔ چشم سرور ایدر
خمیازه ریز حسرت اولان عیده شمدیدن	شکل هلال روزهٔ جام بلور ایدر

اهل ملامته شهر سنک کودکان
ایقاد مردهٔ شمع حریم شعور ایدر

لبک که بادهٔ جام نکاهم اولمشدر	دودیده مست مدام نکاهم اولمشدر
کل عذاری که سرشیشه زیب باصره در	شمیم بخش مشام نکاهم اولمشدر
صباحه دک طوتشور سوز حسرتکله مژم	فتیل شمعهٔ شام نکاهم اولمشدر
اوچار او چشم کبودک خیالی چشممده	کبوتر سر بام نکاهم اولمشدر
اوکبک حسنی جناح خط ایله طوتدی کوزم	که پرکرفتهٔ دام نکاهم اولمشدر
نظاره‌م اولدی سبب خشم غمزهٔ یاره	کشیده تیغ نیام نکاهم اولمشدر
خموش اولورسه ده دل کوش چشم ایله اوپری	اداشناس کلام نکاهم اولمشدر
یا کلمه سه نوله کلکون اشکک او غنچهٔ مهر	ربوده ساز زمام نکاهم اولمشدر

شکسته رنکی روی لطیفی‌ای سامی
نشان پای زحام نکاهم اولمشدر

نه در مسجد ونه زاهد قلابه واردر	تازه‌لر کیفنی دل پیر می نابه واردر
طوغرسی هضم ایده مم وضع کج زهادی	خم ابرویی قویوب کوشهٔ محرابه واردر
حلقهٔ ذکری اولور دام دل بوالهوسان	دونه رک خس کبی ناچار او کردابه واردر
مجلس مرشده تشویش درون ایله وارن	کهنه غربال ایله صان چشمهٔ پرآبه واردر

نسبت سلسله‌سی در یتیم اشکمک
دم طوفانده اولان موجهٔ سیلابه وارر

شرر آسا نوله پرسوز ایسه در سخنم
ادجی تار نفسمک چاق دل پرتابه وارر

غفلت اول مرتبه کم پندی صانوب افسانه
سامیا مردمک دیده لرم خوابه وارر

خونکرده روا ایدرسه او کلبرک تر ظهور
کوزدن بجای اشک ایدر آب کهر ظهور

دامنک جوره شهد مکافات ایدر ظهور
طوطی قفس نشین ایکن ایلر شکر ظهور

بیهوده ایتمه اهل ریادن امید فیض
ایتمز درخت خشکمادن ثمر ظهور

طبع درشتی روی ملایم زبون ایدر
برکشته ایلر آینده عکس صور ظهور

بی لعل یار عشرت اولور تلخ ناکوار
میدن ایدر حبابله صد چشم تر ظهور

دل چین زلف یارده قالدی اسیر بند
اسی باد صبح ایلمدی بر خبر ظهور

عزم ایتسه کوی یاره دل ناتوانمک
رنک پریده سنده ایدر بال و پر ظهور

آزرده در طبنجهٔ دست نکاهدن
خط صانمه روی یاردن ایتدی اثر ظهور

کرداب بحر آتش ایدر هالهٔ مهی
سوز نهانم ایلسه دلدن اکر ظهور

سامی بو نو قماش سزا فرش پای اوله
کایتدی اوشاهندر تخت هنر ظهور

عنقا نظیر حضرت نابی افندی کم
ثانیسی یوقدر ایده لی نوع بشر ظهور

استاد کل خدیو جهانبان ملک نظم
شانندن ایلر عالم اشعاره فر ظهور

غیرتله چوق جوان هنرمندی پیر ایدر
طبع بلندی ایلسه پیرانه سر ظهور

حق مستظل سایهٔ ممدود عمر ایده
تا کیم جهانده ایلیه شام و سحر ظهور

عقدهٔ مردمک چشم او رخ آلده در
ناخن دست نظاره کره خالده در

رنک حسنی خط نوخیز پریده ایده مز
موج پرواز هما جنبش شهبالده در

کردش نور نکه زیور آغوش ایده لی
پای حسنی او مهک حلقهٔ خلخالده در

محو ایدر ذوق نخستینی خمار انجام
تلخکامی که ترنج کف اقبالده در

ترجمان در قلمه پنجهٔ نظم سامی
جوهر تیغ زبان نقش کف لالده در

کرد ر خنده خطکه سیه پوش فتنه در
مهتاب حسنه هاله در آغوش فتنه در

سر دار زلفی ملک دلی تار و مار ایدر
خط کیم خبر رسان بنا کوش فتنه در

مخمور ایدن نکاهی سمی ناز و عشوه در
چشمی سیاه مست قدح نوش فتنه در

ممکنمی آب چشمه غرق اولمه دن کذر
خنجر او اینجه بلده که سرجوش فتنه در

خامه کیم تسوید لفظ پاک معنی دار ایدر
قالب تعبیره نفخ روح فیض آثار ایدر

خامه کیم اولدی چمن پیرای باغ معرفت
صفحهٔ رنکینی الفاظ ایله کلزار ایدر

عرش اعلای معانیدن نطق ایلر ورود
آکه تعظیما براعه سجدهٔ اشعار ایدر

بحر دلده کوهر حکمت صدفدر در پاک
کیم انی غواص تردست خیال یار ایدر

خامه غیب هویتدن کلام ایدوب ظهور
کیم لسان حاله کلسه سر حق اظهار ایدر

❀ حرف الزاء ❀

سرشک اولمزسه لوح دلده داغ آتشین اولمز
مقدم صفحه نمناک اولمسه نقش نکین اولمز

زخم ناخورده دل لعل ابکدن بوسه چین اولمز
تن موم اولمدن سوراخ سوراخ انکبین اولمز

حلاوت در عقبده تلخیٔ دشنام لعلکده
مرارت مانع طعم لذیذ ادچین اولمز

تواضع ایتمه ده رؤیا فریبان اولمه دلبسته
بنا سر در زمین انحراف اولسه متین اولمز

اولور سوداکران نظمه ناشایستهٔ رغبت
متاع معرفتکم زیب دوش آفرین اولمز

اولان آیینه وش وارسته کرد خودپرستیدن
دلنده عکس زشت کینه دن چین جبین اولمز

خیال چین زلفی مایهٔ خاموشی دلدر
سواد موی چینی اولسه چینیده انین اولمز

بر پروانهٔ تدبیر تحریکندن ای سامی

خدانك شمع تقدیرینه باد آستین اولمز

دامنز مشعل فانوس سرور ایلمشز
روز كار غمی صد مرحله دور ایلمشز

اولمز زخواسته زیور دهر بد وضع
كنج كاشانهٔ محنتده حضور ایلمشز

اشكی ریزان ایده لم دامن عصیانمزه
آه كیم رسم عبادتده قصور ایلمشز

روزن طور كبی آینهٔ دیده مزه
پرتو حسنك ایله مهبط نور ایلمشز

زاهدا رند خراباتی كوروب عیب ایتمه
بادهٔ وحدت ایله ترك شعور ایلمشز

لشكر خیل مژه كه صف سپاه آفت
دل ویرانه مزی وادی شور ایلمشز

بلمز زمعبد زهاد و كلیسا سامی
چلمكه درد غم عشقی ظهور ایلمشز

تناسب جلوه كر در عشقده بیكانه جمع اولمز
بلی شمع ایله بلبل ورد ایله پروانه جمع اولمز

دلی هموار ایدر سلك اللآل كردن تسخیر
كره پیچیده تاره سبحهٔ صد دانه جمع اولمز

تلاش حرص بیجا آدمی محروم كام ایلر
كه دست رعشه دار ایله طولی پیمانه جمع اولمز

دل حق دوست نقش خود پرستیدن مبرادر
اساس واحد اوزره مسجد و بتخانه جمع اولمز

سبكساران اطلاق ایلمز بو خاكدانه میل
همای اوج پرواز ایله سامی لانه جمع اولمز

فروغ لطفی فزدون ایسه ماه پیكر یمز
سپهر بخته ضیا پاش اولوردی اختر یمز

سیاه مست جنون ایلر عاشق زاری
نه دم ایدرسه پریشان طره دلبر یمز

دوشرسه پرتو حسنی پیالهٔ طربه
ایدر جهانی مشعشع ضیای ساغر یمز

فغان آتش عشقكله آفتاب جهان
زبانه آور تفسیده خیز نشتر یمز

ایدرسه مغبچهٔ عشوه ساز ساقیلك
پیالهٔ جم اولور ساغر مجوهر یمز

فلكده اولمسه خورشید سامی دنیایه
كفایت ایلر ایدی شمع داغ انور یمز

صورتده كرچه ذرهٔ امكان اولان بزز
معنیده آفتاب درخشان اولان بزز

بیحرف چشم یار ایله ایتدك مكالمه
راز آشنای نكتهٔ عرفان اولان بزز

كردن بطوق سلسلهٔ زلف دلبرز
دشت جنون عشقده پویان اولان بزز

هشیار اولمز ایله تا روز رستخیز
مستانهٔ می لب جانان اولان بزز

اول قطره یز كه فرط چكیدی عشقدن
سامی مرور وقت ایله عمان اولان بزز

آه دل اظهار داغ و چشم پرخون استمز
عشقی اول نخوت پرستم پرده بیرون استمز

ترش رو كوسترمه جاناز ردی رویم كوروب
علت سودای عاشق آب لیمون استمز

پنجهٔ مهری پریشان ایلر اوراق كلی
كیمسه ده شیرازهٔ سامانی كردون استمز

جانی تسلیم ایلمه فكر زر مدفون ایله
خانهٔ زیر زمین ای خواجه التون استمز

تیره دل فیض صباح عشقدن بی بهره در
لكهٔ ناشستنی امداد صابون استمز

غالبیت نفسه دیكر دركل طاعات شب
دشمن آكاهه تدبیر شبیخون استمز

خوف ایدر صرف ایتمكه اندیشه سن داخی كبار
ساده چه اشعار آرر دقتلی مضمون استمز

سرنكون اولور همان فواره دن چقدقده آب
رفعت روشندلانی بخت وارون استمز

سامیا تسخیرمه رویان مضمون و نكات
نسخهٔ نظمكده در بر غیر افسون استمز

صاحب نظر آرایش كفتاره یاپشمز
معنی كوررا عمی كبی دیواره یاپشمز

هر كارده عاقل كوزه در سمت سهولت
انكشت خرد عقدهٔ دشواره یاپشمز

كوچدر دل صاف اولمسه شكسته آنی یاپمق
بر برینه آیینهٔ صدپاره یاپشمز

جیب فلكی پنجهٔ آه دل ایدر چاك
فرهاد كبی دامن كهساره یاپشمز

هر دانه سی انكوردن اولمسه ینه رندان
چون دست ریا سبحهٔ اذكاره یاپشمز

جویای جمال احدیت چو شكمخوار
جنتده بیله نعمت بسیاره یاپشمز

سامی بی افندم سر كویكده مقیم ایت
زیرا قول اولوب غیره او بیچاره یاپشمز

مژه‌م پای نگاه انتظاره خار درسنسز
ره آمد شد نظاره نشترزار درسنسز

عجبمی اولسه نامه‌م داغدار شعلهٔ حسرت
قلم دستمده مرغ آتشین منقار درسنسز

کوکل سنجیدهٔ میزان چشم اعتبار ایتمز
ینجه یوسف ملاحت شاهد بازار درسنسز

دوبالادر اوچار ابرو ایله حسن کلوسوزک
باقلمه ساده رویانه نکه ناچار درسنسز

چراغی شعلهٔ آواز بابلبلدن فروزاندر
کوکل ای کلبدن شب تاسحر بیدار درسنسز

چوپروانه دل آتشخروش سامی زاره
کل شمع تحسر زیور دستار درسنسز

اولسون فزون قوسینه ده عشقکله داغمز
خورشید در فتیله فروز چراغمز

ساغر کداسی درکه میخانه یزولی
فرق سپهره جرعه فشاندر ایاغمز

برغیری نغمه کوربو بداهنکیده فلک
ایام کوده کی ده اشدی قولاغمز

داغ اولسه کهنه داغ نوآچ جسم زاریمه
روی خزان کورمسون ای شوخ باغمز

هر غنچهٔ نورسته نگاه ایتمکه دکمز
آویزهٔ دستار وکلاه ایتمکه دکمز

چوکان تمنا ایله هامون کرمده
کوی همه قدی دوتاه ایتمکه دکمز

روکردن اولوب تیغ هراسان قضادن
موی بدنی موج سیاه ایتمکه دکمز

صدآینهٔ توبهٔ اشکسته ایت ای دل
خمیازه ایله باده یه آه ایتمکه دکمز

اندیشهٔ آرایش دنیا ایله سامی
روی املی زنک کناه ایتمکه دکمز

بزاسیر عشرتز ساقیلرک مفتونیوز
بستهٔ زنجیر موج بادهٔ کلکونیوز

پای خمده جام می اشراق فیض ایلر بزه
بزم عشقک نشئه یاب عقل افلاطونیوز

سربرهنه برکدای بی سروسامان ایکن
عالمک پابرنهاد تاج افریدونیوز

نوله کجطبعانه اولسه ناحمز خارزبان
شاه بیت دقتک برمصرع موزونیوز

کیم چکر رطل کران منت دون مشربی
کورمسک برقطره جام لطفنی ممنونیوز

بار هجران قدمز سامی خم ایتمشکن بنه
اول درو الاجنابک حلقهٔ بیرونیوز

روشن اولمز دل خیال چشم خون آشناسز
شعله ریز اولمز چراغم روغن باداسز

سینه ده سوزش کرک چرک کنه پاک اولمغه
ایلمز صابون استغفار اثر حماسز

خوابکاهیدر سواد چشم آهوی ختن
کاولدی دل فکر نکاه یار ایله آراسز

کلفشان نشئهٔ مستی شراب تلخدر
بی نمکدر خندهٔ لعل لبی دشنامسز

چون نسیم آه اولور سامی شررخیز درون
کلسه باد صبحدم بوی کل پیغامسز

صید مرغ دقته فکر مژکدر تیرمز
کردش چشم بتاندر حلقهٔ زهکیرمز

رشتهٔ آمالدن قطع تعلق ایتمدک
چشم سوزندر چو عیسی حلقهٔ زنجیرمز

طی نشترزار ایدر دلدن ایر پنجه لبه
صانمه بیت اولدی دوپاره سینه تقریرمز

اول ضعیفز کایلسک عزم ره مقصود اولور
سایهٔ مژکان چشم مور دامنکیرمز

جویبار صفحه ده برک کل سیرابدر
معنی رنکین ایله سامی رخ تعبیرمز

❁ حرف الشین ❁

زلف سیهی کردن بلوره صارلمش
بر پرده در اول آینهٔ نوره صارلمش

مرآت بنا کوشی کنار خط نوده
صان صبح خفادر شب دیجوره صارلمش

غم مرهمی کیم ریزهٔ الماسله مسحوق
فریاد که زخم دل مجروره صارلمش

خال سیهی عارض خورشید ضیاده
پروانه کبی شمعهٔ کافوره صارلمش

سامی اومه ایتدکده نگاه غضب آلود
قصاب اجل قبضهٔ ساطوره صارلمش

عالم غریبه نسخهٔ عبرتنما ایمش
هر نقطه‌سی نتیجهٔ صدمدعا ایمش

اول مومیانی سینه یه صارمق شب وصال
آفتادهٔ چه ذقنه مومیا ایمش

قال ایلمین دمی نفس اهل حالدر — هپ قیل وقالی زاهد خشکک هوا ایمش

بو عرصه ده کدای نمدپوش کوشه کیر — سر کشور صفای دله پادشا ایمش

سامی بو کارخانهٔ سیماب اساسده
اکسیره رغبت ایلمه‌مک کیمیا ایمش

جبینه اوپری زلف مشکسا آصمش — سر فلاکت عشاقه بر بلا آصمش

دکل سرین ومیان صنع چیره دست حسن — او موی نازکه بر بیضهٔ هما آصمش

فلکده شمس وقمر صنمه آه شعله خروش — او کهنه سقفه دو قندیل پرضیا آصمش

ورای پرده دن اثبات مدعا مشکل — او دعوی املی حاکم قضا آصمش

دلبر کاولور او که هر هفت کردهٔ ادبار — عروس جاهنه منکوش اعتنا آصمش

اسیر کافر زلف سیاه ایدوب او صنم — شکنج تارینه صد جان مبتلا آصمش

شهود عالم وحدت نه ممکن ای سامی
وجود چشم دله پردهٔ خفا آصمش

ایلیوب کرد ذقندن خطنی دلبر تراش — ایلدی الماسدن کویا که بر ساغر تراش

اولدی هر موی سرم مانند ریش نخل طور — اولیجق موسی بدست نازاو شوخ سرتراش

دست آهی ایتمدی سنک دل شیرینه کار — بیستونده کرچه فرهاد ایتدی چوق مرمر تراش

نسخهٔ بخت سیهدن حک اولور حرف غلط — اولسه کر لوح فلکده نقطهٔ اختر تراش

اتحاد جنس ایله یکرنک اولورسه خاصیت
جوهر اظهار ایده مز هر سنکدن کوهر تراش

اول کاکلک که صنع خدا سرده ایلمش — بال همای پایکه کسترده ایلمش

خال بتانی مردمک چشمه نقش ایدن — حسنی ازلده عشقله پرورده ایلمش

نساج کارخانهٔ حیرت جمالکه — انظاری تار وپود سراپرده ایلمش

شخص کناهی ماشطهٔ عفو کردکار — همرنک حسن شوخ سیهچرده ایلمش

زاهده مجازی حقیقت نشان ایدن — حسن سلوکی جلوهٔ آخرده ایلمش

سامی بلند پردهٔ ساز محبتی
حنیاکران عشق مخیرده ایلمش

❀ حرف الطاء ❀

خانهٔ قلبه شراب اولمسه معمار نشاط — لب خمیازه اولور رخنهٔ دیوار نشاط

اولسه ته جرعهٔ می سرمهٔ چشم ادراک — افسر جم کورینور جام نکونسار نشاط

اولدی میناسی پریخانهٔ لطافتده حباب — جام بللور در آیینهٔ رخسار نشاط

نعرهٔ مستله داد وستد نوشانوش — بو قدر انجق اولور کرمیٔ بازار نشاط

نقد رطل کران اولسه چکر صهبایی — ایلمز قامت هوش دلی خم بار نشاط

اولدی هر بیتی بو رنکین غزلک ای سامی
تازه میزاب خم بادهٔ کفتار نشاط

او چشم خسته طبعه عنبر قوت فزادر خط — شکست رنک حسن یاره همچون مومیادر خط

ایدر فوارهٔ خوناب حسرت نوک مژکانی — رک کام نکاهه طرفه کرد مشکسادر خط

نسیم عشوه دن آب حیات حسن اولور پرموج — حباب صاف غبغبدن چقان رنک هوادر خط

دهانی نقطهٔ رنکین پرکار تبسمدر — احاطه ایتمش آنی حلقهٔ دور وفادر خط

سویدای درونم عکس ایدر میناسی چشممدن — آنی کوته نکاهان ظن ایدر کم رونمادر خط

اولور مرآت بقسه سیر چشم لذت دیدار — غزال سبزه زار فتنه یه سنبل غدادر خط

او چار ابرویه ایکی مصرع موزوندر سامی
که حسن مطلع شهبیت ابروی دوتادر خط

❀ حرف الغین ❀

اولسه خال لبی تبخاله ده مانندهٔ داغ — دل اولور سینهٔ پرناله ده مانندهٔ داغ

خال رخسار که نظارهٔ کرم ایتدکجه — مردم چشمم اولور لاله ده مانندهٔ داغ

آه ایدوب فکر ظهور خط رو یکله بو شب — اولدی مه دائرهٔ هاله ده مانندهٔ داغ

سوزش هجر لب آبله دار کله اولور — هر حباب آتش سیاله ده مانندهٔ داغ

کلشن خویکرده جبین باغه اوآتشچهره   کل اولور موجنه ژاله ده ماننده داغ
هنره دال اولور عیبی دخی اولسه بجا   ذیل نوبافتهٔ کاله ده ماننده داغ

تاب غیرتله ایدر مشک مدادم سامی
ناف آهوی کهن ساله ده ماننده داغ

مهتابه کلدی آینهٔ آبدن فروغ   چشم حباب آبه ده مهتابدن فروغ
چون رنک شرم کردن بللور مهوشان   مینای صاف بولدی می نابدن فروغ
مرآت قلبه کلمز ایا جامه پوش کبر   خاکستر فسردهٔ سنجابدن فروغ
غفلت چراغ مطلب اولور بی بصیرته   اعمی بولور فتیل رک خوابدن فروغ
آثار زهدی بارقهٔ عشق محو ایدر   قالمز نجمده مهر جهانتابدن فروغ
روشندلان بربرینه فیض بخش اولور   کاینه بولدی الفت سیمابدن فروغ
فانوس آبکینه کبی سینه صاف اولان   بولور چراغ دیدهٔ احبابدن فروغ
ایلر ظهور شعلهٔ آوازسازده   باد لطیف دامن مضرابدن فروغ

نظم ترمده ردشنی کوهر سخن
سامی جوشچراغ ویرر آبدن فروغ

❀ حرف القاف ❀

اول بلبل عشقمکه کل ویاسمنم یوق   اول طوطی کویاسی فراقم چمنم یوق
بن تکیهٔ عشقکده اوعریان غمم که   پنهان بدن ایتمکه بر پیرهنم یوق
اول خانه خرابم غم هجرانک ایله آه   فریاد وفغان ایتمکه بیت الحزنم یوق
بیهوده همان مجمرهٔ دل اولور آتش   آه ایتمکه بر طرهٔ عنبرشکنم یوق

پروانه طبیعت کوکل ای سامی شیدا
سوزان اوله جق شعلهٔ انجمنم یوق

ندم دروندن اظهار دود ایدر عاشق   کمین شرارینی نیز نمود ایدر عاشق
خیال نقطهٔ موهومهٔ دهانک ایله   عدم عدم دیو محو وجود ایدر عاشق

تلف

تلف پذیر اولور جمله نقد سامانی   نه غم زیان ونه امید سود ایدر عاشق
کنشت عشقده خمکشته ابروی یاری   برهمن دله جای سجود ایدر عاشق
ایدوب دل آینه سن پاک زنک هستیدن   درونی مهبط نور شهود ایدر عاشق

سپهری مضطرب سوزش ایلرای سامی
ندم دروندن اظهار دود ایدر عاشق

❀ حرف الکاف ❀

دل کمسراغ شاهره آرزو کرک   دشت هوسده سدکذر آبرو کرک
رویک تصوریله کل مهر عالمه   صرف نکاه ایلیه هم باکه بوکرک
قدم بوکلدی کشمکش بخت دون ایله   بلدمکه چرخ کجروشه سرفرو کرک
محراب ابروانه ای دل پرستشه   آبیله تیغ غمزهٔ یارک وضو کرک
چون شانه چاک چاکم ایا باد صبحدم   جانه پیام طرهٔ مشکین بو کرک

سامی بهار کلدی ینه بزم باغده
برالده جام باده برالده سبو کرک

پرفتنه‌در غمزه چشم نیمخوابکدن سنک   نصفی چقمش تیغدر کویا قرابکدن سنک
بردخی نوش می نظاره یه طاقتمی وار   اویله مستم بادهٔ رنک حجابکدن سنک
پردهٔ چشممدن ایلر کن کذر نورنکاه   بوتماشادر کذار ایتمز نقابکدن سنک
جام دل چون ساغر نقش قدم اشکسته‌در   دست رد شیوهٔ پای شتابکدن سنک

بولدی سامی نشئه‌یی اول می دشنامدن
موج اوروب رنک تبسم لعل نابکدن سنک

بزم معناده نه بوکوش ونه بو دیده کرک   کوش تحقیق شنو دیدهٔ جان دیده کرک
ایده کورباصره‌یی شاهره اکاهی   ره باریک نکه صنعه که خوابیده کرک
بیت موزوندن ایکی مصرعله ترازو کبیدر   آنده ربط سخن ومعنی سنجیده کرک
بحر کامه هوس خشک وصول ایلینک   تاب پاسیله لب خواهشی تفسیده کرک

خامهٔ نیشکر و مغزی سخنمندر اما دهن دیدهٔ انصافله خاییده کرک

لذت قند معانی ایله سامی نظمڭ
دو لب مصرعی بر بیرینه چسبیده کرک

بیاض دیدهٔ یوسف کبی او تن نازک
نگاه ساده یه ترجیف ایدر او بن بدنن
تمام لرزش و سرتاقدم تموج ناز
دهانی کوهر ناسفتهٔ خجالت ایکن
صولر بوسی نظر دن او فرط شامه دن
بلوردی خط سیه روی خالدارنده

حریر نو دنکهد نده پیرهن نازک
که بکنفسله اولور سست او پنبه دن نازک
خرام نازک و پا نازک و بدن نازک
نه نازکانه کچر رشتهٔ سخن نازک
ندن اولور چورخ یار کل بدن نازک
بنفشه نازک و کل نازک و چمن نازک.

تخیلمده اولور اول پرینڭ ای سامی
میانی چون مژهٔ آهوی ختن نازک

کرمی خاکنشینانه دراهل کرمڭ
یوجودان ایله الفت سبب رفعتدر
صحبت بی ادبان کوشخراش دلدر
این وقت استمر اللیلة حبلی الفطن

کهرافشان سواحل اولوراموا جی یمڭ
برایکی نقطه ایدر رتبه سن افزون رقمڭ
پرده سز سازده هیچ لطفی اولور می نغمڭ
اکه حال اهلنه مستقبل و ماضی المڭ

نتیجهٔ جهره بدل ایتدی بو نظمی سامی
همت پیر ایله فیض نفسی صبحدمڭ

خط کلمه ابهام دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ
ای شوخ خط آور بقلم وار می صفاسی
کل سویلنه لم جمله کچن دملری جانا
کیف می عشق آلمش اشتدم سنی کافر
مخمور اولوب ای مست می نخوت دولت
کوردکمی ندر عاقبت جنت اقبال

بو وعدی مقدم دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ
آیینهٔ عالم دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ
حیرانکه ابکم دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ
مستانه که هب کم دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ
چکمم قدح غم دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ
اول کیمه آدم دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ

ای خواجه طوتلمدی نفسڭ قبره ده کیردڭ
بو حالمه صنم دیر ایدڭ شمدی نه دیرسڭ

ندر سودی بو بازار فنادە جلب اموالڭ
حباب آسا کریبان صماخ زهدی چاک ایتدی
کرانجانان زهد اعمال ایله اوجمق امید ایلر
سریم ابره ایرسه قطرهٔ باران ظهور ایلر
ایدر خار مژه م آزرده پای نازکڭ شاید
چکلمز وضع ناسازی سکوت ایلرسه ده نادان
تمیز نیک و بد عین ضرر در خرده بیننه
تحمل محنته سرمایهٔ امر تعیشدر

غناو یرمز متاع مستعاری دوش دلالڭ
شکست توبه دن آواز نوشانوش شوالڭ
اولور می ماکیانه لطف پروازی پروبالڭ
اولور ادبار البت ماوارسی فرط اقبالڭ
دکلسم ای کل نورسته معذور اوله پامالڭ
اشاراتی بدلدر کفتکویه مردم لالڭ
بودقت جسمنی سوراخ سوراخ ایتدی غربالڭ
اولور نفعی فزون باری کران اولدقجه حمالڭ

نه ممکن پیرو اولمق نابی استاده ای سامی
سواونا بجادر مشق شعری کلکٔ اطفالڭ

نه فیض زهدونه شیخ دیاردن کوردڭ
مآل عقدهٔ پیچش نمای امیدی
چو سرو سرکش اولان پست اولور حقیقتده
شناوران غریق وشکسته کشتیلر
طراوت چمن و نوشش می لب دریا
خلاف جنسله صحبت نتیجه سز ایدوکن
ورای پردهٔ وحدت نه اولدیغن زاهد

اوحالتی که می خوشکواردن کوردڭ
نهفته شیوهٔ ابروی یاردن کوردڭ
بوسری آینهٔ جویباردن کوردڭ
تلاطم یم عشقی کناردن کوردڭ
تمام عالم آبی حصاردن کوردڭ
جواب بی صدد کوهساردن کوردڭ
درون خرقهٔ پشمینه تاردن کوردڭ

بو فیض ناطقهٔ روح بخشی ای سامی
ظهور نشئهٔ اول بهاردن کوردڭ

بوسوزش کورمدن یار ایله باری الفت اتسیدڭ
ایدرسکده کتان وش چاک جیب حیرت اتسیدڭ

او شمع حسنله پروانه وش کرمیت اتسیدڭ
تک دتنها کیجه اولماملتڭ صحبت اتسیدڭ

نه جرم ایتدک اندر کسر خاطر جام میناده
شکسته توبهٔ صهبایه زاهد نیت اتسیدک

عجب ارشاد ایدی ای پیر صاحبفیض میخانه
بر ایکی جامله دفع خماره همت اتسیدک

دوشوب آیاغنه مستانه ساقئ کل اندامک
او نخل عشوه پرور سایه سنده راحت اتسیدک

ایدردک تازه تازه بویله نظم دلپسند انشا
کهن وادئ شعره برده سامی رغبت اتسیدک

فتنهٔ دور قمر آفت جاندر کمرک
طوق تسخیر دل ماهرخاندر کمرک

دخمهٔ سیم شکم ناف اکا قفل الماس
مار پیچیده سر کنج نهاندر کمرک

آب حیوانده اولور حلقهٔ کرداب بدید
جسم پاکنده نم جلوه فشاندر کمرک

جوی چشممده اولور خیل خیالاته ممر
طاق دلجوی پل موی میاندر کمرک

اولسه کر جلوه که خنجر سیمین بر آب
صان کومش صوی ایله چشمه عیاندر کمرک

دله برچنکل ایلمشدر سه کرک بس بلبلی
باش بشه ویردی بلی فتنه رساندر کمرک

برج قوسمه نوایلدی تحویل هنوز
مطلع خنجر مریخ فشاندر کمرک

طاقتن طاق ایدر سامی اخمکشته قدین
پیچش تاری کمند افکن جاندر کمرک

❀ حرف اللام ❀

کوکل وار رهکذار کوی دلداره نشانن بول
کوزک سور نقش پای کحل چشم عاشقانن بول

دکان سینه بر کالای غم فکرک ندر ای دل
حساب ایت نقد اشکک بق هله سود و زیانن بول

خموش اول شیر فیض دل کلور پستان معنادن
دیمک لازم میدر هیچ مادره طفلک دهانن بول

کلوی کامی صدچاک ایتدک ای چرخ سیه کاسه
یتر بو خوانچه نک بر لقمهٔ بی امتنانن بول

طوتشمق زال چرخک پنجهٔ مهر یله ای سامی
پک آساندر همان میدان عشقک پهلوانن بول

کوکل که سر جمالیله کامیاب دکل
اومهر منعکس دیدهٔ پر آب دکل

سنجنجل دل ایدر نور حسنی بازیچه
فلکده شعشعهٔ قرص آفتاب دکل

هراس فکر نکاهکله خامهٔ مژکان
کنار دیده یه تصویر ساز خواب دکل

مثال مشرب سیاب تاب عشقکله
تنور غمده کوکل راحت انتساب دکل

اولور حمامهٔ دل شاهباز چشمکه صید
کلوکرفتهٔ اسر پنجهٔ عقاب دکل

فغانکه چهرهٔ مقصوددن نسیم امل
کره کشای سراپردهٔ نقاب دکل

خیال بادهٔ لعلکله مستمدر سامی
که خواستکار نشاط شراب ناب دکل

وحدت کزین کوشهٔ قاف قناعت اول
عنقا کبی کشاده پر اوج شهرت اول

نظم ایله رشتهٔ مژه یه دراشککی
دست نکهله سبحه شمار ندامت اول

کردون زشت رو نظر ایتمز چو آینه
سرتا بپای اسمر اسک قابلیت اول

مانع دکل رفاقت کجطینتان همان
مانند تیر راست رو استقامت اول

بیچند روزه نقشنه الدانمه عالمک
سامی صحیفه شوی نکاه حقیقت اول

حسنه خط عنبرین فام اولسه ده مانع دکل
جلوهٔ مهتابه اخشام اولسه ده مانع دکل

خط لعلک کردن کافورکی یاد ایلیوب
روز وشب عاشق می آشام اولسه ده مانع دکل

سیر ایدن اول کافر حسنک شکاف سینه دن
چاک ریز جیب اسلام اولسه ده مانع دکل

بر نکاه ایتسونده جانان سوزن مژکانله
سینه ها همچون قشر بادام اولسه ده مانع دکل

نومش میدر آرزوی دل کنار جویده
بر سهی سرو کلندام اولسه ده مانع دکل

پای خمده تک درست اولسون صفای خاطری
رنده بر اشکسته لب جام اولسه ده مانع دکل

قید غمدن دل مقام عجزده آزاده در
مرغ بی بال وپره دام اولسه ده مانع دکل

سن همان سعی ایت وصال بحره سامی چون حباب
بر نفس خاطرده آرام اولسه ده مانع دکل

کشور عشقک شه صاحبقرانیدر کوکل
جیش اندوهک رئیس کاردانیدر کوکل

قطره سنده نیجه دریالر نهان اندر نهان
اولین موج محیط بی نشانیدر کوکل

بابسم الله بدأ كاف ونونه نقطه در
مركز پركار سركن فكانيدر كوكل

نقطه سنده معنی سبع المثانی مختفی
شرح متن هفت جلد آسمانيدر كوكل

محرم خلوتسرای پردهٔ الهامدر
شاهد غيبك نديم نكته دانيدر كوكل

جرعه سی خاك وحبابی نه قباب چار طاق
ساغر سرشار بزم لامكانيدر كوكل

دور افلاكه نخستين نقطهٔ پركاردر
خامهٔ صنعك سويدای لسانيدر كوكل

پرورشياب فروغ آفتاب عشق اولور
كوهر خونين داغ واريسه كانيدر كوكل

نخل آه آتشين بار زمين سينه يه
تخم پر نشو ونمای جاودانيدر كوكل

قاف استغنای عشق واوجكاه همتك
ساميا عنقای والا آشيانيدر كوكل

❁ حرف الميم ❁

نشئهٔ ميله رخ آلكی كل كل كوره لم
آچل ای غنچه براز رويكی كل كل كوره لم

همچو احول ايده لم سير دو بالای جمال
نكهی چاكجور تيغ تغافل كوره لم

آچ نقاب رخك ای ماه تجلی سايه
مهر انداختهٔ خاكك تنزل كوره لم

نيجه تعريف ايده يم كردش ايام غمی
وصفی قابلمی هله دور وتسلسل كوره لم

شيشهٔ توبه يی ساميا نيجه بر حفظ ايده لم
واره لم بر يره كلشنده كل ومل كوره لم

تماشای رخكدن كامياب كشت باغ ايتم
شميم وردنی سرشيشهٔ پرای دماغ ايتم

عجب پروانه يم بو انجمنكاه تخيلده
هميشه سوزشم استناد اوضاع چراغ ايتم

سراسر متحد در چرخ بزم كلشن عالم
صدای بلبلی تفريق آغاز كلاغ ايتم

تهی هميان اولور سيمده اكر نقد سرتدن
درونم لاله وش تاب هوسله داغ داغ ايتم

قدحنوش شراب عشق روحانی نشاطمكه
فلكك خورشيدی صونسه دستمه ساميا اياغ ايتم

خيال قامتكله بر نهال طور دركوكلم
تجلای جماله جايكاه نور دركوكلم

معلمخانهٔ عالمده سوز آموز اولمم هيچ
نكاه ديدهٔ آزار ايله مهجور دركوكلم

ايدرنی كيبی هر سوراخ داغی نالهٔ ياهو
فغان عشقله بركويا منصور دركوكلم

درونمده نكات خط نوشته كالك قدرتله
مثال نامهٔ مهر لعلله ممهور دركوكلم

ايدر خورشيد حسنه كاكلك باد صبا برقع
ظلام پردهٔ غمله شب ديجور دركوكلم

نمايان پرتو صافنده سر عالم معنی
می حكمتله مملو ساغر بللور دركوكلم

نكاه ايلر اول آفت دوربين چشم عكسيله
نظرده آستان دركهندن دور دركوكلم

غزالان حريمم دلبرك چشمانيدر ساميا
زمين شهرتنده كعبهٔ معمور دركوكلم

شيعه وش اخر اولور قامتی آلامده لام
چقرن وضع تبرا ايله دشنامده نام

موی چينی كبی ناچيز ايكن افغان ايدرك
رخنه دار اولدی تنون ملكت اعجامده جام

بوس لعلی خط شبكونی ايله رنكيندر
عيشه چسبانتر اولور طبع می آشامده شام

ايدب افزون جهت حسننی منشور خطی
بولدی دل مرتبهٔ عشق ايله احكامده كام

سوريوزين ذيلنه ارباب قلوبی جذب ايت
ساميا ايليه كور صورت اكرامده رام

قچنكم نكته سنج اولوب آچر اولماه كلفم فم
رموز علم الاسمادن اورمزداخی آدم دم

كلام بر كلام طعن تير تاتيرے
اوكلمز دكه حاليله مسيح ايلرسه مرهم هم

شود كلو تلخ كامم كام غم انجام هجر كدن
كه ذوق شهد حاصل ايلرم كرنوش ايدرسم سم

ندن مسرور اوله وصلك ايله ای شاه فرخ رخ
محب صادقك قلبنده دائم اولدی مدغم غم

حباب آسا فلكلر مضطرب در دود آهمدن
فراقيله ايدلدن ساميا آفاقی كريم يم

دوبالا درمی صافيله عيش يكدم عالم
اولور آيينهٔ ساغرده ديكر عالم عالم

نه محنتدر النيمه ادخار درهم عالم
خيال جمع وفقدانيله پيدا درهم عالم

بن خم پای تخت خسروان ملك عشرتدر
كه اولور بر جام مملو نوش ايدن آنده جم عالم

سکندروش بوغازدن ایله اجرا جر صهبایی
آچلسون تنکنای سینه دن سد غم عالم

سه روزه رنک وبوی مستعاری کنج کلشنده
آلور یلدز قدر خورشید نقد شبنم عالم

کرانجانی نخوت مانع قطع مراتبدر
اولور اول قدم اشکشته پای سلم عالم

جهان نقش برآب اولدیغن اکله عاقبتبین اول
صو اوزره وضع اولنمشدر اساس محکم عالم

نهاندر زیر فص دولتنده زیر ناکامی
دکل شایستهٔ انکشت رغبت خاتم عالم

بو نه بیتک سزا هر بیری اولسه زیور افلاکک
که انشاد ایتدی طبع سامی معجزدم عالم

عکس رخسارمله روی یاری پرزیب ایلدم
اول خطایی کاغذ رنکینی تذهیب ایلدم

مردم چشمم رخنک آزرده ایتمز بعد ازین
ضربت چوب مژه یله آنی تأدیب ایلدم

کاه بوس غبغب ساقی کهی نوش شراب
نقل بزمی تازه شفتالو ایله سیب ایلدم

جان شیرین جست سودای سویدای دلی
چشم بیمارک ایچون معجون ترکیب ایلدم

سر نامهٔ وجوده یازوب نون والقلم
پیروزه حقهٔ فلکه صوندی ال قلم

اولدی بو کاروان خیاله ایتمدین ظهور
رایت کش طلیعهٔ جیشی اول قلم

بیرنک ونام ایدی دخی نه صفحهٔ فلک
چکمشدی لوح فطرته نقش ازل قلم

❀ حرف النون ❀

خموش وحشتک قدری فزونتردر سخنکودن
ترشح ایلمین بودر دهان ناف آهودن

زبان موشکافان بیانه پیچش افزادر
او ایالرکه پیدادر نهان چین ابرودن

ورای شانهٔ مژکاندن نظاره درکارم
رقیبا چاک چاک اول چکمم ال دامان کیسودن

کیمک چاک ایتدی مقراض نکاه احولی بلمم
شکاف لبکه ظاهردر او نازک روی دلجودن

ایدرمی فیض کامل سود طبع نقص بینانه
تهی دردستی آخر طاشسه کوهرلر ترازودن

نیچه دملر کرک معنی رنکین اولمغه پخته

اولورمی شیرهٔ یکروزه سامی فرق پیچ صودن

کچمم اول ابروی پرچین کمان تأثیردن
جسم زارم کچسه تیرآسا اگر زهکیردن

تیزطبعان زکا پرپیچ وتاب غصه در
منفعلدر جوهر آیینهٔ شمشیردن

آتش پرشعله یی برقیله تحصین ایتمه در
چاره یوق حفظ اموره پردهٔ تدبیردن

خاطر روشندلانی یقمه کم وارسته در
خانهٔ مرأت اشکسته سر تعمیردن

سرفرودر هر کسه انجام کار سرکشان
ایله بو معنایی استدلال قدپیردن

پرجکردر کنج تنهاییده سرمستان عشق
ساغر بزم جنون اولدی دهان شیردن

کنج استغناده آغوش تمنی بسته در
فارغز کیرایی سر حلقهٔ تسخیردن

طفل نادانه شب تاریکده ایلر خدا
شاهراه رزقی روشن ماهتاب شیردن

انده وار امید بهبودی بوم راهم ناپذیر
زخم کلک بدسخن افزونتردر تیردن

مرتسمدر هر بت روح آشنانک صورتی
فرق اولنمز لوح دل مجموعهٔ تصویردن

نظم رادشر تحفهٔ پاکیزهٔ ازمیردر
خوبتردر سامیا بوی کل کشمیردن

احتراق نجم بختی بلمز افلاکدن
آه کم یاندق طوتشدق شعلهٔ ادراکدن

غنچهٔ صدبرک آچلدقچه هزار کلشنه
شرح حال ایلر دل خونکشته یی صدچاکدن

ناتواناندر سبب عشقک سروسامانه
دودمان شعله جمعیت بولور خاشاکدن

روشن اولمزمی تواضع پیشکانک عزتی
آفتاب اولدقچه کوهرچین شبنم خاکدن

سوزشم اول شمع نخوت شعله بلمز اولسه ده
صفحهٔ نامه م پر پروانهٔ چالاکدن

وارنی صرف جهاز دختر رز ایلدی
عاقبت اولدی تهی دستی نمایان تاکدن

دامن آدابن ایلر شسته چرک جرمدن
سامیا سرمست اولان صهبای عشق پاکدن

❀ شرقی ❀

کوکل یاقدی چراغ عشقی شمع روی آلکدن
صفای دل طوتشدی پنجهٔ مهر جمالکدن

نوله بر آه ایله طاق سپهری ایلسم سوزان
ترحم ایتمدک کیتدکچه دور اولدم وصالکدن

عجبمی روز وشب افلاکه ایرسه آه و افغانم
تحمل ایتمز اولدی انتظاره بو دل وجانم

خرامان اول تماشاگاهه چق کره بر سلطانم
قیامتلر قوپر کل قامت سرو اعتدالکدن

ندر اول زلف عنبربار ایله اول بالدر کافور
کورلشمی او سیمین ساق ایله اول ساعد بللور

سوزلمش مست شکرخواب ناز اول دیدهٔ مخمور
هله مرآتهٔ بق حسنک چیقرمی کور خیالکدن

دریغا دلمدی برکز مساعد طالع واردن
ادم دوشدکچه چشم التفاتک بو دل مفتون

اویوب اغیاره ایتمه سامی خسته تکشی محزون
بصوب ای شهسوارم کچمه لطف ایت پایمالکدن

آغوش دست ناطقه ده تیشه درزبان
کاوشکر دفینهٔ اندیشه درزبان

وصف لبکده نشئه ویر بادهٔ سخن
ساقی قلم پیاله دهن شیشه درزبان

طرح ادکن نقوش نهانخانهٔ خیال
استاد چیره دست حکم پیشه درزبان

مفتاح قفل بسته درو خمه گاه عشق
واساز پردهٔ دل پر ریشه درزبان

کهمر هم شکاف درون چیره بند اولور
کاهی هژبر بیشهٔ دربیشه درزبان

تار نفس کشیدهٔ طنبور سینه در
مضراب نو ترنم اندیشه درزبان

بو نخل آبدار برومند نظم دن
سامی زمین تازه ده چون ریشه درزبان

نکه کلبوسه چین اولمق نه ممکن لعل نابندن
اولور کلپوش حیرت سرخی رنک حجابندن

بو کلشنده نیچه ارباب دل کلچین کام اولسون
نمایاندر سرشک دیدهٔ بلبل کلابندن

عجبدر خلق اولور سر در هوای جادهٔ نخوت
سپهرک یکسره روزه دوات پادر رکابندن

غریب خاکسارن قدری عالی اولدیغن اکله
قیاس ایت شبنمک خورشیده قرط انتسابندن

سر مو ایده مزدل وصف سودای سر زلفک
سخن زنجیر اولور پای بیانه پیچ وتابندن

ایدوب بو نظمی عرض خاکپای حضرت عارف
بو تقریب ایله سامی کسب فیض ایله جنابندن

اودانا دل کاولور خورشید ومه پامال اضمحلال

سپهر طبعنک کمتر شعاع آفتابندن

تیره طبعی زشت خوتر جیح ایدر بی کینه دن
سنک خارا خوب اولور زنکی یه صاف آیینه دن

چون تهی دست نیاز اولمز که رچین وصول
نقش مارک فرقی نه آرایش کنجینه دن

شکل مهر وماهی دهرک محو اولوب کیتمز هنوز
نقش حسنک دیده دن داغ خیالک سینه دن

مثمر انجاز ایدن آخر اولور کلچین کام
مزرع امیدی تخم وعدهٔ پیشینه دن

سیر ایدر بر کوشه دن سر در کریبان فراغ
اطلس کردونی جیب خرقهٔ پشمینه دن

بار ی برکون هفته ده انسیتی تعلیمدر
قصد شارع رغبت جمعیت آزینه دن

دوش طبعه نو بنو تحمیل بار طعن ایدر
پابرون اولمق طریق عادت دیرینه دن

قیدو حشتدن بریدر سامیا رو زآشنا
مرغ دست آموز اولور آزاده دام چینه دن

نکه حکمنی کلچین اوله رخسار دلارادن
زخام فوج فوج نور انظار تماشادن

فضای راستیده ساق صدق ایلمین تشمیر
اولور رفعتله برتر نخل شیرین مغز خرمادن

فلک نقدینه خواه اشک محرومی خاطردر
خریدار متاع رسته بازار تمنادن

اثر ایلرمی قنده نیش زهر آلودهٔ زنبور
کیدرمی لذت نظم زبان دخل بیجادن

اولور همدوش عزت عاقبت وابستهٔ محنت
نمایاندر بو معنا بستکی اینک کالادن

امان بلمز بنه تیغ قضا تأثیر مژکانی
دهان شکوه دریکپاره تن زخم سراپادن

تبصبص اتحاد صاف طبعانه دلیل اولمز
دیر مینای مجلس چین جبههٔ موج صهبادن

حقیقتله مجازک اصل وفرعن بیلدی پروانه
کورندکچه دو شعله پرتو فانوس مینادن

اونجه راغب پاکیزه کویه پیروای سامی
صدای آفرین باداولدی ظاهر شخص معنادن

شرمله خون فشان اولور زلف رخی نقاب ایکن
هیچ یاقشورمی نجم اوله بر کیجه ماهتاب ایکن

آتش وآب بر اولور مجلس اتحاد ده
شمع ایدی بزم عشقه دل دیده لرم پرآب ایکن

هر مژه سنده بسته در شیر دلان دشت عشق
باق او غزال عشوه یه دیده سی مست خواب ایکن

اقدی بزی شراب عشق ساغری صونمه ساقیا ‖ صوقومه کل اوجاغمه خانهٔ دل خراب ایکن

زاهد زاز خانیجه مسئله دان عشق اولور
نسخهٔ صنع حکمتك نقطه سی برکتاب ایکن

سن زاولور نکاهمه سیر چمن دیکن ‖ بلکه مشام جانمه بوی سمن دیکن
تبرید ایتدی بندن او کل روی روزکار ‖ هر مویم اولدی سردیٔ غمله دیکن دیکن
مژکانی سوزن ایده مکر رشته جانمی ‖ اول جسم نازنینه کوره پیرهن دیکن
خط کلدی روی یاره کل آفتابدن ‖ کوستردی باغبان ازل نوردن دیکن
صدچاك اولمسونمی دل زاری بلبلك ‖ دائم کنار غنچه ده ناوك ذکن دیکن
اولسه نکاه کرم تماشای حسن یار ‖ مژکان چشم حیرت اولور دلشکن دیکن

سامی زاره بوسهٔ لعلین دریغ ایدر
بلمم اوکلعذاره اولور سمی دهن دیکن

چرخ لئیم صاحب عرفانی نیلسون ‖ نادان اولان حریف سخندانی نیلسون
اول آفتاب حسنه نکاه ایلین چو صبح ‖ چاك ایتمسونده جیب وکریبانی نیلسون
زهاد تیره دل نعجب باده کوزمسه ‖ اعمی فروغ مهر درخشانی نیلسون
کامل خراش کجنکهاندن امیندر ‖ شمشیر صاف شیوهٔ سوهانی نیلسون
طبع سقیم زهد ایده مز عشقی جلوه کاه ‖ اول اسب لنك وسعت میدانی نیلسون

آسان ایدی علایقی سامی جهانده ترك
اما کوکل محبت جانانی نیلسون

ساقی زرنك باده رخت شعله یاب کن ‖ از پرتوش بنان نکاهم خضاب کن
برقع زرخ فکن بشب وروز رانمای ‖ مهتاب را زکردش رنك آفتاب کن
ازجوهرش تموج بال وپری ببین ‖ آیینه زار کرمیٔ رخساره آب کن
ازمصحف جبین تو مقدار نقطهٔ ‖ جای بخاکبوسی من انتخاب کن
ای دل زخود بکوی پری طلعتان کذر ‖ برسوی شان چورنك پریده شتاب کن

ازخویش رفتنیست چوسیلابه فنا ‖ دلرا باین خروش بسازو خراب کن
بالانشین مشو بربحر مشربان ‖ دریکنفس نمایش خود چون حباب کن
ای دل زسایهٔ فلك آسوده کی مخواه ‖ از داغ پنبه درکش وبالین خواب کن
زین ساغرتهی مطلب رشحهٔ نشاط ‖ خونین دل چوخوشه فشارو شراب کن
دلرا کداز موج دوی رایکی شمار ‖ دربزم وحدت ازکل رعنا کلاب کن

سامی پسندنامیٔ رنکین سخن که کفت
پای برنك کل زن ودستی خضاب کن

این خوش قماش رومیم ای چاکر قلم ‖ فرش ره وزیرشهٔ جمجناب کن
آن صدر کامرانکه بکوید فلك بمهر ‖ خودرا بخاکبوس درش کامیاب کن
داماد پادشه که بمه نیر آفتاب ‖ کوید که خویش رابه سمندش رکاب کن
ای دل توهم بدامن مدحش جبین بسای ‖ با این وسیله جابسر آفتاب کن
اول لب نیاز باب کهربشوی ‖ وانکه زبان بدرج دهن لعل ناب کن
پاسی امید راببهشت قبول به ‖ ازفیض حق بدست دعا فتح باب کن
یارب ببارکاه شهنشاه ملك دین ‖ این آصف یکانه شرف انتساب کن
برپاست تابه دشت وجود این خیام سبز ‖ تأبید رابه خیمه وجاهش طناب کن

❀ حرف الهاء ❀

جمالن ارزو ایلر نکاهم یارسول الله ‖ چقار هرشب انکچون عرشه آهم یارسول الله
شب عصیانده قالدم مهر احسانکله لطف ایله ‖ بیاض ایله مددروی سیاهم یارسول الله
ای لطفکله رفع ایت قلبمه سدسدید اولدی ‖ وجود مدر بنم جرم وکناهم یارسول الله
کرم سندن یاپشدم حلقهٔ باب تمنایه ‖ قپوکدن ماعدا یوقدر پناهم یارسول الله

درسر تاج اقبالم غبار آستانکدر
عبودیتدر انجق عز وجاهم یارسول الله

نخل کل نخل تجلا درشب مهتابده ‖ سروموزون دست بیضادرشب مهتابده

غرق موج نور اولور مینا سرای باصره
هر حباب دختر زدن لب طفل نگاه

آب گوهر جوش دریا در شب مهتابده
شیرخوار سوی حور ادر شب مهتابده

باق گریبان چاک شکر خواب ناز ایکن او یار
جوی شیر جنت آسا در شب مهتابده

روا می بی سبب جور و جفالر ایلمه جانه
اولور دیوانه دل انی گورنجه عاشق زاری
طوتشدردی اکا جان نقدنی دون گیجه مجلسده
سن اولدر تیغ غمزکله غرض قتل ایسه عشاقی

بهانه استر ایکن اول شه بیدادم احسانه
گوکل بغلرسه عیب ایتمه او زلف عنبرافشانه
عجب تسلیمی وار پروانه نک شمع شبستانه
حواله ایلمه لطف ایله تک اغیار نادانه

وفاسی یوق ندر بویله جفالر ایتمک ای سامی
نه ویردی آلمز بلمنک فلک ارباب عرفانه

اولورسه کشور حسنکده گر یساغ نگاه
پر اولسه باعث سرمستی و تحیردر
دگل هنوز هم آغوش عکس رخسارک
فتیلی تافتهٔ کارخانهٔ حیرت

خیال دیده یه گلمز ینه فراغ نگاه
مے مشاهدهٔ یار ایله ایاغ نگاه
عجبمی مردمک دیده اولسه داغ نگاه
همیشه سربگریبان اولور چراغ نگاه

تصور رخ رنگین یاردر سامی
گل شکفتهٔ گلبن طراز باغ نگاه

رنگ رویکله اولور متحد اجزای نگاه
آلمه گوز جلسنه اول یوسف حسنی ای دل
خط دگل ایلدی مرآت رخک گرد آلود
قوت جاذبهٔ حسن گلوسوز گدن
آب یاقوت ایله یازدی رقم شرح شکست
اولسه هر موی تن آبستن صد نظاره
کالهٔ کس نخر چارسوی نحوتدر

صورت شعله پذیر اولدی هیولای نگاه
اکا زندان اولور آغوش زلیخای نگاه
فرط آمد شد صد موج تماشای نگاه
دوشدی سیماب گبی رعشه یه اعضای نگاه
صفحهٔ عارضکه کلک گهر زای نگاه
گلمز ای شوخ بکا ینه تسلای نگاه
فرش پای شه حسن اولسه ده دیبای نگاه

یادر خسارهٔ رنگین عرق ریزک ایدر
اشکمی روغن گل ظرفنی مینای نگاه

صنعه کم برزده رخسار در اول مه سامی
جابجا ظاهر اولور نقش تهٔ پای نگاه

دم سرباده ساقی ایده لم گل عزم میخانه
طیانمش چشم مستی گوییا بالین سموره
دو هندو پهلوانیدر او مسکین ابروان پرچین
قاشمدر نعلچه گر رسمی جبینم نقش کفشکدر
ایدر خنده کباب اولدقچه بغرم سیخ محنتده
مقام عشق ایدر یکرنک وحدت زیر و بالایی

طوتشدر دستمه آل آتشین پیاله بی پیانه
سیه ابروسی اولمش متصل برگشته مژگانه
اگر روب میدان حسنه باش طوتشدی کشتگیرانه
بو وجهیله اولور رسم نوله پامالک فقیرانه
دل نازک دو نرمغبر اولوب سینه نمکدانه
بو رمزی شرح ایدر عاشق نظر قبیل جیب و دامانه

ایدنلر چشم مظلومک سرشک آلوده مژگانن
ایدر آماج نکبت صدر جاهن تیربارانه

عطاساز دل اول افتاده لر دامانه دوشدکچه
ایدر کوثر تراوش سلسبیل عدندن گویا
عجبمی نظره ایتمز سهم زنخدان دلارایه
گتور بوی لطیفی عطسه ریز اولسون دل عشاق

ینه قید ایله جانا دفتر احسانه دوشدکچه
عرق چین جبین دلبر فتانه دوشدکچه
بیاض ایله پرده اولور چشمانه دوشدکچه
صبا راهنک او مشک طرهٔ جانانه دوشدکچه

بولور سامی خرابات اهلی نشوه همچو جام جم
کلام لعل دلبر حلقهٔ رندانه دوشدکچه

باقلمز اول نکه شاهباز تأثیره
نیاز مغفرت ایلر گناه میخواره
تعرض ایتمز ایدک اهل عشقه ای زاهد
عجب دگل دل زاهدده اولمسه غم عشق
اگر سرادق تدبیر اولورسه توبرتو

که ناخن افگن اولیدر رهزار نخجیره
چمنده برگ رز افسرده اولمدن شیره
کلیدی حالت سودای عشق تعبیره
نظم اولورمی گهر رشتهٔ گره گیره
ینه حجاب اولمز آفتاب تقدیره

بو شعر تازه روش طرح طبع سامی در

عجمی اهل سخن طالب اولسه تنظیره

پای خم تخت اولور مشرب شاهانه مزه   حلقه در دیدهٔ جم درکه میخانه مزه
فرش آیینه اولور سیل فنا خانه مزه   رشک ایدر قصر شهان کوشهٔ ویرانه مزه
قرص مه خال بتان کبی اولور ظلمتفام   کیرسه خورشید اکر روزن کاشانه مزه
برز اول شیشه بدست می حیرتکم اولور   کردش رنک سبب کردش پیمانه مزه
ایتمز کمسه یه آب رخی ریزان چو کهر   باعث نشو ونما اولسه دخی دانه مزه
یاد نه کلسه اکر قطع ره کوی وصال   موج شمشیر اولور سلسله دیوانه مزه
خود بخود چشم سخنسازی اولور خواب آلود   ایلمز رغبت او جادو نکه افسانه مزه

فکر چشمانیدر اول سنکدلک ای سامی
راه کفتارده بو لغزش مستانه مزه

دکل مهر سریع السیر ایوان طباق اوزره   صعود ایتدی شرار دود آهم احتراق اوزره
خیال عارضکله سرده داغ افروز عشق اولسم   کورن کلمیخدر دیر وضع اولنمش شکل طاق اوزره
او کلغنچه شمیم وصلنی وعد ایلر عشاقه   ینه اولمز شکفته کلبن باغ وثاق اوزره
فراموش ایلمه بوی آوری زلف جانانی   صبا سرکشته در عشاق صحرای فراق اوزره

اولورسه حلقهٔ خلخال آغوش نکاهیمدن
سزادر سامیا اول سرو باغ تازه ساق اوزره

شمشیر یمی طاقتجه نه خوشدر او بل اینجه   شمشیری نطاقتجه نطاق اینجه بل اینجه
کهسار محبتده کی راه اینجه بل اینجه   بار غم هجران چکیلورسه جبل اینجه
حیفا که عروس تتق آرای امیدم   آغوش دله موی سفید اولدی کلنجه
پر رعشه کرکدل وسط خوف ورجاده   چون قبله نمادر که حقه یونلنجه
وابسته درای دل دوزله ناخنک کارک   شیرازهٔ مجموعهٔ مطلب دوزه لنجه

نظمی ینه سامینک اولور رغبته شایان
اولمزسه ده ای خامه نظیمک غزلنجه

باغ مثال جوکم آقر ساغر اولمسه   یاخود کنار جوده لب دلبر اولمسه
لطف سخن نزاکت طبعه نمونه در   اولمز نمایشی عرضنک جوهر اولمسه
عشاق ایچنده حسن خداداده در نظر   بر عارض اولسه عارضهٔ زیور اولمسه
بو کهنه آسیا حرکتدن بولور سکون   آه درون دل کبی بر صرصر اولمسه
ایتمزدی کعبتین مه ومهری خلقی زار   بو ششجهات ملعبهٔ ششدر اولمسه
تیر نکاهینه ینه واردر جکرده جای   قطعا زخام زخم ایله دلده یر اولمسه

سامی ایدرمی جوهریان هنر قبول
اشعار آبدارم اکر کوهر اولمسه

هجرک خیال ایدوب دخی وعد وصالده   اولدق زبون کشمکش احتمالده
آغوش زیب وصلت اولورمی محال ایکن   کنجایشی او موی میانک خیالده
اویمش سیاه ایدنجه بن خال کردنک   اویمش رقیبه آه ستاره م وبالده
بربوسه در امیدم اول طفل نازدن   معدوم اولور ثمر بیلورز نو نهالده
کاهی کرشمه ایتمسه مابینه غمزه لر   بیتاب اولوردی چشمی جواب وسؤالده
کویا او قرمزی فس ایله طرهٔ جبین   برطوب بنفشه در سپدوردآلده
طاوس ناله کاری کورب ترک زیور ایت   هب نقش آهدر کورینن پروبالده
تسلیم اولوب نه حال ایسه ای طبع موشکاف   غوغایی قو بو مدرسهٔ قیل وقالده
دل داغدار آه وبدن غرق جوی اشک   آب هوای کلشن عشق اعتدالده

سامی قلم نتیجهٔ عرض مرام ایدوب
وصاف اولور بو نظم کثیر المآلده

اول آصف یکانه یی کیم بی نظیردر   ذات شریفی رتبهٔ فضل وکمالده
مافوق دیدهٔ عدم ایتمش مثالنی   صورتکر مفکره لوح خیالده
کالشمس فی النهار جبیننده آشکار   نور اصالت اول کهر بیمثالده
رشک آور طراوت کروبیان اولور   خلق حمیدی پرتو حسن وجمالده

زانو زن مقام عبودیتده اولور
کیوانک اولسه طالع فیروز و اسعدی
بیری غلام حلقه بکوش ایدی بریسی
فرهنک عقل پیش نفاذنده امرینک
فلک وقارینک اولەمز صندلی فلک
صدر کرمشعار قپودان کامکار
کمترچکیدهٔ قلمندن جهان جهان
پیر سخن شکسته یه کر اولسه دستکیر
فیض نفسله ناخن سرکوش حل ایدر

کردون زیر ذیلنه صف نعالده
اولماسه اعوجاج ضروری هلالده
دربان ایدی او باب فلک احتمالده
سرهنک وش تمثل ایدر امتثالده
لنکر براقسه قلزم جاه و جلالده
دریا خروشدر کفی جود و نوالده
ظاهر اولور او اعظم معنی مقالده
فهم درستی ناطقه یه مالده
مربوط ایکن زبان کره کوشش لالده

مورونثدر صدارت اکا غیره عاریت
یوقدر شریکی دعوی جاه و جلالده

افتاده سن اوسدهٔ کردون جنابده
اشکمله یادکردخطی اولدی همچو خال
بو خشکسال غمده سراب اولدی نشئه سی

ای دل یکانه رتبه سن انجق بو بابده
مردم دکل میانهٔ چشم پرآبده
صفر حباب نقطهٔ شکدر شرابده

فکر ظهور خطله تار سیاه آه
کیسوی یاره غالب اولور پیچ و تابده

دلی فریفتهٔ وعدهٔ کبار ایتمه
کوکل دروننده چاک آهی آشکار ایتمه
ظهور کوهرناسفتهٔ امیده عبث
کشایش استمه بل قدر عقدهٔ یأسی
سفینهٔ هوسی ساحل توکله چك
برایکی قطرهٔ میدن ایچوب بو میکده نك
اولورمی مدخلی شایان کارخلیانک

بزرک نخل کهندن امید بار ایتمه
بو سقف کهنه لی موقوف یك شرار ایتمه
نکاهی رشتهٔ پرپیچ انتظار ایتمه
خزانی بازدهٔ نشئهٔ بهار ایتمه
صقین کماشتهٔ دست روزکار ایتمه
سری شکنجه خور سیلی خمار ایتمه
جوانب دله خمپاره دن حصار ایتمه

براز یورتمه سپاه نکاه حسرتکی | اوصاف آینهٔ حسنی پرغبار ایتمه

یر ایله قلب احباده هردم ای سامی
خلاف مشرب اولان زاهده کذار ایتمه

خط سبزین دیدی اول طوطی عشوه سؤالده
اوشهلا چشم مست اولدقچه شیرین خوابدن بیدار
دو رنکین مصرع لعل ابنده سکته در کویا
تفأل ایلیوب دل مصحف خط عذارندن
ندکلو دور ایسم صورتده معناده بعید اولم
بریدر میوهٔ لطف دکرمدن سرو سبز آسا

زمرددن کنار آینهٔ رخسار آلمده
شکر آلوده بادام دو مغز اولدی خیالمده
نه خوشدر لکنت اول مهپارهٔ نازک مقالمده
سواد آیت نور اولدی ظاهر حسب حالمده
ضمیرم سینه راجعدر او شوخ انفصالمده
اولور ناپخته بار مرحمت نورس نهالمده

نه بیلسون لذت اشعارمی قشری اولان سامی
نهاندر لب معنی نکتهٔ شیرین مآلمده

دامانکیر اولور مژه لر چشم حسرته
اشکم فتاده اولدی حضیض مذلته
همشیره اولدی دختر رز لعل دلبره
کشتیء دل کنارهٔ مقصوده ایرمدی

عزم ایلینجه مرحلهٔ خواب راحته
پیرایه اولمدی او کهر کوش رغبته
مجلسده قان یلاشدی یار عقد اخوته
دوشدی هوای عشق ایله دریای فرقته

مینای دلده اولدی پری خانهٔ خیال
سامی نکاه ایدوب اورخ پر لطافته

دوشدکده محبته قلب رقیق ایله
مانند خیمه ای علم افراز دشت ناز
پیرمی ایله آرمزه سوزقارشدران
زاهد نیجه سبوی بلا جرعه چکمجه
صغ کتمه زاهد اهل دله اعتراضده
دلدن کچردی قافلهٔ فکرت وطن

سیلاب اشک و زمزمهٔ یار فیق ایله
آغوشه چکسم آه سنی بر طریق ایله
خلط ایلر اسکی سوز او بابای عتیق ایله
کور امتزاج باده کشانی رحیق ایله
راز آشنا دکلسک او بحر عمیق ایله
ترك دیار ایدیدم او یار صدیق ایله

سامی سزادر اولسه نوشته بو نظم پاک
لوح بیانه سودهٔ مشک فتیق ایله

رسوم فتنهٔ ناپایداره الدانمه
نهال سورده که برگ وباره الدانمه
آچلمه اولسه ده نادان گشاده روی نفاق
دم شباطده که نوبهاره الدانمه
گدا ضعیف ایسه ده غافل اولمه آهندن
صقن وجود حقیر شراره الدانمه

رفیع ایسکده کوکس گرمه زیرپایکه بق
نهفته لغمی خیال ایت حصاره الدانمه

علمله ظاهر ایلر او آینه بربره
اولسم اوسر تراشله برگره بربره
آهم تمام اوسنکدله ایلدی اثر
صد آفرین که سنی قازدی مرمره
جسمن احاطه ایلدی مخروطی انظر
گیردی نهان اولوب او پری زیر چادره
اولمز دهان تنکی تبسم فروش ناز
نقد نیازی ایلمه اتلاف یوق یره

سامی او انجه پیرو او طبع سلمه
انکشت ایلمز اولدی براعه یله مجبره

مدح کوثرله کوکل صانمه دوشرمه موله
واعظا وصف دهن بوسی کچر مقبوله
یاد لعلیله اگر ایچسم اولور تنباکو
نارگیل شیشهٔ می سنبل مشکین لوله

خاکنک بل شرف وقدرینی گیم ادرنه نک
کعبه دن اول اولور سجده سی استانبوله

❀ حرف الیاء ❀

موج خیز اولدی ینه اشک ترم سیل کبی
هر کمین قطره سی سرمایهٔ صد نیل کبی
غرق ایدر فلکی دلی جوشش سیلاب سرشک
شعله پاش اولسه خیال رخی قندیل کبی
چشم نادانده معانی سواد کلکم
نزد اعمی ده جلادشمنی میل کبی
براولور افسر شاهی ایله کچکول گدا
سرنکون اولسه اگر صورت اکلیل کبی
بوریا جلسی ایکن جائی اولور مسند دوش
نان مهمانی ایدن تهیهٔ زنبیل کبی

قوجدم اول موی میانی دیولاف اوردی رقیب
بللی یوق صحتی ضعف اوزره سوزی قیل کبی
سرنمرودده نه کار ایلدی گور ای مغرور
پشه نک نیشی خرطوم سر فیل کبی

گل رنگین مضامین ایله سامی قصدک
بو سکز بیتی بهشته ینه تمثیل کبی

جبینکه طاعت اول طرهٔ سمنسایی
پیاله نوش جنون ایله عقل خودرایی
تکلم ایلیوب اول شاهد شکسته زبان
کمال شرمله محو ایلدی مسیحایی
همیشه زخم خور تیغ چشم مخمورم
ریاض سینه ده سیر ایله ورد رعنایی
اسیر کافر زلف بت خوش اندامم
که شیفتهٔ دل ایدر یوسف وزلیخایی
خضیض کوه ملامتده اولدق آسوده
سپهر عزت ایچون ایتمز تمنایی

حریم میکده ده سینه چاک دون کوردم
هجوم کیفله سامی مست ورسوایی

میان حلقهٔ زلفنده خال دانه کبی
ینه بو دام هما صید مرغ جانه کبی
ایدنجه گرم نگاه اول پری عذاره اولور
حجابدن رخ پرتابی شیشه خانه کبی
گلنجه خاطره زنجیر موج کاکل یار
هزار پاره اولور جیب عقل شانه کبی
قزردی باده دن اول دیدهٔ خمار آلود
هنوز ناوک مژگانی گیردی قانه کبی

قو طمطراقی بو نظم سلیسده سامی
جهانده سوزمی وار اشعار عاشقانه کبی

صحیفهٔ رقم خط نو اولنجه یوزی
حساب نقد سرشکم اودمده بولدی یوزی
چمنستان ملاحتده نوجریده هنوز
یکیچریده بر آهونکه قول اوغلی قوزی
فراق بوسهٔ لعل نمکفشانکله
مذاق دلده شرابک نه دادی وار نه طوزی
گورنجه جام لبک زاهد اولدی پرگفتار
جمادی نطقه لتوردی انک لطیف سوزی

دکلدر آبله لعل ابنده ای سامی
اوصاف گوهر پاکیزه نک گورندی یوزی

دلکیم هوس عشقله اولدم بوله دوشدی
کمکرده وادئ هجران اوله دوشدی

جاش خطی کلد کره ایدوب بنده نوازی
اول پادشه ملکت عشوه قوله دوشدی

دون فکر رخکله طرف کلشنه واردم
برآه کلوسوز ایله کللر صوله دوشدی

اظهار ایده رم صاندم اوکلغنچه یه رازم
شبنمله ایکی نرکس چشمی دوله دوشدی

آغوش نکهدن بیله ایلردی تحاشی
کور بختی رقیب ایله اومه قول قوله دوشدی

اشکمله نهال قدیاره ویره رك صو
نا پخته ایکن میوهٔ وصلت اوله دوشدی

سامی او مهی هالهٔ آغوشه چکنجه
غمرتله سپهر حسد اندوز اوله دوشدی

چکوب فرط هجوم غصه راه چشمه سد شمدی
لب خمیازه کاره خود بخود دردست رد شمدی

شئونات حوادث هپ محکٔ سرو حدتدر
برابر دریانمده امتیاز نیك وبد شمدی

متاع کامیاب چارسوی بی نیازیدر
مرجحدر لباس پادشاهیدن نمد شمدی

سواد جمع ارقام کرم برعکس ماهیتدر
حساب ایتدم تهیدر جمله صفر عدد شمدی

نکه سنج تجرددر حریم بزم اقباله
مثال حلقهٔ بیرون در چشم حسد شمدی

اولورکن هر کشیده کردش نظاره دن اول
کیمك آغوش زیب وصلیدر اول سرو قد شمدی

خریدار قماش معرفت نایابدر سامی
نفسده قالدی انجق کرمئ داد وستد شمدی

دام زلفی دلکك مقامی کبی
دم چکر اوج غم حمامی کبی

دوردن خالکك ایلرم تقبیل
حجر الاسود استلامی کبی

زاهدك هر کلام موضوعی
رده موقوفدر سلامی کبی

بسته اکرام ایدن اولور بالا
فلکك ارضه التیامی کبی

لشکر موج باده غارت ایدر
کاربان غمی حرامی کبی

اهل دنیا بقاده نادم اولور
زن پرستانك احتلامی کبی

سرده طوغری سویله شیوه می وار
دلبرك قد خوشخرامی کبی

جلوه کاه شمع محبتدر
دل شیدا مکان سامی کبی

برسخندر مظاهر اطلاقی
ذات عنقا ظهور نامی کبی

انتظار ایلدی هلاك بنی
کل مددایتمه غصه ناك بنی

ایله ای پادشاه ملکت ناز
زیر پا یکده همچو خاك بنی

چشمکه ایلد کچه نظاره
نکهتك ایتدی چاك چاك بنی

ایلدی سر وحدته واقف
لیس فی جبتی سواك بنی

ایله تشریفك ایله سامیی شاد
انتظار ایلدی هلاك بنی

تجرد ایله مسیحا فلك نشست اولدی
جهانده مال ایله قارونی کورکه پست اولدی

صون اول پیاله یی ای ساقئ حقیقتکم
جهانیان کیمین نشوه سیله مست اولدی

صنم صنم دیه رك بولدی شاهد تحقیق
اودم کنشت مجازیده بت پرست اولدی

روا مبیدرکه نظردن دوشوردك ای سامی
هزار پاره اولوب جام دل شکست اولدی

متصلدر منزل تحقیقه راه مولوی
مشعل افروز رهادر سوز آه مولوی

بریره کلمش تجرد پیشکان عشق حق
مجمع روحانیاندر خانقاه مولوی

پیك زرین تاج شاهی کشور تجریددر
سالك چابکرو صاحب کلاه مولوی

ملك استغناده سلطان اولدیغن تلمیح ایدر
دسته نای الدقجه خلقه کج کلاه مولوی

روح مولانادن ایتسه کسب فیض مثنوی
کرمئ چرخ برینندر جلوه کاه مولوی

چرخ اوروب تنوره ایله اولسه سرکرم سماع
دود آهیله دونر شمسه جباه مولوی

بیدف ونای ورباب اولمق ایله درسامیا
حجره سنده زهد خشك ایله کناه مولوی

مینای چشم عبرته وضع ایله لاله یی
سیر ایله بزم دولت ودور پیاله یی

عالمنماسے هر دو جهاندر بهار ده
زخم دلے قناریه آقر اشکی دمبدم
مانند دایه آچدے فم طفل غنچه یے
آچدقچه غنچهٔ کلے استاد نو بهار

کور جام دوربین شراب دوساله یی
رنکین ایدر هزار دل اے غنچه ناله یی
ابر بهار ایتدے آغز مسکی ژاله یی
شرح ایتدی درس بلبله دائر رساله یی

اشکوفه لرله خامهٔ کلریز باف نظم
نسج ایتدی ساميا بوکرانقدر کاله یی

کوکل هر لحظه مست بادهٔ جان محبتمی
سرشک خونفشانمی دیده دن ریزان اولان هردم
رخنده اول بتک زلف کرهکیری ندریارب
خراب اولدقچه کوکلم دخمه کاه فیض اولور زاهد

مثال چشم ساغر یوخسه حیران محبتمی
یاخود سرمایهٔ صد موج طوفان محبتمی
سواد کفرمی یا نور ایمان محبتمی
قیاس ایت بوندن آبادانمی ویران محبتمی

کوکل قورتلمدی جور فلکدن بلمم ای سامی
ملامت ایلمک اصحابنی شان محبتمی

بزم کلشنده که مطرب النی چنکه قودی
کارنی سحر حلال ایلدی مشاطهٔ می
چقدی اشکم آره دن صف بصف مژکانی
نه بیلور اکلمین رابطهٔ وحدتے حق

نغمه سن صوت هزار ایله برآهنکه قودی
کل کبی یاسمن عارضنکی رنکه قودی
ره نظاره ده بر بیری ایله جنکه قودی
شرری آهنمی یوخسه رک سنکه قودی

ساميا فهم ایده کور نشئهٔ اسرارلی
او نشاطی میه اول حالتی کم بنکه قودی

کوردم فروغ حسنله برآق ساده لی
دونمش بیاض شیشه ده برقرمزی کله
آغوشمی میانه آه ایلسم نطاق
نادیده در کوکل بوآچلمش کل سفید

مهر سحروش ایلدی اشراق ساده لی
اولمش او روی آل نه براق ساده لی
ایتدی او ماه طاقتمی طاق ساده لی
کل کل شکاف سینه یه پک باق ساده لی

سامی بیاض صفحه ده اول شوخ سیمتن

ایتدے

ایتدے زبان کلکمی انطاق ساده لی

او نخل نازکت اولور پنجهٔ محناسی
بقوب سرشکله اول سیم ساقه فرش ایتدم
نوله لباس کاندار آهم اولسه سیاه
کوکل سنی کوره لی غیره نظره باش اولمز
خیال چشمک ایله سرمدان قلبنده
رحیق نشئهٔ مینا که کوسترر بیرنک
بودکاد نشئهٔ عشقی صواردی حیرانم
کورنجه دل اوسیه خالی چاق میاننده

یدی ورن کلنک غنچهٔ مطراسی
ره نیازه نکاهمله برصود بیاسی
نشانه ایرمدی تیرهوس بودریاسی
آنکچون آیینه سنده نکاه ایدرپاسی
مثال کحل ازیلور عاشقک سویداسی
پری یه شیشه درایمای چشم کویاسی
اوا نیجه بلمدن ایکن آب تیغ مجراسی
مقعر ذقن یاره دوشدی سوداسی

جو دود شمعهٔ کافور ساميا یاقشور
او کردن او زره سیه زلف عنبر آساسی

کاکل افتاده بخاک اولمش اول آفت قویدی
تیشهٔ شعلهٔ آهیله او سنکین دلدن

فتنه باصلدی ولی باشقه قیامت قویدی
هله برپاره دل زاریمه شفقت قویدی

باد آهم آیروب غنچه لری شاخندن
یورکی بلبلک ای ورد ملاحت قویدی

باده کم رونق فزای شیشه در هر قطره سی
درد ناچیزی جراحتشوی درد غصه در
جان فرهادی اومی مست وسرانداز ایتدیکم
اول خم پرفیضدنکم جرعه نوش حکمت

غازهٔ رخسارهٔ اندیشه در هر قطره سی
مرهم زخم دل پرریشه در هر قطره سی
آب دار جوهر سر شیشه در هر قطره سی
مایهٔ عقل فلاطون پیشه در هر قطره سی

آتش سیالهٔ عشق ایتدی سامی جانه کار
کم شراری شیرسوز بیشه در هر قطره سی

او شوخ مولوی حسنیله رشک آفتاب اولدی
کوروب دل کرم جولان شعلهٔ جواله وش روین

تنوریله درون هاله ده چون ماهتاب اولدی
مثال موی آتشدیده وقف پیچ وتاب اولدی

می

سماع ایجره اوانجه خونفشان کلبرک رخساری — زنخدان لطیفی شیشهٔ موج کلاب اولدی
رخی زیر کلهده شمع فانوس خیال آسا — یانیجه جان و دل پروانهٔ پرسوز وتاب اولدی
طولاشدی پاینه چون طوق قمری رشتهٔ انظار — او سروقد سماع ایتدکجه دل پراضطراب اولدی
اداره ایتمه ده مستان عشقه ساقیٔ حسنی — لب پیمانهٔ چشم تماشاده شراب اولدی

همان فوارهٔ اب حیاته دوندی ای سامی
او دم مکیم کردن پاکی عرقریز حجاب اولدی

جوشش اشکله دل پرخون بر مجرا ایکی — حیفکم فلک کهرشسحون بر دریا ایکی
صقلرم آیینه لی دل خودپرست نازدن — استمز عشق اولمغه مجنون بر لیلا ایکی
خط پشت لب ایدر ایهام شهد و بوسه لی — مصرع بر جستهٔ موزون بر معنا ایکی
ممتزج دارویٔ اقبالی خمار نشئه دن — روزکار کدیردیکی معجون بر اجزا ایکی
ذوقیاب لطف شیرین و عتاب تلخیوز — ساغر لعل لب میکون بر صهبا ایکی
وحدتی سیر ایده مز احول نکاه اشتباه — هستیٔ اشیای کوناکون بر کویا ایکی
متحد معناده صورتده دکر در حسن و عشق — نور خورشید و مه کردون بر اما ایکی

برکر کدر آرزو خاطرده کر حق جوی ایسک
سامیا اولمز دل محزون برسودا ایکی

❀ شرقیات ❀

کوزللر ایجره ممتاز جهان سروبلندم سن — مسلم طرز و طوری دلبر عالم پسندم سن
کوکل چالن بلور شوخ و ظریف شهلوندم سن
بنم سن نور چشم یار جانمسن افندم سن

لبک امسیم طونیجه یوزلرم سور سهم اور خساره — صفا ویرسه شمیم زلف شکینک دل زاره
میانک چکسم آغوشه سوزم بو اولسه هموار ه
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

جمالک عالم آرا طلعتک بیمثل و همتادر — تناسب هپ برنده قدو قامتده تماشادر

خیالک دیده ده هردم غمک قلبمده پیدادر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

امان بلمزمی چشمک هر نفسده جانه کار ایلر — تغافلر کرشمه غمزه لر مستانه جنبشلر
نوار بر کره ده ظالم نکاه مرحمت کوستر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

وصال امید ایدر حسرت چکرسامی نیجه دمدر — کل ای آهو نکاهم قاچمه کوکلم سماکه محرمدر
کوزم اوزره یرک وار جلوه کاهک صحن سینه مدر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

❀ شرقی ❀

فضای دلکشادر صحن زیبا در فرحزادر — صفالر ایله سعد آباده کل شوکتله خنکارم
عجب رعنا عجب زیبا عجب جای تماشادر
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

اقر صو حوض مملو قصر دلجو صحن عنبربو — لطافتده فرحده هر طرف جای صفادر بو
نظرکاه شهنشاه اولمغه شایسته در هرسو
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

سرای بورنی بشکطاش اسکدار و قصر ترسانه — جهان باغنده بوقدر کرچه بونلر کبی شاهانه
ولی غیر مکرر در بو طرح پادشاهانه
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

اولوب مانند کل طبع شریفک خرم و خوشتر — همیشه جلوه کاه دولتک اولسون صفا کستر
دعا ایدوب بونی بلبل کبی سامی قولک سویلر
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

❀ شرقی ❀

هجر رخسار کله آتشلر براقدک جانمه — داغلر یقدک غمکله سینهٔ سوزانمه

حاصلی کار ایلدی عشقک دل سوزانمه
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

برحرارت وارکه دلده ایده‌مم شرح وبیان || هرنفس چرخی سیاه ایتمکده درآه وفغان

الامان دوستم چنار آسا طوتشدم الامان
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

سویلسم راز درونم خلقی هرآن اغلدر || دردمی اظهار ایدرسم عالمه قان اغلدر

باقدقجه رویکه اے مهر تابان اغلدر
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

خیلی دملر درچقوب صالنمدک ای سروقد || سامی‌یی زاره ایدرمیسین بوجوری تابد

باری برکز رویکی کوستر ایمان باری مدد
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

❀ شرقی ❀

تماشاکه طویلمز برعجب مهپاره سن جانا || کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالمسن

اولور سیر ایلینلر هر باقشده عاشق شیدا
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالمسن

کورن حسنکی اولور عاشق ایشیدوب کورمین مفتون || ملکلردن پریلردن فروغ طلعتک افزون

جمالکی حق بوکم اوکمش یراتمش خالق بیچون
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالمسن

طلوع ایدوب اوکونکم مهر رخسارک عیان اولدی || کوکل بیچاره‌نک هیچ صورمه احوالن یمان اولدی

نیجه طاقت کتورسون حسنک آشوب جهان اولدی
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالمسن

مدد فریاد صالمه برمراد ایت قلب ناکامی || اله مرأت آکوب باق قورمی حسنک دلده آرامی

سن انصاف ایت نیجه آه ایتمسون صبر ایلسون سامی

کوزلسن

کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالمسن

❀ مقطعات ❀

بوقصر پرصفا برشوخ مستثنایه بکزرکیم || روان اولدقچه آبی سلسبیل دانشینندن
اولوب خوی کرده تاب نشئهٔ جام مسرتدن || لطافت موج موج عشوه درچین جبیننندن

❀ وله ❀

یا الهی بو تحفهٔ مجموعه || سربسر طولدیغن نصیب ایله
خط دلبرله زلف یاربکبی || دلفریب اولدیغن نصیب ایله

❀ وله ❀

رو بنده کوروب سبز خط معشوقی || بازهر ایله یاد ایتمیه‌لم فاروقی
هر زاهد مار خلقتک کورلکنه || اے دل کوره‌لم زمرد سحوقی

❀ وله ❀

شهبازلر شکار غراب اولدی عاقبت || مانند بوم خانه خراب اولدی عاقبت
یکلحظه خودنمایی با دررکابدن || اهل غرور برق شتاب اولدی عاقبت

❀ وله ❀

سوز دراولان آرایش مجموعهٔ جود || سوزدن دوزیلوردو مصرع بود ونبود
سوزاولمسه کاف ونون ایله جلوه نما || کلمزدی بو کائناته آثار وجود

❀ وله ❀

دل چشمکه نیجه اوله همراز درعقب || هرکوشه‌ده نکاه سخن ساز درعقب
یارم نکهله زلفکه جای اتدی مرغ دل || برآشیانه دوشدی که شهباز درعقب

❀ وله ❀

یکرنکی بین اوج وحضیض اول طلب بودر || شبنم ایله تلاقی مهره سبب بودر
اول مومیانی سیره ظریفان نظره‌لی || قیل درپی قفسچهٔ مژکان ادب بودر

❀ وله ❀

می

باقینك ایدوب مشرب عضری اوزره — تاك قلمی خوشهٔ اشعارے بدید
چون نشئهٔ تازه مے کهنه هنوز — معنای کهن لفظ عباراتے جدید

❀ وله ❀

اولشوخ جهان باکه در یغایاد اولدی — کوکلم غم اندوهله ناشاد اولدی
معمورهٔ دل سنك جفادن حیفا — کاشانهٔ بوم مثال برباد اولدی

❀ وله ❀

کوکل شتابده در پویه گاه غصه ده حیف — کمیت تیزرو جام ایله تشخیر کیف
صقین صقین نکهی مست خواب سنکیندر — بیله فسانه در خنجر مژه‌له او سیف

❀ وله ❀

پرسوز اولیجق کردش مینای نیازك — آتش صاچیلور قطره‌لرندن می نازك
دقتله نکاه ایله کم اشکال حقیقت — عکس اوقکن آیینه سیدر دیر مجازك

❀ وله ❀

نوش ایلدکجه جام مے آبکینه دن — دل زورق قدحله کچر آب کینه دن
رازدله اولور سخن آتشین دلیل — شعله ظهور ایدر سر کنج دفینه دن

❀ وله ❀

بر آفت دلفریبه مفتون اولدم — شمشیر جفا ایله جکر خون اولدم
زنجیر بکردن فراق ایتدی بنی — پهنای فضای غمده مجنون اولدم

❀ وله ❀

مهجوری جان ایتمه ده ای شوخ جهان — همواره نقود اشکك چشمی ریزان
خونابه فشانی دل پرغم ایله — مژکانلرم اولدی شاخسار مرجان

❀ وله ❀

امساك وفاعادتے بر مایهٔ نور — ویردی دله چون روزه جفا سیله فتور
شام خط نو کلنجه اوپدردے لبن — هنکام غروب ایلمدن ذوق فطور

وله

❀ وله ❀

عارف که نکه بر سمن و بید کند — در باغ فنا عشرت جاوید کند
هر برك چمن سر بر آورد ز خاك — انکشت اشارتی بتوحید کند

❀ وله ❀

ختمیت نبوت شارع بیان ایدر — عنوان طراز فضل ایدوکن شیوهٔ سلف
کردون جکر اصوله صاقین ضرب دستله — بزم صفاده یم دیو کرمه کوکس چودف

❀ وله ❀

ای طالب قرب خالق جن وبشر — قیل شرك جلیدنده خفیدنده حذر
مقصود ایسه سرلی مع اللهی شهود — لا تدع مع الله الها آخر

❀ وله ❀

ینبوع وجودیمی سر چشمهٔ هو — کاولمش بونکون طاس انکله مملو
فیضنده انك بخلی بولنمز اما — هر کیشی الورلر آنی مقدار سبو

❀ وله ❀

ای نخوت جاهیله اولان کوشه نشین — ابرو ده کر هله تابکے چین جبین
آخر فلك ابرو انك ایلر کوزك آچ — چون نعلچه زیر کفش ادباره قرین

❀ وله ❀

قرحه ظلمی نه ایشلر کچه یور — جملهٔ خلقه اولاشدی رنجی
کز ایلجه طوتدے طشقدن کافر — همچو دست مرض افرنجی

❀ وله ❀

شهر ایچنده شمدی خورشید مثال خساره وار — حسن عالم سوز ینه یلدز قدر آواره وار
ای پری رو چار پیلورمی هر بته مینای دل — جانده بیم قلب سختنك کبی سنك خاره وار

❀ وله ❀

اللهدن اوزکه یوق حقیقتده حکیم — مؤمن بونی بالضروری ایلر تسلیم

محرمك افلاكه يدقدرت ايكن … يك ظاهر در دروغ اهل تنجيم

❀ وله ❀

اسحاق كوكل اوله لى ساكه مشتاق … براولدى صدا وناله مزله آفاق
شب تابسحر ايتمده فائق فرياد … برپايله مانندهٔ مرغ اسحاق

❀ وله ❀

كبرياى سطوتكك اى جاهل نادان نواز … كندى زعمنجه براى مصلحت دركار در
ليك فهم ايتسك كران جسم وكران جان اولديغك … فهم ايدردك خلقه اوضاعك نه كونه بار در

❀ وله ❀

زهى بلاى بلد مقدمى او شخصك كم … نحوستى سبب كثرت وبا اولدى
وجود شاهد دولتنه پاك ايدى اول … دريغ شمدى فرنكى يه مبتلا اولدى

❀ وله ❀

چالندى زير كليم خفاده طبل امور … بلور مدى نغمات خفيهٔ رشوت
قرار كاهى مقام رها ويدر شمدى … فرنكجين اصوالنه بسته در دولت

❀ وله ❀

زمين وآسمانى بلمز اولكم ايليه تشبيه … حضيض آستان دركهن چرخ معلايه
آيقلندردى زاه غمده قالمشكن دل شيدا … كميت جام ايله كلدى تشدى نشئهٔ صهبا

❀ وله ❀

برقره قوللقجى ياقدى سينه داغ سياه … خانهٔ اقليم طوتشمشدر اوجاقدن شمدى آه
سردار اولنجه حسنه اومير سرير ناز … بيراقدار اوغلى اولدى علمدار يكه تاز

❀ وله ❀

مجلسده مصحف رخ دلدارى دون كيجه … بوس ايتمكه توجايدركن رقيب دون
اول كافر ازكلدى ديدى لايمسه … بن بوس ايدوب ديدم الا المطهرون

❀ رباعيات ❀

اول صاحب كبرونخوت وبغض وحسد … كيم مقدميدر بلاى هر مصر وبلد
فرعون ايله هم زبان دعوىٔ غلط … ابليس ايله شايستهٔ نفرين ابد

❀ وله ❀

تدبير وتصرفدن اوكچراى وركيك … مروان حمارك خلفى مردهٔ ريك
هر كارده كتخداى مردارى ايله … مانند خصيتين خر اولدى شريك

❀ وله ❀

كار اعلا مده خطيب اوغلى … همچو يحياى ابن اكثمدر
فضلى واركرچه كم الغ باده … ليك بو اجهل واو اعلمدر

❀ مطالع ❀

مطالعدر قلوب نكته سنجان سخن پيرا … جمالى اولدى كوياآفتاب عالم معنى

❀ وله ❀

جلالى جانبن ترك ايت نه لازم باشكه غوغا … جمالى سيمتن اوخشه بك ملايمدر سكا زيرا

❀ وله ❀

دل اوكرتمك اولورمش طوطى يه مرآتله حقا … جمالى ايلمشدر مرغ طبع پاكمى كويا

❀ وله ❀

باغرنه طاش باصوب آلمش النه آهن عصا … كوى جانانى ارردتر يه رك قبله نما

❀ وله ❀

معمايى كچوب كندين اوكرنادان بى پروا … بوطرز ايله نه برآدچقرمق سزا اول خودرا

❀ وله ❀

بوسه جويا اولجق سيب ذقن ويرمه بكا … قارنمز طوق چكه يه لبلرك ايله اعطا

❀ وله ❀

سرخ خفتان كيوب اغيار ايله كوردم تنها … قزلى چقدى او سيمين بدنك واحيفا

❀ وله ❀

زورق جامی مدد ویرمک بکا || بنده کز چکدم قوطورسون ساقیا

❀ وله ❀

عکس جانانه یه همدم اولیم دیر شاها || بقسم آیینه یه عکسم کیرو دونمز اصلا

❀ وله ❀

قیس دیرسه سرینه لانه مرغان هوا || هب باشیمزده در اول بیهده ایلر شکوا

❀ وله ❀

یدی اقلیمه نظر صالمده در چشمی دلا || سفر اندر وطن ایتمکده در رقبله نما

❀ وله ❀

قارشو وارسم بن او خورشیده دیر ایکن تنها || آرده مه دوشدی همان سایه‌م اودم بی پروا

❀ وله ❀

کندوسنی اولدیغیچون اول صنمک اهل ادب || وزنله سویلدر عاشقلر بنه سوزلری هب

❀ وله ❀

دونسه مانند دولاب ایتمه عجبمی اضطراب || طاشی طاش اوزره قومق لازمی ایدی اسیاب

❀ وله ❀

سرکویندن ایراغ ایتمکیچون قیلدی فریب || آدمه کوره نیجه مکر ایلر ایمش دیو رقیب

❀ وله ❀

کوزلیوب ایتدی او چرخ حسن احبابه غضب || اشک بارانمه اشته بودر شمدی سبب

❀ وله ❀

چرخ حسنم دیرسه دلدارم بن ایتمم ارتیاب || خاللر انجم رخی خورشید النی آفتاب

❀ وله ❀

نیجه بیک زر صقلادی جیبنه دیو نه قباب || مهردن طاس کیدروب باشینه ایلرلر عذاب

❀ وله ❀

نیجه اولسون دل افتاده یه عشقنده شکیب || اوقیون قوزوسن آغوش ایده چوبان رقیب

وله

❀ وله ❀

سنی سر دفتر خوبان دیو یازمش لکتاب || کمسه نک النه یازلمه ایا مهر جناب

❀ وله ❀

هر نه دینورسه اکر وصف جوانده مرغوب || سوز یاتیمنده کرک لیک اکلورسه محبوب

❀ وله ❀

تیروش طوغریلق ایتسک بنه ایتمز رغبت || چله سزدر او قاشی یای ایله اولمز الفت

❀ وله ❀

کمان الدی دستهدن افزون چکدی اول آفت || بنه بر طوزقو پر مقدر مرادلر بالبت

❀ وله ❀

دهن یاره دیدم حقهٔ لعل یاقوت || اغزینک اولچوسنی الدی همان ایتدی سکوت

❀ وله ❀

نه بلا کوشش او انه غیر دلندن عشرت || جانه منت یارم اغزله ایدرسه دعوت

❀ وله ❀

یال وبال یاری اکمه ایتمه بیهوده رفث || بال دیمکله اغزی طتلی اولور صنمه عبث

❀ وله ❀

ویرمه سررشته یه ترسا که بو سوز پند نصوح || سنی اغیار یا پار عالمه ای رخلری یوح

❀ وله ❀

بزمی ایتسه اکشیلکلر له نوله دلدار تلخ || باغده البته خام اولسه اولور اثمار تلخ

❀ وله ❀

رخنده خال کوروب طوق اهم اولدی بلند || کدای دل نه عجب یلدزه اترسه کمند

❀ وله ❀

دیدم افتادهٔ عشقیکه اولورمی ازاد || دوشوشه بغلودیدی اول شه ملک بیداد

❀ وله ❀

صورت یاری خیال ایتمده یم بن ناشاد || بردخی دسته نیجه خامه سن آلسون بهزاد

❀ وله ❀

بوده بر بنقه هنر دیو اولو رسمی تعداد || چقره نقشنی هر کوردیکی شخصک بهزاد

❀ وله ❀

انتظار ایتدم بوشب ایچره او انجه بامداد || چقمدی خورشیدم آیا اولدیمی وقت تناد

❀ وله ❀

نوله دهانن اسم او لعل کهر لذیذ || جمع اولور مور و مکس اولدی نیچون شکر لذیذ

❀ وله ❀

آه ایله جنبش ایتسه عجبمی تن نزار || چوب دپرنورمی اسمه عالمده روزکار

❀ وله ❀

کورمدی تاثیرنی چوق آقدی همچون جویبار || کوزیاشن کوزدن کوکلدن براغور عشاق زار

❀ وله ❀

جکرم بشدی دیو کوزیاشن ایتدم اظهار || صو قومه پشمش اشه دیدی او شوخ غدار

❀ وله ❀

ای آه دلم یاندردی کوکلم یاقدی او دلبر || دل و دلبر ایکیسی همدم اولدقده یاقشمشلر

❀ وله ❀

حلقه وش قامتکی جور ایله پر پیچ ایلمر || او باشی پک قاشی یاشوخه کرش چکسک اگر

❀ وله ❀

کله همدملکن عیب ایتمسون کلشنده سنبللر || قونشماسنده نتسون نهال کلده بلبللر

❀ وله ❀

غیره ناظر اولمم باکه رخک کافیدر || یوز بکک کوسترشی آینه دن صافیدر

❀ وله ❀

هوادن نم قبار ظن ایتمسون مرآت روشنکر || او شوخه یوزیوزه کلدیکنه شرم ایلدی دیرلر

وله

❀ وله ❀

اله آینه الان اولسه اگر اسکندر || آهن وسنکه هیچ المی او زادردی بربر

❀ وله ❀

وارسه میخانه یه کم دارینی افساده ویرر || نقد عمرینی الوب مغبچه لر باده ویرر

❀ وله ❀

دیمه اکدار درون یاده انی باده الور || ای کل افسونله عقلک او حرام زاده الور

❀ وله ❀

تواضع اهلیدر ساغر ایاغن بوس ایدر بکلر || صراحی سرکش اولدی نیچون آخر سرفرو ایلر

❀ وله ❀

بزه ساقی لبک امدرده دلک تابنی کور || دورسون اول دختر رز دیدیکک اربابنی کور

❀ وله ❀

او توزلو لبلر ایله کرچه کیم پیازه جکر || کباب ایدوب دل مجروحی سیخ نازه چکر

❀ وله ❀

بچمیور کوچه حسننده انک سیم ایله زر || هیچ دکل جانه صتار حسنی متاعن دلبر

❀ وله ❀

طوغری اوزلولردن اولمسه جهان ایچره منار || سرفراز اولمقلغه قورمیدی آنی روزکار

❀ وله ❀

فصل شتاده بو یله هوا حق عطاسیدر || قرطاس مشقی دستکه ال یاز هواسیدر

❀ وله ❀

یار قوینده بولوب عاشقن ایتدی آزار || بولدیغن سویلمکه باشلدی شوخ غدار

❀ وله ❀

بر دودت واقع اولدی بیمزده دیجک دلبر || همانده م پوستین جسمم ایچره جان ودل دترر

❀ وله ❀

می

چكمه خملر غبر يار كمه ديز سرخوش اولور || بنده كز چكسم اكر ديرلر نه دريانوش اولور

وله

تاريني رشته ايدوب كشمكش ايتمه زينهار || بنار آتنسدر او خورشيد طولشمه يوري وار

وله

كچدى كيچون بنده سندن كچدى وقت حسن يار || ك كچندن سندخ اى عاشق بيچاره وار

وله

كلمز آغوشه ويرركن وارني عشاق زار || يوق بهاسنه رقيب ايلر ميانن دركنار

وله

خرام ايله كيدوب خفتان الى ديرسه بيدللر || قد بالاكى آل ايله تماشا ايتمك استرلر

وله

وفادلو جوانك دستن الش دستنه اغيار || بو طرز يله وفادارم ديمك استر او شير نكار

وله

دلربوب ناز ايلسه اوضاع محجوبانه كر || دل شكارينه صاچر ميدان عشقه دانه لر

وله

طوتمز كن او آهو روشى سلسله زر || خط كلدى دوشمدى انى داملهيدرلر

وله

كلك موبند مزه كم أنه تصويرك يازر || بو العجبدر بوكه عكس اكلر آنى اهل نظر

وله

بيوفا اولمزدى البت جيم ايلردى مقر || آدمى شكايله مسكوك اولمسيدى سيم وزر

وله

نوله مائل ايسه تحصيل دينار ايتمكه دلبر || كه طفل ايكن انك كفينه ايلر نقش زر مادر

وله

هرواران صو بنده برنو هوس ديوانه در || كو ييا حماملر شهر ايچره بكتاش خانه در

وله

وله

طفل نورس ديسم اول قاشلرى ياسن سويلر || خطن اكسم اودو نرزلف دوتامسن سويلر

وله

آلفتكان شهر دمادم شراب ايچر || زاهد كچوب رقيب سيه رو خراب ايچر

وله

دهانن نغمه پرداز ايلدكده ايتدم استفسار || صورر سك بومقامى بوسه لكدر ديدى اول دلدار

وله

طفل حكاكه ديدم چكمه فقريانى وار || ار اولان اتمكى طاشدن چقرر ديدى او يار

وله

جوان درزى ايچون شحنه ديريو لسنزا دبسزدر || كوزل خلعت بچر عشاقنه اما كسمه سزدر

وله

استقامت ايده مز باشنه قاقسك صدبار || اكثرى اوغر ياتق ايله كچنور هب نجار

وله

رمدون باغلمش چشماننى ظن ايتمسون ايللر || اوشه بركوزى باغلى جره در صيد و شكار استر

وله

نه اولور قائل نظاره يه حرف و كفتار || قپوسن قاپه مجه المش او شوخى اغيار

وله

بيله سوور ايت رقيبى قنده كتسه اول نكار || ايت سورى اقچه قزان بنديه ايتمش اعتبار

وله

خدمت يارى رقيبان بربرينه ديسه لر || كوييا ايت ايته و ايت قويروغنه امر ايدر

وله

بنده سن كچمه نوله دادارينه غمازخر || بو مشلدر جانى اجيان اشك اسى كچر

وله

زینهار اینانمه خاطرمزدیرسه سنده در
دلدن دکل محبت جانان دهنده در

❁ وله ❁

ساعتی محبوبه ساعت کوستروب برفتنه باز
ساعتیله وعدهٔ وصل ایلمش اول مست ناز

❁ وله ❁

اشک ریز اولسه نوله چشم سراپا پرهیز
دوکیلور قطره لری ساغر اولنجه لبریز

❁ وله ❁

ایتمکه باعث اودر زلفنی تابویله دراز
قورتره چاه ذقندن دلی اول بنده نواز

❁ وله ❁

نه دیسم رویته توجیه ایدوب اکلر معکوس
تعجب آینه جی یار ایله اولدق مأنوس

❁ وله ❁

آستانک بنده سی اولمقلغی قیلدم هوس
ال بنم ایاق سنک ای ساقئ عیسی نفس

❁ وله ❁

صالنجق سیرینه عزم ایتمش عشاقی النذرمش
نهال نورسم یانجه اغیاری صالندرمش

❁ وله ❁

دیدم پیر مغانه ساقی دیر خم ایچره می بتمش
دیدیکم قالدرک آیاغنی کستاخلق ایتمش

❁ وله ❁

کوکلده اولدی خیالی دخی جونقش فصوص
کتاب حسن دل اولدی فقیره درس خصوص

❁ وله ❁

مودیوب ایلدم حضوریکه عرض
یوق نه دینسون میانکه بالفرض

❁ وله ❁

منصب عشوه دن عزل اولدی دیوایتمه غلط
حسنی تاییدنه چقمشدر اومهرونک خط

❁ وله ❁

بحث بالای درازایتمک اولوروقت ضیاع
سرودن قدینک اعلالغنه وارمی نزاع

❁ وله ❁

باغلدی خوف ایلیوب رودقده بازوم اوزرداغ
دیدم ای مهرونه قورقرسن بکاداغ اوستی باغ

❁ وله ❁

بی پدر کلمسه زور ایله اولنمز تکلیف
اختیار ایله کلور مجلسه اول رند ظریف

❁ وله ❁

نه ستملر چکر اغیاردن اول شوخ ظریف
بکمشی وار کبی اوضاع ایده یوراکه حریف

❁ وله ❁

بیلورکن کلعذارم بوسه لکدن حظ ایدر عشاق
اوشه نازایله درای خواجه کردانیه دن الچاق

❁ وله ❁

عرض دینار ایدوب اول شوخه دیدی منقره بق
التون آدینی باقرایلدی صوفی احمق

❁ وله ❁

دردونن یاقمغی نارستم اغیار بدکارک
بکا ایشلتدی ایدی شمع بزمی دون کیجه یارک

❁ وله ❁

جفاسن چکمکه آدم کرک ساعتجی دلدارک
دمردندر چکلمز یایی اول شوخ جفاکارک

❁ وله ❁

تابکی زلفکی مدح ایلیم اکوب بوکرک
خوش کلور وصف قدک بنده که سوز طوغری کرک

❁ وله ❁

طولشوریایی کوروب شوکتنی دادارک
دلی طوتولسه نوله دشمن بدکردارک

❁ مفردات ❁

بنام پاک تویارب جریدهٔ سامی
شود کزیدهٔ عالم چونسخهٔ جامی

❁ وله ❁

منزل الدیردی خدنک مژه یه ای قشی یا
خطکه توزقوپران دینسه بودجهیله سزا

❁ وله ❁

جام مینادن ایچنجه بر ایکی قطره شراب ‖ صکره دور ایتدی ال اوزره ساقی والاجناب

❀ وله ❀

یارب این مجموعهٔ رنکین نوشت ‖ بیخزان باشد چو کلهای بهشت

❀ وله ❀

ترقی سلوک معنوی دربستی صوریست ‖ مقام اوج زیر پردهای سازمیباشد

❀ وله ❀

بندشلوارین چوزوب اوپسم کس نرمی نوله ‖ یارمه شفتالوسی باغ وصلتنک غایت لذیذ

❀ وله ❀

مثال طوطیٔ شکرلب سخن پرور ‖ سماع ناطقهٔ صحبتنک کوزمده اوچر

❀ وله ❀

دون ایتدی پیرمغان دختر رزی اقرار ‖ فقیره ینه انک وعدهٔ کریمه سی وار

❀ وله ❀

عرش اعیان معانیدن ورود ایلر سخن ‖ اکه تعظیما براعه سجدهٔ اشعار ایدر

❀ وله ❀

سن همان ایله خلوصیله رجوع ‖ عفو باری بولور البته وقوع

❀ وله ❀

تیرمژکانک ایله آه درون در صنمه ‖ توزقو پردهٔ ینه منزلکه دلده تیرک

❀ وله ❀

اکسکنی طوتمغه ماهیک فلک ‖ دوندی ترازویله تا صبحدک

❀ وله ❀

بال طاوس ازکلاب وعود رضوان پروورد ‖ تا بسازد مروحه در موسم کرمای من

❀ وله ❀

طوقندقده لب نظاره اول لعل شکرخندهٔ ‖ مژهم چوب نباته دوندی دیدم شیشهٔ قنده

❀ وله ❀

کل ای صوفی ایچوب جام طهورسی طلب ایت ادراکی ‖ بوقدر سیلر مقامیدر قومز لر بونده ناپاکی

❀ وله ❀

سخنم بدرقهٔ راه کمال اولدی بکا ‖ قلمم شمع شبستان خیال اولدی بکا

❀ وله ❀

جمع کرد این جریدهٔ نامی ‖ کمتر از ذره مصطفی سامی

تم طبع هذا الدیوان * بعون الله الملک المنان * بمطبعة صاحب السعادة
الابدیه * ببولاق مصر المحمیه * فی اواخر شهر ربیع الاخر
سنه ثلاثه وخمسین ومائتین بعد الالف
من هجرة من له العز
والشرف